

श्री
रुकुम जिल्ला अदालत
इजलास
माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री खड्कबहादुर के.सी.
फैसला
सम्बत् २०७७ सालको मुद्दा नं.०७६-८१-००४९
निर्णय नं.- १२८

र.नं. ६९-०७६-००३११

दायरी मिति:- २०७७/०२/३२

फैसला मिति :- २०८०/०८/१९

जिल्ला जाजरकोट साविक खलगा गा.वि.स.वडा नं.१ हाल भेरी नगरपालिका वडा नं.४ बस्ने हस्त बहादुर नेपालीको छोरा वर्ष ४३ को मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार.....१ } वादी

विरुद्ध

जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) १
ऐ.ऐ. बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) २
ऐ.ऐ बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३).....३
ऐ.ऐ. बस्ने तुल बहादुर मल्लको छोरा वर्ष २० को बिनोद मल्ल ४
ऐ.ऐ. बस्ने सुरेन्द्र मल्लको छोरा वर्ष अ.१९ को बिष्णु मल्ल-.....५
ऐ.ऐ. बस्ने खम्ब बहादुर मल्लको छोरा वर्ष ३७ को टोप बहादुर मल्ल ६
ऐ.ऐ. बस्ने हर्कु मल्लको छोरा वर्ष ४० को मान बहादुर मल्ल ७
ऐ.ऐ. बस्ने यज्ञ बहादुर मल्लको छोरा वर्ष २६ को सन्तोष मल्ल ८
ऐ.ऐ. बस्ने बालजङ्ग ठकुरीको वर्ष ३९ को प्रेम बहादुर ठकुरी ९
ऐ.ऐ. बस्ने देवेन्द्र मल्लको छोरा वर्ष ४२ को डम्बर बहादुर मल्ल १०
ऐ.ऐ. बस्ने वेद बहादुर मल्लको छोरा वर्ष ४२ को डिल्ली मल्ल ठकुरी ११
ऐ.ऐ. बस्ने खम्बु मल्लको छोरा छोरा वर्ष ४६ को हर्क बहादुर मल्ल १२

प्रतिवादी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

ऐ.ऐ. बस्ने शेर बहादुर चन्दको छोरा वर्ष ३६ को तिलक चन्द	१३
ऐ.ऐ. बस्ने बालजङ्ग मल्लको छोरा वर्ष ४२ को इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी	१४
ऐ.ऐ. बस्ने दिपेन्द्र बहादुर मल्लको छोरा वर्ष ४१ को रेशमबहादुर मल्ल	१५
ऐ.ऐ. बस्ने नन्नु मल्लको छोरा वर्ष ४१ को नेत्र बहादुर मल्ल	१६
ऐ.ऐ. बस्ने बालजङ्ग मल्लको छोरा वर्ष ४९ को लिपेन्द्र कुमार मल्ल.....	१७
ऐ.ऐ. बस्ने शक्ति पुनको छोरा वर्ष २८ को मोहन पुन मगर	१८
ऐ.ऐ. बस्ने मोते पुनको छोरा वर्ष २४ को सर्वजित भन्ने सविन पुन	१९
ऐ.ऐ. बस्ने पृथे रानाको छोरा वर्ष २१ को धनाराज राना.....	२०
ऐ.ऐ. बस्ने नरबीर घर्तीको छोरा वर्ष २१ को नविन कुमार घर्ती मगर(जि.एम).२१	
ऐ.ऐ. बस्ने वर्ष २४ को बिराज पुन मगर	२२
ऐ.ऐ. बस्ने वर्ष २३ को भिम बहादुर पुन	२३
ऐ.ऐ. बस्ने तिलक पुनको छोरा वर्ष २४ को रमित पुन मगर	२४
ऐ.ऐ बस्ने मान बहादुर घर्तीको छोरा वर्ष ३२ को तुलाराम घर्ती.....	२५
ऐ.ऐ. बस्ने नन्नु मल्लको छोरा वर्ष ५४ को तुल बहादुर मल्ल	२६
ऐ.ऐ. बस्ने धन बहादुर चन्दको छोरा वर्ष १९ को दिपेन्द्र चन्द	२७
ऐ.ऐ बस्ने मान बहादुर घर्तीको छोरा वर्ष ३८ को डिल्ली घर्ती.....	२८
ऐ.ऐ बस्ने गगने घर्तीको छोरा वर्ष २७ को क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती.....	२९
ऐ.ऐ बस्ने सहविर पुनको छोरा वर्ष २२ को सौरभ पुन.....	३०
ऐ. सानोभेरी गा.पा. वडा नं.१ भण्डारवन बस्ने परे बुढाको छोरा वर्ष ३८ को भिम बहादुर बुढा.....	३१
जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. ४ बस्ने टेक बहादुर मल्लको छोरा वर्ष ५३ को इन्द्र बहादुर मल्ल	३२

प्रतिवादी

मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान ,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत ।

वादीको साक्षी:-

लक्ष्मी सुनार
शोभे नेपाली
मुनलाल नेपाली
भिमीकुमारी बुढाथोकी
आशिष वि.क.
गोविन्द सुनार
भोला विटालु
सरोज भडेल

प्रतिवादीको साक्षी:-

मानबहादुर मल्ल
सविता पुन
गंगा बुढा
भिमसरा पुन
पवित्रा मल्ल
झगवीर चन्द
विरमी राना
तुलबहादुर घर्ति

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:-पृष्ठ ८ / ८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

विभाग पुन
ईन्द्रजंग शाह
मदन शाही
पदमबहादुर वुढा
सुदिप खड्का
लालबहादुर खड्का
पुजा वि.क.
खिमराज गिरी
बलबहादुर वि.क.
गोर्खे घर्ति
तुल्सी बस्नेत
सालिकराम चन्द
सर्मिला चन्द
बलबहादुर भन्ने सुवर्ण रोकाय
जनक रोकाय
योगेश पुन
शुष्मा मल्ल
शन्देश शाही
सुनिता वि.क.
परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ७७ (३६) १०
सविता वि.क.
राधिका बुढा
छविलाल पौडेल
वकिल रोकाय
स्यामजंग शाह
सन्तोष लामिछाने
बलराम विश्वकर्मा
सुरेश के.सी.
महेश कार्की
वीरेन्द्र पुन
डिल्ली वि.क.

कागजः

रत्नबहादुर पुन
पठाने पेवाल घर्ति
ललितराज भण्डारी
मोहनकुमार मल्ल
समिर कुमार के.सी.
बासुदेव शाही

कागजः

अदालतबाट बुझेको

साक्षीः-डा. औसर सिंह राठौर

डा. रोहित दाहाल

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दाः- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मितिः-

२०७७/०२/३२, बादीः मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादीः-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मितिः-पृष्ठ 1 / 1

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

कागज:-

न्याय प्रशासन ऐन, २०७३ को दफा ७ तथा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ४५ ले यसै अदालतको क्षेत्राधिकारभित्रपर्ने प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य र ठहर यस प्रकार छ:-

संक्षिप्त तथ्य खण्ड

१. पदम बहादुर बुढा र शोभे नेपालीको संयुक्त निवेदन :-

मिति २०७७।०२।१० गते हामी निवेदकहरूका छोराहरू नवराज बि.क.समेत १७/१८ जना केटाहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी सोती स्थित ऐ.ऐ.बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा गएको अवस्थामा निजले नवराज बि.क.समेतलाई जातिय विभेद राखी डुम भनी अपशब्द प्रयोग गरी गाली गलौज गरी पुर्व योजना बमोजिम ऐ.ऐ.बस्ने डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र मल्ल, ईन्द्र बहादुर मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतले ढुंगा मुढा प्रहार गरी लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र नवराज बि.क.को लाश फेला परेकोले अन्य ५ जना केटाहरू बेपत्ता भएकोले कानून बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको पदम बहादुर बुढा र शोभे नेपालीको संयुक्त उजुरी निवेदन ।

२. मुनलाल नेपाली , सोभे नेपाली, पदम बहादुर बुढामगरको संयुक्त किटानी जाहेरी दरखास्त:-

जाहेरवाला मध्येका मुनलाल नेपालीको छोरा नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच बिगत लामो समय देखी प्रेम सम्बन्ध भई दुबै जनाले एक आपसको घरमा आउने जाने बस्ने गर्दै आएका थिए । दलित केटासँग केटीको प्रेम सम्बन्ध भएको केटी तर्फका आफन्तहरू समेतले थाहा पाई केटीले दलित सँग प्रेम सम्बन्ध राखी विवाह गरेमा हाम्रो बेइज्जत हुनु भन्दा दलित केटालाई मार्नु पर्छ भन्ने केटी तर्फका आफन्तहरू बीच सल्लाह गरी योजना बनाई केटीलाई दबाबमा पारी मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मेरो छोरा नवराज बि.क.लाई काफल खान आउनु होला तपाई प्रहरीमा भर्ती भएपछि भेट हुदैन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:पृष्ठ 8 / 8

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भनी केटीलाई खबर गर्न लगाएपछि मेरो छोरा नवराज बि.क.ले साथमा केही साथीहरूलाई लिई आफ्नो प्रेमिकालाई भेटौंला र काफल पनि खाउँला भनेर जाजरकोट खलगाबाट गएको र निज केटीको घर नजिक बाटोमा जाँदै गर्दा केटीको आमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले यि डुम हरु मेरी छोरी लिन आएका हुन् यिनीहरूलाई सिध्याउनु पर्छ भनी चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ का वडा अध्यक्ष लगायत सबैलाई खबर गर भनी कराउने बित्तिकै माथि उल्लेखित डम्बर बहादुर मल्ल समेतले एक्कासी ढुंगा, मुढा गरी भेरी नदीको किनारसम्म लखेट्दै घेरा हाली कब्जामा लिईसकेपछि हँसिया, खुकुरी,दाउरा, ढुंगा, मुढा प्रयोग गरी क्रुर अमानविय र बिभत्स तरिकाले यातना दिई मुखमा बालुवा समेत कोची हत्या गरी लाश बेपत्ता पार्ने उद्देश्यले नवराज बि.क., सन्जु बि.क., गोविन्द शाही,लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढा मगर, टिकाराम नेपाली समेतको ६ जनाको लाश भेरी नदीमा बगाएको हुँदा खोजतलास गर्दै जाँदा नवराज बि.क.को लाश मिति २०७७।०२।१० गते अ.२०:०० बजेको समयमा जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.४ धल्ला स्थित र जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका नगरपालिका वडा नं.३ अम्बाचौर स्थित भेरी नदीमा फेला परेको र सोभे नेपालिको छोरा टिकाराम नेपालीको मृत लाश मिति २०७७।०२।११ गते १७:३० बजेको समयमा जि.जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. १२ असौजे सामुदायिक बन र जि. सल्यान कुमाख गाउँपालिका वडा नं. १ पाउकोटको सिमानामा भेरी नदीमा फेला परेको र म पदम बहादुर बुढाको छोरा गणेश बुढामगरको मृत लाश मिति २०७७।०२।१२ गते अं.१७:०० बजेको समयमा जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. १२ असौजे सामुदायिक बन र जिल्ला सल्यान कुमाख गाउँपालिका वडा नं. १ पाउकोटको सिमानामा भेरी नदीमा फेला पारी प्रहरीले कानून बमोजिम गरी शब परीक्षणको लागि स्वास्थ्य कार्यालय जाजरकोटमा पठाएकोले यसरी केटा केटी बीचको प्रेम सम्बन्धमा केटा दलित भएकोले जातिय बिभेदका कारण योजना बनाई अमानविय तथा क्रुरता पुर्वक हत्या गरेकोले कानून बमोजिम कार्बाही गरी पाउँ भन्ने समेत ब्यहोराको मृतक नवराज बि.क.को हकमा बुवा मुनलाल नेपाली ,मृतक टिकाराम नेपालीको हकमा बुवा सोभे नेपाली, मृतक गणेश बुढामगरको हकमा बुवा पदम बहादुर बुढामगरको संयुक्त जाहेरी दरखास्त ।

३. बलराम बिश्वकर्मा समेतको किटानी जाहेरी दरखास्त:-

हामी जाहेरवालाहरू बलराम बिश्वकर्मा,लक्ष्मी सुनार र भिमी कुमारी बुढाथोकी (शाही) का छोराहरू लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजिव बि.क., र गोविन्द शाही चिनजानका साथी

नबराज बि.क.ले आफ्नी प्रेमिकालाई भगाउने भनि जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ सोती गाउँमा मिति २०७७।०२।१० गते अं. १७:०० बजेको समयमा नबराज बि.क.को प्रेमिकाको घर नजिक गएको अवस्थामा निज केटीको आमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखि ए तँ डुमलाई अस्तीको कुटाईले पुगेनछ, कामी डुम भएर मल्लको छोरी आट्ने, तँ डुमलाई अब ठीक पाछु, तेरो ज्यान नलिई तैले नचेत्ने भईस पख, भन्दै तुरुन्त प्रतिवादी मध्येका वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी ४/५ वटा बसमा अट्ने मान्छे जम्मा गरेर ठाउँ ठाउँ गौडा गौडा मान्छे तम तयार राख्नु भनी कराउँदै फोन गर्न लागेपछि गएका साथीहरु डर तथा लाजले तुरुन्त बाटो बाटै फर्कन खोजेकोमा ठाउँ ठाउँमा रहेका करीब ६०/७० जनाको टोलीले हात हातमा खुँडा, खुकुरी, भाला, आँसी लिई ढुङगा मुढा गर्दै आक्रमण गर्न शुरु गरेको र कतै आक्रमण गर्ने अवस्थामा रहेको देखी जुल्मीहरुको पञ्जाबाट भाग्ने उम्कने प्रयास गरी भेरी नदीको किनार तर्फ आउँदै गर्दा भेरी नदीको किनारमा पनि भाग्न उम्कन नपाउने गरी योजना बनाई बसेका जुल्मीहरुले हाम्रो छोरा लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजीव बि.क. र गोबिन्द शाही, पहिलो जाहेरीमा उल्लेखित नबराज बि.क., गणेश बुढा मगर र टिकाराम नेपालीलाई घेरा हाली नदी किनारबाट माथी डिलमा लगी जे पायो त्यही हतियारले हानी हात बाँधी नदी किनारमा ल्याई नदीमा बगाई दिएको जुल्मीहरुको पञ्जाबाट के कसरी हो उम्कन सफल भएका सुदिप खडका, लाल बहादुर खड्का, मदन शाही, ईन्द्रजंग शाह, सरोज भडेल, सुनिल सुनार, आशिष बि.क., गोबिन्द सुनार, डिल्ली बि.क., महेश कार्की, बिभाग पुन र भोला बि.सी.लगायतका व्यक्तिहरुले भनेपछि थाहा पाएकाले यसरी नबराज बि.क.समेतको ज्यानै लिने मनसाय राखी योजना बनाई नबराज बि.क.समेतलाई उल्लेखित हातहतियार समेतले निर्घात कुटपीट समेत गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द, रेशम बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार घर्ती, बिराज पुन मगर, भिम बहादुर पुन, रमित

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: पृष्ठ ४ / ११

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ र बिष्णु मल्ललाई कानून बमोजिम कारवाही गरी पाँउ भन्ने समेत व्यहोराको बलराम बिश्वकर्मा समेतको किटानी जाहेरी दरखास्त ।

४. घटनास्थल मुचुल्का:-

(क) जातिय बिभेद गरेको भनिएको घटनास्थल प्रकृति मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी स्थित पुर्वमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१)को कच्ची घर, पश्चिममा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकबाट गोईरी सोती गाउँ आउने कच्ची सडक, उत्तरमा भिम बहादुर मल्लको कच्ची घर र दक्षिणमा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मकै लगाएको पाखोबारी यति चारकिल्ला भित्र सोही मध्य पहाडी लोक मार्ग सडक बाटोबाट गोईरी सोती गाउँ तर्फ आउने कच्ची बाटो स्थित परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१)को घर नजिकै निजको श्रीमती प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) ले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई एक्कासी तँ डुम अछुतो भनी अश्लिल जातिय बिभेद हुने किसिमको गाली गलौज गरेको भनिएको चारकिल्ला सहितको घटनास्थल मुचुल्का ।

(ख) मृतक र घाईतेहरु बसेको स्थानबाट लखेटिएको भनिएको घटनास्थल प्रकृति मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ जुरुडढुङगा स्थित पुर्व अ.२५० मिटर दुरीमा तुल बहादुर मल्लको कच्ची घर, पश्चिममा जाजरकोट कालेगाउँ जाने भेरी नदीमा रहेको झोलुङ्गे पुल, उत्तरमा मध्य पहाडी लोकमार्ग र दक्षिणमा पठान घर्तीको पाखो खरकट्टी यति चारकिल्ला भित्र जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ बस्ने कर्णबिर पुनको पाखो खरकट्टी रहेको, सोही खरकट्टी बीचबाट मध्य पहाडी लोकमार्ग सडक बाटोबाट गोईरी सोती गाउँ तर्फ जाने गोरेटो बाटो रहेको, सोही गोरेटो बाटोको बाँया तर्फ ३ वटा ठुल ठुला ढुङगा रहेको, सोही ढुङगामा मिति २०७७।०२।१० गते करिब १७:०० बजेको समयमा मृतक नवराज बि.क.समेतका १८ जना व्यक्तिहरुलाई जातिय बिभेद हुने गरी डुम अछुतो भनेको स्थानबाट करिब ३ कि.मी.दुरीबाट प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले समात समात मार मार भन्दै हातमा लाठी ढुङगा, हँसिया लिई छेको हाली घेरा बन्दी गरी लखेट्दै मध्य पहाडी लोक मार्ग हुदै औल जिउला भेरी नदीको किनारसम्म पुन्याई कुटपीट गरेको भनिएको चारकिल्ला सहितको घटनास्थल मुचुल्का ।

(ग) मुख्य घटनास्थल प्रकृति मुचुल्का:-

जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ सोती औल स्थित पुर्वमा तिलक पुनको कच्ची घर, पश्चिममा हरि बहादुर घर्तीको कच्ची घर, उत्तरमा भेरी नदी र दक्षिणमा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकको बाटो यति चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको किनारमा बगर रहेको र सो बगरमा ढुङगा बालुवा रहेको सो बालुवामा यत्रतत्र मानिसहरु हिडेको जस्तो डाम छाप देखिएको, ठाउँ ठाउँमा बालुवा खोसिएको, स-साना ढुङगाहरु उम्रिएको देखिएको, सोही स्थानमा मिति २०७७।०२।१० गते साँझ अं.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी सोती बस्ने परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, टोपेन्द्र मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, मोहन पुन मगर समेतका व्यक्तिहरुले जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.४ रानागाउँ बस्ने बर्ष २१ को नवराज बि.क., ईन्द्रजंग शाह, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली बि.क., सरोज भडेल, आशिष बि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला बि.सी., बिभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का, मदन शाही समेतका १७/१८ जना व्यक्तिहरुलाई घेरा हाली लाठी ढुङगा तथा धारिलो हँसियाले कुटपीट गरेको, सोही क्रममा जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.४ बस्ने नवराज बि.क.को मृत्यु भएको र ऐ.ऐ. बस्ने बर्ष १७ को गणेश बुढा मगर (बि.एम) , ऐ.ऐ.बस्ने बर्ष अं. १८ को सन्जु बि.क., ऐ.वडा नं.११ बस्ने बर्ष अं. १८ को लोकेन्द्र सुनार, ऐ.बस्ने बर्ष १७ को गोविन्द शाही, जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.१ बस्ने बर्ष २० को टिकाराम नेपाली हराई बेपत्ता भएको र कुटपीटबाट माथि उल्लेखित सुदिप खड्का समेतका १२ जना व्यक्ति समेत घाईते भएको भनिएको घटनास्थल प्रकृति मुचुल्का ।

५. खानतलासी/ बरामदी मुचुल्का:

(क)प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को शरिर बरामदी/खानतलासी मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम मुसिकोट नगरपालिका वडा नं. १ स्थित जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिमको परिसरको पुर्वमा प्रहरी जवान ब्यारेक,पश्चिममा ऐ.ऐ. कार्यालयको मुलगेट,उत्तरमा बराह टाकुरा देखी जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुकुम पश्चिम जाने ठाडो बाटो र दक्षिणमा ऐ.ऐ.कार्यालयको प्रतिकक्षालय रहेको यति चार किल्ला भित्र मिति २०७७।०२।१२ गते पक्राउमा परी दाखिला हुन आएका प्रतिवादीहरुको मिति २०७७।०२।१२ गते १२:१० बजेको समयमा प्रहरी हिरासतमा लिने क्रममा शरिर खानतलासी लिने क्रममा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ले लगाएको कालो पाईन्टको अगाडीको दाहिने पकेटबाटकम्पनीको कालो OPPO रंगको IMEI नम्बर

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:पृष्ठ १० / १०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

८६०५९१०४५०४३५५८/८६०५९१०४५०४३५४९ भएको मोवाईल सेट थान-१,सो मोवाईल भित्र रहेको ९८४२३६६७४९ नम्बरको सिम थान-१ र मेमोरी कार्ड थान-१(intarnal) मात्र प्रहरी अधिकृत सहितको टोलीले रितपुर्वक बरामद गरेको खानतालासी/बरामदी मुचुल्का ।

(ख) घटनास्थल बाट दशिसमान (लाठी) बरामदी/ खानतलासी मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल स्थित पुर्वमा तिलक पुनको कच्ची घर, पश्चिममा हरि बहादुर घर्तीको कच्ची घर, उत्तरमा भेरी नदी र दक्षिणमा मध्य पहाडी लोकमार्ग सडक यति चारकिल्ला भित्र मध्य पहाडी लोकमार्ग सडकबाट देखी अ.२५ मिटर उत्तर तर्फ जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी औल बस्ने महेश्वर पुनको पाखो जग्गा रहेको, सोही जग्गामा रहेको बनमा पाथी र सिरु उम्रेको झाडी भित्र मिति २०७७।०२।१० गते प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कुटपीट गरी फालेको भनिएको अर्ध सुकेको लम्बाई ४ फिट र गोलाई ११ इन्च भएको टुप्पोमा छड्के काटिएको अवस्थामा रहेको लाठी थान-१, २ फिट लम्बाई ६ इन्च गोलाई भएको सुकेको, फुटेर चिरा परेको लाठी थान-१, १ फिट लम्बाई ५ इन्च गोलाई भएको फुटी चिरा परेको लाठी थान-१, बुदा नं.२ र बुदा नं.३ मा उल्लेखित लाठी एउटै लाठी भई भाँचिएर २ टुक्रा भएको जस्तो देखीने/ जोड्न मिल्ने अवस्थाको रहेको फेला परी बरामद भएको भन्ने खानतलासी / बरामदी मुचुल्का ।

(ग)प्रतिवादी रेशम बहादुर मल्लको सवारी साधन बरामदी/ खानतलासी मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ सोती स्थित पुर्वमा बिर बहादुर मल्लको २ तले कच्ची घर, पश्चिम डम्बर बहादुर मल्लको २ तले कच्ची घर, उत्तरमा सोती देखी गोईरी जोड्ने कच्ची सडक खण्ड र दक्षिणमा टोपेन्द्र मल्लको २ तले कच्ची घर यति चार किल्ला भित्र धन बहादुर मल्लको २ तले कच्ची घर रहेको सो घरको दक्षिण तर्फ आँगन रहेको, उक्त आँगनमा प्रतिवादी रेशम बहादुर मल्लले घटनास्थलमा प्रयोग गरेको भनिएको लु.५७प.३९१७ नं.को १५० सि.सि.को बजाज कम्पनीको ईन्जिन नं.DHYRKF69813, चैसिस नं.MD2A11cy4KPG33309 भएको कालो मोटरसाईकल पार्किङ गरि राखेको अवस्थामा उक्त मोटरसाईकल प्रहरी टोलीले रितपुर्वक बरामद गरी लिएको चारकिल्ला सहितको मिति २०७७।२।२५ गतेको बरामदी/ खानतलासी मुचुल्का ।

(घ)प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(३) को सवारी साधन बरामदी/ खानतलासी मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ सोती स्थित पुर्वमा काशीराम हमालको कच्ची घर, पश्चिम टोपेन्द्र मल्लको घर, उत्तरमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(१)को कच्ची घर र दक्षिणमा सुरेन्द्र मल्लको कच्ची घर यति चारकिल्ला भित्र दक्षिण तर्फ निज प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) को घरको आँगन रहेको, उक्त आँगनमा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३)ले घटनास्थलमा प्रयोग गरेको भनिएको रा.३प.८०६७ नं.को १५० सि.सि.को बजाज कम्पनीको ईन्जिन नं.DH101855र चेसिस नं.MD2A11CZ0GWWG35287भएको निलो पल्सर मोटरसाईकल प्रहरी टोलीले रितपूर्वक बरामदी लिएको चारकिल्ला सहितको मिति २०७७।२।२५ गतेको बरामदी/ खानतलासी मुचुल्का

(ड)अनुसन्धानको क्रममा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को भाई बाट मोबाईल बरामद गरिएको बरामदी /खानतलासी मुचुल्का:- जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ सोती स्थित पुर्वमा काशीराम हमालको २ वटा कच्ची घर, पश्चिममा टोपेन्द्र मल्लको २ तले कच्ची घर, उत्तरमा सुरेन्द्र मल्लको २ तले कच्ची घर र दक्षिणमा सुरेन्द्र मल्लको घर यति ४ किल्ला भित्र २ तलेढुङगा, माटोले बनेको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१०) को घरहेको, सो घरमा गई निजको भाउजु नाता पर्ने परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(७) लाई रितपूर्वक खानतलासी गर्ने सुचना दिई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१०)ले प्रयोग गर्ने गरेको भनिएको रेडमी मोबाईल र ९८२५५५३६७१ नं.को एनसेल सिमकार्ड बरामद गरी रितपूर्वक बरामद गरी लिएको बरामदी / खानतलासी मुचुल्का ।

६. प्रतिवादीहरुले अधिकारप्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयान कागज:

१)प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिउसो म ढुङ्गेखानीमा काम गरी घरमा गएको अवस्थामा सोही दिनको १७:०० बजेको समयमा जाहेरवाला मुनलाल नेपालीको छोरा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक गएको अवस्थामा परिवर्तित मान ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले जातिय बिभेद गरी गाली गलौज गरे पश्चात नबराज बि.क. समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कन लाग्दा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ मोटरसाईकलमा मेरो घरमा आई जाजरकोटबाट केटाहरु हाम्रो गाउँमा आएका छन, अहिले तल तिर झरेका छन,निजहरुलाई नियन्त्रणमा लिनु पन्यो भने पछि म पनि निजकै मोटरसाईकलको पछाडि बसी केटाहरुको पिछा गर्दै गएको हुँ । हामी भन्दा केही अगाडी सन्तोष मल्ल र गाउँकै परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाईकलमा गईरहेका थिए । केटाहरुको पिछा गर्दै जाने क्रममा सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा मध्ये पहाडी लोकमार्ग सडकमा केटाहरु हिडिरहेको देखी प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:-

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पश्चिम (३६)३ ले मोटरसाईकल रोकी केटाहरुलाई घेरा हाल्न पुर्ब तर्फ दौडेका थिए, म पनि पछि पछि दौडिदै जाँदै गर्दा म भन्दा अगाडी अन्य प्रतिवादीहरु समेत पुगी सकेका रहेछन, सो समयमा मृतक नबराज बि.क. समेतका केटाहरु सडकबाट तल हाम फाल्दै भाग्दै गरेका थिए,पछाडीबाट सबैले लाठी, ढुङ्गा हान्दै लखेट्दै थिए। सोही क्रममा मृतक केटाहरु काले गाउँ जाने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा अन्य प्रतिवादीहरुले छेका हालेकाले जान नसकी भेरी नदी तिर जाने क्रममा ढुङ्गामुढाले हान्दै लखेट्न नछोडे पछि भेरी नदीको पहिलो भंगालो तरी बीच टापुमा पुग्दा समेत प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,बिष्णु मल्ल,डम्बर बहादुर मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ ले नदीको भंगालोमा मृतक नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई लाठी,ढुङ्गा समेतले कुटिरहेका थिए, म नदी किनारमा थिएँ, सोही क्रममा निजहरुले कुट्दै गरेको अवस्थामा तिन (३) जना केटाहरु नदीमा बग्दै गरेको समेत देखेको हुँ। बग्ने क्रममा समेत ढुङ्गा हान्दै थिए । म समेतका प्रतिवादीहरुले पिछा गर्दै गई जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित गोईरी औलको भेरी नदी किनारमा घेरा हाली कुटपीट गरेकै हो,सो घटनामा नबराज बि.क. समेतका ५ जना केटाहरुको मृत्यु भएको र मृतक मध्येका नबराज बि.क.को लाश सोही दिन र अन्य मृतकहरुको लाश वारदात पश्चात केही दिन पछि भेरी नदीमा फेला परेको हो। प्रतिवादीहरु मोहन पुनमगर, सन्तोष मल्ल, प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,बिष्णु मल्ल,डम्बर बहादुर मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ समेतका प्रतिवादीहरुले नै मृतक नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई कुटपीट गरी नदीमा बगाएका हुन। ५ जना केटाहरु नदी पारी गएको देखेको हुँ। नदी पारी गएका केटाहरुलाई पनि कुटपीट भईरहेको थियो।मृतक नबराज बि.क.समेतलाई घेरा हाली टाढै बाट ढुङ्गा हानेको हुँ। उक्त घटनास्थलमा रेशम मल्ल समेतका ब्यक्तिहरुलाई देखेको हुँ। प्रतिवादी मध्येका सन्तोष मल्लले साथमा लाठी र मोहन पुनमगरले हँसिया हातमा समाएको देखेको हुँ। मृतक नबराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच प्रेम सम्बन्ध रहेकोले निज मृतक पटक पटक केटीको घरमा आउने गरेकोमा वारदात पुर्ब गाउँलेले समाई प्रहरीलाई बुझाएको थाहा थियो। वारदात मितिको दिन मृतक नबराज बि.क.ले आफु संग १७/१८ जना केटाहरु ल्याई केटीको घरमा आएको अवस्थामा केटीको आमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मृतकलाई जातिय बिभेद गरी डुम भनि गालिगलौज गरेको पुर्ण विश्वास लाग्छ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लको बयान ।

२)प्रतिवादी लिपेन्द्र कुमार मल्लको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेकोपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरे पश्चात नबराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कने क्रममा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा म ढुङ्गे खानीबाट काम गरी बाहिर आउँदा गाउँमा केटाहरु आएका थिए, गाउँलेले नियन्त्रणमा लिदै छन भन्ने कुरा प्रतिवादी इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरीले भने पछि हामी दुबै जना सोझै घटनास्थल तर्फ गएका हौं । घटनास्थलमा अन्य प्रतिवादीहरु भेलाजम्मा भई सकेका थिए, केही प्रतिवादीहरुले नदी पारी गई हाल घाईते भएका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरिरहेका थिए । प्रतिवादी प्रेम ठकुरीले १ जना केटालाई बाटोमा नियन्त्रणमा लिएका थिए, सोही ठाउँमा प्रतिवादीहरु डिल्ली मल्ल, तिलक चन्द,हर्क बहादुर मल्ल,डम्बर बहादुर मल्ल,मान बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरु थिए। निजहरु म भन्दा अगाडी घटनास्थलमा गई सकेका रहेछन, म घटनास्थलमा जाँदा प्रतिवादी मोहन पुनमगर,सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल,डम्बर बहादुर मल्ल र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ समेतका प्रतिवादीहरु नदीको बगरबाट आउदै गरेका थिए। निजहरु म भन्दा पहिला गएकाले नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई कुटपीट समेत गरेको हुनुपर्छ, केही बेरमा ३ जना केटाहरु नदीमा बेपत्ता भएको थाहा पाएको हुँ। वारदात हुनु पुर्व परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र नबराज बि.क. बीच प्रेम सम्बन्ध भएको कुरा मलाई थाहा थियो, नबराज बि.क. लाई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घरमा आएको अवस्थामा डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरुले नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका थिए भन्ने समेत व्यहोराको लिपेन्द्र कुमार मल्लको बयान ।

३)प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरीको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेकोपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरे पश्चात नबराज

बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कने क्रममा सोही दिनको अं.१७:०० बजको समयमा म ढुङ्गे खानीमा काम गरिरहेको थिएँ , प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ आफ्नो मोटरसाईकलमा आई मलाई भेटी जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन् नियन्त्रणमा लिनु पन्यो भने पछि म र मसंगै काम गरिरहेका लिपेन्द्र कुमार मल्ल ढुङ्गा खानीबाट सोझै घटनास्थलमा पुग्दा चारैतिरबाट अन्य प्रतिवादीहरु दौडि रहेका थिए , केहि प्रतिवादीहरु नदी पारी गई हाल घाईते भएका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरिरहेका थिए । सोही ठाउँमा अन्य प्रतिवादीहरु डिल्ली मल्ल, तिलक चन्द,हर्क बहादुर मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१,सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल,मोहन पुनमगर र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेत थिए । निजहरु घटनास्थलमा म भन्दा पहिले नै गई सकेका थिए । नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई प्रतिवादीहरुले गाउँबाट तल झर्ने क्रममा लखेट्दै भेरी नदी बगरमा पुन्याई कुटपीटगरिरहेको देखेको हुँ । म घटनास्थलमा जाँदा प्रतिवादीहरु मोहन पुनमगर, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,डम्बर बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१, बिनोद मल्ल समेतका व्यक्तिहरु नदिको बगरबाट माथि तिर आउदै गरेका थिए । निजहरु म भन्दा अगाडी घटनास्थलमा पुगी सकेकाले निजहरुले नै नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई कुटपीट समेत गरी नदीमा बगाएका हुन । प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मृतक नबराज बि.क. समेतका शरिरमा घाउँचोटपटक लागेको हुनु पर्छ । मृतक नबराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीचमा प्रेम सम्बन्ध भएकोले एक आपसको घरमा आउने जाने समेत गरेको थाहा छ । मैले मृतकहरुलाई कुटपीट गरी मारेको हैन, मृतक नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई जाहेरी दरखास्तमा लेखिएका प्रतिवादीहरुले घेरा हाली लखेट्दै लिएका हौं, भन्ने समेत व्यहोराको बयान कागज ।

४)प्रतिवादी तिलक चन्दको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेकोपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरी कराए पश्चात नबराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कने क्रममा सोही दिनको अं.१८:०० बजेको समयमा म जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको मिसर मल्लको पसलमा सामान लिनको लागि गएको अवस्थामा सोही

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

ठाउँमा बस्ने टोप बहादुर मल्ल संग भेट हुँदा निजले नबराज बि.क. समेतका केटाहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घरमा आएका छन् आज सबै गाउँका मानिसहरु लागेर छोपेर पिट्नु पर्छ भनि दौड्दै गएको देखेको थिएँ र अन्य गाउँका मानिसहरु दौडिदै जानथालेको देखे पछि म पनि गएको हुँ। नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई मध्ये पहाडी सडकमा सबै जनाले छेको हाली भाग्ने बाटो नदिई दुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गर्दै लखेटेको देखेको थिएँ , मैले पनि दुङ्गा समेतले प्रहार गरी लखेट्ने क्रममा नबराज बि.क. समेतका ब्यक्तिहरु अगाडी अगाडी र जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु मध्ये सन्तोष मल्ल,मोहन पुनमगर,बिनोद मल्ल,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३,डम्बर बहादुर मल्ल,टोप बहादुर मल्ल र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ लगायत यकिन चित्र नसकेका १५/२० जनाले पछाडीबाट दुङ्गा र लाठी समेतले प्रहार गरी नबराज बि.क. समेतका मृतकहरुलाई कर्तव्य गरी मारी नदीमा बगाएको देखेको हुँ। नबराज बि.क.को साथमा आएका केही केटाहरु नदी तरी पारी गए पछि पनि केही प्रतिवादीहरु नदिमा पौडी खेली पारी गएर ५ जना केटाहरुलाई समाती कुटपीट समेत गरेका थिए भन्ने समेत ब्यहोराको बयान ।

५) प्रतिवादी डिल्ली मल्ल ठकुरी को बयान कागज:-

नबराज बि.क. र मेरो घर नजिकै घर भएकी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच पहिले देखी नै प्रेम सम्बन्ध रहेकाले पटक पटक नबराज बि.क. केटीको घरमा आउने भएकोले चिन्दछु। मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अं. १७:०० बजेको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय विभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरी कराए पश्चात नबराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्किए, उक्त समयमा म आफ्नै घरमा थिएँ। केही बेर पछि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ दौडिदै आई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ले मलाई वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई खबर गरिसकेको छु,गाउँका सबैलाई बोलाएका छन्, नबराज बि.क.समेतलाई ठिक पार्नुपर्छ जाउँ भनि दौडिदै गएकोले म समेत पछि पछि गएको थिएँ,केही तल रहेको प्रतिवादी बिनोद मल्लको घर नजिकको बाटोमा पुग्दा डम्बर बहादुर मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित अन्य प्रतिवादीहरु समेत भई दौड्दै पिछा गरी जाने क्रममा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल भन्ने

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

स्थानको मध्ये पहाडी सडक नजिक पुग्दा नबराज बि.क.समेतलाई फेला पारी म समेतले कालेगाउँ तर्फ जाने बाटो रोकी घेरा हाली लाठीढुङ्गा समेतले प्रहार गरी लखेटे पछि म समेतले सडक बाटो नजिकै महेश कार्की भन्ने केटालाई समाती कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएको हुँ , अन्य प्रतिवादीहरुले चारै तिरबाट घेरा छेका हाली लखेट्दै जाने क्रममा नबराज बि.क.समेत भेरी नदीको भंगालो तरी बीच किनारमा गएको अवस्थामा अन्य जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु मध्ये मोहन पुनमगर ,सन्तोष मल्ल,बिनोद मल्ल,बिष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, डम्बर बहादुर मल्ल,टोप बहादुर मल्ल र जाहेरी दरखास्तमा किटानी नगरिएका धनाराजराना,रमित पुन,बिराज पुन,भिम बहादुर पुन,नबिन घर्ती ,रेशम मल्ल र प्रकाश भन्ने नेत्र बहादुर मल्ल समेतले नदी किनारमा पुगी ढुङ्गालाठी समेतले प्रहार गर्दै लखेटी नबराज बि.क.र निजसंगै रहेका गणेश बुढामगर,टिकाराम नेपाली,लोकेन्द्र सुनार र सन्जु भन्ने संजिव बि.क.समेतलाई मर्ने सम्मको चोट पर्ने गरी ढुङ्गाले टाउँको समेतको शरिरमा प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको पुर्ण विश्वास लाग्छ,अन्य सुदिप खड्का समेतका ब्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका हुन,भेरी पारी गएका केटाहरुलाई समेत केही प्रतिवादीहरु गई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका थिए,पारी जाने प्रतिवादीहरु को हुन टाढा भएकाले प्रष्ट चिनिन । मैले पनि नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई लखेट्ने क्रममा टाढै बाट ढुङ्गाले प्रहार गरेको हुँ ,म समेतले प्रहार गराको ढुङ्गा लागी नबराज बि.क.समेतको शरिरमा चोटपटक लागेको हुनु पर्छ,गलति भयो भन्नेसमेत ब्यहोराको बयान ।

६) प्रतिवादी प्रेम बहादुर ठकुरीको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेकोपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरी कराए पश्चात नबराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्के पश्चात मेरो र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ को घर नजिकै रहेकोले निजले मलाई नबराज बि.क.समेतका केटाहरु घरमा आएका थिए ,मैले मेरो श्रीमान र डम्बर बहादुर मल्ललाई पनि खबर गरेकी छु भनेकाले म समेत निजको घरमा गए पछि डम्बर बहादुर मल्ल समेत सोही ठाउँमा आई मैले गाउँका अन्य मानिसहरुलाई समेत खबर गरेको छु ती केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्यो भन्दै दौड्दै केटाहरुको पिछ्या गरेको

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

देखी म पनि सहमत भई तत्काल म,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ समेत भई सोही स्थानबाटै केटाहरुलाई पिछा गर्दै जाने क्रममा निजहरु मध्ये पहाडी लोकमार्ग सडक देखी तल झरिरहेको अवस्थामा दुङ्गा हान्दै लखेट्दै लियोँ । जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका र बयानको क्रममा खुलेका अन्य प्रतिवादीहरु समेतले हामी भन्दा अगाडी चारैतिरबाट घेरा हालेका थिए । प्रतिवादी टोप बहादुर मल्ल,हर्क बहादुर मल्ल र तिलक चन्द समेतका प्रतिवादीहरुले मध्ये पहाडी सडकको पश्चिम दिशाबाट घेरा हाली केटाहरु भए तिर दौड्दै थिए ,अन्य प्रतिवादीहरु तुल बहादुर मल्ल,इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी,लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतले पुर्ब तर्फ बाट बाटो छेकी बसेका थिए ,लखेट्दै जाने क्रममा प्रतिवादीहरु मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३,सन्तोष मल्ल,बिनोद मल्ल,मोहन पुनमगर,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,टोप बहादुर मल्ल,बिष्णु मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले मृतक नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई पछिबाट लाठी दुङ्गा हान्दै लखेट्दै नदीको बगर तिर लिएका हुन मैले एक जना केटालाई बाटै बाट नियन्त्रणमा लिएको थिएँ । मृतक नबराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई निजहरुको पिछा गर्दै गएका प्रतिवादीहरुले नै लाठीदुङ्गा हानी कुटपीट गरी नदिमा बगाएका हुन २ जना केटाहरु बगदै गरेको देखेको हुँ,केही प्रतिवादीहरुले नदी तरी गएका केटाहरुलाई नदी पारी गई नियन्त्रणमा लिई कुटपीट गर्दै थिए,मृतक नबराज बि.क.समेतलाई म समेतले गाउँबाटै पिछा गर्दै लिएका हौँ, जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु समेतले मृतक नबराज बि.क.समेतलाई नदीको बगर समेतमा लिई कुटपीट गरी नदीमा बगाएका हुन भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

७) प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको बयान कागज:-

परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र नबराज बि.क. बीच प्रेम सम्बन्ध भई एक आपसको घरमा आउनेजाने गरेकोमा मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेकोपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नबराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम भनि गालिगलौज गरी कराए पश्चात नबराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्केने क्रममाजाहेरी जाहेरीमा उल्लेखित डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले पिछा गर्दै दुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीमा पुर्याई नबराज बि.क. समेतलाई कर्तव्य गरी मारी घटना घटाएको सही हो। म घटनास्थलमा नगएकोले को कसले के-के गरे डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई थाहा होला भन्ने व्यहोराको बयान ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७ / ०८ / ०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

द)प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)को बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते नबराज बि.क. समेतका केटाहरु मेरो घरमा आएको अवस्थामा निज नबराज बि.क.लाई मैले जातिय बिभेद हुने शब्द डुम समेत भनि गाली गरे पछि निजहरु फर्केर गए ,नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई मार्ने पुर्ब योजना मेरो श्रीमान् परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १, र डम्बर बहादुर मल्ल समेत जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित ब्यक्तिहरुलाई बोलाई पिछा गर्दै जाने क्रममा जिल्ला रुकुम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ औल जिउला भन्ने स्थानमा फेला पारी छेका हाली दुङ्गा हँसिया समेतले प्रहार गरी भेरी नदीको किनारमा पुर्याई नबराज बि.क. समेतलाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र सुदिप खड्का समेतलाई कुटपीट गरी नियन्त्रमा लिई घटना घटाएको ठिक हो । मेरो छोरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र नबराज बि.क.बीच Facebook मार्फत चिनजान भएको रहेछ,पटक पटक निज नबराज बि.क. समेतका केटाहरु मेरो घरमा आउने गरेको कुरा थाहा छ । मेरी भतिजी नाता पर्ने सुस्मा मल्ल ठकुरी संग नबराज बि.क.ले मेरी छोरीलाई घरबाटै थुतेर लैजान केटाहरु लिएर जान्छु भन्ने कुरा गरेको थाहा पाई मिति २०७७।०२।१० गते निज भतिजीलाई मैले ९८४८२०९९०६ र ९८१९५९८९३६ मध्ये एउटा नम्बरबाट ९८६४७१६७७८ मा फोन गरी बुझदा निज नबराज बि.क.ले मेरी छोरीलाई लैजान केटाहरु ल्याएर आउदैछ भन्ने थाहा पाई निज दलित भएकोले छोरीलाई बिवाह गरी लिएर पछि बेईज्यत हुने भएकाले बेईज्यत हुनु भन्दा केटाहरु लिएर आए निजहरुलाई मारी दिए बिवाह हुन नपाउने भएकोले निज नबराज बि.क.ले केटाहरु लिएर आए मारी दिने भनि घरपरिवारले सल्लाह गरि योजना बनाएका थियौं, हामीले योजना बनाई बसेको अवस्थामा मिति २०७७।०२।१० गते अं.१७:०० बजेको समयमा मेरो छोरी घर भित्र टि.भी. हेरी बसिरहेको र म घर बाहिर आँगनमा रहेको अवस्थामा नबराज बि.क. समेतका केटाहरु आएको देखी नबराज बि.क.लाई तँ डुम फेरि किन आईस आज मर्छस् भनि धम्की दिई गालिगलौज गरी कराउदै मेरो श्रीमानलाई फोन गरी नबराज बि.क. समेतका केटाहरु घरमा आएका छन भनि खबर गरे पछि निज केटाहरु घर देखी तल तिर गएको र पुर्ब योजना बमोजिम मेरो श्रीमानले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई खबर गरे पछि वडा अध्यक्षले पुर्ब सल्लाह र योजना बमोजिम गाउँमा खबर गरेको र मैले नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई तल सम्म निग्रानी गरेको थिएँ , केही समय पछि मेरो श्रीमान,छोरा,मोहन पुन समेत घरबाट संगै केटाहरुलाई पिछा गर्दै गएका थिए भने केही तल वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले बोलाएका अन्य जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु समेतका गाउँका मानिसहरु आई हातमा लाठी दुङ्गा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

,हंसिया समेत लिई मेरो घर देखी तलको सडक तर्फ नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई मार्नको लागि चारैतिर बाट घेरा हाली लखेट्दै गएका थिए । त्यस पछि म घर फर्किँएँ,अन्य के भयो मैले देखिनँ । नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई लखेट्दै भेरी नदी पुर्याई लखेट्दै गएका व्यक्तिहरुले कुटपीट समेत गरी नवराज समेत ६ जनालाई मारी भेरी नदीमा बगाएको र अन्य १२ जनालाई घाईते बनाएको थाहा पाएकी हुँ भन्ने समेत ब्यहोराको बयान ।

९) प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको बयान कागज:-

परिबर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र नवराज बि.क.बीच प्रेम सम्बन्ध भई एक आपसको घरमा आउने जाने गरेको कुरा मलाई थाहा थियो । मिति २०७७।०२।१० गते मेरो घरमा प्रतिवादी विनोद मल्ल आएकोले निज र मैले मेरै घरमा टि.भी.हेरी बसिरहेको अवस्थामा टोप बहादुर मल्लले मोबाईल नं.९८४२३५३०२५ बाट मेरो मोबाईल नं.९८६६८६८९६८ नं.मा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आउँदै छन, विनोद मल्ल तपाईसँग भए सुरक्षित राख्नु भनेकाले मैले विनोद मल्ललाई घर भित्रै बस्ने भनी म घर बाहिर केटाहरुलाई हेर्न आगनमा आई बसे । सोही समयमा प्रतिवादी परिबर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ ले ९७४८०४७६२१ नं.बाट मलाई फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु मेरो घरमा आएका रहेछन, मेरो श्रीमतीले डुम भनी गाली गरेपछि फर्केर तपाईको घर तर्फ आउदै छन मैले वडा अध्यक्ष समेतलाई खबर गरीसकेको छु, आज नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई ठीक पार्नु पर्छ, कति जना छन गन्ती गर्नु भनेकाले निजहरुको निग्रानी गरेको बसेको अवस्थामा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु मेरो घरको बाटो हुदै आएपछि निजहरुलाई अलमलमा पारी अन्य मानिस आउन्जेल रोक्ने उद्देश्यले कहाँबाट आएका हौं, घर कहाँ हो एकछिन यही बसी पानी खाएर जाउँ भनेको थिएँ, तर निजहरु नबसी बाटोबाट गएका थिए, केही छन पछि विनोद मल्ल समेत पिछ्छा गर्दै गएको थियो, त्यसपछि मैले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लको ९८४८९६९७३३ नं.मा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका १८ जना केटाहरु मेरोबाट तल गईसके भनी खबर गरेपछि म आउँदै छु, मध्ये पहाडी सडकबाट टोप बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरु जादैछन, आज नवराज बि.क.समेतलाई छेका हाली ठीक पार्नुपर्छ सबैलाई खबर गरिसकेको छु,जानुपर्छ भनेकाले म समेतले पिछ्छा गर्दै जाने क्रममा विनोद मल्लको घर नजिकैको बाटोमा पुग्दा मल्ल समेतले केटाहरुको पिछ्छा गर्दै गएको र वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल, परिबर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ र जाहेरीमा किटानी नभएका प्रतिवादी मेरो दाजु नाता पर्ने प्रकाश भनिने नेत्र बहादुर मल्ल अघी अघी र म पछि पछि भई दौड्दै

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

केटाहरुको पिछा गर्दै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्य पहाडी सडकमा कालेगाउँको पुल तर्फ जाने सडक बाटो छेकी घेरी हाली म लगायत जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले हँसिया, ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदी तर्फ नखेटेका थियौं, सोही बखत मध्य पहाडी सडक नजिकबाट १ जना केटालाई म समेतले नियन्त्रणमा लिएका थियौं, जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु मध्ये मोहन पुनमगर, सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, डम्बर बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १ र रेशम मल्ल समेतले नवराज बि.क.समेतलाई छेको हाली ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीको सानो भंगालो तरी बीच नदी किनारमा पुन्याई ढुङगा समेतले प्रहार गरी नवराज बि.क. समेतलाई छोप्दै कुटपीट गर्दै नवराज बि.क. र निजसँगै रहेका गणेश बुढा मगर, टिकाराम नेपाली, लोकेन्द्र सुनार र सन्जु भन्ने संजीव बि.क.समेतलाई मेने सम्मको चोट गरी ढुङगाले टाउको समेतको शरीरमा प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका थिए, भने अन्य प्रतिवादीहरुले छेको हाली ढुङगा प्रहार गरेका थिए, केही केटाहरु नदी तरेर पारी गएकाले केही प्रतिवादीहरु नदीमा पौडी खेली पारी गई नियन्त्रणमा लिएका हुन। नदीमा पौडी खेली को को गएका हुन । टाढा भएकाले प्रष्ट देखिन । अन्य प्रतिवादीहरुले नदी किनारमा रहेका अन्य केटाहरुलाई समेत कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका थिए भन्ने समेत व्यहोराको बयान कागज ।

१०) प्रतिवादी टोप बहादुर मल्लको बयान कागज:- मिति २०७७।०२।१० गते बिहान अ.१०:०० बजेको समयमा म तथा प्रतिवादीहरु रेशम मल्ल, तिलक चन्द र धन बहादुर मल्ल माछा मार्न भनी जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.अन्तर्गत पर्ने धल्लाको पुलमा पुगी पुल तरी पारी गई भेरी नदीमा पसी जाल खेल्दै अ.१५:१५ बजे जाजरकोट कालेगाउँ रुकुम जोड्ने पुलमा पुगी पुल तरी रुकुम जिल्लाको नाउला भन्ने ठाउँमा आएका थियौं सो ठाउँमा नास्ता खान खोज्दा घर जान ढिला हुने भएकोले हामीहरु सिधै मध्ये पहाडी रोड हुदै च्यानडाँडा भन्ने ठाउँमा पुगी ढुङ्गामा बसियौं, त्यसपछि प्रतिवादी मोहन पुन मगर कालेगाउँ तिरबाट मोटरसाईकलमा चढी हामी भएको ठाउँमा आई भेट भएकोले प्रतिवादी रेशम मल्ल सोही मोटरसाईकलमा चढी घरतिर गयो र अन्य हामी ३ जना व्यक्तिहरु पुन:सो ठाउँबाट घर जादै गर्दा बाटोमा पर्ने स्याउली बजार भन्ने ठाउँमा पुगी बसेको अवस्थामा अ.१७:०० बजेतिर हाल नाम खुलेका नवराज बि.क.समेतका केटाहरु गोइरी सोती गाउँतिर उकालो आएका र केही केटाहरु धारामा पानी खाईरहेको

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं.७७ / ७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

देखेको थिएं, पछि सबै जना केटाहरू गाउँतिर बाटो लागेका देखी म त्यहीं ठाउँमा बसेको अवस्थामा प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको भाइ अ.१३ को शालीकराम चन्दले आफ्नो मोबाईल प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९को घरमा चार्जमा राखेको अवस्थामा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ले कसैले फोन गरेको सुनी सो फोन उठाउँदा जाजरकोटबाट आएका केटाहरूले प्रतिवादी विनोद मल्लको घर कता हो भनी सोधेका रहेछन, सो कुरा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ले मलाई भनेपछि थाहा पाई तत्कालै विनोद मल्ललाई फोन गर्दा नलागेकाले मैले प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल लाई फोन गरी विनोद मल्ल कहाँ छ सेभ गर्नु भने, त्यसपछि प्रतिवादी मान बहादुर मल्ल लाई फोन गरी केटाहरूले विनोद मल्ललाई खोजेको जानकारी गराएँ, त्यसपछि प्रतिवादी रेशम मल्ललाई फोन गरी गाउँमा केटा आएका छन तँ कहाँछस भनी जानकारी गराएको हुँ, त्यस पछि निजले केही बेरमा केटाहरू गाउँमा आईपुगेको भन्ने जानकारी गराएकाले मैले अ.१७:०० बजेको समयमा दाई नाताको प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी जानकारी गराएले निजले उनीहरूलाई निग्रानीमा राख कता जान्छन भन्ने कुरा गरेकाले निग्रानी गरिरहेको अवस्थामा प्रतिवादी मान बहादुर मल्लले मलाई फोन गरि केटाहरू मेरो घरको बाटो हुदै तलतिर झर्न थाले भनी जानकारी गराएकोले टाढैबाट हेर्दा केटाहरू प्रतिवादी विनोद मल्लको घर तिर गईरहेको देखी मैले प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी केटाहरू तलतिर झर्न लागिस्के के गर्ने भनी सोधदा निजले नियन्त्रणमा लिनुपर्छ तिमीहरू तलतिरबाट छेका हाल्दै आउँदै गर म माथीबाट मानिसहरू ल्याएर आउँदै छु भनेको र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लले फोन गरी सोही कुरा भनेकाले म तथा सोही स्थानमा घर भएका प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्ल म सँगै गएका तिलक चन्द समेतका ३ जना प्रतिवादीहरू सोही स्थानबाटै मध्य पहाडी सडकको बाटो हुदै दौड्दै घेरा हाल्ने भनी घटनास्थलमा जाँदा मृतक केटाहरू माथी गाउँबाट हतारमा मध्ये पहाडी रोडमा झर्दै भाग्दै आईरहेका र अन्य प्रतिवादीहरूले पछाडीबाट लखेट्दै आईरहेको देखी म समेत घेरा हाल्ने भनी आफु आएको पुर्व दिशाबाट छेका हाल्दै भाग्न नदिई समाउन खोज्दा निजहरू मध्य पहाडी रोडबाट तल भेरी नदीको बगरतिर भाग्दै थिएं, निजहरू भेरी नदीको किनार बगर तिर गएको देखी म समेत सोही ठाउँमा जाँदा सो ठाउँमा अगाडी पुगेका जाहेरी किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, मोहन पुन मगर र जाहेरीमा किटान नगरीएका जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा।वडा नं.८ गोईरी बस्ने धनाराजराना, ऐ.ऐ.बस्ने रमित पुन, ऐ.ऐ.बस्ने बिराज पुन,ऐ.ऐ.बस्ने भिम बहादुर पुन, ऐ.ऐ.बस्ने नविन घर्तीले मैले नचिनेका हाल घाईते भएका ५ जना केटाहरूलाई भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदीको भंगालोमा समाई हात समेत हानी कुटपीट गरिरहेको देखी निजहरुलाई नियन्त्रणमा लिएका हौं, वारदात पश्चात अन्य प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ समेतका प्रतिवादीहरुले २ जना केटाहरुलाई बाटो नजिकै समाई नियन्त्रणमा राखेको देखेको थिएं, पछि प्रहरी आएकोले ७ जनालाई बुझाएका हौं । भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

११) प्रतिवादी तुल बहादुर मल्लको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते म काम विशेषले जाजरकोट गई कालेगाउँको पुल हुँदै रुकुम पश्चिम वारी आई मध्य पहाडी सडकमा आउदै थिएँ, अ.१८:१५ बजेको समयमा घटनास्थलमा पुग्दा प्रतिवादीहरु भिडभाड गर्दै बाटोमा केटाहरुलाई लखेट्दै हान ठोक मार भन्दै समाउ भन्दै मृतक नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई चारैतिरबाट घेरा हाल्दै पिछा गर्दै नदीको बगरको बगर तिर दौड्दै गरेको देखे, तत्कालै अन्य प्रतिवादीहरुलाई सोधदा यिनीहरु जाजरकोट तिरका केटाहरु हुन, प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ को घरमा हुलबाँधी आएका थिएँ, यिनीहरुलाई नियन्त्रण गर्नुपर्छ भनेकाले मैले समेत सहमति जनाई यी बदमास केटाहरु हुन, अर्कोको गाउँमा आऊनेलाई समाउनै पर्छ भनी सोही ठाउँमा घेरा हाल्ने सम्मको कार्य गरेको हुँ, सो घटनास्थलमा मैले तत्काल चिनेका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी , डिल्ली मल्ल , मान बहादुर मल्ल र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ समेतलाई देखेको थिएँ, अन्य प्रतिवादीहरु खोलाको बगर तिर केटाहरुको पिछा गर्दै लखेट्दै थिए, बगर अली टाढा भएकोले मैले प्रष्ट चिन्न सकिन निजहरुले लखेट्दै ल्याएका केटाहरु मध्ये २ जनालाई प्रेम बहादुर ठकुरी समेतका प्रतिवादीहरुले नियन्त्रणमा लिएको देखेको हुँ, सोही समयमा ३ वटा लाशहरु बग्यो भन्ने समेत सुने मैले मृतकहरुलाई कुटपीट गरेको होईन अन्य प्रतिवादीहरुले कुटपीट गरेका हुन भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

१२) परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको समयमा म ढुङगा खानीमा काम गरी रहेको अवस्थामा सोही दिनको अ.१७:०० बजेको समयमा मेरो श्रीमती परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले फोन गरी उही पुरानो केटो नवराज बि.क.ले फेरी १७/१८ जना केटाहरु ल्याई घरमा आउँदै थियो, मैले गाली गलौज गरी पठाएँ, अहिले तलतिर लागेका छन के गर्ने भनेकीले तत्कालै म घरमा आई हेर्दा केही केटाहरु घर देखी पर, तलतिर हिड्दै गरेको देखी मैले श्रीमतीलाई तिनीहरु के कता जान्छन पिछा गर्दै गर भनी श्रीमती पिछा गर्न गएकीले मैले सोही मौकामा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

फोन गरी मृतक नवराज बि.क.ले धेरै केटाहरु ल्याई मेरो घरमा आएको छ के गर्ने भन्दा निजले त्यसो भए त्यसलाई जतिपटक सम्झाउदा पनि लागेनछ आज तह लगाउनु पर्छ म अरु सबैलाई खबर गर्छु पिछ्छा गर्दै गर्नु नियन्त्रणमा गर्नुपर्छ म पनि आऊँछ भनेकाले म निजको निजहरुको पिछ्छा गर्दै बसेको अवस्थामाप्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल समेत हामीहरु भएको ठाउँमा आएकोले म तथा सोही ठाउँमा भेला भई बसेका प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, प्रेम बहादुर ठकुरी, डिल्ली मल्ल, समेतका प्रतिवादीहरूसँगै केटाहरु भएतिर गएका हौं, अन्य प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले भने अनुसारका व्यक्तिहरु समेत गाउँतिरबाट झरेका रहेछन, हामीहरु मध्य पहाडी लोकमार्ग सडकमा पुग्नै लाग्दा मृतक सहितका केटाहरुलाई तलतिर झरेको देखी सबै प्रतिवादीहरुले चारैतिरबाट पछाडीबाट ढुङ्गा, लाठी हान्दै लखेट्दै लिए पश्चात निज केटाहरु बाध्य भई भेरी नदीको बगर तिर दौड्दै हाम फाल्दै थिए, ति मध्येका १ जना केटालाई प्रतिवादी प्रेम बहादुर ठकुरी समेतका प्रतिवादीहरुले नियन्त्रणमा लिएका थिए, अन्य सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर,विनोद मल्ल,बिष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ र डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले मृतक समेतका केटाहरुलाई पछाडीबाट लाठी ढुङ्गा हान्दै लखेटेका र भेरी नदी पुन्याई मारेका थिए, म समेत पछि पछि गएको थिए, निजहरुले नदीको बीच भंगालोमा समेत कुटपीट गरिरहेका थिए, पछि सो स्थानबाट नदीमा हाम फाल्न नसकेका ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिएर कुट्दै आईरहेका थिए, नदी वारी रहेका ७ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिएका हौं, नदी तरी गएका केटाहरुलाई समेत अन्य प्रतिवादीहरुले कुटपीट गरिरहेको देखेको हुँ, भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

१३)प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ को बयान कागज:-

मेरो बहिनी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र मृतक नवराज बि.क.बीचमा प्रेम सम्बन्ध भई पटक पटक मेरो घरमा आऊने गरेको थाहा छ । निज नवराज बि.क.दलित केटा भएकोले म समेतको घर परिवारको चित्त बझेको थिएन, निज पटक पटक आउने गरेकाले पुनः आएमा मारीदिने योजना बनाएका थियौं, मिति २०७७।०२।१० गते अ.१६:४५ बजेको समयमा म र मेरो बुवा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ घर नजिकै रहेको ढुङ्गा खानीमा काम गरिरहेको अवस्थामा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएको देखी मैले ९८६१०४४०६ नं.को मोबाईलबाट आमालाई फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु घरतिर आउँदै छन भनी खबर गरी बुवा र म दौड्दै घरमा जाँदा केटाहरु मेरो घरमा आएकोमा आमाले गाली गरेपछि फर्केर गईसकेका रहेछन, तत्काल मैले प्रतिवादी विनोद मल्ललाई फोन गरी नवराज

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बि.क.समेतलाई पिछा गर्नु भने बुवा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गरी बोलाए पछि डम्बर बहादुर मल्लले समेत अन्य प्रतिवादीहरूलाई खबर गरेपछि निज नवराज बि.क.समेतलाई मार्नका लागि बुवा डिल्ली बहादुर मल्ल ठकुरी समेतका प्रतिवादीहरू पैदल हिडेर पिछा गर्दै गए र म आफ्नो रा.३प.८०६७ नं.को मो.सा.मा चढी सडक बाटो जाँदै गर्दा मध्य पहाडी सडक बाटोमा प्रतिवादी मध्येका हर्क बहादुर मल्ललाई भेटी निजलाई मेरो मो.सा.को पछाडी राखी नवराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई पिछा गर्दै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी औल स्थित मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा नवराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई फेला पारी म र माथीबाट पिछा गर्दै आएका जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका अन्य प्रतिवादीहरूलाई छेकाहाली नवराज बि.क.समेतलाई ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै लखेट्दै निजहरूलाई भेरी नदीको सानो पानी भएको भंगालोबाट पारि बीच बगरमा पुऱ्याई नवराज बि.क.समेतलाई लाठी, ढुङगा समेतले टाउँको समेतको शरीरमा मर्ने सम्मको चोट पर्ने गरी प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाई अन्य ५ जना केटाहरूलाई कुटपीट गरी घाइते बनाई नियन्त्रणमा लिएका हौं। भेरी नदी मारी गएका ५ जना केटाहरूलाई समेत केही प्रतिवादीहरूले पौडी खेली पारी गई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका हुन । म समेतले नवराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई कर्तव्य गरी भेरी नदीमा बगाएका हौं भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

१४) प्रतिवादी धनाराज रानाको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अ.१२/१ बजेसम्म घटनास्थल नजिकै रहेको चौतारामा खानेपानीको मिटिडमा सहभागी भफ सोही दिनको दिउँसो अ.१६:०० बजतिर कालेगाउँ पुल नजिक गई नास्ता खाई घरमा पुग्दा सन्तोष मल्लले मलाई मिसकल गरेको देखी मैले निजलाई फोन गर्दा क्वारेन्टाईनबाट भागेका केटाहरू आएका छन, नियन्त्रणमा लिनुपऱ्यो हामी पनि आउँदै छौं भनेकाले म घरमा छु भन्ने कुरा गरेको ४/५ मिनेटपछि गाउँबाट प्रतिवादीहरूले ति केटाहरूलाई लखेट्दै ल्याएकोले म समेत घटनास्थलमा पुग्दा केटाहरू बीच भंगालोमा गएका थिएं, अरु केटाहरू नदी पारी गईसकेका थिएं, नदी पारीका केटाहरूलाई कुटपीट भईरहेको थियो, नदीको बीच भंगालोमा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विराज पुन, सर्वजित भन्ने सविन पुन, समेत पुगी सकेका थिए, पछिबाट म तथा भिम बहादुर पुन पुगेका हौं, हामी पुग्दा कुटपीट भईरहेको थियो । प्रतिवादीहरूले पहिला लाठी समेतलाई केटाहरूलाई कुटपीट गर्दै थिए भने पछि हात समेतले कुटपीट गर्दै थिएं,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

लगतै मोहन पुन मगर, बिराज पुन र सर्वजित भन्ने सविन पुन समेत नदीमा हाम फाली नदी तरेर पारी गएका हुन, नदीको बीच बगरबाट ५ जना केटाहरुलाई समाई नियन्त्रणमा लिई हामी आएका हौं, पछि प्रहरी आई नियन्त्रणमा लिएका हुन । मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कस्ले हान्यो निजहरुलाई मैले देखिन भन्ने समेत व्यहोराको बयान

१५) प्रतिवादी नविन कुमार जि.एम.को बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको अ.१०:०० बजे देखी अ.१२/१ बजेसम्म म तथा प्रतिवादीहरु रमित पुन, बिराज पुन,भिम बहादुर पुन, धनाराज राना,सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपालीको मिटिङमा सहभागी थियौं, मिटिङ सकिएपछि हामी सबै जना नास्ता खानाको लागि कालेगाउँ पुल नजिक पसलमा नास्ता खाई सोही दिनको करिब ४/५ बजेतिर म र रमित पुन छेलो हान्न र फुटबल खेल्ने भनी कालेगाउँ पुल तरी पारी गयौं, अन्य ४ जना कता गए थाहा भएन, हामीहरु खेल खेल्दै गरेको अवस्थामा सोही दिनको करिब १८:१५ बजेको समयमा पुल पारी मध्यपहाडी सडकमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरेका प्रतिवादीहरुले मृतक केटाहरुलाई पिछ्छा गर्दै लखेट्दै ल्याएको, भागदौड मच्चिएको र केटाहरु नदी तिर हाम फाल्दै गरेको देखि म र रमित पुन समेत नदीमा हाम फाली बग्दै आएका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनको लागि बगरै बगर दौडिएर गई पौडीदै आएका केटाहरु भएको ठाउँमा पुग्दा २ जना केटाहरु पारी लागेकोले तत्कालै निजहरुलाई पहिले नियन्त्रणमा लियौं, लगतै निजहरुसँग आएका अन्य ३ जना गरी ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई कुटपीट समेत गरेका हौं, पछि नदी पारीबाट पौडिएर प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, बिराज पुन, सर्वजित भन्ने सविन पुन निजहरुको पनि कपडा भिजेको खाली खुट्टामा थिए, निजहरुले पनि म समेतले नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई हात मुक्काले हानेका हुन । अली बेर पछि जाजरकोटबाट आएको प्रहरीलाई नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई बुझाएको हौं भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

१६) प्रतिवादी बिराज पुनको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको अ.१०:०० बजे देखी अ.१२/१ बजेसम्म म तथा प्रतिवादीहरु रमित पुन, नविन कुमार जि.एम.,भिम बहादुर पुन, धनाराज राना,सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपालीको मिटिङमा सहभागी थियौं, मिटिङ सकिएपछि हामी सबै जना नास्ता खानाको लागि कालेगाउँ पुल नजिक पसलमा नास्ता खाई सकेपछि नविन कुमार जि.एम. र रमित पुन छेलो हान्न र फुटबल खेल्ने भनी नदी पारी गए, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र म नास्ता

खाई घरतिर गयौं, भिम बहादुर पुन त्यतै थिएं, सोही दिन अ.१८:०० बजेतिर घरमा पुगी माछा मार्न भनी सर्वजित भन्ने सविन पुन र म सगै जाल लिई कालेगाउँ पुल नजिक भेरी नदीको रूपसे खोलामा भन्ने स्थानमा जाल खेलिरहेको अवस्थामा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरूले माथीबाट मृतक केटाहरूलाई लखेट्दै हो-हल्ला गर्दै ल्याएको देखी म समेत सोही ठाउँमा जाँदा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल, भिम बहादुर पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल र मोहन पुन मगर समेतका केटाहरूले नदीको बीच भंगालोमा ५ जना केटाहरूलाई समाई हात मुक्काले कुटपीट गरिरहेको देखी दुबै जना सो ठाउँमा पुगी बुझ्दा निजहरूले यी जाजरकोटका केटाहरू हुन गाउँमा छिरेका थिए, नियन्त्रणमा लिदै छौं, अरु ५ जना नदी पारी भागेका छन, तिमिले पौडी खेलन पनि जानेका छौं नदी तरी पारी गई निजहरूलाई नियन्त्रणमा लिन सहयोग गर भनी सन्तोष मल्ल समेतका सबै जनाले भनेपछि म समेत सहमत भई तत्काल नदीमा हाम फाली पौडी खेल्दै पारी जाँदा ५ जना केटाहरू नदी पारी पुगेका रहेछन, नदी पारी रहेका प्रतिवादीहरूले नियन्त्रणमा लिएको देखी मैले समेत निजहरूलाई हात मुक्का समेतले कुटपीट गरेको हुं, लगतै प्रतिवादी मोहन पुन मगर र सर्वजित भन्ने सविन समेत मेरो पछि पछि पौडी खेल्दै नदी पारी आएका हुन, मोहन पुन मगर खाली खुट्टामा हाप पाईन्ट लगाएका थिए, निजहरूले समेत पारी गएका केटाहरूलाई कुटपीट गरेका हुन । अली बेर पछि जाजरकोटबाट प्रहरी आई केटाहरूलाई नियन्त्रणमा लिएका हुन तर मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कस्ले हान्यो मैले देखिन, म शुरु घटनास्थलमा पुगनु भन्दा अघी नै कुटपीट भईसकेको हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

१७) प्रतिवादी रमित पुनको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको अ.१०:०० बजे देखी अ.१२/१ बजेसम्म म तथा प्रतिवादीहरू रमित पुन, नविन कुमार जि.एम., भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपालीको मिटिङमा सहभागी थियौं, मिटिङ सकिएपछि हामी सबै जना नास्ता खानाको लागि कालेगाउँ पुल नजिक पसलमा नास्ता खाई सकेपछि कालेगाउँ पुल तर्फ गई नास्ता खाईसकेपछि सोही दिनको अ.४/५ बजेतिर म र नविन कुमार जि.एम.छेलो हान्न र फुटबल खेलन भनी कालेगाउँको पुल तरी पारी गइका थियौं, अन्य कता गइ मलाई थाहा भएन, म समेतले फुटबल खेल्दै गर्दा अ.१८:१५ बजेको समयमा पुल पारी मध्य पहाडी सडक बाटोमा जाहेरीमा किटानी गरेका प्रतिवादीहरूले केटाहरूलाई लखेट्दै ल्याएको भाग दौड मच्चिएको र अगाडी रहेका केटाहरू भेरी नदीतिर हाम फाल्दै गरेको देखी म र नविन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

कुमार जि.एम.समेत नदीमा हाम फाली बगदै आएका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनका लागि बगरै बगर दौड्दै आई पौडिदै आएका केटाहरु भएको ठाउँमा पुग्दा २ जना केटाहरु हामीहरु भएको तर्फ नदी किनारमा उर्तिकाले तत्कालै निजहरुलाई पहिले नियन्त्रणमा लियोँ र लगत्तै निजहरुसँगै पौडिदै आएका अन्य ३ जना समेत नदीको भंगालो नजिक बगरमा आई उभिएको देखी निजहरुलाई समेत बोलाई ५ जनालाई एकै ठाउँमा राखी नियन्त्रणमा लिई कुटपीट समेत गरेका हौँ, हामीहरुले ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिए पश्चात नदी पारीबाट प्रतिवादीहरु बिराज पुन, सर्वजित भन्ने सविन पुन पौडिएर आए र केहि पछि प्रतिवादी मोहन पुन मगर समेत पौडेर आएका थिए, मोहन पुनमगरले खुट्टामा चप्पलमा लगाएका थिएनन्, हाफ पाईन्ट लगाएका थिए, पानीमा भिजेको अवस्थामा थिए, निजहरु समेतले नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई हात मुक्काले हानेका थिएँ, जाजरकोटका २ जना केटाहरुले छुटाएपछि कुटपीट गर्न छोडेका थिए, सोही समयमा प्रहरी आई निजहरुलाई लिएर गएको हो भन्ने समेत व्यहोराको बयान।

१८) प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको बयान कागज :-

नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को प्रेम सम्बन्ध रहेकोले निज नवराज बि.क.पटक पटक आउने गरेको र मिति २०७७।०१।१७ गते समेत निज नवराज बि.क.आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र बिनोद मल्ल समेतका गाउँका व्यक्तिहरुले समाती नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका थिए, मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:०० बजेको समयमा टोप बहादुर मल्लले मेरो ९८०९७४७०७८ र ९८४१५३७६७३ नं.को मोबाईलमा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएका छन, बिनोद मल्ल कहाँ छ । नवराज बि.क.लाई समातेको ईबी राखी कुटपीट गर्लान सुरक्षित बस्न भन्दिनु भनेका थिए, बिनोद मल्ल मान बहादुर मल्लको घरमा गएकाले मान बहादुर मल्ललाई फोन गरी नवराज बि.क.समेत आउँदै छन बिनोद मल्ललाई सुरक्षित बस्न भन्दिनु भनेको थिएँ, म घरमा नै काम गरीरहेको अवस्थामा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु मेरो घर नजिकको बाटो हुदै तलतिर गईसकेको अवस्थामा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले मलाई फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्छ, निग्रानी गर्नु अन्य मानिसहरुलाई खबर गरेर आउँदैछु भनेकाले मैले निग्रानी राखी बसेको अवस्थामा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी समेतका प्रतिवादीहरु मेरो घरको बाटो भएर आएकोले नियन्त्रणमा लिन जानु पर्छ भने जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित अन्य प्रतिवादीहरु र म पनि दौड्दै तलतिर अगी पछि भई नवराज

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १४ / १४

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बि.क.समेतका केटाहरुलाई पिछ्छा गर्दै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल स्थित मध्य पहाडी सडक नजिक पुग्दा केटाहरुलाई फेला पारी म समेतले छेका हाली भेरी नदीको पहिलो भंगालोसम्म लखेट्दै लिई म माथी नदीको किनारामा रोकिएको थिए, अन्य प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतले छेको हाली ढुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीको बीच बगरमा पुर्याई सुदिप खडका समेतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा थिए, सोही बखत केही केटाहरु नदीमा हाम फाली पारी गएकोले पारी गएकोले प्रतिवादी मोहन पुन मगर समेतका व्यक्तिहरु नदी पारी गई कुटपीट समेत गरेका थिए, नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको मैले देखिन, मैले केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन छेको समेत हालेको हुँ, सोही क्रममा प्रतिवादी डम्मर बहादुर मल्ल समेतले २ जना केटाहरुलाई मध्य पहाडी सडक नजिक नियन्त्रणमा लिई कुटपीट गर्न लागेको देखेको हुँ, म समेतले छेको हाली लखेटेको कारण नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज

१९) प्रतिवादी सन्तोष मल्लको बयान कागज:-

नवराज बि.क.र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को प्रेम सम्बन्ध रहेकाले निज नवराज बि.क.पटक पटक निजको घर आउने गरेको र मिति २०७७।०१।१७ गते समेत निज नवराज बि.क.आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतका गाउँका व्यक्तिहरुले समाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएको कुरा सुनेको थिए । मिति २०७७।०२।१० गते म घरमा नै भएको अवस्थामा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ ले मलाई दिउँसो अ.१७:३० बजेको समयमा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएका छन, विनोद मल्ल कहाँ छन सुरक्षित राख्नु भनेका थिए, विनोद मल्ल मेरो घरमा नआएकाले मैले विनोद मल्ललाई फोन गर्दा फोन उठेन केही समय पछि विनो मल्लले मलाई फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएको कुरा गरेका थिए,केही समय पछि परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका प्रतिवादीहरु केटाहरु नियन्त्रणमा लिन दौड्दै जादै गरेको देखी म समेत मध्य पहाडी सडक नजिकको बाटोबाट जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा प्रतिवादीहरुलाई जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औली स्थित मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा फेला पारी नवराज बि.क.समेतलाई प्रतिवादीहरु विनोद मल्ल मोहन पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ भन्ने प्रतिक मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पश्चिम ३६(३), बिष्णु मल्ल र टोप बहादुर मल्ल समेतले केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन पिछ्छा गरी जादै गरेको अवस्थामा म समेत पश्चिम तर्फबाट सो ठाउँमा गएको थिए, भेरी नदीको भंगालो तरी बीच बगरमा गएका गोविन्द सुनार, सुदिप खड्का समेतका केटाहरुलाई म समेतले कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिने क्रममा प्रहरी आईसकेपछि मध्यपहाडी सडक तर्फ ल्याएका हौं, नवराज बि.क.समेतका केटाहरु के कहाँ थिए मैले देखिन, सो ठाउँमा रहेका ५ जना केटाहरु नदी तरी पारी गएकाले केही प्रतिवादीहरु पारी गई नियन्त्रणमा लिएका थिए, नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई मैले कुटपीट गरेको थिईन । सो स्थानमा माथि उल्लेख गरेका जाहेरी दरखास्त समेतमा उल्लेखित अन्य प्रतिवादीहरु समेतले नियन्त्रणमा लिन छेको हालेको देखेको हुँ, सबैको नामथर थाहा छैन, भिडभाड थियो, को कसले कुटपीट गरेका हुन मलाई एकिन छैन भन्ने व्यहोराको बयान ।

२०) प्रतिवादी मोहन पुन मगरको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते म गाउँ नजिक कै हुडगु खानीमा काम गरिरहेको थिएँ, सोही दिनको अ.१७:०० बजेको समयमा मृतक नवराज बि.क.समेतका केटाहरु गाउँका आएकाले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले नियन्त्रणमा लिन जाउँ भनी म सँगै काम गरिरहेका तुलाराम घर्तीलाई जानकारी गराएकाले मैले समेत थाहा पाई मेरो सालो सो टोलीमा आएको छ कि भनी हेर्नका लागि म समेतका जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ बस्ने बर्ष अ.३१/३२ को तुलाराम घर्ती, ए.ए.बस्ने बर्ष अ.२६/२७ को क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ती, ए.ए.बस्ने बर्ष अ.३७/३८ को डिल्ली घर्ती, ए.ए.बस्ने बर्ष अ.२१/२२ को शौरभ पुन, ए.सानोभेरी गा.पा.वडा नं.१ भण्डारबन बस्ने भिम बहादुर बुढा समेतका ६ जना व्यक्तिहरु घटनास्थलमा गएका थियौं । घटनास्थलमा उनीहरु मेरो पछि पछि थिए, म घटनास्थलमा पुग्दा अन्य प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले ५ जना केटाहरुलाई नदीको बीच भंगालोबाट नियन्त्रणमा लिएर आउँदै गरेको देखेको हुँ । म नदीको पहिलो भंगालो सम्म पुगेको हुँ, मृतक नवराज बि.क.सहितका केटाहरु कता थिए देखिन, मैले कुटपीट गरेको छैन, अन्य प्रतिवादीहरुले कुटपीट गरे नगरेको थाहा होला, म सँग गएका प्रतिवादीहरु मध्य पहाडी सडकमा नै थिए भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७।२।२६ गतेको मोहन पुन मगरको बयान ।

२१) प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको बयान कागज:-

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मिति २०७७।०२।१० गते दिन भर म धानको बिउ राख्नको लागि खेत बारीमा थिएं, काम सके पश्चात अ.१६:४५ बजेको समयमा म वडा कार्यालय नजिक रहेको कोराना रोग सम्बन्धीको क्वारेन्टाईनमा व्यवस्थापनमा खटिएको टिमलाई सल्लाह सुझाव दिनको लागि गएको थिए, सोही ठाउँमा रहेको अवस्थामा प्रतिवादी मध्येका टोप बहादुर मल्लले मोबाईल नं.९८४२३५३०२५ बाट मेरो सम्पर्क नं.९८४७९६९७३३ मा अ.१७:०० बजेको समयमा फोन गरी जाजरकोटबाट २०/२५ जना केटाहरू हाम्रो गाउँको ढुङ्गेखाली तिर जादै छन, उकालो लागेका छन भन्ने सुचना दिएकाले मैले सो सुचना पाएको अ.१०/१५ मिनेटपछि मात्र ईलाका प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिममा फोन गरी ढुङ्गे खानीमा जाजरकोटबाट १५/१६ जना केटाहरू आएका छन रे तिनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्ने भन्ने कुरा जानकारी गराएको थिएं, उक्त समयमा वडा सदस्य गोरखे घर्तीसँग समेत कुरा भएको थियो, मैले प्रहरीलाई जानकारी गराईसकेपछि प्रतिवादी मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल सँग पुनःकुरा भए पश्चात परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले अ.१७:४० बजेको समयमा मोबाईल नं.९८६६०८३८२५बाट मलाई फोन गरी गाउँमा जाजरकोटका केटाहरू आएका छन, गोईरी गाउँतिर जादै छन भनेका मैले निजलाई कति जना केटाहरू छन गन्ती गर्नु निग्रानी गर्नु भनेको थिए, त्यसपछि प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लले ९८४१५३७६७३ नं.को आफ्नो मोबाईलबाट मलाई फोन गरेकाले निजसँग समेत कुराकानी भएको थियो, त्यस पश्चात नगरपालिकाका स्वम् सेवकहरू समेत क्वारेन्टाईन अवलोकन गर्न आएकाले निजहरूलाई समेत केटाहरू आएको जानकारी गराई नियन्त्रणमा लिनुपर्छ भनी म क्वारेन्टाईनबाट सोझै गाउँतिर गएको हुँ, गाउँतिर गए पश्चात प्रतिवादी मान बहादुर मल्ल या नेत्र बहादुर मल्ल मध्ये एक जनाले मलाई फोन गरी केटाहरू औल तिर झर्दै छन भन्ने जानकारी गराएको तर मैले त्यति बेला केटाहरूलाई गाउँमा देखिन, सोही सुचनाको आधारमा म केटाहरू खोज्दै जाँदा घटनास्थल भएको मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा एक जना स्याला घर बताउने कार्की थर भएको केटालाई प्रतिवादी प्रेम बहादुर मल्ल र डिल्ली मल्लले नियन्त्रणमा लिएको देखेको हुँ, अन्य प्रतिवादीहरू पछिबाट दौड्दै आउँदै थिए, अन्य केटाहरू म भन्दा अगाडी नदी बगर तिर दौड्दै गईसकेका रहेछन, उनीहरूलाई देखिन, म भन्दा अगाडी गएका अन्य प्रतिवादीहरूले लखेटेका रहेछन, मैले प्रेम बहादुर मल्ल समेतले नियन्त्रणमा लिएको सो केटालाई नियन्त्रणमा लिई राखे काम गरेको हुँ, म गाउँबाट झर्ने क्रममा प्रहरीले अ.१८:०९ बजेको समयमा फोन गरी हामी त ढुङ्गे खानी भन्ने ठाउँमा आई पुगियो तपाई कहाँ हुनुहुन्छ भनी फोन गरेकाले मैले औलतिर आऊनुहोस भनेको अ.१०/१५ मिनेट पछि प्रहरीहरू औल

सम्बन्धित २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

(घटनास्थल)मा आई म सँग भेट भएकाले हामीले नियन्त्रणमा लिएको एक जना केटालाई प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौं, प्रहरी आईसके पश्चात मात्र स्वम् सेवक समेतको टोली घटनास्थलमा आईपुगेको थियो । बाँके घर बताउने २ जना केटाहरुलाई समेत ल्याईयो र अन्तमा ४ जना केटाहरु ल्याई ७ जना केटाहरुलाई प्रहरीले बाटोमा ल्याई सँगै राखेका हुन । ति केटाहरु मध्ये दाही पालेको मोटो केटालाई मुखमा चोटपटक लागेको देखेको हुँ, सो ठाउँमा प्रतिवादीहरु प्रेम बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, मान बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, समेतलाई देखेको हुँ, नदी पारी समेत मान्छेहरु हिड्दै गरेको देखेको थिए, ५ जना केटाहरु नदी पारी फेला परेको पछि सुने, अन्य प्रतिवादीहरु के कता थिए देखिन, म घटनास्थल पुगेपछि अन्तमा ३ जना मानिसहरु भेरीमा बगे भन्ने कुरा प्रतिवादी प्रेम बहादुर मल्ल र तुल बहादुर मल्लले भनेपछि सुनेको हुँ । मैल कसैलाई कुटपीट गरेको होईन, मृतक नवराज बि.क.समेत निजसँग रहेका ६ जना मृतकलाई कसले कर्तव्य गरी मान्यो मलाई थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७।०२।२६ गतेको बयान ।

२२) प्रतिवादी भिम बहादुर पुनको बयान कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते अ.१०:०० बजे देखी ऐ.१२/१ बजेसम्म प्रतिवादीहरु रमित, नविन कुमार जि.एम., बिराज पुन, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र म घटनास्थल नजिकै रहेको चौतारामा खानेपानीको मिटिड सकेर सबै जना कालेगाउँको पुल नजिक गएर नास्ता खायौं, त्यहाँबाट प्रतिवादी नविन कुमार जि.एम. र रमित पुन पुल तरी फुटबल खेलन गए, अन्य धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन, बिराज पुन घर तिर गए र म त्यतै थिए, सो ठाउँबाट मासु लिएर मिटिड बसेको स्थान नजिकै एक जना स्थानीय व्यक्तिको घरमा मासु पकाई बसिरहेको अवस्थामा अ.१८:१५ बजेको समयमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरुले माथीबाट मृतक केटाहरुलाई लखेट्दै ल्याएको अवस्थामा हो-हल्ला भएको देखी म समेत बाहिर आई बुझ्दा जाजरकोटका केटाहरु हुन थिनीलाई गाउँलेहरुले नियन्त्रणमा लिदै भन्ने थाहा पाई नियन्त्रणमा लिनका लागि नदी बगर तिर जाँदा प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), बिनोद मल्ल, बिराज पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन समेतका केटाहरुले नदीको बीच भंगालोमा ५ जना केटाहरुलाई हात मुक्काले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा म समेत सोही ठाउँमा पुगी केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिएका हौं, ५ जना केटाहरु नदी पारी तरेर गईसकेका रहेछन, मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कसले हान्यो निजहरुलाई मैले देखिन, म त्यहाँ पुग्दा प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगर, बिराज पुन र सर्वजित भन्ने सविन पुन सोही

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

ठाउँबाट नदीमा हाम फाली पौड्डै पारी गएका थिएं, नदी तरि पारी गएका केटाहरुलाई फुटबल खेलन गएका प्रतिवादीहरु समेतले कुटपीट गर्दै थिएं, सबैलाई प्रष्ट चित्र सकिने भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७।०२।२५ गतेको बयान

२३) प्रतिवादी रेशम मल्लको बयान कागज:-

नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध रहेकोले निज नवराज बि.क.पटक पटक आउने गरेकोमा मिति २०७७।०१।१७ गते निज नवराज बि.क.समेत आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) समेतका गाँउका व्यक्तिहरुले समाती नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका थिएं, मिति २०७७।०२।१० गते दिउँसोमा प्रतिवादीहरु मध्येका तिलक चन्द, टोप बहादुर मल्ल सँगै भेरी नदीमा जाल खेली माछा मारी फर्केर आउँदै गर्दा बाटोमा प्रतिवादी मोहन पुन मगर, मोटरसाईकलमा ढुङगेखाली तर्फ जादै गरेको अवस्थामा भेट भई म मोहन पुन मगरको मोटरसाईकलमा घर गए र टोप बहादुर मल्ल समेत पैदल आउँदै थिएं, म घरमा पुगी नुहाउँदै गर्दा टोप बहादुर मल्लले मेरो ९८६८०८८९९२ नं.को मोबाईलमा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आउँदै छन भनी खबर गरेपश्चात मैले निजहरु कता जान्छन भनी हेर्नका लागि घर देखी बाटो तर्फ जाँदा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) को घर नजिक पुगेकोमा निजले नवराज बि.क.लाई पटक पटक किन आउँछसउ डुम भनी गाली गरेको सुनेको थिएं, नवराज बि.क.समेतका केटाहरु विनोद मल्लको घर तर्फ गएको केही समय पछि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाईकलमा मेरो घर नजिकैको बाटोमा आई नवराज बि.क.समेतलाई नियन्त्रणमा लिन जाउँ भनी गएका थिएं, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) समेत गाउँबाट पैदल हिडेर नवराज बि.क.समेतलाई पिछा गर्दै गएका थिएं, मैले नुहाई सकेपछि मेरो मोटरसाईकलमा चढी मध्यपहाडी सडक बाटो हुदै पिछा गर्दै जाँदा रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल स्थित मध्ये पहाडी सडकबाट अन्य जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका प्रतिवादीहरु छेको हाली भेरी नदी तर्फ लखेट्दै गरेको टाढैबाट देखि म समेत सडकको पश्चिम तर्फबाट छेको हाल्दै घटनास्थलमा जाँदा प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतका प्रतिवादीहरुले हुलहुज्यत गरी भेरी नदीको बीच बगरमा सुदिप खड्का समेतका ५ जना केटाहरुलाई हात मुक्का र लाठी समेतले कुटपीट गरेको र २ जना भेरी नदीमा बगि रहेको देखेको हुँ,सडक नजिक प्रेम बहादुर ठकुरी समेतले २ जना केटाहरुलाई कुटपीट गर्दै नियन्त्रणमा लिएको र मोहन पुन मगर समेत भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदीमा पौडी खेली नदी पारी गई भेरी नदी पारी गएका ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन गएको देखेको हुँ, मैले घटनास्थलमा छेको समेत हालेको हुँ । कुटपीट गरेको होईन, माथि मैले खुलाएका प्रतिवादीहरुले लखेटी कुटपीट गरेका कारण नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको रेशम बहादुर मल्लको मिति २०७७।०२।२५ गतेको बयान ।

२४) प्रतिवादी विनोद मल्लको बयान कागज:-

मृतक नवराज बि.क र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध रहेकाले पटक पटक निज केटीको घरमा आउने गरेकोले मिति २०७७।०१।१७ गते परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६को घरमा आएको अवस्थामा विवाद भएको र निजलाई म समेतले नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका थियौं, मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:०० बजेको समयमा मेरो घर नजिकै रहेको अंकल मान बहादुर मल्लको घरमा गएको अवस्थामा मेरो अंकल मान बहादुर मल्लले नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आउँदैछन, विनोद लाई लुकेर बस भनेर टोप बहादुर मल्लले फोन गरेको छ घर भित्र लुकेर बस, पहिला नवराज बि.क.समेतलाई नियन्त्रणमा लिएको रिसईवीले कुटपीट गर्न सक्छन भनेकाले म घर भित्र लुकेर बसेको समयमा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएको मैले झ्यालबाट देखेको थिएँ, सोही बखत परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३)ले मेरो मोबाईल नं.९८२२४०४६२५ मा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु मेरो घरमा आएका रहेछन, मेरो आमाले नवराज बि.क.समेतलाई डुम किन आईस आज मर्छस भनी कराई वरपर खबर गरेपछि फर्केर आउँदै छन, पहिले समातेर प्रहरीलाई जिम्मा लगाएको हुँदा तिमीलाई एकलै फेला पारेपछि कुट्लान् वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई खबर गरी गाउँका अन्य मानिसलाई बोलाई म समेत आउँदै छौं, कता जान्छन हेर्नु त्यसलाई समाते ठीक पार्नुपर्छ भनेकाले मैले नवराज बि.क.लाई चिनेकाले निजहरुलाई हेरी पिछा गर्दै म तत्काल मेरो घरमा जाँदा मेरो सँगै घर भएको नेत्र बहादुर मल्लको श्रीमती मेरो अन्टीले नवराज बि.क.ले मेरो नं.मागेको भनी बताएकी थिईन, म मेरो घरमा जाँदा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेत मेरो घर नजिकको बाटोमा पुगेको देखेको थिएँ , केही समय पछि मान बहादुर मल्ल, प्रकाश भन्ने नेत्र बहादुर मल्ल पनि आएका थिएँ, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाईकलमा जादै गरेको देखेको थिएँ, म समेतका हाल किटानी जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले दौड्दै नवराज बि.क.समेतलाई पिछा गर्दै जाने क्रममा सोही दिनको अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्य पहाडी सडकमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पुग्दा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतले निजहरुले फेला पारी कालेगाउँको पुल तर्फ जाने सडक बाटो छेकी घेरा हाली म लगायत जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदी तर्फ लखेटेका थियौं, म समेतका प्रतिवादीले लखेटेपछि नवराज बि.क.समेत भेरी नदीको पहिलो भंगालो तरी बीच बगरमा गएपछि पहिला देखिनै चिनेका नवराज बि.क.समेतलाई प्रतिवादीहरुले लाठी ढुङगा प्रहार गरी लखेटेका हौं, सोही कारण नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको हुनुपर्छ मैले मारी भेरी नदीमा बगाएको होईन, म समेतले कुटपीट गर्दा गर्दै केही केटाहरु नदी तरेर पारी गएकोले प्रतिवादी मोहन पुन मगर समेतका केही प्रतिवादी नदीमा पौडी खेली पारी गई नियन्त्रणमा लिएका हुन । नवराज बि.क.समेतका व्यक्तिहरु सो ठाउँबाट कता गए थाहा भएन, नदी बगरमा रहेका ५ जना केटाहरुलाई समेत कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका हौं, प्रहरी आएको देखेर कुटपीट गर्न छोडी प्रहरीलाई बुझाएका हौं भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी विनोद मल्लको मिति २०७७।०२।२६ गतेको बयान ।

२५) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को बयान कागज:-

मृतक नवराज बि.क.ले मिति २०७५ साल फागुन महिनामा मलाई फेसबुकमा फ्रेण्ड रिक्कोईष्ट पठाएका मैले एक्सेप्ट गरी सोही मिति देखी साथी भई कुराकानी र भेटघाट हुने गथर्यौं, परिचय हुदै गएपछि, मिति २०७६ साल पौष १४ गते जाजरकोट खलंगामा रमाईलो मेला लागेकाले मेला हेर्न गएको मौकामा मृतकसँग भेट भएकोले सो रातमा मृतककै घरमा बाँस बसी भोली पल्ट घर गएकी हुँ, सो पश्चात पनि मिति २०७६ पौष महिना गते एकिन भएन, मृतक नवराज बि.क.को बहिनी नाता पर्ने मेरो साथी पुजा भन्नेको भाईको जन्मदिनमा गएको मौकामा समेत भेट भएकोले सो दिन समेत मृतककै घरमा गई सुति भोली पल्ट घर गएकी हुँ, सो समयमा मृतकका घर परिवारले मलाई विवाह गरी आएकी भन्ने सोचेका रहेछन, तर म विवाह गरी गएकी होईन, निजले फोनमा मलाई विवाह गरौं भनि कुरा गर्दथ्यो, तर मैले मेरो उमेर सानै छ भन्दै आएकी थिएं, निजको घरमा बसेको त्यति नै हो,मलाई मिति यकिन भएन मृतक नवराज बि.क.ले आफ्नो साथी चरी भन्नेलाई साथमा ल्याई मेरो घरमा आई म र बज्यै घरमा सुतिरहेको अवस्थामा झ्यालबाट ढुङगा र मकैको खोया समेतले हान्दै गरेको बज्यैले देखु भएको रहेछ, भोली पल्ट बिहान पनि निज नवराज बि.क.समेत मेरो घर नजिकै हिडिरहेको देखी मेरो बुवा आमा समेतले संम्झाई आफ्नो घर तर्फ पठाएकोमा २०७७ साल बैशाख महिनाको गते याद भएन, निजले आफ्नो साथी सन्जु बि.क.लाई ल्याई मेरो गाउँमा आएको रहेछ तर मैले देखिन गाउँलेले भनेको सुनेकी थिएं, मिति

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

२०७७।०१।१७ गते राती ८/९ बजे समेत निजले अन्य २ जना साथीहरूलाई ल्याई मेरो घर नजिकै आएको मौकामा मेरो बुवा,आमाले थाहा पाई वडा अध्यक्ष प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल, विनोद मल्ललाई समेत खबर गरी निजलाई गाउँलेहरू भेला जम्मा भई नियन्त्रणमा लिई राति नै प्रहरीलाई बुझाई छोडेका थिए। मेरो घरमा आई बस्ने गरेको थिएन। मैले मृतक नवराज बि.क.लाई Facebook मा Block गरे देखी निजसँग कुनै कुरा भएन, मेरो भाईको मोबाईलबाट म्यासेजमा कुराकानी भएको थियो। वारदातको दिन नवराज बि.क.ले केटाहरू ल्याएर आउँदै छन् भन्ने कुरा मलाई थाहा थिएन, मेरो बहिनी नाता पार्ने सुस्मा मल्लसँग निज नवराज बि.क.ले लकडाउन खुलेपछि मलाई लिन केटाहरू लिएर आउँछु भनेर भनेको रहेछ सो कुरा निज बहिनीले मेरो आमालाई भनेकी रहेछ सो कुरा आमाले मलाई मिति २०७७।०२।१/२ गते तिर भनेपछि मात्र थाहा पाएकी थिएं, मिति २०७७।०२।१० गतेको दिन म घर कोठामा T.V.हेरी रहेकी थिए, मेरो घर नजिक नवराज बि.क.समेतका केटाहरू आएको अवस्थामा मेरो आमाले गाली गरि पठाउनु भएको रहेछ, सो कुरा आमाले मलाई भनेपछि थाहा पाई बाहिर आउँदा गाउँका महिलाहरू भेला जम्मा भएका थिए तर मैले केटाहरूलाई देखिन, म घटनास्थलमा गएकी छैन, सो दिनको दिउँसो के कसो भयो मलाई थाहा छैन ।सोही दिनको साँझ डिल्ली मल्ल मेरो घरमा आई २ जना केटाहरू भेरी नदीमा बगे भन्ने कुरा आमासँग गरेपछि थाहा पाएकी हुं, भोलीपल्ट साथीहरूसँग फेसबुकमा कुराकानी हुँदा नवराज बि.क.को मृत्यु भएको सुने, पछि बुझ्दा मेरो बुवा,दाई समेतले नवराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै घेरा हाल्दै वारदात स्थानमा पुऱ्याई ६ जना केटाहरूलाई कुटपीट गरी मारेको पुर्ण विश्वास लाग्छ भन्ने समेत व्यहोराको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को मिति २०७७।२।२७ गतेको बयान ।

२६)प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर मल्लको बयान:-

वारदात मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:४० बजेको समयमा पक्राउ प्रतिवादी परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१)ले आफ्नो ९७४८०४७६२१ नं.को मोबाईलबाट मेरो ९८४८२९९१७७ नं.को मोबाईलमा फोन गरि मृतक नवराज बि.क. केटाहरू ल्याएर आएको छ। जाजरकोट प्रहरीलाई खबर गरि दिनुहोस भनेका थिएं । मैले तिमीहरूको एरिया चौरजहारी हो।चौरजहारीको प्रहरीलाई खबर गर्नु भनेको थिएं । त्यसपछि अ.१८:३० बजेको समयमादोश्रो पटक फोन गरी नवराज बि.क.समेतकाकेटाहरूलाईम समेतका गाउँलेले घेरा हाली नियन्त्रणमा लिने क्रममा केही केटाहरू भेरी नदीमा बगेका छन्, केही व्यक्तिहरूलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई

बुझायौं भन्ने सम्मको कुराकानी थप कुराकानी केहि भएको थिएन । नवराज बि.क.समेतका केटाहरु परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम ३६ (१) को घरमा गएको कुरा थाहा पाए पछि बुझ्नको लागि मैले मेरो मोबाईलबाट नवराज बि.क.को आमा समेतलाई फोन गरी जानकारी गराउन खोज्दा फोन नवराज बि.क.को बहीनीले उठाई आमा टाढा हुनुहुन्छ ,मोबाईल म संग छ भनेकोले मैले थप जानकारी केही गराएको थिएन । केही समय पछि नवराज बि.क.को बुवा जाहेरवाला मुनलाल नेपाली मेरो पसल नजिकको बाटोमा आउदै गर्दा देखि नवराज बि.क. समेत परिवर्तित नाम ५४ रुकुम ३६(१) को घरमा केटा लिएर गएको कुरा बताएको थिए । परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले मलाई फोन गरी नवराज बि.क. केटाहरु लिई मेरो घरमा आएको छ । प्रहरीलाई खबर गरि दिनु प-यो भने पछि नवराज बि.क.समेत परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम ३६ (१) को घरमा गएको कुरा थाहा पाएको हुँ । मैले कोही कसैलाई जानकारी गराएको थिएन । घटनाको जानकारी पाए पछि प्रहरीलाई खबर गर्नु पर्छ भन्ने कुरा थाहा थियो तर मैले प्रहरीलाई खबर गरिन गल्ती भयो भन्ने व्यहोराको प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर मल्लकोबयान ।

२७)प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को बयान:-

मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन अं. १६.३० वजेको समयमा म आफ्नो घरमा भएको बखत मेरो ठुलो बुवा टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्ल भेरी नदीबाट जाल खेलेर मेरो घरमा आउनु भएको थियो । निज संगै तिलक चन्द्र र धन बहादुर मल्ल २ जना समेत आएका थिए । सोही समयमा अं. १८ जना युवाहरु धल्लाको झोलुङ्गे पुल तिर वाट मध्य पहाडी लोक मार्ग हुँदै मेरो घर नजिक आई मेरो घर अगाडी रहेको पानीको धारामा पानी खान खोज्दा यो धारामा पानी धमिलो आउछ अलि अगाडीको धारामा राम्रो पानी आउछ त्यहीँ खानुस भनी मेरो आमाले निज युवाहरुलाई भन्दा निजहरु हर्क मल्लको घरको अगाडी भएको धारामा पानी खाई माथि सोती गाउँतिर लागेका थिए । मेरो ठुलो बुवा टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्लले निज युवाहरुलाई देखी यसमा त नवराज बि.क पनि छ, अस्तनिज नवराज बि.क. परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घरमा आएको बखत नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका थियौं। आज फेरी आई हाल्यौं भनि भन्दा सुनेको हुँ । निज नवराज बि.क समेतको युवा टोली माथि सोती गाउँतिर गईसकेपछि मेरो ठुलो बुवा टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्लले वडाध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई निज नवराज बि.क. समेतको टोली माथि सोती गाउँतिर आउदैछन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भनि फोन मार्फत खबर गरेका थिए। सोही समयमा निज ठुलो बुवाले अन्य को कसलाई फोन गरे मलाई थाहा भएन । सोही समयमा मेरो भाई नाता पर्ने प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको भाई सालिग्राम चन्दले चार्ज गर्न भनि मेरो घरमा मोबाइल राखेको बेलामा फोन आउदा मेरो भाई प्रनाम मल्लले उठाउदा सालिग्राम चन्दले यो फोन चार्जमा राखेको छ,के हो भन्नुस भन्दा हामिहरू बिनोदलाई खोज्दै छौं निज कहाँ छन भनि नवराज बि.क.ले फोन काटेका थिए । निज नवराज बि.क. समेतको टोली माथि सोती गाउँतिर गएर कहाँ के गरे मलाई थाहा भएन। सोही समयमा डम्बर बहादुर मल्लले मेरो ठुलो बुवा टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्ललाई फोन गरी निज नवराज बि.क. समेतको टोली सोती गाउँतिरबाट तल मध्य पहाडी लोकमार्ग तिर आउदै छन तिमीहरू तलबाट निजहरूको बाटो रोक हामी माथिबाट आउदै छौ तिनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्छ भनि भनेका थिए । सोही समयमा मैले सन्तोष मल्ललाई फोन गरी डम्बर बहादुर मल्लले मेरो ठुलो बुवालाई फोन गरेर निज नवराज बि.क. समेतको टोलीलाई नियन्त्रणमा लिन भनेका छन भनि भन्दा सन्तोष मल्लले म माथि सोती गाउमा छैन तल डुङ्गी बजारमा भएको घरमा छु तिमीहरू माथिबाट मध्य पहाडी लोकमार्ग हुदै जाउ म लोकमार्गको तलतिरको बाटो बाटै आउछु गोईरी औल निर भेटौंला भनि फोन काटेका थिए त्यसपछि मैले बिनोद मल्ललाई फोन गरी दाई तपाई कहाँ हुनुहुन्छ नवराज बि.क. समेतको टोलीले तपाईलाई खोज्दै माथितिर गाउँमा आएका छन भनि भन्दा निज दाईले म यतै मान बहादुर मल्ल काकाको घरमा सुरक्षित बसेको छु भनि भनेका थिए। त्यसपछि मेरो ठुलो बुवा टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्ल,तिलक चन्द र म समेत मध्य पहाडी लोकमार्ग हुदै गोईरी औल भन्ने गाउँतिर दौडिदै गईरहेको बेला पछाडीबाट दुर्त गतिमा ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाइकलमा गोईरी औलतिर जादै गरेको देखेको हुँ । पछि पछि बिष्णु मल्ल अर्को मोटरसाइकलमा पछाडी १ जना बसाली सोही स्थानतिर गएका थिए ।हामीहरू गोईरी औलमा पुग्दा नवराज बि.क समेतको टोली मध्य पहाडी लोकमार्गबाट तल झरी मकै बारी हुदै भेरी नदीतिर दगुदै थिए, पछि पछि बिनोद मल्ल,सन्तोष मल्ल,५४ रूकुम पश्चिम ३६(३),मोहन पुन मगर,बिष्णु मल्ल समेतका प्रतिवादीहरू माटोको डल्लो, ढुङ्गाले हान्दै लखेट्दै थिए।निजहरूको पछि पछि टोपेन्द्र भन्ने टोप बहादुर मल्ल, म समेतको निज नवराज बि.क. समेतको टोलीलाई लखेट्दै भेरी नदीको बीच भगालोमा पुग्दा ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३),बिनोद मल्ल ,मोहन पुनमगर,समेतका ब्यक्तिहरूले कोही ढुङ्गा, कोही

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मुडकी,कोहीले लात्तिले हान्दै धकेल पकल गरी रहेको अवस्थामा विष्णु मल्लले लाठीले हाने पछि नवराज बि.क. समेतको ब्यक्तिहरु पानीमा बग्दै गरेको देखेको हुँ । के कति जना भेरी नदिमा बगे यकिन थाहा भएन । नवराज बि.क.का ५ जना साथीहरु भेरी नदि तरी पारी गई भाग्न खोज्दा पारी फुटबल खेलीरहेका ब्यक्तिले निजहरुको बाटो छेकी नियन्त्रणमा लिएको बखत मोहन पुनमगर र सविन पुन समेतका ब्यक्तिहरुले भेरी नदी तरी पारी गई निज ५ जनालाई कुटपीट गरी प्रहरीलाई बुझाएका थिए । नदी तर्नु भन्दा अगाडी नियन्त्रणमा लिएका नवराज बि.क.का ५ जना साथीहरुलाई ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३),सन्तोष मल्लले कुटिरहेको अवस्थामा मैले निजहरुको हात समाती पक्रिई नियन्त्रणमा लिएको थिए । सोही समयमा ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीबाट खटि आएको प्रहरी टोली पुग्दा कुटपीट गर्न छाडी निजहरुलाई प्रहरीको जिम्मा दिएका हौं । निज नवराज बि.क.को लास सोही दिनको साँझ भेरी नदीमा फेला परेको र अन्य ५जना लास पछि भेरी नदीमा फेला परेको थियो भन्ने कुरा सुनि थाहा पाएको हुँ । मैले भेरी नदीको भगालोमा नवराज बि.क.को साथीहरुलाई पक्रिई नियन्त्रणमा लिएको थिए। परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३), बिनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल समेतका ब्यक्तिहरुले मृतक नवराज बि.क.समेतका व्यक्तिहरुलाई ढुङ्गामुढा, हात मुडकी लात्तिले कुटपीट गरेको मैले देखेको थिए । लाश जाँच मुचुल्कामा रहेको घाउचोट प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट लागेको चोट हुनुपर्छ । यसमा प्रहरीले हामीहरुलाई खोज तलास गरी रहेको छ भनि थाहा पाए पश्चात म र विष्णु मल्ल भागी मेघा गाउँमा विष्णु मल्लको मामा नाता पर्ने गोबिन्द चन्दको घरमा लुकि छिपि बसेका थियौं । हामी मिति २०७७।०२।२७ गते मामाको घरबाट आफ्नो गाउँको धल्ला पुल नजिकको जंगलमा आई बसी मिति २०७७।०२।२८ गते विष्णु मल्ल र मलाई मेरो घरमा बसीरहेको अवस्थामा प्रहरीले पक्राउ गरेको हो भन्ने व्यहोराको प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रूकुम पश्चिम ३९ कोबयान ।

२८)प्रतिवादी विष्णु मल्लको बयान:-

मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन म जिल्ला रूकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालीका वडा नं.८ स्याउली बजार नजिक रहेको मेरो हजुर वुवाको घरमा गएको अवस्थामा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु परिवर्तित नामथर ५४ रूकुम पश्चिम ३६(१) को घर तर्फ जाँदै गरेको देखेको थिए । मेरो घर नजिकै रहेको परिवर्तित नामथर ५४ रूकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा दिउँसो अं.१७:०० बजेको समयमा परिवर्तित नामथर ५४

रुकुम पश्चिम ३६ (२) ले हो हल्ला गरी कराए पछि म समेत जाँदा नवराज बि.क. समेतका केटाहरु बाटोबाट गएको देखेको थिए केही समय पछि परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम ३६ (३) समेत जम्मा भई वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरे पछि नियन्त्रणमा लिनु पर्छ भनेका थिए । केही समय पश्चात परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम ३६ (३) र रेशम मल्ल मोटरसाईकलमा गएका थिए । अन्य प्रतिवादीहरु बाटोबाट पैदल गएका थिए । म मोटरसाईकलमा चढी मध्यपहाडी सडकको बाटो हुँदै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालीका वडा नं.८ गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्यपहाडी सडकमा पुग्दा माथिबाट बिनोद मल्ल समेतका जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले नवराज बि.क. समेतलाई माथिबाट लखेट्दै गरेको देखि मोटरसाईकलबाट झरी पश्चिम तर्फको बाटो हुँदै छेको हाली निज नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई फेला पारी दुङ्गा, लाठी समेतले प्रहार गरी लखेटी भेरी नदी तर्फ लखेटेका थियौं । म समेत सडक देखि मुनी रहेको मकैबारी हुँदै दौडदै दुङ्गा समेतले प्रहार गर्दै लखेट्दा निजहरु भेरी नदी किनार तर्फ दौडिएका थिए । लखेट्ने क्रममा प्रतिवादीहरु मध्ये बिनोद मल्ल,परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल ,मोहन पुन मगर, म भन्दा अगाडी लखेटीरहेका थिए । म र ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेत संगसंगै पछिबाट लखेट्दै बगर नजिक पुग्दा पछि अन्य प्रतिवादीहरु समेत माथितिरबाट नदीको भंगालोमा पुगि घेरा हाली कसैले दुङ्गा लाठीले प्रहार गर्दै थिए, कसैले समातेर हातमुक्काले प्रहार गरी तानातान गर्दै थिए । सोही समयमा प्रतिवादी बिनोद मल्ल,परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), सन्तोष मल्ल, ५४ रुकुम पश्चिम ३९ , टोप बहादुर मल्ल ,मोहन पुन मगर, र म समेतका प्रतिवादीहरुले लखेटी लाठी दुङ्गा समेत प्रहार गरी कुटपीट गर्दा पहेलो ज्याकेट लगाउने केटाले मलाई नहान्नुहोस भन्दै नदी तर्फ हाम फाल्दा समेत दुङ्गाले प्रहार गरेका थियौं ,सोही चोटले नदीमा बगेको हुनुपर्छ । अन्य प्रतिवादीहरुले समेत भिडभाड गरी छेको हाली दुङ्गा प्रहार गर्दै गर्दा केही केटाहरु नदीमा हाम फालेका थिए सो मध्ये ५ जना केटाहरु नदीबाट पारी गएकोले मोहन पुन मगर समेत नदीमा पौडी खेली पारी गई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका थिए । बगरमा रहेको सुदिप खड्का समेतका ५ जना केटाहरुलाई म समेतले समाती कुटपीट गरेको अवस्थामा प्रहरी आएपछि हामीहरुले कुटपीट गर्न छाडेका थियौं । अन्य केटाहरुलाई मैले देखिन ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हामी प्रतिवादीहरूकै ढुंगा प्रहारले गर्दा टाउको समेतको शरिरमा चोट लागी नदीमा बग्दा नवराज बि.क. समेतको मृत्यु भएको हुनु पर्छ । प्रहरी आए पछि म समेत सो ठाउँबाट भागी गएको थिए । यसमा म समेत घटनास्थलमा गई नवराज बि.क.समेतलाई ढुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गरी लखेट्दा चोट लागी नदीमा बगी नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको र सुदिप खड्का समेतलाई कुटपीट गरी घाइते बनाई नियन्त्रणमा लिएको हो । यसमा मैले सडकबाट लखेट्दा ढुङ्गा प्रहार गरेको थिए भने मकैबारी नजिक पुगे पछि काठको बोक्रा सहितको लाठी फेला पारी सोही लाठीले समेत प्रहार गरेको थिए, ढुङ्गा के कहाँ गयो मलाई थाहा भएन । अन्य प्रतिवादीहरूले लाठी समेत समातेका थिए । भिडभाड भएकोले को कसले समातेको हो ,एकिन भएन । प्रहरी आएकोले म समेतले लाठी नजिकैको झाडीमा फालेको हुँ भने अरुले नजिकैको पाखो झाडी तर्फ फालेको जस्तो लाग्छ । यसमा म र मैले माथि खुलाई दिएका प्रतिवादीहरूले नवराज बि.क.समेतलाई कुटपीट गर्दा नदीमा बगेका थिए भने सुदिप खड्का समेतका ५ जना केटाहरूलाई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएको हुँ । अन्य प्रतिवादीहरू समेतले छेको हाली लखेटेका थिए । प्रतिवादीहरू धेरै भएकोले को कहाँ थिए एकिन खुलाउन सक्दैन । म समेतले ढुङ्गा समेतले प्रहार गर्दा नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भयो गल्ती भयो । बरामदी मुचुल्का साथ बरामद भई आएका काठका लाठी थान ३ (तीन) देखाउँदा देखे चिने सो मध्ये अर्ध सुकेको लामो बोक्रा सहितको लाठीले नै मैले वारदातका बखत प्रहार गरेको लाठी हो भन्ने व्यहोराको प्रतिवादी विष्णु मल्लको बयान ।

२९) प्रतिवादी सर्वजित भनिने सविन पुनको बयान:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको दिउँसो अं.१०:०० बजे देखि १२/ १ बजे सम्म प्रतिवादीहरू रमित पुन, नबिन कुमार जि.एम. भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, र म घटनास्थल नजिकै रहेको गाँउको चौतारा मा खानेपानीको मिटिडमा सहभागी थियौं । मिटिड पश्चात म घरतिर गईहाले । अन्य प्रतिवादीहरू भने के कता गए थाहा भएन । दिउँसो अं.१७:०० बजेको समयमा म तथा प्रतिवादी बिराज पुन माछा मार्न जाउँ भनि जाल लिई घटनास्थल भएको भेरी नदीको रूपसे खोलामा घटनास्थल भन्दा केही पुर्व (माथी) जाल खेलीरहेको अबस्थामा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरूले माथिबाट हामीहरू भएको स्थानबाट तलतिर मृतक केटहरूलाई लखेटदै हो हल्ला गर्दैल्याएको देखेको हुँ । सोही समयमा प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) हामिहरू भएको स्थानमा आई यि जाजरकोटका केटा हुन, हामिहरूको गाउँ छिरेका थिए, समाउनु पर्यो

तिमिहरुले समेत सहयोग गर भनेकाले म समेत सहमत भई नदीको बीच भंगालोमा जाँदा प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, मोहन पुन मगर टोप बहादुर मल्ल,बिनोद मल्ल लगायतका अन्य सोही ठाउँमा रहेका मैले हतारमा नचिनेका प्रतिवादीहरुले ५ जना केटा हरुलाई समाई धमा धम लाठी, ढुङ्गाले कुटपीट गरीरहेका थिए । सो अबस्थामा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) को हातमा लामो लाठी थियो । निजले समेत कुटदै थिए, नियन्त्रणमा आएका केटाहरु चिच्याउदै कराउदै हामीहरुलाई कुटपीट नगर्नुहोस भन्दै हात जोडदै थिए । सोही मौकामा प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतका प्रतिवादीहरुले बिराज पुन र मलाई तिमिहरुले पौडी खेलन आउछ, यिनी मध्येका केही केटाहरु भागेर नदी पारी गएका छन्, भाग्न सक्छन, पौडेर पारी गई निजहरुलाई नियन्त्रण गर भनेकाले प्रतिवादी बिराज पुन र म सोही ठाउँ बाट नदीमा हाम्फाली पारी गयौ । हामीहरुले नदीमा हाम फाले पश्चात लगत्तै सोही ठाउबाट हाम्रो पछिपछिप्रतिवादी मोहन पुन मगर मसेत नदीमा हाम फाली पौडेर पारी पुगेका हुन । निज हाफ पार्इन्ट र खाली खुट्टामा थिए । हामी पारी पुग्दा नदी पारी रहेका प्रतिवादी रमित पुन र नबिन कुमार जि.एम.समेतले ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिएको देखी म लगायत प्रतिवादी बिराज पुन र मोहन पुन मगर समेतले पारि गएका केटाहरुलाई समेत हात मुक्का र लात्तिले हानी कुटपीट समेत गरेका हौं। सोही क्रममा नदी पारी रहेका जाजरकोट तिरका फुटबल खेलिरहेका मैले नचिनेका २ जना केटाहरुलेकुटपीट गर्नु हुँदै भनी छुट्टयाई दिएका थिए । पछि सो घटना हुँदै गर्दा जाजरकोटबाट आएका प्रहरीले ति केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई पठाएका हुन । तत्पश्चात म काले गाउँको पुल तरी वारी आएको हुँ । रात परिसकेकोले पुल वारी रहेका अन्य प्रतिवादीहरुलाई मैले चिन्न सकिन । वारदात हुँदा मैले देखे थाहा पाएको र गरेको सत्य व्यहोरा यही हो । नबराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई कस्ले कुटपीट गरी नदीमा बगायो मलाई थाहा भएन, मैले देखिन । निजहरुलाई मैले कुटपीट गरेको छैन भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

३०)प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को ततिम्बा बयान:

नवराज वि.क. समेतलाई कुटपीट गरी लखेट्दा कोही नदिमा फाल हाले कोहीलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरी समक्ष बुझायौं भनि ईन्द्र बहादुर मल्ललाई मैले फोन गरि बताएको हुँ। निजले घटना गोप्य राख्नुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको ततिम्बा बयान ।

७. बुझिएका मानिसहरुको घटना विवरण कागज:-

१) बुझिएका मानिस प्र.स.नि.सन्तोष लामिछानेको घटनाविवरण कागज:-

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०८/०८/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मिति २०७७।०२।१० गते दिन भर म कार्यरत ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारी रुकुम पश्चिमको कार्यालयमा नै थिए । सोही समयमा कार्यालयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ सोती गाउँमा जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन्,झगडा हुनेवाला छ भनी सोही वडाका वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले मोबाईल नं.९८४८९६९७३३ बाट कार्यालयको ल्याण्डलाईन नं.०८८-४०११०० मा सोही दिनको अ.१७:१५ बजेतिर सुचना दिए पछि तत्कालै मोटरसाईकलमा साथमा मैले प्रहरी जवान श्यामजंग शाहलाई लिई कार्यालयबाट करीब ७ कि.मी.उत्तर पुर्व पर्ने उक्त सोती गाउँमा पुग्नै लाग्दा मानिस कोही नदेखेपछि मैले संचार सेट मार्फत हामी अघी भनेको स्थानमा पुगौं यहाँ त मानिस कोही छैन, कहाँ हो भनी सोधेपछि कार्यालयबाट कुनै जानकारी आउनु भन्दा अगाडी बाटोमा एक जना स्वयम् सेवक भाई लाई देखेपछि यहाँ झगडा भएको भनी हाम्रो कार्यालयमा सुचना गएको छ कुन ठाउँमा हो, झगडा भएको? भनी सोधपुछ गर्दा यहाँ होईन झगडा भएको,तपाईंलाई कसैले गलत सूचना दिएछ तल जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ औल जिउँला मध्य पहाडी लोक राजमार्ग भेरी नदी बगर स्थित सोती गाउँका मानिसहरु दौडिदै लखेट्दै गएका छन् र केही केटाहरु भाग्दै छन् भनेपछि उक्त स्थानमा पुग्दा थुप्रै मानिसहरु सडक बाटो तथा भेरी नदी बगरमा भेला जम्मा भएको देखे, १ जना केटालाई सडक बाटोमा केही व्यक्तिहरुले कुटपीट गरी रहेका थिए, अर्को १ जना केटालाई भेरी नदी किनारबाट केही व्यक्तिहरुले पिट्दै सडक बाटो तर्फ धकेल्दै हान्दै तान्दै ल्याउदै गरेका थिए र अन्य थुप्रै मानिसहरुले भेरी नदी बगरमा केही केटाहरुलाई कुटपीट गरिरहेको देखेपछि मैले के को झगडा हो? किन मानिसलाई कुटपीट गरेको भनी हप्काई मेरो साथमा गएको प्र.ज.श्यामजंग शाहलाई सडक नजिक छोडी यि घाईते र कुटपीट गर्नेहरुलाई राम्रोसँग हेर्नु कसैलाई कुटपीट गर्न र भाग्न नदिनु भनी म सिधै नदी बगरमा पुग्दा ५ जना केटाहरुलाई केही व्यक्तिहरुले निर्घात कुटपीट गरिरहेका थिए, म पुग्दा निज व्यक्तिहरुले कुटपीट गर्न छाडे र घाईते मध्येका सुदिप खड्कालाई कसले तिमीहरुलाई कुटपीट गर्नु भनी सोधपुछ गर्दा सोही स्थानमा रहेका सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५६ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतका व्यक्तिहरुले म समेतका साथीहरुलाई लखेट्दै ढुङगा, मुढा,लाठी समेतले प्रहार गर्दै यहाँसम्म ल्याई निर्घात कुटपीट गरेका हुन भन्दै थिए, निजको नाक मुखबाट रगत समेत वगिरहेको थियो, निज रुदै थिए । नदी पारी पनि थुप्रै मानिसहरुको भेला जम्मा थिए, नदी तरेर गएका केटाहरुलाई समेत कुटपीट गरिरहेका थिए, मैले त्यहीं नजिकका व्यक्तिहरुलाई हप्काई नियन्त्रणमा लिएं र नदी पारीको भिडलाई नियन्त्रण गर्नका लागि मैले

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, बादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जि.प्र.का.जाजरकोटलाई खबर गरिदिनु भनी संचार सेट मार्फत मेरो कार्यालयमा खबर गरे। त्यसको केही समय पछि अस्थायी प्रहरी पोष्ट होलु जाजरकोटबाट प्रहरीहरु आई तिनीहरुलाई नियन्त्रणमा लियो, मैले नदीको बीच बगरमा भएका घाईते ५ जना केटाहरुलाई सडकमा ल्याएपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई देखे मेले निजलाई तपाई जनप्रतिनिधी जस्तो मान्छे भएर पहिला मान्छे कुट्ने अनि प्रहरीलाई खबर गर्ने भनी घाईतेहरु मध्ये एक जनाको कपडा (भेष्ट) खोली लागेको निलडाम समेत देखाई दिएपछि निज वडा अध्यक्ष केही बोलेनन् सडक बाटोमा घाईते अवस्थामा रहेका महेश कार्की समेतले हामीहरुलाई कुटपीट गर्ने वहाँ नै हो भनी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतका केही व्यक्तिहरुलाई भन्दै थिए, सोही समयमा ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीको प्रहरी भ्यान समेत आई पुग्यो र उक्त भ्यानलाई जाजरकोट साईडमा रहेका घाईतेहरुलाई लिन कालेगाउँ पुल नजिक पठाई चाईना बगर साईडबाट चौरजहारी तर्फ आउँदै गरेको भौतिक पुर्वाधारको गाडीमा भेरी नदीको बीच बगरमा फेला परेका ५ जना घाइते र सडक बाटो नजिक रहेका २ जना गरी ७ जना घाईतेलाई सोही गाडीमा राखी मैले उपचारको लागि मानव विकास सामुदायिक अस्पताल चौरजहारी लिई उपचार तथा सोधपुर्छ गर्दा जाजरकोट बाट सोती गाउँमा नवराज बि.क.समेत १८ जना केटाहरु आएको अवस्थामा गाउँलेहरुले ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गरी लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई निर्घात कुटपीट समेत गरी केही साथीहरु बेपत्ता भएका छन भनेका थिए, सोही दिनको राती अ.८/९ बजेको समयमा सोही भेरी नदीमा नवराज बि.क.को मृत लाश फेला परेको थाहा पाएको हुँ र अन्य ५ जना बेपत्ता भएको र भेरी नदी तरी पारी गएका ५ जना केटाहरुलाई जाजरकोटबाट आएको प्रहरी टोलीले उद्धार गरी उपचारको लागि ई.प्र.का.चौरजहारीको गाडीमा पठाएपछि जम्मा घाईते १२ जना भएको थाहा पाएको हुँ । घटना बारेमा बुझदा जाजरकोटबाट आएका नवराज बि.क.समेतका १८ जना केटाहरुलाई सोती गाउँका मानिसहरुले ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गर्दै छेका हाली भेरी नदीमा पुन्याई कुटपीट समेत गरी घाईते मध्येका केही साथीहरु भेरी नदीमा मृत अवस्थामा फेला परेको थाहा पाएको हुँ। घटनाको सुचना दिने व्यक्तिले सही स्थान पहिचान नगरी सुचना दिएकोले वास्तविक घटनास्थलमा पुग्न नै करिब १२/१५ मिनेट भन्दा बढी ढिलो भएकोले ६ जना व्यक्तिहरुको ज्यानै गएको र १२ जना घाईते भएका हुन भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२) बुझिएका मानिस प्र.ज.श्यामजंग शाहको घटनाविवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिन भर म कार्यरत ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारी रुकुम पश्चिमको कार्यालयमा नै थिए । सोही समयमा प्र.स.नि.सन्तोष लामिछाने सरले

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

सोती गाउँमा झगडा भएको खबर आएको छ, हिड जाउँ भनेपछि मैले मोटरसाईकल चलाई सरलाई पछाडी राखी कार्यालयबाट करीब ७ कि.मी.उत्तर पुर्व पर्ने उक्त सोती गाउँमा पुग्ने लाग्दा डाँडामा पुगेको अवस्थामा बाटोमा एक जना स्वयम् सेवक भाई लाई देखेपछि यहाँ झगडा भएको भनी हाम्रो कार्यालयमा सुचना गएको छ कुन ठाउँमा हो ? झगडा भएको भनी सोधपुछ गर्दा यहाँ होईन झगडा भएको तल जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ औल जिउँला मध्य पहाडी लोक राजमार्ग भेरी नदी बगर स्थित सोती गाउँका मानिसहरु दौडिदै लखट्दै गएका छन र केही केटाहरु भाग्दै छन भनेपछि उक्त स्थानमा पुग्दा थुप्रै मानिसहरु सडक बाटो तथा भेरी नदी बगरमा भेला जम्मा भएको देखे, १ जना केटालाई सडक बाटोमा केही व्यक्तिहरुले कुटपीट गरी रहेका थिए, १ जना केटालाई भेरी नदी किनारबाट केही व्यक्तिहरुले पिट्दै सडक बाटो तर्फ धकेल्दै हान्दै तान्दै ल्याउदै गरेका थिए र अन्य थुप्रै मानिसहरुले भेरी नदी बगरमा केही केटाहरुलाई कुटपीट गरिरहेको देखेपछि मसँगै जानु भएको सर प्र.स.नि.सन्तोष लामिछानेले के को झगडा हो ? किन मानिसलाई कुटपीट गरेको भनी हप्काई मलाई सडक नजिक छोडी यि घाईते र कुटपीट गर्नेहरुलाई राम्रोसँग हेर्नु कसैलाई कुटपीट गर्न र भाग्न नदिनु भनी सर भेरी नदी बगर तर्फ जानु भयो, केही समय पछि अन्य २ जना प्रहरी कर्मचारीहरु आएपछि २ जना घाईतेलाई निजहरुको जिम्मा लगाई म नदी बगरमा प्र.स.नि.सन्तोष लामिछाने सरलाई सहयोग गर्न भेरी नदी बगरमा गएको अवस्थामा सुदिप खड्का समेतका ५ जना घाईतेहरु रुदै हात जोड्दै थिए, घाईते मध्येका सुदिप खड्काको नाक मुखबाट रगत आईरहेको थियो, निज घाईतेहरुले सोही स्थानमा रहेका टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५६ रुकुम पश्चिम ३५(३), सन्तोष मल्ल समेतका थुप्रै मानिसहरुले हामीलाई ढुङगा, मुढा, लाठी समेतले प्रहार गर्ने यिनीहरु नै हुन, हाम्रा अन्य साथीहरु कता गए भन्दै रुदै थिए, घाईते ५ जना केटाहरुलाई सडकमा ल्याएपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई पनि देखेको थिए, पछि सरले वडा अध्यक्षलाई तपाई जनप्रतिनिधी जस्तो मान्छे भएर पहिला मान्छे कुट्ने अनि प्रहरीलाई खबर गर्ने भन्दै घाईतेलाई लागेको चोटपटक देखाउँदै हुनुहुन्थ्यो, निज वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल केही बोलेनन् सडक बाटोमा घाईते अवस्थामा रहेका महेश कार्की समेतले हामीहरुलाई कुटपीट गर्ने उहाँ नै हो भनी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लका व्यक्तिहरुलाई भन्दै थिए, सोही समयमा चाईना बगर साईडबाट चौरजहारी तर्फ आउँदै गरेको भौतिक पुर्वाधारको गाडीमा सरले भेरी नदीको बीच बगरमा फेला परेका ५ जना घाईते र सडक बाटो नजिक रहेका २ जना गरी ७ जना घाईतेलाई सोही गाडीमा राखी उपचारको लागि मानव बिकास सामुदायिक अस्पताल चौरजहारी लानु भएको हो । भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, बादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पारी रहेका अन्य घाईतेहरूलाई लिन चौरजहारी ई.प्र.का.बाट आएको भ्यानमा कालेगाउँ पुल नजिक गई अन्य ५ जना घाईतेहरूलाई उपचारको लागि पठाएका हौं । पछि घटना बारेमा बुझदा जाजरकोटबाट आएका नवराज बि.क.समेतका १८ जना केटाहरूलाई सोती गाउँका मानिसहरूले ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गर्दै छेका हाली भेरी नदीमा पुन्याई कुटपीट समेत गरी घाईते मध्येका केही साथीहरू भेरी नदीमा मृत अवस्थामा फेला परेको थाहा पाएको हुँ । घटनास्थल माथी सोती गाउँ भनेकाले वास्तविक घटनास्थलमा पुग्न केही समय लागेको हो,भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

३) बुझिएका मानिस सुस्मा मल्लले गरेको घटनाविवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको दिन म आफ्नो घर जिल्ला रुकुम पश्चिम सानी भेरी गाउँपालिका वडा नं. ४ मेघाबलिबाड मा थिएँ । मुनलाल नेपाली,बलराम विश्वकर्मा समेतका जाहेरवालाहरूलाई मैले देखे चिनेको छैन । मृतक मध्येका नवराज बि.क.लाई मैले चिनेको थिएँ, अन्य मृतकहरूलाई मैले चिन्दैन।जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित सबैप्रतिवादीहरूलाई चिन्छु,प्रतिवादी तिलक चन्द मेरो सहोदर मामा हुनुहुन्छ,प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ नजिकको ठुली आमा नाता पर्नुहुन्छ,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम(३६) दिदि,परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) नजिकको ठुलो बुवा नाता पर्नुहुन्छ, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मेरो दाजू नाताको पर्नुहुन्छ । मेरो मामा घर नै जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती भन्ने गाउँमा भएकाले अन्य प्रतिवादीहरू सबैलाई चिन्दछु। मिति २०७७ सालको पुस महिनामा मृतक नवराज बि.क.र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६लाई जाजरकोटमा लाग्ने रमाईलो मेलामा संगसंगै घुमेको देखेकी हुँ । त्यति खेर देखी निजहरू बीच प्रेम सम्बन्ध भएको हुनु पर्छ । सो समयमा निज प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई मैले केटा को हो भन्दा मेरो साथी हो भनेकी थिईन । जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित मृतक नवराज बि.क. को सरकार सरकार नामको Facebook I.D बाट यही बैशाख महिनामा मलाई request पठाएकोले उक्त request लाई मैले accept गरे पछि नवराज बि.क.संग मेरो messenger मा कुराकानी हुन्थ्यो । निज नवराज बि.क.ले तिम्रो मोवाइल नम्बर देउ भने पछि मैले आफ्नो नम्बर नभएकाले मेरो बुवाको ९८४४९३९७४९ नम्बरको फोन नम्बर नवराज बि.क.लाई दिएको थिएँ। सोही नम्बरमा नवराज बि.क.ले समय समयमा मलाई फोन गरेर यही फागुन महिना देखी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नम्बर चेन्ज गरिन कि के हो ,म संग फोन,sms केही पनि गर्दिनन्, निजको भाईलाई फोन गरेर मलाई फोन गर्ने भनि दिनु, तिमिले पनि सम्झाईदिनु भनेर फोन गरेका थिए। मृतक

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नबराज बि.क.ले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६को बुवाले मलाई कुटपीट गरी प्रहरीमा पनि बुझाउनु भयो, कुटपीटका कारण मेरो टाउकोमा चोट लागेकोले कपाल पनि फालेको छु भनेका थिए। लास्टै तनाबमा छु राम्रोसंग संझाइदिनु नानु भनेका थिए। मिति २०७७ साल फागुन १० गते म प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएको समयमा मृतक नबराज बि.क.ले परिवर्तित नाम रुकुम पश्चिम ३६ लाई फोन गरी फोनमा झगडा गरेका थिए, मैले किन यसरी फोनमा झगडा गछौं, मन छैन भने आ-आफ्नो तरिकाले बाँचे भयो नि भनेर दुबैलाई सम्झाएको थिएँ। मिति २०७७ सालको बैशाख महिनाको अन्तिम तिर नबराज बि.क.ले मैले कहिले काही प्रयोग गर्ने बुवाको नम्बर ९८४४१३९७४१ मा फोन गरेर लकडाउन खुले पछि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई साथीहरुलाई लिएर जान्छु अनि निजलाई ल्याएर आउछु भनेका थिएँ, सो कुरा मैले मेरै घर नजिकको साथी शर्मिला चन्दलाई भनेकी थिएँ। सो कुरा शर्मिला चन्दले आफ्नो सहोदर फुपु प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)लाई भनेकी रहेछिन, मैले उक्त कुराको जानकारी प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) समेत कसैलाई पनि भनेकी थिईन। मिति २०७७।०२।११ गते बिहान अं.०७:०० बजे तिर प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) ले शर्मिला चन्दले प्रयोग गर्ने मोवाइल नम्बर ९८६४७१६७७८ मा फोन गरेर नबराज बि.क.ले तिमिहरुलाई के भनेको थियो भनेर सोधदा लकडाउन खुले पछि साथीहरु लिएर परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई ल्याएर आउछु भनेको थियो भनेर शर्मिला चन्द र मैले फोनमा जानकारी गराएका हौं। मिति २०७७।०२।११ गते बिहान नबराज बि.क.को लाश भेरी नदीमा फेला परेको छ रे भन्ने हाम्रो गाउँघरमा हल्ला सुनी थाहा पाएकी हुँ। पछि ५ जना व्यक्तिहरुको लाश भेरी नदीमा फेला पर्यो भन्ने कुरा सुनेकी हुँ। निज प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ संग मेरो फोनमा कुराकानी हुदैन्थ्यो, messenger मा कहिले काँहि कुराकानी हुन्थ्यो। निजका मिल्ने साथीहरु को को हुन मलाई थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको कागज।

४) बुझिएका घाईते महेश कार्कीको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते १८:१५ बजेको समयमा म घटनास्थलमै थिएँ। जाहेरवालाहरुलाई चिन्दछु। नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच प्रेम सम्बन्ध रहेको थाहा थियो। वारदात मितिको दिन मृतक नबराज बि.क.ले मलाई फोन गरी केटी भगाउन जाउँला भनि जाजरकोट खलंगा बोलाएका थिए। म स्यालाबाट थाप्ले गएँ, त्यहाँ विभाग पुनसंग भेट भयो। दुबै जना धल्लाको पुल

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भन्दा केहि माथी नवराज बि.क. लाई पखेर बसेका थियौ; खलंगाबाट आएका नवराज बि.क.समेतका साथीहरूसंग भेट भयो। धल्ला पुल पारी पुगेपछि मटेला र कुदुबाट आएका साथीहरूसँग भेट भई १८ जना साथीहरू केटी भगाउने भनि जिल्ला रूकुम पश्चिम चौ.न.पा.८ गोईरी सोती गाउँमा गयौं, परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६ को घर भन्दा तल रहेको ढुंगा खानीमा पुगेको बेला परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३) ले सोही ढुंगा खानीमा काम गरिरहेका रहेछन्, निजले नवराज बि.क.लाई देखेर चिने पछि अलि पर गई परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३) ले को कसलाई हो फोन गरिरहेका थिए। हामीहरू सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा ५४ रूकुम पश्चिम ३६ को घर तिरको बाटो भएर हिडिरहेका बेला परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई देखेपछि तँ डुमलाई पहिलाको चोटले पुगेन अब बाँचेर जाँदैन् भनि जातिय बिभेद राखी गाली गलौज गर्नुभयो । हामीहरू काफल खाना आएका हौं, त्यस्तो नसोच्नुहोस भन्दा पनि गाली गलौज गरिरहनु भयो । हामी आफ्नो घर तर्फ फर्कने भनी आफ्नो बाटो हिडिरहयौं। अलि पर पुगेपछि सोही गाउँका मान बहादुर मल्लले बस पानी खाएर जाउँला भनि भुलाउदै धेरै कर गर्नु भयो तर हामीहरूले नाई अंकल बस्दैनाँ हामी गई हाल्छौं भनि कहि नबसी उक्त गाउँको तल मध्य पहाडी लोकमार्गको रोड देखी माथी भएको ठुलो ढुंगा स्थित पुगी थकाई मादै आराम गरी रहेको अवस्थामा माथिबाट रोक रोक भन्दै ठुलो संख्यामा आएका डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले ढुंगा मुडा गर्न थाले पछि हामीहरूले ज्यान बचाउन मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो हुँदै कालेगाउँ जाजरकोट जाने पुल बाटोतिर दौडीरहेकोमा अन्य थुप्रै मान्छेहरू हामी भन्दा अगाडी मोटरसाईकल समेतमा आई कालेगाउँ तर्फ जाने बाटो छेकी घेरा हाली हात हातमा लाठी,हसिया र ढुंगा समेतले प्रहार गर्दै लखेट्न थालेपछि मलाई सोही सडक स्थानमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले समाई लाठी ढुंगा समेतले कुटपीट गरी मेरो ढाड,हात र खुट्टामा चोट पुऱ्याई घाईते बनाई नियन्त्रणमा लिएका हुन। अन्य साथीहरूलाई थुप्रै व्यक्तिहरूले लखेट्दै ढुङगा, मुढा समेतले अन्धाधुन्दा प्रहार गर्दै भेरी नदीको बीच बगरमा पुऱ्याई कुटपीट गरिरहेका थिए,सँगै आएका साथी डिल्ली बि.क.लाई अन्य व्यक्तिहरूले सडक मुनि नदीको छेउ स्थितमा फेला पारी कुटपीट गर्दै सडक बाटो तर्फ धकेन्दै तान्दै ल्याई रहेका थिए । नदीको बीच बगरमा रहेका साथीहरूले बचाउ बचाउ भन्दै चिच्याउदै रोई कराई गरि रहेका थिए, केही समय पछि प्रहरी आएपछि मात्र म समेतलाई डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका हुन,सँगै आएका मदन शाही, लाल बहादुर खड्का, सरोज भडेल, विभाग पुन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

र भोला बिटालु (बि.सी.) भेरी नदी तरी पारी गएपनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरू भेरी तरेर नदी पारी गई कुटपीट समेत गरिरहेको अवस्थामा जाजरकोटबाट आएको प्रहरीले बचाई उद्धार गरी लिएकोर चौरजहारीबाट आएको प्रहरीले भेरी नदीको बीच बगरबाट सुदिप खड्का, गोविन्द सुनार, ईन्द्रजंग शाह, आशिष बि.क. र सुनिल बि.क.समेत ५ जना साथीहरूलाई नाक मुखबाट रगत समेत आई घाईते अवस्थामा उद्धार गरी ल्याई सडक बाटो स्थितबाट मलाई र डिल्ली बि.क. गरी ७ जना साथीहरूलाई घाईते अवस्थामै उपचारको लागि चौरजहारी अस्पताल तर्फ ल्याएका हुन, अन्य साथीहरू मृतक नवराज बि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजीव बि.क. र गोविन्द शाही लाई प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र डम्बर बहादुर मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख गरिए समेतका थुप्रै मान्छेहरूले मार्ने उद्देश्यले दुङ्गा, मुढा, हँसिया समेतका हातहतियारले अन्धाधुन्दा प्रहार गर्दै लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघारमा पुऱ्याई नदीमा बगाई कुटपीट समेत गरी मारेको पुर्ण बिश्वास लाग्छ, यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले म समेत बचेका १२ जना साथीहरूलाई कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाउने थिए, मृतक नवराज बि.क.समेत ६ जना साथीहरूको मृत लाश भेरी नदीमा फेला परिसकेको छ, प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट लागेको घाउँचोट बिस्तारै निको हुदै गएको छ, अहिले अवस्था सामान्य छ, यसरी प्रतिवादीहरूले आफ्नो पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो मल्ल थरकी छोरी संग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तरिकाले ज्यानै मार्ने उद्देश्यले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटी छेका, घेरामा हालदै भेरी नदीको जंघारमा पुऱ्याई निर्घात रुपमा कुटपीट गरी नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र म समेतलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएकोले प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा किटान गरिए लगायतका व्यक्तिहरूलाई कडा भन्दा कडा कारवाही होस र प्रतिवादीहरूको कुटपीटका कारण म घाईते भएकोले मेरो उपचार खर्च समेत प्रतिवादीहरूबाट दिलाई भराई दिन पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज

५) बुझिएका मानिस घाईते मदन शाहीले गरेको घटना विवरण कागज:-

जाहेरवालाहरू मुनलाल नेपाली समेतलाई चिनेको छु । नवराज बि.क. समेत मेरो चिनजानका साथीहरू हुन । नवराज बि.क.र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच बिगत १ वर्ष अगाडी देखी मायाँ प्रेम भएको कुरा नवराज बि.क.ले भनेपछि थाहा पाएको थिए । वारदात मितिको ३ दिन अगाडी मैले केटी भगाउदै छु मलाई

साथ सहयोग गर्नु पर्छ भनेका थिए । मिति २०७७।०२।१० गते बिहान १०:०० बजेको समयमा आज केटी भगाउन जाने हो अरु साथीलाई समेत भनेको छु म सँग जानु पर्‍यो भनेपछि मैले हुन्छ भनी सहमति जनाएको थिए। सोही दिन अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज बि.क., सन्जु बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, सुदिप खड्का, ईन्द्रजंग शाह र आषिश बि.क.समेतका केटाहरु केटी ल्याउन भनी जाजरकोट खलंगा देखी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा जाने भनि हिडेकोमा हामीहरु जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं. ४ धल्ला पुल नजिक पुग्दा अन्य साथीहरु डिल्ली बि.क., सुनिल सुनार,भोला बि.सी., गोबिन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोबिन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले मृतक नवराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरीसकेपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गर ५ गाडी मगाएर यिनीहरुलाई मार्नुपर्छ भन्दै फोन गर्न थाले पछि म समेतले प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई हामीहरु काफल खान आएका हौं अन्टी भनि केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोडदेखी माथि रहेको ठुलो ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ (३६) परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), परिवर्तित नाम ५४(३६)२, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, लगायत अन्य धेरै मानिसहरुले एक्कासी माथिबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङगा, मुढा,लाठी, दाउरा र हँसिया समेतका घरेलु हात हतियार समाई घेराहाली ढुंगा मुढा समेत हामीहरुलाई प्रहार गर्न थालेपछि म समेतले आफ्नो ज्यान जोगाउन पहिला गएको बाटो हुदै आफ्नो घरतर्फ दौड्दै फर्कने क्रममा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

झोलुङ्गो पुल तर्फ जानै लाग्दा पुल नजिक अन्य प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई छेका, घेरा हाली ढुङ्गा, मुढा समेत प्रहार गर्न लागे र पछाडीबाट समेत अन्य व्यक्तिहरूले लखट्दै आएको कारण हाम्रो अन्तिम बिकल्प भेरी नदी तर्फ जाने मात्र रह्यो, भेरी नदी तर्फ बाहेक चारैतर्फबाट घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरू नजिकै आई ढुङ्गा मुढा समेतले प्रहार गर्न लाग्दा निजहरूले प्रहार गरेको ढुङ्गा मुढा समेत केही साथीहरूलाई लागि सकेको थियो, हामी भाग्दै भेरी नदीको सानो भंगालो तरी ठूलो भंगालोको छेउमा पुग्दा भेरी नदीको ठूलो भंगालोमा रहेको पानीको अत्याधिक वहावले गर्दा सोही स्थानमा अड्किएको अवस्थामा प्रतिवादीहरू लगायतका व्यक्तिहरूले ढुगां, मुढा, लाठी घरेलु हतियार हाँसिया हात हातमा लिई हामीहरू अड्किएको स्थान समेतमा आई अन्धाधुन्दा प्रहार गरी मसगै गएका साथीहरू मध्ये नबराज बि.क., सन्जु भन्ने संजीव बि.क., गोविन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई प्रतिवादीहरूले निर्घात रूपमा कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाए र म समेतलाई कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि म सहित भोला बिटालु (बि.सी.), बिभाग पुन, लाल बहादुर खड्का र सरोज भडेल भेरी नदीको जंगारमा हाम फाली नदी पार गर्ने क्रममा समेत प्रतिवादीहरूले प्रहार गरेका ढुङ्गा छल्लदै बल्ल तल्ल सरोज भडेल र भोला बिटालु (बि.सी.) सँग सँगै नदी पार गरि नदीको छेउमा पुग्न बित्तिकै के कताबाट प्रतिवादीहरू मोहन पुनमगर, बिराज पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर समेतका थुप्रै व्यक्तिहरूले निजहरूलाई कुटपीट गर्न लागि रहेको देखेको हुँ, म सहित बिभाग पुन, लाल बहादुर खड्का डरले भेरी नदीको ठूलो भंगालोको पश्चिम सानो टापुमा रोकिएर बसेको अवस्थामा प्रतिवादीहरूले त्यही आएर मारेर भेरीमा बगाई दिन्छु भनेपछि म सहित ३ जना साथीहरू भेरी पारी बगरमा जाँदा मोहन पुन समेत आई कुटपीट गरिरहे केही समयपछि जाजरकोटको प्रहरी आईसके पछि पहिला नदी तरेर गएका २ जना साथीहरू र म समेतलाई कुटपीट गर्न छोडेका हुन, पछि प्रहरी समेतले म समेतलाई बोलाएपछि ५ जना गएका हौं । यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेतलाई कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाउने थिए, भाग्यले प्रहरी आएकोले म समेतको ज्यान जोगिएको हो । जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू समेतका थुप्रै मान्छेहरूले कुटपीट गरेर मारेर मृतक नबराज बि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. र गोविन्द शाहीलाई भेरी नदीमा बगाई दिएका हुन । मृतक सबै साथीहरूको लाश जाजरकोट जिल्ला अन्तर्गत पर्ने भेरी नदीको किनारामा फेला परी सकेको छ, प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मेरो शरिरको खुट्टा, ढाड, बाँया हात र टाउकोमा चोट पटक लागी घाईते भएको छु । हाल उपचार आफै गरीरहेको छु ,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ७/७/७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

स्वास्थ्यमा क्रमिक सुधार हुदैछ । प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४(३६)को घर नजिकै गएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४(३६)२ ले नवराज बि.क.लाई जातिय विभेद राखी डुम भन्ने जस्ता अति नै अश्लिल अपशब्द प्रयोग गरी धम्की पुर्ण शब्दमा गाली गलौज गरी आज तँ मर्छस भनी निज समेतको पुर्व योजना मुताबिक नवराज बि.क.समेतको ज्यानै मार्ने मनसाय राखी आफ्नो घर तर्फ फर्किन लागेका म समेतलाई सोही गाउँका डम्बर बहादुर मल्ल समेतले ढुङगा,मुढा,हंसिया समेतका घरेलु हातहतियार समेतले सांघातिक आक्रमण गरी छेका,घेरा हाली लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघार समेतमा पुन्याई अमानवीय तवरले निर्घात रुपमा कुटपीट गरी निर्दोष नवराज बि.क.,सन्जु भन्ने संजीव बि.क.,गोबिन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपालीलाई भेरी नदीमा बगाई मार्ने जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिए समेतका प्रतिवादीहरु सबैलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा कारवाही होस भन्ने समेत व्यहोरा कागज ।

६)बुझिएका घाईते सुदिप खड्काले गरेको घटना विवरण कागज:-

मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच बिगत १ बर्ष अगाडी देखी प्रेम सम्बन्ध रहेको मेरो साथी नवराज बि.क.बाट थाहा पाएको थिएँ, वारदात मितिको एक हप्ता अगाडी मृतक नवराज बि.क.ले मैले रुकुम सोतीगाउँबाट केटी भगाएर ल्याउछु तिमीहरु पनि संगै जानु पर्छ भनी म लगायत अन्य साथीहरुलाई पनि भनेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज बि.क., सन्जु भन्ने सन्जीव बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली,लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, आशिष बि.क.,सरोज भडेल र सुदिप खड्का समेतका साथीहरु केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) घरमा जाने भनि जाजरकोट खलङ्गाबाट हिडेकोमा हामीहरु जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं. ४ धल्ला पुल नजिक अन्य नवराज बि.क.ले बोलाएका साथीहरु डिल्ली बि.क., सुनिल सुनार,भोला बिटालु(बि.सी.), गोबिन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोबिन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा केटी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा निजको आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नवराज बि.क.लाई बाटोमा देखे बित्तिकै जातिय विभेद राखी तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस, आज तँ मर्छस भन्दै धम्कीपुर्ण अपशब्द प्रयोग गरी गाली गलौज गर्दै वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

समेतलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निज प्रतिवादीहरू ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)लाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, भनि सोही स्थानबाटै सबैजना घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोड देखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका डम्बर बहादुर मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरूले एक्कासी माथीबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङ्गा, लाठी दाउरा हँसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली बाटो छोड्ने ढुंगा समेत प्रहार गर्दै हामीहरू भएतिर दौड्दै यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै आएको देखी हामीहरूले ज्यान बचाउनको लागि भाग्दै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छोड्ने की जान नदिएपछि भाग्दै भेरी नदीको किनार बगर हुँदै भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतले हामीहरू माथी ढुंगा,मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् । भेरी नदीको अर्को ठूलो भङ्गालोको छेउमा पुग्दा भेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही भङ्गालोको छेउमा म समेतका साथीहरू अडिकएको अवस्थामा केही प्रतिवादीहरूले भेरी नदीको पुर्व तर्फको भित्तो बगर आसपासमा नवराज बि.क.समेतका साथीहरूलाई निर्घात रूपमा कुटपीट गरिरहेका थिए, प्रतिवादीहरू टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल,विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतका थुप्रै व्यक्तिहरू आई ढुंगा,लाठी हँसिया समेतका हतियारले प्रहार गरी कुटपीट गरी मारीलाई भेरी नदीमा बगाएका र अन्य म समेतका साथीहरूलाई समेत कुटपीट गरिरहेकोले हामीहरूलाई नपिट्नुहोस भनी अनुरोध गर्दा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि भोला बिटालु(बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही र लाल बहादुर खड्का ले नदीमा हाम फालेका थिए, तर मैले हाम फाल्न सकिनँ । सो अवस्थामा नदीमा हाम फालेका ५ जना साथीहरूलाई प्रतिवादीहरूले ढुङ्गा प्रहार गरीरहेका थिए, ति साथीहरू ज्यान जोगाई नदी तरि पारी गए पनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरू पनि नदी तरेर पारी गई साथीहरूलाई कुटपीट गरी रहेका थिए । नदी पार गर्न नसकेका म समेतलाई प्रतिवादीहरूले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आएपछि मात्र कुटपीट गर्न छोडी म समेतको ज्यान बचेको हो, सो समयमा प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेतलाई मारी भेरी नदीमा फाल्ने थिए । नदीको बीच बगरमा रहेका म सहित ईन्द्रजंग शाह,गोविन्द सुनार, आशिष बि.क. र सुनिल सुनार गरी ५ जना र सडक बाटो नजिक रहेका महेश कार्की

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनिलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

र दिल्ली बि.क.गरी जम्मा ७ जना घाईतेहरुलाई प्रहरीले उद्धार गरी उपचारको लागि पठाएको र अन्य नदी तरी गएका ५ जना घाईते साथीहरुलाई उद्धार गरी अर्को गाडीमा उपचारको लागि प्रहरीले पठाएको हो । विनोद मल्ल समेतका प्रतिवादीले मलाई ढुङगा, मूढा, लाठी समेतले कुटपीट गरी मेरो तत्काल नाक मुखबाट रगत समेत आईरहेको थियो, शरिरमा निलडाम र टाउँकोमा टुलिल्लो लागि सुन्निएको थियो । हाल उपचार गरीरहेको छु, स्वास्थ्य अबस्थामा सुधार हुदैछ । प्रतिवादीहरु टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतले कुटपीट गरी नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क.भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन । यसरी प्रतिवादीहरुले आफ्नो पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग विवाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तरिकाले मृतक नबराज बि.क.समेतलाई मार्ने योजना बनाई घेरा हाली लखेट्दै भेरी नदीमा पुऱ्याई ढुङगा, मुढा समेतले अन्धाधुन्दा प्रहार गरी निर्मम,विभत्स तवरले हत्या गरी मृत लाशहरु भेरी नदीमा बगाएकोले कानून बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

७)बुझिएका घाईते दिल्ली बि.क.ले गरेको घटनाविवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते बिहान म आफ्नो घरबाट मेरो ज्वाई सुनिल सुनारलाई नेपालगंज आफ्नो घर तर्फ पुऱ्याउनको लागि पैदल हिडेर जाजरकोट कुदु भन्ने स्थानमा आई जाजरकोट खलगाबाट खालि ट्रक समेत आएमा सोही ट्रकमा चढाई घर तर्फ फर्किनु पर्ला भनी म र मेरो ज्वाई सुनिल सुनार बसिरहेको अवस्थामा मैले चिनेको साला नाता पर्ने भोला बिटालु (बि.सी.)सँग भेट भयो, निजले अहिले गाडी केही आउँदै पुल मटेला तर्फ घुम्न जाउँ मैले साथीहरु चिनेकोछु गाडी पाईएमा सोही गाडीमा पठाउँला भनेपछि मैले पनि निजले कसैलाई चिनु भएको छ होला भन्ने ठानी निजको साथमा लागि पुल मटेला पुगेपछि गोविन्द शाही समेतका अन्य केटाहरुसँग भेट भयो, निजहरुले पनि एक छिन धल्ला सम्म जाउँ त्यहाँ साथीहरु आउँदैछन भेटघाट गरेर फर्कि हाल्ने हो भनेपछि सबै जना साथीहरु जाजरकोटको धल्ला पुल नजिक आई पुग्दा भोला बिटालु (बि.सी.)ले चिनेका नबराज बि.क.समेतका १० जना केटाहरु जाजरकोट खलगाबाट आएपछि जम्मा १८ जना साथीहरु भेला जम्मा भएपछि नबराज बि.क.ले चौरजहारी सोती भन्ने स्थानबाट केटी भंगाउन जाने कुरा गरे सबै साथीहरुको सहमत भएपछि म पनि केटी तयार भएर बसेकी छन होला लिएर आउनलाई के भयो भन्ने ठानी निजहरुकै संगतमा लागि केटी भगाउने भनि जिल्ला रुकुम पश्चिम चौ.न.पा.८ गोईरी सोती गाउँमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गयौं, परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६ को घर भन्दा तल रहेको हुंगा खानीमा पुगेको बेला परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(३) ले सोही हुंगा खानीमा काम गरिरहेका रहेछन्, निजले नवराज बि.क.लाई देखी चिने पछि अलि पर गई को कसलाई हो फोन गरिरहेका थिए । हामीहरू सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(२)को घर नजिक पुग्दा निजले नवराज बि.क.लाई देखी अपशब्द तथा जातिय बिभेद राखी तँ डुमलाई पहिलाको चोटले पुगेन अब बाँचेर जाँदैन्स् भनि गाली गलौज गर्नुभयो । हामीहरू काफल खाना आएका हौं, त्यस्तो नसोचनुहोस भन्दा पनि धम्कीपूर्ण तवरले गाली गलौज गरिरहनु भयो । हामी आफ्नो घर तर्फ फर्कने भनी आफ्नो बाटो हिडिरह्यौं । अलि पर पुगेपछि सोही गाउँका मान बहादुर मल्लले बस पानी खाएर जाउँला भनि अल्मल्याउन खोज्नु भयो तर हामीहरूले नाई अंकल बस्दैनाँ,भनि कहि नबसी उक्त गाउँको तल मध्य पहाडी लोकमार्ग जंगल स्थित रहेको एउटा ठुलो हुंगा स्थित पुगी थकाई मादैँ आराम गरी रहेको अवस्थामा माथिबाट रोक रोक भन्दै ठुलो संख्यामा आएका परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(१) समेतका थुप्रै व्यक्तिहरूले हुंगा मुडा गर्न थाले पछि हामीहरूले ज्यान बचाउन मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो हुँदै कालेगाउँ जाजरकोट जाने पुल बाटोतिर दौडीरहेकोमा अन्य थुप्रै मान्छेहरू म समेतलाई छेका हाली कुटपीट समेत गर्न अगाडी मोटरसाईकल समेतमा गई का बाटो छेकी घेरा हाली हात हातमा लाठी,हसिया र हुंगा समेतले प्रहार गर्दै लखेट्न थालेपछि भेरी नदीको किनार नजिक पुग्दा मैले पौडी खेलन नजान्ने भएकोले नदीमा हामफाल्ने हिमत भएन, मलाई यसै मार्ने छन भनी सानो भंगालो छेउमा उभिएको अवस्थामा प्रेम बहादुर ठकुरी, तुल बहादुर मल्ल,तिलक चन्द,ईन्द्र भन्ने इर्द बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल र हर्क बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरू के कहाँबाट आई लाठी हुंगा समेतले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गर्दै धकेल्दै सडक बाटो तर्फ ल्याई रहेको अवस्थामा महेश कार्कीलाई केही व्यक्तिहरूले सडक बाटो स्थितमा कुटपीट गरिरहेका थिए, अन्य साथीहरूलाई थुप्रै व्यक्तिहरूले लखेट्दै ढुङगा, मुढा समेतले अन्धाधुन्दा प्रहार गर्दै भेरी नदीको बीच बगरमा पुन्याई कुटपीट गरिरहेका थिए । नदीको बीच बगरमा रहेका साथीहरूले चिच्याउदै रोई कराई गरि रहेका थिए, केही समय पछि प्रहरी आएपछि मात्र मलाई कुटपीट गर्न छोडे र मेरो ज्यान बच्यो, सँगै आएका मदन शाही, लाल बहादुर खड्का, सरोज भडेल, विभाग पुन र भोला बिटालु (बि.सी.) भेरी नदी तरी पारी गएपनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरू भेरी तरेरनदी पारी गई कुटपीट समेत गरिरहेको अवस्थामा जाजरकोटबाट आएको प्रहरीले बचाई उद्धार गरेको र चौरजहारीबाट आएको प्रहरीले भेरी नदीको बीच बगरबाट सुदिप खड्का,गोविन्द

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

सुनार,ईन्द्रजंग शाह, आशिष बि.क. र सुनिल सुनार समेत ५ जना साथीहरूलाई रगताम्य अवस्थामा उद्धार गरी ल्याई सडक बाटो स्थितबाट मलाई र महेश कार्की गरी ७ जना साथीहरूलाई घाईते अवस्थामै उपचारको लागि चौरजहारी अस्पताल तर्फ ल्याएका हुन, अन्य साथीहरू मृतक नवराज बि.क.,टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) रडम्बर बहादुर मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख गरिए समेतका थुप्रै मान्छेहरूले माने उद्देश्यले ढुङ्गा, मुढा,हँसिया समेतका हातहतियारले अन्धाधुन्दा प्रहार गर्दै लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघारमा पुन्याई नदीमा बगाई कुटपीट समेत गरी मारेको पुर्ण बिश्वास लाग्छ, यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले म समेत बचेका १२ जना साथीहरूलाई कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाउने थिएँ, मृतक नवराज बि.क.समेत ६ जना साथीहरूको मृत लाश भेरी नदीमा फेला परिसकेको छ, प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट लागेको घाउँचोट बिस्तारै निको हुदै गएको छ, अहिले मेरो अवस्था सुधार हुदै गएको छ । यसरीप्रतिवादीहरूपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतको पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो मल्ल थरकी छोरी संग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तरिकाले ज्यानै माने उद्देश्यले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटीछेका,घेरामा हाल्दै भेरी नदीको जंघारमा पुन्याई निर्घात रुपमा कुटपीट गरी नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र म समेतलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएकोलेप्रतिवादीहरूपरिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा किटान गरिए लगायतका व्यक्तिहरूलाई कडा भन्दा कडा कार्वाही होस । प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट हामी १२ जना साथी घाईते भएकोमा घाईते मध्ये मेरो ज्वाई सुनिल सुनार हाल उपचारको लागि नेपालगंजमा हुनुहुन्छ, यदि समयमा प्रहरी नआएको भए हामी घाईते १२ जना साथीहरूलाई पनि मारी प्रतिवादीहरूले भेरीमा बगाउने थिएँ,प्रतिवादीहरूको कुटपीटका कारण म घाईते भएकोले मेरो उपचार खर्च समेत प्रतिवादीहरूबाट दिलाई भराई दिन पर्छ भन्ने समेत व्यहोरा कागज

द)बुझिएका घाईते लाल बहादुर खड्काको घटनाविवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ । जाहेरवालामुनलाल नेपाली समेतलाई मैले देखे चिनेको छु । यसमा मेरो सत्य साँचो ब्यहोरा यो छ की वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमै थिए । जाहेरवालाहरूलाई हाल चिन्दछु । प्रतिवादीहरूलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान माने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पहिले चिनेको थिएन, नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पर्‍यो जानुपर्छ भनी मलाई खबर गरेकोले म लगायत अन्य साथीहरूलाई पनि खबर गरेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नवराज बि.क., सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नवराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ ले नवराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातिय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोचनुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी एकछिन आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरूले एक्कासी माथीबाट हामीलाई रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी दाउरा हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली ढुंगा हान्दै हामीहरू भएतिर दौड्दै आई यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखेट्दै आएको देखी ज्यान बचाउनको लागि सबैजना साथीहरू मध्यपहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा प्रतिवादीहरूले सो पुलमा जान नदिई बाटो छेकी प्रतिवादी लगायत अन्य व्यक्तिहरूले समेत घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरू हामीहरूको पछि/ पछि लखेट्दै नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई बाध्य भई भेरी नदीको बगर तर्फ दौड्ने क्रममा हामीहरू कोही अगाडी कोही पछाडी हुदै दौड्दै थियौं, प्रतिवादीहरूले नवराज बि.क.लाई शुरुमा मार्ने योजना बनाई भेरी नदी बगर सम्म आई नपुग्दै ढुङ्गा मुढा हँसिया समेतले प्रहार गरी मारी पछि भेरी नदीमा बगाएको हुनुपर्छ । अन्य ५ जना मृतकलाई पनि भेरी नदी बगर आसपासमा कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको हुन । म समेतका साथीहरू भेरी नदी किनारको पहिलो नदीको भंगालो तर्दै अर्को ठूलो भंगालोमा पुग्दा पानीको बेग बढी भएको देखी सोही ठाउँमा अडिकएको अवस्थामा सोही मौकामा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, विनोद मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मितिपृष्ठ ४४ / ४४

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बिष्णु मल्ल, समेतका थुप्रै प्रतिवादीहरू हामीहरू भएको ठाउँ नजिक आई हामीहरूलाई ढुंगा,लाठी हँसिया समेतले हानी कुटपीट गरिहेको अवस्थामा प्रतिवादीहरूलाई नहान्नुस, नमानुहोस भनि हातपाउ जोडी अनुनय विनय गर्दै रुदा कराउँदा समेत कुटपीट गर्न नछोडेपछि म सहित भोला बिटालु(बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही ५ जना साथीहरूले ज्यान जोगाउन नदीमा हाम फाल्दा समेत म समेतलाई प्रतिवादीहरूले ढुङ्गामुढा प्रहार गरिरहेका थिए, निजहरूले हानेको ढुङ्गामुढा छल्दै पानीमा टाउको ढुबाउँदै निकाल्दै सास फेर्दै बल्ल तल्ल हामी ५ जना मध्ये २ जना सरोज भडेल र भोला बिटालु(बि.सी) पहिला नदी पार गर्न बित्तिकै कहाँ कताबाट प्रतिवादीहरू मोहन पुन मगर, विराज पुनमगर,सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर आई कुटपीट गर्न थाले भने अन्य हामी ३ जना लाल बहादुर खड्का, विभाग पुन र मदन शाही ठुलो भंगालो तरेर सानो टापुमा अडिक्एको अवस्थामा चारै तिरबाट ढुङ्गा प्रहार गर्न लागेपछि कता जाउ कता जाउ भन्ने लाग्यो नदीको ठुलो जंगारमा आउनु भन्दा पारी बगर तिर जानु ठिक लागि नदी पारी पुग्न साथ प्रतिवादीहरू मोहन पुन मगर समेतले कुटपीट गर्न लागे केही बेरपछिजाजरकोटबाट प्रहरी आएपछि मात्र प्रतिवादीहरूले म समेतलाई कुटपीट गर्न छोडेका हुन । घाईते अवस्थामा रहेका नदी तरेर आएका हामी ५ जनालाई जाजरकोट प्रहरीले उद्धार गरी रुकुम पश्चिम चौरजहारी बाट आएको प्रहरीले उपचारको लागि पठाएको हो । यसरीप्रतिवादीहरूले आफ्नो पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तवरले योजना बनाई मृतक नवराज बि.क.समेतलाई सांघातिक आक्रमण गरी ढुङ्गा मुढा,हँसिया, लाठी समेतले प्रहार गरी मारी नवराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई भेरी नदीमा बगाएका हुन । निर्दोष नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई निर्मम तवरले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाउने कार्यमा संलग्न डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ (३६) परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), परिवर्तित नाम ५४(३६)२, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ । निज प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मेरो शरीरमा लागेको घाउँचोट विस्तारै निको हुदै गएको छ, लागेको उपचार खर्च समेत प्रतिवादीहरूबाटै दिलाई दिनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोरा कागज ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मितिपृष्ठ ४४ / ४४

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

९) बुझिएका घाईते ईन्द्र जंग शाहीको घटना विवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ । जाहेरवालामुनलाल नेपाली समेतलाई मैले देखे चिनेको छु । मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच बिगत १ बर्ष अगाडी देखी प्रेम सम्बन्ध रहेको मेरो साथी नवराज बि.क.बाट थाहा पाएको थिएँ, वारदात मितिको एक हप्ता अगाडी मृतक नवराज बि.क.ले मैले रुकुम सोतीगाउँबाट केटी भगाएर ल्याउछु तिमीहरु पनि संगै जानु पर्छ भनी म लगायत अन्य साथीहरुलाई पनि भनेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज बि.क., सन्जु भन्ने सन्जीव बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, आशिष बि.क., सरोज भडेल र सुदिप खड्का समेतका साथीहरु केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) घरमा जाने भनि जाजरकोट खलङ्गाबाट हिडेकोमा हामीहरु जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं. ४ धल्ला पुल नजिक अन्य नवराज बि.क.ले बोलाएका साथीहरु डिल्ली बि.क. , सुनिल सुनार, भोला बिटालु(बि.सी.), गोविन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोविन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा केटी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा निजको आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नवराज बि.क.लाई बाटोमा देखे बित्तिकै जातिय बिभेद राखी तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेकोछस, आज तँ मर्छस भन्दै धम्कीपूर्ण अपशब्द प्रयोग गरीगाली गलौज गर्दै डम्बर बहादुर मल्ल समेतको नाम लिएर फोनगर्न थाले पछि हामीहरुले निजलाई हामीहरु काफल खान आएका हौं, त्यस्तो नसोचनुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी सबै साथीहरु घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरुले एक्कासी माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरार हँसिया समेतका हातहतियार साथमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

ल्याई ढुंगा,मुढा समेत हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै यिनीहरुलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखट्दै आएपछि हामीहरुले ज्यान बचाउनको लागि भागदै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छेकी जान नदिएपछि भागदै भेरी नदीको किनार बगर हुदै भेरी नदिको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले हामीहरु माथी ढुंगा,मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोको छेउमा पुग्दाभेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही बीच बगरको ठुलो भङ्गालोको छेउमा म समेतका साथीहरु अडिकएको अवस्थामाकेही प्रतिवादीहरुले भेरी नदीको पुर्व तर्फको भित्तो बगर आसपासमा नवराज बि.क.समेतका साथीहरुलाई निर्घात रुपमा कुटपीट गरिरहेका थिए। प्रतिवादीहरु टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल,विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतम समेत भएको स्थानमा आई ढुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले प्रहार गरीकुटपीट गरिरहेकोले हामीहरुलाई नहान्नुस, नमार्नुहोस भनि हात जोड्दा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि भोला बिटालु(बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही र लाल बहादुर खड्का ले नदीमा हाम फालेका थिए,सो अवस्थामा नदीमा हाम फालेका ५ जना साथीहरु नदी तरि पारी गए पनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरु पनि नदी तरेर पारी गई साथीहरुलाई कुटपीट गरी रहेका थिए । नदी पार गर्न नसकेका म समेतलाई प्रतिवादीहरुले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आएपछि मात्र कुटपीट गर्न छोडी म समेतको ज्यान बचेको हो, सो समयमा प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरुले म समेतलाई मारी भेरी नदीमा फाल्ने थिए ।नदीको बीच बगरमा रहेका म सहित सुदिप खड्का,गोविन्द सुनार, आशिष बि.क. र सुनिल सुनार गरी ५ जना र सडक बाटो नजिक रहेका महेश कार्की र डिल्ली बि.क.गरी जम्मा ७ जना घाईतेहरुलाई प्रहरीले उद्धार गरी उपचारको लागि पठाएको हो । मलाई प्रतिवादीहरुले शरिरमा भित्री चोट पुऱ्याउने गरी निर्घात रुपमा कुटपीट गरेका हुन । डम्बर बहादुर मल्ल समेत सोही ठाउँमा थिए। प्रतिवादीहरु टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल,विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतलेकुटपीट गरी नवराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क.भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई मारी सोही नदीमा बगाएका हुन । मृतक सबै जनाको लाश

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भेरी नदीको किनारामा फेला परिसकेको छ, प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट हाल समेत मेरो शरिरको भित्री भाग समय-समयमा दुख्ने गरेको छ । हाल उपचार गरीरहेको छु, स्वास्थ्य अबस्था सुधार हुदैछ । अन्य प्रतिवादीहरूलाई देखे चिन्छु । सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग विवाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तवरलेमृतक नवराज बि.क.समेतलाई निर्मम तरिकाले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारवाही हुनु पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

१०) बुझिएका घाईते भोला बिटालु(बि.सी.) को घटना विवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ । जाहेरवालामुनलाल नेपाली समेतलाई मैले देखे चिनेको छु । यसमा मेरो सत्य साँचो व्यहोरा यो छ की वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमै थिएँ । जाहेरवालाहरूलाई हाल चिन्दछु । प्रतिवादीहरूलाई पहिले चिनेको थिएन, नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पर्नो जानुपर्छ भनी मलाई खबर गरेकोले म लगायत अन्य साथीहरूलाई पनि खबर गरेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नवराज बि.क., सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नवराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ ले नवराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातिय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौँ, नराम्रो नसोचनुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी एकछिन आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएकाप्रतिवादीहरूडम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरुले माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरार हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाल्दै ढुंगा हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै यिनीहरुलाई मार्नु पर्छ भन्दै आएको देखी सबैजना साथीहरु मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जाने क्रममा प्रतिवादीहरुले सो पुलमा जान नदिई छेकेका र अन्यप्रतिवादीहरु नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई हामीहरु भेरी नदिको पहिलो भङ्गालो (पानीघाँटी-घाँटी सम्म भएको) स्थानमा जाँदा समेत प्रतिवादीहरुले ढुंगा,लाठी बर्साउन छोडेनन्, नबराज बि.क.,सन्जु बि.क. भन्ने सन्जिव बि.क.,गोबिन्द शाही,लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई भेरी नदीको पुर्व तर्फको भित्ता, बगर र बस्ती आसपासमा फेला पारी घरेलु हातहतियार हँसिया,लाठी,बन्चरो, खुकुरी,ढुङ्गा,मुढा,लाठी समेतका हातहरियारले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन । भेरी नदीको अर्को भङ्गालोमा पानीको बेग बढी भएको देखि ठुलो भंगालोको छेउमाम समेतका अन्य साथीहरु रोकिए पश्चात प्रतिवादीहरु विनोद मल्ल,परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतका थुप्रै मान्छेहरु ढुंगा,लाठी हँसिया प्रहार गरीकुटपीट गरीलाई भेरी नदीमा बगाएका र केही प्रतिवादीहरुले अन्य साथीहरुलाई समेत कुटपीट गरेकोले हामीहरुलाई नहान्नुस भनि हात जोडदा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि मैले, लाल बहादुर खडका, विभाग पुन,सरोज भडेल र मदन शाहीले नदीमा हाम फाली नदी पारी जान लाग्दा समेत प्रतिवादीहरुले म समेतलाई ढुङ्गामुढा प्रहार गरिरहेका थिए, निजहरुले हानेको ढुङ्गामुढा छल्दै पानीमा टाउको डुबाउँदै निकाल्दै सास फेर्दै बल्ल तल्ल हामी ५ जना मध्ये २ जना सरोज भडेल र म पहिला नदी पार गर्न बित्तिकै कहाँ कताबाट प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, विराज पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर आई कुटपीट गर्न थाले भने अन्य ३ जना लाल बहादुर खडका,विभाग पुन र मदन शाही ठुलो भंगालो तरेर सानो टापुमा अडिकएका थिए, निजहरुलाई पनि वारीपारीबाट ढुङ्गा हानीरहेका थिए, पछि निजहरु नदी पारी जाजरकोट साईड को नदी छेउमा पुग्दा म समेतलाई कुटपीट गरिरहेका केही प्रतिवादीहरु गई निजहरुलाई पनि कुटपीट गरी रहे, केह समय पछि जाजरकोटबाट प्रहरी आएपछि मात्र मोहन पुन मगर समेतले म समेतलाई कुटपीट गर्न छोडेका थिए, पछि घाईते अवस्थामा रहेका नदी तरेर आएका हामी ५ जनालाई जाजरकोट प्रहरीले उदार गरी रुकुम पश्चिम चौरजहारी बाट आएको प्रहरीले उपचारको लागि पठाएको हो । अन्य ७ जना साथीहरुलाई हामी भन्दा अगाडी नै प्रहरीले उदार गरी उपचारको लागि पठाई सकेको रहेछ, प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मेरो शरिरको ढाड, ओठ, हात,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ३० / ३०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

घाटी खुट्टामा चोट पटक लागेकोमा उक्त घाँउचोट हाल बिस्तारै निको हुदै गएको छ, मृतक नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क.र गोविन्द शाहीलाई हाल पक्राउ परेका प्रतिवादीहरु समेतले ढुङगा मुढा,हाँसिया, लाठी समेतले प्रहार गरी कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन । भेरी नदीको किनारामा मृतक ६ जनाको लाश फेला परी सकेको छ । यसरीप्रतिवादीहरुले आफ्नो पुर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तवरले मृतक नबराज बि.क.समेतलाई सांघातिक आक्रमण गरी ढुङगा मुढा,हाँसिया, लाठी समेतले प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारेकाले प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज

११) बुझिएका घाईते गोविन्द सुनारको घटनाविवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमै थिए । जाहेरवालाहरुलाई हाल चिन्दछु । प्रतिवादीहरुलाई पहिले चिनेको थिएन, नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नबराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पन्यो भनी म लगायत अन्य साथीहरुलाई पनि खबर गरेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नबराज बि.क.सहितका हामी १८ जना साथीहरु जाजरकोटबाट नबराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ ले नबराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातिय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी को कसलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरुले निजलाई हामीहरु काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोच्नुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी एकछिन आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरुले एक्कासी माथीबाट हामीलाई रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी दाउरा हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली ढुंगा हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै आई यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखेट्दै आएको देखी ज्यान बचाउनको लागि सबैजना साथीहरु मध्यपहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा प्रतिवादीहरुले सो पुलमा जान नदिई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बाटो छेकी प्रतिवादी लगायत अन्य व्यक्तिहरूले समेत घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरू हामीहरूको पछि/ पछि लखेटदै नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई बाध्य भई भेरी नदीको बगर तर्फ दौड्ने क्रममा हामीहरू कोही अगाडी कोही पछाडी हुदै दौड्दै थियौ । म समेतका साथीहरू भेरी नदी किनारको पहिलो नदीको भंगालो(घुडा सम्म आउने पानी) तरेपछि बगरमा पुग्यौ । सो बगरको किनारमा पुगेपछि पानीको बेग बढी भएको देखी सोही ठाउँमा अडिक्एको अवस्थामा सोही मौकामा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, विनोद मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरू हामीहरू भएको ठाउँमा आई हामीहरूलाई दुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले हानी कुटपीट गर्दै लखेटदै ल्याएका हुन । नवराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाही समेतलाई भेरी नदीको पुग्न नपाउदै पुर्व तर्फको भित्ता,बगर आसपासमा निज नवराज बि.क.समेतलाई प्रतिवादीहरूले खुकुरी, हँसिया, ढुङ्गा, लाठी समेतले प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारेर भेरी नदीमा बगाएका हुन । अन्य साथीहरूले प्रतिवादीहरूलाई नहान्नुस भनि हात जोडी रुदै कराउँदा समेत कुटपीट गर्न छोडेनन्, अन्य भोला बिटालु(बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही र लाल बहादुर खड्का सहित ५ जना साथीहरूले ज्यान जोगाउन नदीमा हाम फाल्दा समेत नदीमा हामफालेका साथीहरूलाई प्रतिवादीहरूले नदीमा पौडि खेलिरहेका साथीहरूलाई ढुङ्गा प्रहार गरिरहेका थिए, नदी तरेर पारी गएका ५ जना साथीहरूलाई समेत प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगर समेत नदी तरेर पारी गएर पनि कुटपीट गरिरहेका थिए, मैले नदीमा हामफाल्न सकिन । म समेतलाई प्रतिवादीहरूले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा प्रहरी टोली आएपछि मात्र प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका हुन, पछि घाईते अवस्थामा रहेका नदी बगरबाट ५ जना र सडक बाटो नजिक रहेका २ गरी ७ जनालाई प्रहरीले उद्धार गरी उपचारको लागि पठाएको हो । जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतले नवराज बि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्दिप बि.क. र गोविन्द शाही लाई ढुङ्गा, मुढा समेतले प्रहार गरी मारी भेरीमा बगाएका हुन । सबै मृतक साथीहरूको लाश जाजरकोट जिल्लाको भेरी नदीको किनारामा फेला परी सकेको छ । प्रतिवादीहरूको कुटपीट बाट मेरो दाँया हात, दुबै खुट्टाको घुडामा चोट पटक लागेको थियो, हाल उपचार आफै गरीरहेको छु । स्वास्थ्यमा क्रमिक सुधार हुदैछ । प्रतिवादीहरू मध्येका डम्बर बहादुर मल्लले आफ्नो साथमा रहेको हँसियाको पछाडीको भागले मलाई घाटी(गर्धनमा) हानेका थिए । सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पुर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरी संग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

तरिकाले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटी घेरामा हाली भाग्न उम्कन नदिई निर्मम तरिकाले यातना दिई कुटपीट गरी नवराज बि.क.समेतका साथी हरुलाई जातिय बिभेद गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएकाले प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा सजाय हुनु पर्छ । प्रतिवादीहरुको कुटपीटका कारण म घाईते भएकोले मेरो उपचार खर्च समेत प्रतिवादी हरुबाट दिलाई भराई दिनु पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

१२) बुझिएका घाईते आशिष बि.क.को घटनाविवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ । जाहेरवालामुनलाल नेपाली समेतलाई मैले देखे चिनेको छु । मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच बिगत १ वर्ष अगाडी देखी प्रेम सम्बन्ध रहेको मेरो साथी नवराज बि.क.बाट थाहा पाएको थिएँ, वारदात मितिको केही दिन अगाडी मृतक नवराज बि.क.ले मैले रुकुम सोतीगाउँबाट केटी भगाएर ल्याउछु तिमीहरु पनि संगै जानु पर्छ भनी म लगायत अन्य साथीहरुलाई पनि भनेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज बि.क., सन्जु भन्ने सन्जीव बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, ईन्द्रजंग शाह, सरोज भडेल र सुदिप खड्का, डिल्ली बि.क. , सुनिल सुनार, भोला बिटालु(बि.सी.), गोविन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोविन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा केटी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा निजको आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले नवराज बि.क.लाई बाटोमा देखे बित्तिकै जातिय बिभेद राखी तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेकोछस, आज तँ मर्छस भन्दै धम्कीपूर्ण अपशब्द प्रयोग गरीगाली गलौज गर्दैडम्बर बहादुर मल्ल समेतको नाम लिएर फोनगर्न थाले पछि हामीहरुले निजलाई हामीहरु काफल खान आएका हौं, त्यस्तो नसोचनुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी सबै साथीहरु घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बहादुर मल्ल, तिलक चन्द्र, दिपेन्द्र चन्द्र र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरूले एक्कासी माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरार हँसिया समेतका हातहतियार साथमा ल्याई ढुंगा,मुढा समेत हान्दै हामीहरू भएतिर दौड्दै यिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखट्दै आएपछि हामीहरूले ज्यान बचाउनको लागि भाग्दै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने झोलुङ्गो पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छेकी जान नदिएपछि भाग्दै भेरी नदीको किनार बगर हुँदै भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतले हामीहरू माथि ढुंगा,मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोको छेउमा पुग्दाभेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही बीच बगरको ठुलो भङ्गालोको छेउमा म समेतका साथीहरू अड्किएको अवस्थामाप्रतिवादीहरू टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल,विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेत आई ढुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले प्रहार गरीकुटपीट गरी मृतक नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाही लाई भेरी नदीमा बगाएका र अन्य म समेतका साथीहरूलाई समेत कुटपीट गरिरहेकोले हामीहरूलाई नहान्नुस, नमार्नुहोस भनि हात जोड्दा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि भोला बिटालु(बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही र लाल बहादुर खड्का ले नदीमा हाम फालेका थिए,तर मैले हाम फाल्न सकिनँ । सो अवस्थामा नदीमा हाम फालेका ५ जना साथीहरू नदी तरि पारी गए पनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरू पनि नदी तरेर पारी गई साथीहरूलाई कुटपीट गरी रहेका थिए । नदी पार गर्न नकसकेका म समेतलाई प्रतिवादीहरूले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आएपछि मात्र कुटपीट गर्न छोडी म समेतको ज्यान बचेको हो, उक्त समयमा प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेतलाई मारी भेरी नदीमा फाल्ने थिए । नदीको बीच बगरमा रहेका म सहित सुदिप खड्का,गोविन्द सुनार,ईन्द्रजंग शाह र सुनिल बि.क.गरी ५ जना र सडक बाटो नजिक रहेका महेश कार्की र डिल्ली बि.क.गरी जम्मा ७ जना घाईतेहरूलाई प्रहरीले उद्धार गरी उपचारको लागि पठाएको हो। मलाई प्रतिवादीहरूले शरिरमा भित्री चोट पुऱ्याउने गरी निर्घात रुपमा कुटपीट गरेका हुन। डम्बर बहादुर मल्ल समेत सोही ठाउँमा थिए। प्रतिवादीहरू टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल,विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)१ र परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतलेकुटपीट गरी नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क.भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई मारी सोही नदीमा बगाएको हुन । मृतक सबै जनाको लाश भेरी नदीको किनारामा फेला परिसकेको छ, प्रतिवादीहरूको कुटपीट बाट मेरो शरिरको भित्री भाग समय-समयमा दुख्ने गरेको छ । हाल उपचार गरी रहेको छु । स्वास्थ्य अबस्था सुधार हुँदैछ । अन्य प्रतिवादीहरूलाई देखे चिन्दछु । सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग विवाह गर्ने भयो,भनि सुनियोजित तरिकाले मृतक नबराज बि.क. समेतका साथीहरूलाईनिर्मम तवरलेकुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानून बमोजिम हद्दै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

१३)बुझिएका घाईते बिभाग पुनको घटना विवरण कागज:-

वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमै थिए। जाहेरवालाहरूलाई हाल मात्र चिन्दछु । यसमा मेरो सत्य साँचो ब्यहोरा यो छ की माथि उल्लेखित वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ। जाहेरवालामुनलाल नेपाली समेतलाई मैले देखे चिनेको छु । यसमा मेरो सत्य साँचो ब्यहोरा यो छ की वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमै थिए। जाहेरवालाहरूलाई हाल चिन्दछु। प्रतिवादीहरूलाई पहिले चिनेको थिएन,नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नबराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पन्थो भनी म लगायत अन्य साथीहरूलाई पनि खबर गरेको रहेछ, मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नबराज बि.क., सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नबराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ ले नबराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातिय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी को कसलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोच्नुहोस भनि केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अबस्थामा वारदात हुँदाका बखत प्रतिवादीहरू मध्यका जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू सन्तोष

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मितिपृष्ठ ४४ / ४४

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मल्ल लगायत थुप्रै मानिसहरूले माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङ्गा,लाठी,दाउरार हँसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाल्दै ढुंगा हान्दै हामीहरू भएतिर दौड्दै यिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भन्दै प्रतिवादीहरूले प्रहार गरेको ढुङ्गा, मुढा समेत म सगै गएका केही साथीहरूलाई चोट लागि ऐया मरे भन्दै कराउदै लड्दै दौडिदै गरेको देखेको थिए, ज्यान बचाउन सबैजना साथीहरू मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जाने क्रममा प्रतिवादीहरूले सो पुलमा जान नदिई छेकी,घेरा हाली अन्यप्रतिवादीहरू नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई हामीहरू भेरी नदिको पहिलो भङ्गालो (पानी घाँटी-घाँटी सम्म भएको) स्थानमा जाँदा समेत प्रतिवादीहरूले ढुंगा,लाठी बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोमा पानीको बेग बढी भएको देखि ठुलो भंगालोको छेउमा रोकिए पश्चात प्रतिवादीहरू विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३ समेतका थुप्रै मान्छेहरू हामी अडिकएको स्थान भेरी नदीको बीच बगरमा आई हामीहरूलाई ढुंगा,लाठी उल्टा हँसिया समेतलेप्रहार गरीकुटपीट गरी नवराज बि.क.,सन्जु बि.क. भन्ने सन्जिव बि.क.,गोविन्द शाही,लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई भेरी नदीमा बगाएका हुनर केही प्रतिवादीहरूले अन्य साथीहरूलाई समेत कुटपीट गरेकोले हामीहरूलाई नहान्नुस् भनि हात जोडदा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि मैले, लाल बहादुर खडका,भोला बिटालु (बि.सी.),सरोज भडेल र मदन शाहीले नदीमा हाम फाली नदी पारी जान लाग्दा समेत प्रतिवादीहरूले म समेतलाई ढुङ्गामुढा प्रहार गरिरहेका थिए, निजहरूले हानेको ढुङ्गा मुढा छल्दै पानीमा टाउको डुबाउदै निकाल्दै सास फेर्दै बल्ल तल्ल हामी ५ जना मध्ये २ जना सरोज भडेल र भोला बिटालु (बि.सी.) पहिला नदी पार गर्न बित्तिकै कहाँ कताबाट प्रतिवादीहरू मोहन पुन मगर, विराज पुनमगर,सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर आई कुटपीट गर्न थाले भने अन्य म समेत लाल बहादुर खडका र मदन शाही ठुलो भंगालो तरेर सानो टापुमा डराई बसिरहेकाको अवस्थामा जाजरकोटबाट प्रहरी आएपछि मात्र मोहन पुन मगर समेतले पहिला गएका २ जना साथीहरूलाई कुटपीट गर्न छोडेका थिए, भाग्यले गर्दा प्रहरी आई म समेतको ज्यान जोगिएको हो, यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेत कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाई मार्ने थिए । घाईते अवस्थामा रहेका नदी तरेर आएका हामी ५ जनालाई जाजरकोट प्रहरीले उद्धार गरी रुकुम पश्चिम चौरजहारीबाट आएको प्रहरीले उपचारको लागि पठाएको हो । अन्य ७ जना साथीहरूलाई हामी भन्दा अगाडी नै प्रहरीले उद्धार गरी उपचारको लागि पठाई सकेको रहेछ, मृतक नवराज बि.क.सहित ६ जनाको लाश भेरी नदीको किनारमा फेला परीसकेको छ, पक्राउ परेका तथा किटानी जाहेरीमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ४४ / १४०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

उल्लेखि सबै प्रतिवादीहरू लगायतका व्यक्तिहरूको पुर्ब योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो गाउँको मल्ल थरको केटीसँग बिबाह गर्ने भयो भनि सुनियोजित तवरले मृतक नबराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई लखेटी लखेटी घेरामा हाली भाग्न उम्कन नदिई निर्मम तरिकाले ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गरी कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा सजाय हुनु पर्छ, र प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मेरो शरीरमा लागेको चोटपटक समेतको उपचार निजहरूबाटै दिलाई दिन हुन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज।

१४) बुझिएका घाईते सरोज भडेलको घटनाविवरण कागज:-

मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिए । जाहेरवालाहरू मुनलाल नेपाली समेतलाई चिनेको छु । नवराज बि.क. समेत मेरो चिनजानका साथीहरू हुन । नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) बीच बिगत १ बर्ष अगाडी देखी मायाँ प्रेम भएको कुरा नवराज बि.क.ले भनेपछि थाहा पाएको थिए । वारदात मितिको ३ दिन अगाडी मैले केटी भगाईउदै छु मलाई साथ सहयोग गर्नु पर्छ भनेका थिए । मिति २०७७।०२।१० गते बिहान १०:०० बजेको समयमा आज केटी भगाउन जाने हो अरु साथीलाई समेत भनेको छु म सँग जानु पन्यो भनेपछि मैले हुन्छ भनी सहमति जनाएको थिए । सोही दिन अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज बि.क., सन्जु बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, सुदिप खड्का, ईन्द्रजंग शाह र आषिश बि.क.समेतका केटाहरू केटी ल्याउन भनी जाजरकोट खलंगादेखी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा जाने भनि हिडेकोमा हामीहरू जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं. ४ धल्ला पुल नजिक पुग्दा अन्य साथीहरू डिल्ली बि.क., सुनिल सुनार, भोला बि.सी., गोबिन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोबिन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरू भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले मृतक नबराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरीसकेपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गर्न थाले पछि म समेतले प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई हामीहरू काफल खान आएका हौं

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

अन्टी भनि केटीको घरमा नपुगी आफ्नो घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोडदेखी माथि रहेको ठूलो ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ (३६) परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), परिवर्तित नाम ५४(३६)२, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ लगायत अन्य धेरै मानिसहरूले एक्कासी माथिबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङगा, मुढा,लाठी, दाउरा र हँसिया समेतका घरेलु हात हतियार समाई घेराहाली ढुंगा मुढा समेत हामीहरूलाई प्रहार गर्न थालेपछि म समेतले आफ्नो ज्यान जोगाउन पहिला गएको बाटो हुँदै आफ्नो घर तर्फ दौड्दै फर्कने क्रममा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जानै लाग्दा पुल नजिक अन्य प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई छेका,घेरा हाली ढुडा, मुढा समेत प्रहार गर्न लागे र पछाडीबाट समेत अन्य व्यक्तिहरूले लखट्दै आएको कारण हाम्रो अन्तिम बिकल्प भेरी नदी तर्फ जाने मात्र रह्यो, भेरी नदी तर्फ बाहेक तिनै तर्फबाट घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरू नजिकै आई ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गर्न लाग्दा निजहरूले प्रहार गरेको ढुङगा मुढा समेत केही साथीहरूलाई लागि सकेको थियो, हामी भागदै भेरी नदीको सानो भंगालो तरी ठूलो भंगालको छेउमा पुग्दा भेरी नदीको ठूलो भंगालोमा रहेको पानीको अत्यधिक वहावले गर्दा सोही स्थानमा अड्किएको अवस्थामा प्रतिवादीहरू लगायतका व्यक्तिहरूले ढुगां,मुढा, लाठी घरेलु हतियार हँसिया हात हातमा लिई हामीहरू अड्किएको स्थान समेतमा आई अन्धाधुन्दा प्रहार गरी मसगै गएका साथीहरू मध्ये नबराज बि.क.,सन्जु भन्ने संजीव बि.क.,गोबिन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई प्रतिवादीहरूले निर्घात रूपमा कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाए र म समेतलाई कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि म सहित भोला बिटालु (बि.सी.),बिभाग पुन,लाल बहादुर खड्का र मदन शाही भेरी नदीको जंगारमा हाम फाली नदी पार गर्ने क्रममा समेत प्रतिवादीहरूले प्रहार गरेका ढुङगा छल्दै बल्ल तल्ल मैले र भोला बिटालु (बि.सी.)सँग सँगै नदी पार गरि नदीको छेउमा मैले बान्ता गरिरहेको अवस्थामा सोही स्थानमा के कताबाट म समेतलाई कुटनको लागि कुरी बसेका मोहन पुनमगर,बिराज पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर समेतका थुप्रै व्यक्तिहरूले मलाई उक्त स्थानमा समेत कुटपीट गरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ३० / ११ / २०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मेरो आखाँ र शरिरको अन्य भागमा चोट लागी घाईते भएको हुँ । अन्य ३ जना बिभाग पुन, मदन शाही र लाल बहादुर खडका डरले भेरी नदीको ठुलो भंगालोको पश्चिम सानो टापुमा अडिकएको अवस्थामा प्रतिवादीहरु गई कुटपीट गरेका हुन । जाजरकोटको प्रहरी आईसके पछि मात्र कुटन छोडेका हुन । यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरुले म समेतलाई कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाउने थिए, भाग्यले प्रहरी आएकोले म समेतको ज्यान जोगिएको हो । जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु समेतका थुप्रै मान्छेहरुले कुटपीट गरेर मृतक नवराज बि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. र गोविन्द शाही मारी भेरी नदीमा बगाई दिएका हुन । मृतक सबै साथीहरुको लाश जाजरकोट जिल्ला अन्तर्गत पर्ने भेरी नदीको किनारामा फेला परी सकेको छ । प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मेरो शरीरमा लागेको चोटपटक बिस्तारै निको हुदै गएको छ, स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार हुदैछ । यसरी नवराज बि.क.समेतका साथीहरु भई प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४(३६)को घर नजिकै गएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४(३६)२ ले नवराज बि.क.लाई जातिय विभेद राखी डुम भन्ने जस्ता अति नै अश्लिल अपशब्द प्रयोग गरी धम्की पुर्ण शब्दमा गाली गलौज गरी आज तँ मर्छस भनी निज समेतको पुर्व योजना मुताबिक नवराज बि.क.समेतको ज्यानै मार्ने मनसाय राखी आफ्नो घर तर्फ फर्किन लागेका म समेतलाई सोही गाउँका डम्बर बहादुर मल्ल समेतले ढुङगा,मुढा,हंसिया समेतका घरेलु हातहतियार समेतले सांघातिक आक्रमण गरी छेका,घेरा हाली लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघार समेतमा पुऱ्याई अमानवीय तवरले निर्घात रूपमा कुटपीट गरी निर्दोष नवराज बि.क.,सन्जु भन्ने संजीव बि.क.,गोविन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपालीलाई भेरी नदीमा बगाई मार्ने जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका र अन्य प्रतिवादीहरु सबैलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा कार्वाही होस भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

१५)बुझिएका सर्मिला चन्दले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको म आफ्नो घर जिल्ला रुकुम पश्चिम सानी भेरी गाउँपालिका वडा नं.४ मेघाबलिबाड मा थिएँ । जाहेरवालाहरु मुनलाल नेपाली,बलराम बिश्वकर्मा समेतलाई मैले देखे चिनेकी छैन,मिति २०७६।११।०३ गते म जाजरकोट रिम्ना भन्ने स्थानमा लाग्ने मेलामा गएको अवस्थामा नवराज बि.क.ले मलाई देखी तिमी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को बहिनी होईन भनी सोधेपछि मैल हो भने र मलाई कसरी चिन्नु भयो भनी नवराज बि.क.लाई सोधेपछि निजले तिम्रो दिदी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले आफ्नो फेसबुक म्यासेन्जर मार्फत तिम्रो फोटा मलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पठाई मेरो बहिनी हो भनेकीले चिनेकी हुँ, तिम्रो दिदी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई म मेलामा आएको कुरा नभन्नु नि भनेका थिए, सोही मेलामा निजसँग चिनजान भई फोटा खिचेपछि मलाई घरसम्म पुन्याई दिनुपर्छ भनी निज नवराज बि.क.ले सोधेका थिए तर मैले पढेन भने, निज नवराज बि.क.ले मेरो मोबाईल नं. मागेपछि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को जेठो दाईको मिति २०७६ सालको माघे सक्रान्तिको बेला निधन भएपछि निजको मोबाईल नं. ९८२४५०७९०५ को सिमकार्ड परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मलाई दिएकी थिईन उक्त सिमकार्ड पनि मैले चलाउदै आएकी थिएँ, मैले प्रयोग गर्ने मोबाईल नं. ९८६४७९६७७८ र ९८२४५०७९०५ मैले नवराज बि.क.लाई दिएकी थिएँ । परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) मेरो सहोदर फुपु नाता पर्ने भएकोले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ दिदी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) फुवाजु र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) दाई नाता लाग्नु हुन्छ, आफ्नो मान्छे भएकोले एक आपसको घरमा जाने आऊने गर्ने गर्दछौँ, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ म भन्दा १ वर्ष जेठी भएकोले दिदी नाता लाग्छ, सोही दिन देखी नवराज बि.क. र मेरो दिदी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध भएको थाहा पाएकी हुँ, निजहरूको प्रेम सम्बन्ध कहिले देखी भयो मलाई थाहा छैन । मैले नवराज बि.क.लाई मात्र चिन्दछु, अन्य मृतक तथा घाईतेहरू चिन्दिन । मेरो मोबाईल नं. निज नवराज बि.क.ले मागेर लिएकोले पटक पटक फोन गरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को बारेमा सोधने र निजलाई म विवाह गर्ने हो तिम्री मेरो साली नाता पर्नुहुन्छ भन्दै थिए तर मैले निज नवराज बि.क.लाई दाई भन्दै आएकी थिएँ, घटना घट्नु भन्दा करिब १ हप्ता अगाडी निज नवराज बि.क.ले म्यासेज गरेर फोन गर्नु भनेपछि मैले प्रयोग गर्ने मोबाईल नं. हरू मध्ये एउटा मोबाईल नं. बाट फोन गरे र केही समय कुरा गरेर मैले फोन राखे, त्यसपछि निज नवराज बि.क.ले पनि मेरा मोबाईल नं. हरूमा फोन तथा म्यासेज गरी मैले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई जसरी पनि विवाह गर्ने हो, लकडाउन खुलेपछि मिति २०७७ साल जेठ महिनाको ९/१० गतेतिर १०० जना केटाहरू लिएर जान्छु, माने भगाएर र नमानेपछि जबरजस्ती भए पनि ल्याएर आउँछु, निज कहाँ सुत्छिन, गुवाला(गाई/बाखा) लिएर कहाँ जान्छिन भनी सोधपुछ गरेका थिएँ, तर मैले लाज हुन्छ दाई त्यस्तो नगर्नुहोला पहिला पनि तपाईंलाई प्रहरीले हतकडी लगाई लिएर थुनेका रहेछन, नजानुहोला भनेकी थिएँ, मैले मेरो सहोदर फुपु नाता पर्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) लाई मलाई मिति एकिन भएन केही दिनपछि फोन गरी नवराज बि.क.ले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई लिन मिति २०७७ साल जेठ ९/१० गतेतिर केटाहरू ल्याएर आउँछु,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, बादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

माने भगाएर लिने र नमानेपछि जबरजस्ती भए पनि लिएर जान्छु भन्दै थिए भनेपछि निज मेरो फुपु नाता पर्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले त्यसलाई आउन दे पहिला पनि संझाएर पठाएकी हुँ, त्यो अब आएपछि देखाई दिन्छु भन्नुभएको थियो । मिति २०७७।०२।११ गते बिहान नवराज बि.क.को लाश भेरी नदीमा फेला परेको छ रे भन्ने हाम्रो गाउँघरमा हल्ला सुनी थाहा पाएकी हुँ । पछि ५ जना व्यक्तिहरूको लाश भेरी नदीमा फेला पर्यो भन्ने कुरा सुनेर थाहा पाएकी छु, पछि घटना सम्बन्धमा बुझ्दा नवराज बि.क.समेतका केटाहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई लिन निजको घर नजिक गएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)ले जातिय बिभेद राखी डुम भनी गाली गलौज गरी सोही गाउँका डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई ढुङगा,लाठी समेतले प्रहार गरी भेरीमा बगाएको भन्ने कुरा थाहा पाएकी हुँ । नवराज बि.क.समेतलाई को कसले कर्तव्य गरी मारेका हुन मलाई थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घटना कागज ।

१६) बुझिएका प्र.ह.छवि पौडेलले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते म कार्यरत अस्थायी प्रहरी पोष्ट रावतगाउँ जाजरकोटको कार्यालयमा नै थिएँ, सोही दिन ह.१७:०० बजेको समयमा कालेगाउ पुल आसपासमा भेरी तरी आएका केही केटाहरूलाई थुप्रै मानिसहरूले लखेट्दै ल्याईरहेका छन भन्ने जानकारी प्राप्त हुन साथ तत्काल उक्त कालेगाउँ पुल नजिक पुग्दा सोही स्थान बस्ने सुरेश के.सी.समेतका केटाहरूले भेरी नदी तरी घाईते अवस्थामा भएका सरोज भडेल समेत ५ जना केटाहरूलाई हात समाई डोऱ्याउदै ल्याईरहेको देखि सोधपुछ गरी चौरजहारी तर्फबाट आएको प्रहरीलाई उपचारको लागि पठाएको हुँ, पछि घटना सम्बन्धमा बुझ्दा जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं.४ बस्ने नवराज बि.क.समेत १८ जना केटाहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ सोती गाउँमा गएको अवस्थामा सोही गाउँ बस्ने डम्बर बहादुर मल्ल समेतले लखेट्दै ढुङगा समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीमा पुन्याएको भन्ने थाहा पाएको थिएँ, पछि सोही दिन नवराज बि.क.को मृत लाश भेरी नदीमा फेला परेको थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

१७) बुझिएका बल बहादुर बि.क.ले गरेको घटना विवरण कागज:-

मृतक नवराज बि.क.समेतलाई चिन्दछु, मिति २०७७।०२।१० गते मृतक भतिजा नवराज बि.क.अवेरसम्म घरमा नदेखेपछि मृतकको आमा मेरो दिदीले गरेको फोन नउठाएपछि र केही दिन अगाडी मेरो भाईले म नवराज बि.क.सँग रुकुम चौरजहारी गोईरी सोतीबाट केटी भगाउन जाने हो भनेकाले उतै गएकी भनि मेरो मोबाईल नं.९८४८१७६२५३ बाट साँझ अ.१८:०३ बजे मृतक भतिजको

मो.नं.१८६८०४०२४१ मा फोन गर्दा भतिजले हतोत्साहित भएर हामी काफल खान सोती आएका छौं, भनेपछि मैले गाली गर्दा भतिजले फोन काटेका हुन, पछि पटक पटक फोन गर्दा फोन लागेन, पछि लगत्तै साँझ १९:०० बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी गोईरी औल जिउँला स्थित त्यहाँका स्थानियले हाम्रो गाउँबाट गएका मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कुटपीट गरी लखेट्दै भेरी नदीसम्म ल्याई हत्या गरी बगाएको भन्ने सुनेको हुँ, सोही दिनको साँझ धल्ला पुल नजिक मेरो भतिज नवराज बि.क.को मृत लाश टाउकोमा धारिलो हतियारले प्रहार गरेको जस्तो गहिरो ठुलो चोट थियो, हालसम्म भजित सहित ६ जनाको लाश भेरी नदीमा फेला परिसकेकोले यसरी मायाको नाटक गरी गाउँमा बोलाई योजना बद्ध तवरले मेरो भतिज नवराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटी ढुङगा, लाठी, बन्चरो, हंसिया समेतले हानी भेरी नदीको जंघारमा पुऱ्याई मार्ने प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको कागज

१८) बुझिएका पुजा बि.क.को घटना विवरण कागज:-

जाहेरवाला मुनलाल नेपाली, बलराम विश्वकर्मा समसेतलाई चिन्दछु, मृतक नवराज बि.क.र घाईतेलाई चिन्दछु, प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, विनोद मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल समेतलाई राम्रोसँग चिन्दिन, प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र मृतक नवराज बि.क.दाईको प्रेम सम्बन्ध बारे मलाई थाहा थियो, निज प्रतिवादी दाईको घरमा आउने जाने बस्ने खाने समेत गर्थिन, मैले प्रत्यक्ष देखेकी हुँ, मिति २०७६ साल पौष २९ गते मेरो भाईको जन्मदिन भएकोले निज पहिले देखी चिनजान भएकाले फोन गरी भाईको जन्म दिन छु भनी बोलाएका हौं, निज हाम्रो घरमा आई केही छिन बसी मृतक दाई नवराज बि.क.को घरमा गएकी हुन, पछि ३ दिन बसी आफ्नो घरमा गएको देखेकी हुँ, यसरी मायाको जालमा पारी पुर्व योजना अनुसार हत्या गर्ने मनसायले गाउँमा बोलाई गाउँ समाज सबैको मिलेमतोमा जातिय बिभेद हुने गरी डुम अछूतो भनी गाली गरी घेरी छेको हाली लखेटी ढुङगा, लाठी हंसिया बन्चरो समेतले प्रहार गरी दाई नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई निर्मम तवरले हत्या गर्ने निज किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम हदैसम्मको सजाय हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज । मिति २०७७।०२।१० गतेको वारदात मिति र समयमा म समेतले जिल्ला जाजरकोट कालेगाउँ नजिकै भेरी नदीको बगरमा फुटबल खेलिरहेका थियौं । जाहेरवाला र मृतक कसैलाई म चिन्दैन । प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), विनोद मल्ल समेतलाई चिन्दछु । हामिहरुले बगरमा फुटबल खेलिरहेको समयमा नदी पारी गोईरी औल भन्ने स्थानबाट

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मानिसको ठुलो स्वरमा समात,नछोड भन्ने सुनी के भयो भनि हेर्दा बाटो मुनि भेरी नदीको किनार सम्म मानिसहरु दौडादौड,भागभाग गरेको देखेको हुँ ।केही व्यक्तिहरु भेरी नदीको बीच टापुमा उभिएका थिए भने २ जना भेरी नदी पार गरी आईसकेका थिए । हामी नजिकै जाने क्रममा टापुमा रोकिएका व्यक्तिहरुको पछाडी २/३ जना थप व्यक्तिहरु पछ्याउँदै आएको देखेको हुँ ।पछि भेरी भेरी नदीको पारी गईसके पछि पहिले भेरी नदी पार गरेका व्यक्तिहरुलाई समाती धक्कल पक्कल गराउँदै नियन्त्रणमा लिएका व्यक्तिहरु चिनेकै मोहन पुन मगर ,बिराज पुन,सबिन भनिने सर्वजित पुन समेतका व्यक्तिहरु रहेछन । लगतै होलु खोला जाजरकोट बाट प्रहरी टोली आई घाईते जाजरकोटका व्यक्तिहरुलाई उद्धार गरी लिएका हुन ।नदि पारी औल स्थित र नदीको किनारमा रहेका केही व्यक्तिहरुले समाती कुटपीट गरेको समेत देखेको हुँ ।पछि बुझ्दा जाजरकोटबाट मृतक नबराज बि.क. समेतका १८ जना व्यक्तिहरु प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) को घरमा गएको समयमा जातिय बिभेद गरी गालीगलौज गरी स्थानिय सबै भेलाजम्मा भई लखेट्दै भेरी नदी सम्म ल्याएका रहेछन ।भोली पल्ट ११ गते धल्लाको पुल नजिकै नबराज बि.क.को मृत लाश फेला परेको भन्ने सुनी थाहा पाएको हुँ । हालसम्म थप ५ जनाको मृत लाश भेरी नदीमा फेला परेकोले माथी जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मृत्यु भई भेरी नदीमा बगाएको मलाई पुर्णबिश्वास लाग्दछ भन्ने समेत ब्यहोराको कागज १९)बुझिएका बिरेन्द्र पुनले गरेको घटनाविवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिउसो म समेतले जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं। ०१ कालेगाउँ स्थित भेरी नदीको बगरमा सटपुट (छेलो) हानि रहेको अवस्थामा एक्कासी भेरी पारी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ०८ औल जिउला स्थित सडक बाटो तथा भेरी नदी बगरमा केही व्यक्तिहरुलाई धेरै मानिसहरुले पछाडीबाट ढुङ्गा मुढा समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीको जंघार तर्फ लखेट्दै ल्याईरहेको देखेको हुँ । भेरी पारी भएकालाई को कसले लखेट्यो हान्यो मान्छे एकिन गर्न सकिन,सोही क्रममा ४/५ जना केटाहरुले आत्तिदै कपडा संगै भेरी नदीमा हाम फाल्न देखेपछि के भएको रहेछ भनि तत्काल दौड्दै भेरी नदी तर्फ गई हेर्दा हाम फालेका २ जना केटाहरु थकित अवस्थामा भेरी नदी तरी पारी बगरमा आई पल्टिरहेका थिए , भने १ जना सरोज भडेलले बान्ता गरिरहेका थिए । अन्य ३ जना केटाहरु पनि केही समय पछि नदी तरेर आएका हुन । उक्त समयमा धेरै मानिसहरुको भेला जम्मा भईसकेको थियो । उक्त स्थानमा मैले चिनेका मोहन पुन मगर ,सरोज पुन र सर्वजित पुनलाई कपडा भिजेको अवस्थामा देखेको हु , नदी तरी आएका ५ जना केटाहरु मध्ये

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:-

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

१ जनाको बाँया आँखा मुनी काटिएको चोट थियो । अन्य ४ जना केटाहरु पनि घाईते भई थकित र आत्तिएका थिए । पछि उक्त घटना सम्बन्धमा बुझदा जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. ४ बस्ने नवराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ०८ सोती गाउँ स्थित परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घर नजिक गएको अवस्थामा निजले नवराज बि.क.लाई जातिय बिभेद राखी डुम समेतका अपशब्द प्रयोग गरी गालीगलौज गरी ऐ.ऐ. बस्ने दम्बर बहादुर मल्ल समेतका मानिसहरुलाई लखेट्दै ढुङ्गामुढा समेतले प्रहार गर्दै मार्ने उदेश्य राखि लखेट्दै भेरी नदीको बगर तथा भेरी नदीमा सम्म पुर्याई नवराज बि.क.,संजिव बि.क.,गोबिन्द शाही समेत ६ जनालाई कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाएको र अन्य केटाहरुलाई कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आई घाईते केटाहरुलाई उद्धार गरी उपचारको लागि पठाएको थाहा पाएको हुँ । नवराज बि.क. समेत ६ जनाको लाश भेरी नदीको विभिन्न स्थानमा फेला परेकोले यसरी ज्यानै मार्ने मनसायले लखेटी लखेटी ढुङ्गा समेतले प्रहार गरी नवराज बि.क.समेतलाई भेरी नदीमा बगाउने मार्ने र अन्य केटाहरुलाई घाईते बनाउने प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर समेतलाई कानुन बमोजिम कारवाही होस भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२०) बुझिएका सुनिता बि.क.ले गरेको घटना विवरण कागज:-

जाहेरवाला मुनलाल नेपाली समेतलाई चिन्दछु, मुनलाल नेपाली मेरो बुवा हुनुहुन्छ, मृतक नवराज बि.क.मेरो सहोदर भाई हुन । अन्य मृतक तथा घाईतेहरु समेत चिन्दछु, प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई चिन्दछु, अन्यलाई चिन्दिन । मृतक मेरो भाई नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच माया प्रेम भएको, फोन सम्पर्क हुने गरेको मैले २ वर्ष पहिले नै थाहा थियो, निज प्रतिवादी २०७६ साल पौष महिना तिर रमाईलो मेला हेर्न आएको समयमा ४ दिन हाम्रो घरमा बसी गएकी हुन, म समेत मेरो आमा बुवाले सम्झाएका थियौं, पुन सोही महिनाको १९ गते हाम्रो घरमा आई ३ दिन बसी गएकी हुन, निजको भाई समेत हाम्रो घरमा आउने बस्ने गर्दथ्यो, भाईलाई भिनाजु समेत भनी बोलाउने गर्दथ्यो, मिति २०७७।०२।१० गते बिहान हामी सबैले खाना खाई भाईले घरमा हामीलाई जानकारी नगराई बाहिर गएका हुन, पछि साँझ घर नजिकै बाखा चराउन गएको समयमा गाउँका ईन्द्र बहादुर मल्लले मेरो आमाको सिममा फोन गरी बुवाको नं.टिपाई देउ भनेपछि मैले बुवाको नं.टिपाई दिएपछि निजले तिम्रो भाई घरमा आएकी आएनन् भनेकाले मैले भाई घरमा नै छ भन्दा निजले तिम्रो भाईले १५/१६ जना केटाहरु साथमा लिइ रुकुम गोईरीमा गएका छन्, भन्दा सुनी थाहा पाएकी हुँ, लगतै मेरो बुवालाई समेत निजले सो कुरा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जानकारी गराएका रहेछन, निजले यो भन्दा पहिले कहिल्यै फोन गर्दैन्थे, लगतै मेरा हजुर आमा पदमा बि.क.को मोबाईल नं.बाट र फुपु लक्ष्मी गोसाईको मोबाईल नं.९८४११०२५७९ बाट सोही दिन अ.१६:५६ र २१:३० बजे प्रतिवादी प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को भाईलाई फोन गरी भाई नवराज बि.क.को बारेमा बुझदा निजले हामीले देखेनौं थाहा छैन भनेका हुन, सोही दिन राती १२:०० बजेको समयमा भाईको मृत लाश धल्ला स्थित भेरी नदीमा फेला परेको भनी सुनी थाहा पाएकी हुँ, भोली पल्ट गई हेर्दा भाईको टाउँकोमा धारिलो हतियारले हानेको जस्तो ठुलो चोट भएको मृत लाश देखेकी हुँ, सोही दिन भाई समेत जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती भन्ने स्थानमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१)को घरमा नजिकै गएको समयमा एक्कासी प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)ले भाईलाई जातिय बिभेद हुने गरी डुम अछूतो फेरी आईस मेरर जान्छस भनी गाली गरी स्थानियलाई खबर गरी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले ज्यानै मार्ने उद्देश्यले लाठी,ढुङगा, हँसिया बन्चरो समेत साथमा ल्याई घेरा बन्दी गरी लखेटी भेरी नदीको किनारसम्म पुऱ्याई सोही ढुङगा, लाठी,हँसिया समेतले प्रहार गरी कुटपीट गरी मुखमा बालुवा कोच्याई निर्मम तरिकाले हत्या गरी मेरो भाई नवराज बि.क.समेतलाई भेरी नदीमा बगाएको र अन्य सुदिप खड्का समेतलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका रहेछन,मेरो भाई राम्रो पौडी खेलन सक्थे, यदि प्रतिवादीहरूले कुटपीट गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा नबगाएको भए भाईको साथी मदन शाहीसँग नदी पार गर्न सक्थे, निजहरूले कर्तव्य गरी मारी फालेका हुन, यसरी मायाको जालमा पारी पुर्व योजना अनुसार हत्या गर्ने मनसायले गाउँमा बोलाई गाउँ समाज सबैको मिलेमतोमा जातिय बिभेद हुने गरी डुम अछूतो भनी गाली गरी घेरी छेको हाली लखेटी ढुङगा,लाठी हँसिया बन्चरो समेतले प्रहार गरी दाई नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई निर्मम तवरले हत्या गर्ने निज किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरलाई कानून बमोजिम हदैसम्मको सजाय हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२१)बुझिएका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३४(१०)ले गरेको घटना विवरण कागज:-
मिति २०७७।०२।१० गते साँझ अ.१८:१५ बजेको समयमा म आफ्नै घरमा थिएँ, प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मेरो सहोदर दिदी हुन, अन्य प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल समेतलाई चिन्दछु, मृतक नवराज बि.क.लाई मात्र चिन्दछु, अन्य मृतक घाईते कसैलाई चिन्दिन, मृतक नवराज बि.क.र मेरो फेसबुकमा साथी भई चिनजान भएको थियो । मिति २०७६ साल असोज महिना

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

तिर निजले नै फेसबुकमा फ्रइन्ड रिकोइष्ट पठाएपछि हाम्रो निरन्तर कुरा कानी हुने गर्दथ्यो, सोही क्रममा म जाजरकोट घुम्न जाने क्रममा मिति २०७६ साल पौष महिना तिर निजके घरमा गई २ दिन बसेको हुँ, सोही चैत्र महिनाको १०/१२ गतेतिर मृतक नवराज बि.क.समेत राती हाम्रो घर आई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र बज्यै सुतेको कोठामा ढुङगा र मकैको खोईलाले झ्यालबाट हानेपछि ढुङगा र खोईला हान्ने व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा लिन खोज्दा भागेपछि भोली पल्ट बिहान घर नजिकै मृतक नवराज बि.क.समेतका २ जनालाई बसेको देखी बुवाले समाती घरमा ल्याएपछि देखेको हुँ, सो दिन देखी मृतक नवराज बि.क. र मेरो दिदी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ सँग माया प्रेम सम्बन्ध भएको थाहा पाएको हुँ । पछि निजको अभिभावकले निजलाई प्रहरी कार्यालयबाट बुझि लिए पछि निजले मेरो ९८२५५५३६७१ नम्बरमा फोन गरी तिम्रो दिदीलाई देउँ भनि रहन्थ्ये । मोबाईल मैले नदिए पछि म १० गते सनिवार तिम्रो घरमा आएर बुवा आमासंग कुरा गर्छु भनेका थिए । सो कुरा मैले घरमा दिदि, आमा बुवालाई समेत जानकारी गराएको थिए । मिति २०७७।०२।१० गते दिउँसो १७:०० बजेको समयमा म,आमा र दिदी घरमै भएको समयमा निज मृतक नवराज बि.क.समेतका १८ जना हाम्रो घर नजिकै सडक बाटोमा आएको मैले देखेको हुँ । आमाले निजहरूलाई देखे बित्तिकै जातिय विभेद हुने गरी डुम फेरी आईस भनि गालि गलौज गर्नु भएको हो र निजहरू धेरै भएकोले आमाले तत्कालै मबाट मोबाईल मागि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गरी जानकारी गराउनु भएको हो । निजहरू घरमा फर्कने क्रममा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, मेरो दाई , बुवा समेतले निजहरूलाई पिछ्या गर्दै जानु भएको मैले देखेको हुँ । निजहरूलाई औल ज्यूला स्थित फेला पारी गाउँ अन्य व्यक्तिहरू भेला जम्मा भई कुटपटि गरेको भन्ने सुनेको हुँ । केही व्यक्ति भेरी पार गरेको केहीलाई नदीको किनारमा कुटपीट गरी मृतक नवराज सहित केही व्यक्तिहरू संपर्क विहिन भएको भन्ने सुनेको हुँ । सोही दिन राती निज नवराज बि.क.को धल्लाको पुल स्थित भेरी नदीमा मृत अवस्थामा फेला परेको र हाल सम्म निज संगै थप ६ जनाको मृत लास भेरी नदिमा फेला परेको भन्ने सुनेको छु । कानुन बमोजिम गरी पाउँ । ब्यहोरा फरक छैन ।

२२) बुझिएका सुरेश के.सी. र शालिकराम चन्दले गरेको घटना बिबरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिउसो जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.१ स्थित भेरी नदीको किनारमा मैले केटाहरूलाई मोटरसाईकल सिकाईरहेको थिएँ । सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:-

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नं. ०८ भेरी नदीको बगरमा थुप्रै मानिसहरु भई केही मानिसहरुलाई लखेट्दै भेरी नदी तर्फ ल्याईरहेको देखेको हुँ । लखेटी रहेका मानिसहरुले केही मानिसहरुलाई समाउदै कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा भाग्दै गरेका २ जना व्यक्तिहरु कपडा संगै आत्तिदै भेरी नदीमा हाम फाल्न थालेपछि म समेत के भयो भनि तत्काल उक्त स्थानमा पुग्दा मैले चिनेका सरोज भडेल सहित ५ जना केटाहरुलाई पौडी खेली नदी वारी आएकोमा नदी तरेर आएका मोहन पुन मगर समेतले कुटपीट गर्न थालेपछि सरोज भडेललाई मैले समाई कालेगाउँबाट आएका प्रहरीलाई जिम्मा लगाएको हुँ, अन्य ४ जनालाई अन्य कालेगाउँका साथीहरुले उद्धार गरी कुटपीट गर्न नदिई प्रहरीलाई जिम्मा लगाएका हुन, पछि घटना सम्बन्धमा बुझ्दा हाल पक्राउ परेका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले जाजरकोटबाट रुकुम गएका नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई घेरा,छेका हाली कुटपीट गर्दै भेरी नदीमा पुऱ्याई भेरी नदीमा बगाएको थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२३) बुझिएका योगेश पुनले गरेको घटना बिबरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिउसो जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.१ स्थित भेरी नदीको किनारमा मैले मोटरसाईकल सिकिरहेको थिएँ । शुरेस के.सी.ले मलाई मोटरसाईकल सिकाईरहेका थिए । सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ०८ औल स्थित भेरी नदीको बगरमा थुप्रै मानिसहरु भई केही मानिसहरुलाई लखेट्दै भेरी नदी तर्फ ल्याईरहेको देखेको हुँ । लखेटी रहेका मानिसहरुले केही मानिसहरुलाई समाउदै कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा भाग्दै गरेका २ जना व्यक्तिहरु कपडा संगै आत्तिदै भेरी नदीमा हाम फाल्न थालेपछि म समेत के भयो भनि तत्काल उक्त स्थानमा पुग्दा ३ जना केटाहरु भेरी नदीमा पौडिदै जाजरकोट तर्फ आईरहेका थिए । २ जना केटाहरु नदी पार आईसकेका थिए । २ जना १ जना सरोज भडेल हुन । नदी तरेर पारी आएका ५ जना केटाहरुलाई प्रतवादीहरु मोहन पुन मगर,सर्बजित पुन समेतका केटाहरु ले कुटपीट गरि रहेका समयमा म समेतले घाईते अवस्थामा रहेका केटाहरुलाई उठाई हात समाई लिई प्रहरीलाई बुझाएका हौं । पछि बुझ्दा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घर नजिक गएको समयमा नवराज बि.क.लाई जातिय बिभेद गरी डुम भन्ने जस्ता अपशब्द प्रयोग गरी गालिगलौज गरे पश्चात आफ्नो घर तर्फ फर्कने क्रममा जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले

नबराज बि.समेतका केटाहरुलाई ढुङ्गा मुढा गरी लखेटी घेरा हाली भेरी नदीको बगरमा पुर्याई कुटपीट गरी बगाएको भन्ने थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२४) बुझिएका सुरेन्द्र पुनले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेको वारदात मिति र समयमा म समेतले जिल्ला जाजरकोट कालेगाउँ नजिकै भेरी नदीको बगरमा फुटबल खेलिरहेका थियौं । जाहेरवाला र मृतक कसैलाई म चिन्दैन । प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), विनोद मल्ल समेतलाई चिन्दछु । हामिहरुले बगरमा फुटबल खेलिरहेको समयमा नदी पारी गोईरई औल भन्ने स्थानबाट मानिसको ठुलो स्वरमा समात, नछोड भन्ने सुनी के भयो भनि हेर्दा बाटो मुनि भेरी नदीको किनार सम्म मानिसहरु दौडादौड, भागाभाग गरेको देखेको हुँ । केही व्यक्तिहरु भेरी नदीको बीच टापुमा उभिएका थिए भने २ जना भेरी नदी पार गरी आईसकेका थिए । हामी नजिकै जाने क्रममा टापुमा रोकिएका व्यक्तिहरुको पछाडी २/३ जना थप व्यक्तिहरु पछ्याउदै आएको देखेको हुँ । पछि भेरी नदीको पारी गईसके पछि पहिले भेरी नदी पार गरेका व्यक्तिहरुलाई समाती धक्कल पक्कल गराउदै नियन्त्रणमा लिएका व्यक्तिहरु चिनेकै मोहन पुन मगर, बिराज पुन, सबिन भनिने सर्वजित पुन समेतका व्यक्तिहरु रहेछन । लगतै होलु खोला जाजरकोट बाट प्रहरी टोली आई घाईते जाजरकोटका व्यक्तिहरुलाई उद्धार गरी लिएका हुन । नदि पारी औल स्थित र नदीको किनारमा रहेका केही व्यक्तिहरुले समाती कुटपीट गरेको समेत देखेको हुँ । पछि बुझदा जाजरकोटबाट मृतक नबराज बि.क. समेतका १८ जना व्यक्तिहरु प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) को घरमा गएको समयमा जातिय बिभेद गरी गालीगलौज गरी स्थानिय सबै भेलाजम्मा भई लखेट्दै भेरी नदी सम्म ल्याएका रहेछन । भोली पल्ट ११ गते धल्लाको पुल नजिकै नबराज बि.क.को मृत लाश फेला परेको भन्ने सुनी थाहा पाएको हुँ । हालसम्म थप ५ जनाको मृत लाश भेरी नदीमा फेला परेकोले माथी जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मृत्यु भई भेरी नदीमा बगाएको मलाई पूर्णबिश्वास लाग्दछ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२५) बुझिएका तुलबीर पुनले गरेको घटना विवरण कागज:-

जाहेरवाला मुनलाल नेपाली समेतलाई मैले चिन्दिन, प्रतिवादीहरु विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतलाई चिन्दछु, म आफ्नै घर नजिक बारीमा काम गरिरहेको अवस्थामा माथी गाउँबाट मध्य पहाडी सडक बाटोमा समात हान् हान हो-हल्ला गर्दै मान्छेहरु हुल हुज्यत गर्दै एक्कासी भेरी नदीको किनारसम्म गएको र एक अर्कोलाई लखेट्दै गरेको देखी घर आँगनबाट प्रष्ट

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०३/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

देखिने भएकोले घर आँगनमा आई हेर्दा भेरी नदी को बगरमा केही व्यक्तिहरुले हातमा लाठी समाती मानिसलाई लखेट्दै गरेको देखेको हुँ, टाढा भएकोले एकिन गर्न सकिन, केही व्यक्तिहरु भेरी नदीमा बग्दै गरेको देखेको हुँ, भेरी नदी तरी पारी गएका ५ जना केटाहरुलाई पनि केही व्यक्तिहरुले कुटपीट गरिरहेका थिएँ, भेरी नदीको बगरबाट प्रहरीले घाईतेहरुलाई हाम्रो घर नजिकैको बाटो हुँदै सडकमा ल्याउँदै गर्दा ५/६ जना व्यक्तिहरु अनुहार र शरीरको विभिन्न भागमा चोटपटक लागि रगत बगेको थियो, शरीरमा लगाएको लुगा समेत च्यातिएको थियो, प्रहरीले निजहरुलाई उपचारको लागि लिई गएका हुन, शुरुमा बगरमा केही व्यक्तिहरुलाई लखेट्दै गरेको जस्तो देखिने व्यक्तिहरु मध्ये सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), बिष्णु मल्ल समेतलाई मैले देखेको हुँ । कपडा लुथुक्क भिजेको अवस्थामा मोहन पुन मगर समेतलाई देखेको हुँ, पछि लगत्तै भेरी नदी पारीबाट जाजरकोट प्रहरीले ५ जना घाईतेहरुलाई उद्धार गरी लिएको हो भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२६) बुझीएका सविता बि.क.ले गरेको घटना विवरण कागज:-

मृतकसन्जु भन्ने संजीव बि.क. मेरो छोरा हुन, मिति २०७७।०२।१० गते साँझ अ.१९:०० बजेको समयमा हाल घाईते सुदिप खड्का मेरो छोरा संजीव बि.क.,नवराज बि.क.सगैँ गएका केटाहरु निजको श्रीमतीलाई फोन गरी हामी त नवराज बि.क.ले केटी भगाउने भनेका जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी सोती स्थानमा आएका थियौँ, हामीलाई केटीको आमा नवराज बि.क.लाई देखे बित्तिकै तँ डुम किन आईस, आज मारेर फालि दिन्छौँ त आज जिवित जाँदैनस भनी गाउँ समाजका मानिसहरुलाई खबर गरी हामीहरु समेतलाई घरेलु हातहतियार लाठी ढुङगा, खुकुरी हंसिया समेतले योजनाबद्ध तरिकाले चारैतिरबाट घेरा हाली स्थानिय मानिसहरुले हामीलाई कुटपीट गर्नुका साथै घाईते बनाई १२ जनालाई नियन्त्रणमा लिई हामीलाई ईप्रका चौरजहारीमा ल्याएको छ, अन्य ६ जना नवराज बि.क.समेतका मानिसहरुलाई मारी भेरी फालेका हुन, निजहरु के कहाँ छन हामीलाई थाहा छैन भनी जानकारी गराएपछि मेरो छोरालाई समेत मारेर फालेको भन्ने सुनेकी हुँ, नवराज बि.क.सहित हाल मेरो छोराको मृत लाश भेरीमा चोटपटक लागि मृत अवस्थामा फेला परी सकेको छ, मेरो छोरा समेतले राम्रोसँग पौडी खेलन सक्थे, यदि निजहरुले नमारी भेरी नदीमा बगाएको भएको साथीसँग घर आथ्यो होला, यसरी बिना कारण ६ जनालाई पुर्व योजना बनाई गाउँका मानिसलाई बोलाई मेरो छोरा लगायत ६ जनालाई कर्तव्य गरी मारी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भेरीमा फाल्ने निज प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूलाई कानून बमोजिम होस भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२७) बुझीएका राधिका बुढा मगरले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते दिउँसो म कस्तुरी बोडिडमा काम गरी रहेको अवस्थामा खसी काटेकोले मासु किनी छोरा गणेश बुढा मगरलाई मासु लिन आईजा भनी फोन गर्दा निजले म साथीहरूसँग थाप्लेतिर गएको छु,म अहिले आउदिन साँझ तिर आउँछु भनेको थियो, मिति २०७७।०२।११ गते एक जना गाउँको बहिनीले धल्ला पुल नजिक नवराज बि.क.लाई मारेर फालेका छन रे भनेपछि कतै मेरो छोरोलाई पनि मारेकी भन्ने ठानी बुझ्दा मृतक नवराज बि.क.सगै मेरो छोरा गणेश बुढा मगर केटी भगाउने भनि गएकोमाउ रुकुम सोती गाउँका मानिसहरूले गोईरी सोती गाउँबाट लेखेट्दै ल्याई भेरी नदीमा पुन्याई ढुङगा, मुढा समेतका घरेलु हतियारले प्रहार गरी भेरी नदीमा फालेको कुरा थाहा पाएकी थिए, मृतक मेरो छोराको लाश पनि फेला परिसकेको छ, यसरी मेरो छोरा गणेश बुढा मगर सहित ६ जनालाई मार्ने प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई कानून बमोजिम होस भन्ने समेत व्यहोराको कागज

२८) बुझीएका खिमराज गिरीले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते जिल्ला जाजरकोटबाट मृतक नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरू रुकुम पश्चिम चौरजाहरी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी स्थित प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर नजिकै गएको समयमा निज प्रतिवादीले जातिय विभेद हुने गरी डुम, अछुतो भनि गालिगलौज गरी स्थानियको मिलोमतोको आधारमा सबै गाउँकोलाई जानकारी गराई गाउँबाट लेखेट्दै गोईरी औल भन्ने स्थान भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई घेराबन्दी गरी लाठी, ढुङगा, हसिया समेतले प्रहार गरी नवराज बि.क. समेतका ६ जनालाई निर्मम तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाएको र अन्यलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका छन भन्ने सो दिन साँझ मैले सुनी थाहा पाएको हुँ । सो दिन जाजरकोट धल्लाको पुल नजिकै मृतक नवराज बि.क.को मृत लास फेला परेको हो , अन्य ५ जना हराई वेपत्ता भएकोले म समेतका व्यक्तिहरूले खोजतलास गर्दै जाँदा मृतक मध्येका जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. ११ बस्ने बर्ष १८ को लोकेन्द्र सुनारको मृत लास मिति २०७७।०२।१४ गते जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. १३ राक्से स्थित भेरी नदीमा मृतकको दुवै हात पछाडी बनाई माछा मार्ने जाली (पासो) ले बाँधेको अवस्थामा फेला पारी मृतक लास नदीबाट बाहिर ल्याउनको लागि ट्युबमा राख्दै गर्दा मृतकको बाँधेको हात फुस्किएको हो र पासो एउटा हातमा अलझेकै अवस्थामा भेरी नदीको किनार सम्म ल्याएका हौं । प्रहरीले लासजाँच मुचुल्का

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०८ / ०८ / ०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गर्दा मृतकको बाँधेको जालीबाट फुस्किसकेका थिए । मृतक लोकेन्द्रको लास दुवै हात बाँधेकै अवस्थामा फेला पारेको सत्य हो। यसरी योजना बद्ध तरिकाले गाउँ समाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने मनासयले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी गालिगलौज गरी लेखेटी, घेराबन्दी गरी ढुङगा, लाठी र हसिया समेतले प्रहार गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाउने किटनीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

२९) बुझीएका ज्ञानु शर्माले गरेको घटनाविवरण कागज:-

वारदात मिति २०७७।०२।१० गते जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजाहरी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती बस्ने प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल,बिनोद मल्ल समेतले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै, घेरा हाली गोईरी औल स्थित भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई लाठी ढुङगा, हसिया समेतले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र सोही दिन राती जिल्ला जाजरकोट धल्लाको पुल नजिकै भेरी नदीमा नवराज बि.क.को शव फेला परेको र अन्य ५ जना हराई बेपत्ता भएको भन्ने भोलिपल्ट सुनी थाहा पाएको हुँ । हराई बेपत्ता भएका लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली समेतलाई म, सन्देश शाही,जनक रोकाय समेत स्थानिय र सुरक्षाकर्मी समेतले भोलिपल्ट देखि भेरी नदिमा हामी बाँडिएर खोजतलास गर्ने क्रममा मिति २०७७।०२।१४ गते जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. १३ राक्से स्थित भेरी नदीबाट साथी जनक रोकाय समेतले मृतक लोकेन्द्र सुनारको मृत लास ट्युब राखि नदी बाहिर ल्याउदै गरेको देखेको हुँ । मृतकको हातमा माछा मार्ने जाली (पासो) अल्लिएको थियो।मृतक लोकेन्द्र सुनारको शव भेरी नदीको बीच भंगालाकोमा पछाडीबाट दुवै हात माछा मार्ने जाली (पासो) ले बाँधेको र घोप्टो अवस्थामा जनक रोकाय समेतले फेला पारेका रहेछन र लास नदीबाट बाहिर निकाल्ने क्रममा ट्युबमा राख्दै गर्दा बाँधेको हात फुस्केको भन्ने पछि सुनी थाहा पाएको हुँ ।वायाँ हात भँचिएको जस्तो थियो । क्रमशः गाउँकै गोबिन्द शाही समेतको मृत लास भेरी नदीमा शरिर भरी चोटपटक लागेको, दाँत झरेको अवस्थामा म समेतले फेला पारेको हौं । यसरी योजना बद्ध तरिकाले गाउँ समाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने मनासयले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी गालिगलौज गरी लेखेटी, घेराबन्दी गरी ढुङगा, लाठी र हसिया समेतले प्रहार गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाउने किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु सबैलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७ / ०७ / ०७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

३०) बुझीएका सन्देश शाहीले गरेको घटनाविवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजाहरी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती बस्ने प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल,बिनोद मल्ल समेततले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै, घेरा हाली गोईरी औल स्थित भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई लाठी ढुङगा, हसिया समतले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र सोही दिन साँझ अं.२२;०० बजेको समयमा जिल्ला जाजरकोट धल्लाको पुल नजिकै भेरी नदीमा नवराज बि.क.को मृत लास फेला परेको र अन्य ५ जना हराई बेपत्ता भएको भन्ने सुनी थाहा पाएको हुँ । हराएका लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली समेत सबैको मृत्यु भईसकेको र भेरी नदीमा मृत लास भेटिएला भन्ने उद्देश्यले भोलिपल्ट देखि म, जनक रोकाय,सुवर्ण रोकाय समेत स्थानिय र सुरक्षाकर्मी समेतले भेरी नदिमै खोजतलास गर्ने क्रममा हराई बेपत्ता भएका मेरो छिमेकी भाई नाता पर्ने वर्ष १८ को लोकेन्द्र सुनारको मृत लास मिति २०७७।०२।१४ गते जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. १३ राक्से स्थित भेरी नदीमा पछाडीबाट मृतकको दुवै हात माछा मार्ने जाली (पासो) ले बाँधेको अवस्थामा फेला पारेका हौं । हामी भेरी नदीको बीच भागमा भएकोले प्रहरी समेतलाई खबर गर्ने अवस्था नभएकोले र मृतक लास भेरी नदिले बगाउने भएकोले तत्काल मृतक लास नदीबाट बाहिर निकाल्नको लागि नदीबाट उठाई ट्युवमा राखे क्रममा मृतकको बाँधेको हात फुस्किएको हो र पासो एउटा हातमा अलझैकै अवस्थामा भेरी नदीको किनार सम्म ल्याएका हौं । प्रहरीले लासजाँच मुचुल्का गर्दा मृतकको बाँधेको हात फुस्किसकेका थियो। क्रमशःमेरो सहोदर भाई गोबिन्द शाही समेतको मृत लास भेरी नदीमा शरिर भरी चोटपटक लागेको अवस्थामा म समेतले फेला पारेका हौं । यसरी योजना बद्ध तरिकाले गाउँ समाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने मनासयले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी गालिगलौज गरी लेखेटी, घेराबन्दी गरी ढुङगा, लाठी र हसिया समेतले प्रहार गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाउने किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु सबैलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोरा कागज ।

३१) बुझीएका बल बहादुर रोकाय भन्ने सुवर्ण रोकायले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजाहरी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती बस्ने प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल समेतले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै, घेरा हाली गोईरी औल स्थित भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई लाठी ढुङगा, हसिया समेतले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको भन्ने मैल सोही दिन सुनि थाहा पाएको हुँ । भोलि पल्टबाट बेपत्ता भएका व्यक्तिहरुको म, सन्देश शाही, जनक रोकाय

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

समेतले खोजतलास गर्ने क्रममा मिति २०७७।०२।१४ गते दिउँसो जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. १३ राक्से स्थित भेरी नदीको बंगालोमा एक जना ब्यक्तिको पछाडी माछा मार्ने जाली (पासो) ले दुवै हात बाँधेको घोप्टो अवस्थामा मृत लास फेला पारी लास ओल्टाई पल्टाई गर्ने क्रममा सो लास गाउँकै छिमेकी छोरा नाता पर्ने बर्ष १८ को लोकेन्द्र सुनारको रहेछ । निजको बायाँ हात समेत भाँचिएको थियो । पछि मृतकलास नदीबाट तत्कालै ननिकाल्दा नदीले बगाउने भएकोले प्रहरीलाई समेत जानकारी गराउने अवस्था नभएकोले लास उचाली ट्युबमा राखे क्रममा बाँधिएका हात फुस्किएको हो । पासो एउटा हातमा अल्झेकै अवस्थामा भेरी नदीको किनार सम्म ल्याएका हौं । प्रहरीले लासजाँच मुचुल्का गर्दा मृतकको बाँधेको हात फुस्किसकेका थियो । मृतक लोकेन्द्र सुनारको लास दुवै हात बाँधेकै अवस्थामा फेला पारेको सत्य हो । मलाई गाउँघरमा सबैले बल बहादुर रोकाय भनेर चिन्दछन । यसरी योजनाबद्ध तरिकाले गाउँ समाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने उद्देश्यले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी गालिगलौज गरी लेखेटी, घेराबन्दी गरी ढुङगा, लाठी र हसिया समेतले प्रहार गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाउने किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

३२) बुझीएका हरिभक्त कार्कीले गरेको घटना विवरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजाहरी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती बस्ने प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल,बिनोद मल्ल समेतले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै, घेरा हाली गोईरी औल स्थित भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई लाठी ढुङगा, हसिया समेतले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र सोही दिन राती जिल्ला जाजरकोट धल्लाको पुल नजिकै भेरी नदीमा नवराज बि.क.को शव फेला परेको र अन्य ५ जना हराई बेपत्ता भएको भन्ने भोलिपल्ट सुनी थाहा पाएको हुँ । हराई बेपत्ता भएका लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली समेतलाई म, सन्देश शाही,जनक रोकाय समेत स्थानिय र सुरक्षाकर्मी समेतले भोलिपल्ट देखि भेरी नदिमै हामी बाँडिएर खोजतलास गर्ने क्रममा मिति २०७७।०२।१४ गते जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा. वडा नं. १३ राक्से स्थित भेरी नदीबाट साथी जनक रोकाय समेतले मृतक लोकेन्द्र सुनारको मृत लास ट्युब राखि नदी बाहिर ल्याउदै गरेको देखेको हुँ । मृतकको हातमा माछा मार्ने जाली (पासो) अल्झिएको थियो । मृतक लोकेन्द्र सुनारको शव भेरी नदीको बीच भंगालाकोमा पछाडीबाट दुवै हात माछा मार्ने जाली (पासो) ले बाँधेको र घोप्टो अवस्थामा जनक रोकाय समेतले फेला पारेका

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

रहेछन र लास नदीबाट बाहिर निकाल्ने क्रममा ट्युँवमा राख्दै गर्दा बाँधेको हात फुस्केको भन्ने पछि सुनी थाहा पाएको हुँ । वायाँ हात भँचिएको जस्तो थियो । क्रमशः गाउँकै गोविन्द शाही समेतको मृत लास भेरी नदीमा शरिर भरी चोटपटक लागेको, दाँत झरेको अवस्थामा म समेतले फेला पारेको हौं । यसरी योजना बद्ध तरिकाले गाउँ समाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने मनासयले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी गालिगलौज गरी लेखेटी, घेराबन्दी गरी ढुङगा, लाठी र हसिया समेतले प्रहार गरी अमानविय तरिकाले हत्या गरी भेरी नदीमा बगाउने किटानीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरु सबैलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनुपर्दछ भन्ने समेत व्यहोराको कागज ।

३३) बुझिएका गिता नेपालीको घटना बिबरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन मृतक नवराज बि.क.र मेरो छोरा टिकाराम नेपाली समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती भन्ने गाउँमा गएको आवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) ले नवराज बि.क. समेतलाई जातिय विभेद हुने गरी डुम भन्ने जस्ता अपमानजनक शब्दहरु प्रयोग गरी गालीगलौज गरेकाले केटाहरु त्यही ठाउँबाटै आफ्नो घर तिर फर्कने क्रममा मध्येपहाडी लोकमार्ग देखी माथी रहेको ढुङ्गामा बसेर आराम गरिरहेका मेरो छोरा टिकाराम नेपाली समेतका केटाहरुलाई डम्बर बहादुर मल्ल समेत हं.५०/६० जना प्रतिवादीहरुले माथीबाट एक्कासी ढुङ्गा लाठी,घरेलु हातहतियार समेतले प्रहार गर्दै घेरा छेको हालो भाग्न उम्कन नदिई भेरी नदीको बगर किनार सम्म लखेट्दै नियन्त्रणमा लिई कुटपीट गरी मारी मरत लाश बेपत्ता पार्ने बिचारले भेरी नदीमा फालेका रहेछन। मेरो छोरा टिकाराम नेपाली राम्रो संग पौडी खेलन सक्दथ्यो ,यदी मेरो छोरालाई नमारी नदीमा फालेका भए मेरो छोरा अन्य घाईते संगै घरमा फर्केको हुने थियो । पछि मेरो छोरा मृतक टिकाराम नेपालीको लाश जाजरकोटको फेरामा फेला परी लाश हेर्दा शरिरका बिभिन्न अंगहरुमा हिक्राएको चोटै चोट थियो र चक्कुले हानेको जस्तो घाउ पनि थियो । यसरी बिना कुनै कारण पुर्व योजना बनाई मेरो छोरा टिकारा नेपाली समेत ६ जनालाई केटाहरुलाई घरेलु हतियार, लाठी ढुङ्गा हँसिया प्रयोग गरी नियन्त्रणमा लिई निर्ममता पुर्वक हत्या गरी मुखमा बालुवा समेत हाली भेरी नदीमा फाल्ने प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल समेत जाहेरी दरखास्तमा उन्लेखित प्रतिवादीहरुलाई कानून बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनु पर्छ भन्ने समेत व्यहोराको बयान ।

३४) बुझिएका जगबिर पुनको घटना बिबरण कागज;-

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

म चैरजहारी नगरपालिका को स्वयम सेवकको रुमा कार्यरत छु र हाल चैरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित खटिएको छु । म बिद्यालयमा रहेको क्वारेन्टाईनमा गएको समयमा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लसमग भेट भई निजले गाउँमा केटाहरु आएका छन, लफडा गर्न सक्छन, मलाई आउनु पर्यो भनि जानकारी गराएका छन भनि अन्यलाई फोन गर्दै मेरो नम्बर समेत लागि केटाहरु आएको ठाउँतिर जानु भएको हो । गाउँका अन्य व्यक्तिहरु समेत वडा अध्यक्ष गएको ठाउँतिर गएको देखेकी हुँ । पछि वडा अध्यक्षले फोन गरी हामी औल भन्ने स्थानमा छौं भनी जानकारी गराएका हुन । के भएको रहेछ भनि म समेत बिद्यालयबाट तलतिर झर्ने क्रममा ई.प्र.का.रुकुम चौरजहारी पश्चिमबाट आएकोम प्रहरी टोलीलाई करिब १८:१५ बजे तिर मध्येपहाडी लोकमार्गबाट करिब ३ कि.मी. माथी गोईरी सोती गाउँतिर आउदै गरेको देखी घटना भएको यता माथी होईन वडा अध्यक्षहरु औल जिउला छौं भनि फोन गर्नु भएको थियो भनेर मैले जानकारी गराए पछि फर्केर तलतिर जानु भएको हो । पछि म समेत गएको हुँ । प्रहरीमा जानकारी गराउदा अध्यक्षले बिबाद लफडा भएको गोईरी सोती गाउँमा हो भनि जानकारी गराउनु भएको रहेछ । प्रहरी संगै संगै म समेत औल जिउला पुग्दा मानिसको भिडभाड धेरै थियो , केही व्यक्तिहरुलाई चोटपटक लागेको अवस्थामा देखेको हुँ । पछि प्रहरीले उदार गरी लिएका हुन ।

३५) बुझिएकागोर्खे घर्तिको घटना बिबरण कागज:-

वारदात मितिमा म गाउँकै खानेपानीको मिटिडमा सहभागी भई फर्कीरहेको अवस्थामा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले फोन गरी गाउँमा जाजरकोट वारेन्टाईनबाट केटाहरु आएका छन नियन्त्रणमा लिनु पर्यो भनेको । तत्पश्चात प्रतिवादी मोहन पुन मगरले समेत मलाई फोनगरी प्रतिवादी बिनोद मल्लको घरमा केटाहरुले घेरेका छन जानु पर्यो भनि भन्ने जानकारी गराएका तर म घटनास्थलमा गएको थिएन । पछि सबै प्रतिवादीहरु एक आपसमा फोन गरी भेला जम्मा भई घटनास्थलमा गई केटाहरुलाई लखेटदै लिई भेरी नदीमा कुटपीट गरेको थाहा पाएको हुँ । वारदात मितिको भोलिपल्ट केटाहरुको मृत्यु भएको भन्ने सुनी थाहा पाएको हुँ । वारदात मितिमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरुको कर्तव्य गरी मारेको मलाई पुर्ण बिश्वास लाग्छ । निजहरुलाई कानुन बमोजिम कारवाही हुनु पर्छ भन्ने ब्यहोराको कागज ।

३६) बुझिएका जनक रोकायको घटना बिबरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गते नबराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम(पश्चिम) चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी सोती भन्ने स्थानमा गएको बखत प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल समेतका ब्यक्तिहरुले नबराज बि.क.समेतलाई लखेट्दै दुङ्गामुडा

प्रहार गरी गोईरी औल स्थित भेरी नदिको किनार सम्म पुन्याई कुटपीटगरी नबराज बि.क.समेत ६ जना केटाहरुलाई मारी भेरी नदिमा बगाएको भनि सुनि थाहा पाएको हुँ , उक्त मृत लाशहरु म समेत स्थानिय मानिसहरुले खोजतलास गर्ने क्रममा भोलिपल्ट जिल्ला जाजरकोट भे.न.पा. वडा नं.१३ स्थित भेरी नदिको बीच भङ्गालोमा पछाडीबाट दुबै हात माछा मार्ने जाली (पासो) मा बाँधेको अबस्थामा घोप्टो परेको मृत लाश मैले सुरुमा फेला पारेको हुँ । उक्त लाश लोकेन्द्र सुनारको रहेछ तत्काल नदी बाहिर नकिल्दा नदीले बगाउने भएकाले र प्रहरी समेत जानकारी गर्ने नसक्ने भएकाले हामीले मृत लाशलाई ट्युमा राखि नदी बाहिर निकाल्ने क्रममा बाँधेको हात खुस्किएको हो । पासो एउटा हातमा अल्झेको अबस्थामा भेरी नदीको किनारमा ल्याएको हौं । बाँया हात भाँचिएको जस्तो थियो । गोबिन्द शाहीको मृतलास समेत भेरी नदीमा शरिर भरी चोट लागेको , दाँत झरेको अबस्थामा म समेतले फेला पारेका हौं । यसरी योजानबद्ध तरिकाले गाँउसमाज सबैको मिलोमतोमा ज्यान मार्ने मनसायले मृतक नबराज बि.क. समेतलाई जातिय बिभेद हुने गरी गालि गलौज गरी लखेटी घेराबन्दी गरी लाठी र हाँसिया समेतले प्रहार गरी हत्या गरी मारेकोले प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेत जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको सजाय हुनु पर्दछ, भन्ने समेत ब्यहोराको बयान कागज ।

३७) बुझिएका प्र.ना.नि. मदन शाहीको घटना बिबरण कागज:-

वारदात हुँदा म ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारी रुकुम पश्चिममा थिए । सोहि दिन अं.१७;१५ बजेको समयमा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले मोबाईल नं.९८४८९६९७३३ बाट ई.प्र.का.चौरजाहरीको फोन नं.०८८-४०४१०० मा फोन गरी लक डाउनको बेलापनि जाजरकोट बाट १८/१९ जना युवाहरु चौ.न.पा. वडा नं. ८ सोति हुंगेखानीमा आएका छन भनि जानकारी गराएका गराए पश्चात मैले तत्कालै सोहि सुचनाको आधारमा प्र.स.नि.सन्तोष लामिछाने समेतलाई मोटरसाईकिल बाट लाई ७ कि.मी.दुरीमा पर्ने सोति हुंगेखानी गाउमा पठाएको थिए । निज प्र.स.नि.सो ठाउमा जादाँ कोहि ब्यक्तिलाई नभेटेपछि मलाई संचार बाट जानकारी गराएकाले मैले पुनः प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल लाई फोन गरी सोधदा निजले औल जिउला भनि फोन काटेकोले मैले निज प्र.स.नि.लाई सो ठाउमा जान आदेश दिएकोहु भन्ने ब्यहोराको घटना बिबरण कागज ।

३८) बुझिएका प्र.ज.वकिल रोकायाको घटना बिबरण कागज:-

मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन १५:०० बजे देखी १८:००बजे सम्म म कार्यालय सुरक्षार्थ डिउटी खटिएको थिए । सोही समयमा दिउसो अं.१७;१५ बजेको समयमा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले लकडाउनको बेलामा पनि जाजरकोटबाट १८/१९ जना केटाहरु चौ.न.पा.-८ गोईरी सोति गाउमा आएका छन भनि जानकारी गराएकोले मैले तत्कालै हवलदार मेजर मार्फत प्र.ना.नि. मदन शाहीलाई जानकारी गराएको थिए भन्ने ब्यहोराको घटना विवरण कागज ।

८. मृतकहरुको लाशजाँच मुचुल्का:-

१)मृतक नबराज बि.क.को लाशजाँच मुचुल्का :-

जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. ४ धल्ला स्थित पुर्व र पश्चिम तर्फ भेरी नदी,उत्तर तर्फ अं.२०० मिटर टाढा धल्ला देखी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ३ अम्बाचौर जोड्ने झुलुङ्गे पुलको खम्बा,दक्षिण तर्फ अं.९० मिटर टाढा सोही पुलको अर्को खम्बा यती चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको बीच भागमा पानिमा ढुङ्गाको कापमा टाउँको दक्षिण खुट्टा उत्तर भई घोप्टो अवस्थामा एक जना पुरुष ब्यक्तिको मृत लाश रहेको,उक्त लाशलाई सो स्थानबाट बगरमा ल्याइ हेर्दा उक्त लाश भेरी नगरपालिका वडा नं. ४ रानागाउँ बस्ने नबराज बि.क.को रहेको भनि आफन्तहरु समेतले सनाखत गरी दिए पछि उक्त लाशलाई वल्टाई पल्टाई हेर्दा पिठ्युमा JANSPORT लेखेको कालो रंगको झोला रहेको , सो झोला भित्र SAMSUNG Mobile set-1,OPPO mobile set-1,Data cable-1,लाली चाउचाउको खोल थान-१,लसुनको खेस्रा(पोटी) -५वटा रहेको, सोही लाशको पाईन्टको अगाडी बाँया तर्फको गोजीमा OPPO mobile set-1, दाहिने तर्फको गोजीमा नगद रु.४३०।-(चार सय तिस),कागजले बेरेर राखेको चरेस जस्तो पदार्थ अन्दाजी १ ग्राम रहेको, बाँया हातमा नाडी भन्दा माथी भित्र पट्टी कोतारेर SUSMA लेखेको डाम(दाग) रहेको, दाहिने हातको बुढी औँलामा धातुको जस्तो औँठी रहेको, उक्त लाशको लुगाहरु खोली उल्टाई पल्टाई हेर्दा निधारमा १३“५ से.मी.को निलडाम,बाँया तर्फ निधारमा १.५ से.मी.खोस्रिएको दाग,टाउँकोमा २“०.५से.मी.काटिएको घाउ, बाँया आँखीभौँमा १.५से.मी. काटिएको घाउ, नाकमा बाहिरी निलडाम रहेको, नाकमा बालुवा रहेको,कानमा बालुवा रहेको,निधार कोतरिएको र सुन्निएको जस्तो रहेको चारकिल्ला सहितको लाशजाँच मुचुल्का ।

२)मृतक टिकाराम नेपालीको लाशजाँच मुचुल्का:-

जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं. १२ भेरी नदी स्थित पुर्व र पश्चिम भेरी नदी,उत्तर असौजे सामुदायिक बन,दक्षिणमा कुमाँख गाउँपालिका वडा नं. १ पाउकोट सल्यान यति चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको बीच भाग पानिमा ढुङ्गाको साँधमा एक जना

पुरुष मानिसको लाश पुर्ब टाउँको ,पश्चिम खुट्टा भई उत्तानो अवस्थामा रहेको । उक्त लाशलाई डोरीले बाँधी तानेर सोही नजिक बगरमा ल्याई उक्त स्थानमा भेला जम्मा भएका मानिसहरूलाई देखाई सनाखत गराउदा उक्त लाश जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. १ लामिछाने गाउँ बस्ने सोभे नेपालीको छोरा बर्ष २० को टिकाराम नेपालीको रहेको भनि आफन्तहरूले सनाखत गरि दिए पछि उक्त मृत लाशलाई उल्टाई पल्टाई गरी हेर्दा माथी पुरा बाउला भएको सेतो हुक,तल कपडाको कालो पाईन्ट, कालो बेल्ट (पेटी),कालो कपडाको जुता र उक्त मृत लाशको कपडा खोली उल्टाई पल्टाई हेर्दा दुबै आँखाको आँखीभौँमा १“१ इन्चको काटिएको, बाँया कानबाट रगत जस्तो पदार्थ बगेको,नाकको डाँडीमा घाउ,दुबै आँखीभौँमा काटिएको चारकिल्ला सहितको लाशजाँच मुचुल्का ।

३)गणेश बुढामगरको लाशजाँच मुचुल्का :-

जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका १२ स्थित पुर्ब पश्चिम भेरी नदी, उत्तरमा असौजे सामुदायिक बन र दक्षिणमा जिल्ला सल्यान कुमाँख गाउपालिका वडा नं. १ पाउकोट यति चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको बीच भाग पानिमा रहेको काठको मुढामा एक जना अपरिचित पुरुष व्यक्तिको जस्तो लास रहेको,उक्त लाशलाई डोरीले बाँधी तानेर बाहिर बगरमा ल्याई भेला जम्मा भएका मानिसहरूलाई देखाउदा उक्त लाश जिल्ला जाजरकोट कुशे गाउपालिका वडा नं. २ टाले गाउँ घर भई हाल ऐ.भेरी नगरपालिका वडा नं. ४ रानागाउँ बस्ने पदम बहादुर बुढामगरको छोरा बर्ष १८ को गणेश बुढामगरको रहेको भनि आफन्तहरू समेतले सनाखत गरिदिएको,उक्त लाशको माथीको शरिरमा लुगा नभएको,तलको शरिरमा गाढा निलो रंगको जिन्स पाईन्ट, कपडाको बेल्ट,भित्र भागमा कमब्याट हाप कट्टु , दुबै खुट्टामा च्यातिएको खैरो रंगको मोजा लगाएको,पाईन्टको दाँया खल्तीमा Ited कम्पनीको स्क्रिन चर्किएको कालो रंगको मोवाईल रहेको , उक्त लाशलाई उल्टाई पल्टाई हेर्दा नाकको डाँडीका कोतरिएको,कानमा बालुवा रहेको,हत्केलाको छाला चाउरी परेको,निधारको भागमा निलडाम रहेको, भित्री भाग थिचिएको, निदार र नाकको डाँडीमा खोसिएको दाग रहेको चारकिल्ला सहितको लाशजाँच मुचुल्का ।

४)मृतक लोकेन्द्र सुनारको लाशजाँच मुचुल्का:-

जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका १३ एक्से स्थित पुर्ब पश्चिम भेरी नदी, उत्तरमा अं.२५० मिटर टाढा अं.३५ मिटर अग्लो कलमको रुख, दक्षिणमा अं. ३०० मिटर माथी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. १ स्थित मिसन अस्पताल , यति चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको चौरजहारी मिसन अस्पतालको नदी किनारमा ढुङ्गाको दोसाँधमा पानिमा दक्षिण टाउको,उत्तर खुट्टा रही घोप्टो अवस्थामा लोकेन्द्र सुनारको मृत

लाश फेला परेकाले निजको आफन्त तथा स्थानिय मानिसहरुले उक्त लाशलाई डोरीले बाँधी तैराएर भेरी नगरपालिका वडा नं.१३ स्थित नदी किनारमा ल्याई राखेको अवस्थामा प्रहरीले उक्त लाशलाई पानी बाहिर बगरमा ल्याई उल्टाई पल्टाई गरी हेर्दा लाशको माथिल्लो शरिरमा खैरोमा कालो र खैरो धर्का भएको ऊनी कमिज, शरिरको तल्लो भागमा गाढा निलो रंगको जिनको पाईन्ट,दाहिने खुट्टामा खैरो र सेतो रंगको YUANBUलेखेको कपडाको जुत्ता रहेको, शरिरमा रहेका सम्पूर्ण कपडाहरु हटाई हेर्दा उक्त लाशको निधारमा २“२ से.मी.को खोस्रिएको दाग,दाहिने आँखीभौँको छेउमा १“०.२५ से.मी.को काटिएको घाउ, अण्डकोष सुन्निएको,शरिरको ठाउँ-ठाउँको छाला खुईलिएको दाहिने हातको नाडीमा पलाष्टिकको जाली(पासा) अल्लिएको चारकिल्ला सहितको लाशजाँच मुचुल्का ।

५)मृतक संजिव बि.क.को लाशजाँच मुचुल्का :-

जिल्ला जाजरकोट छेडागाउँ नगरपालिका १३ कालाभीर तल भेरी नदीको किनार स्थित पुर्ब पश्चिम भेरी नदी, उत्तर तर्फ कालाभीर, दक्षिणमा बनगाउँ कुपिण्डे नगरपालिका वडा नं. २ कुन्निक सल्यान यति चार किल्ला भित्र पुर्ब देखी पश्चिम बगि रहेको भेरी नदीको किनारमा मृत लाश पानिमा तैरिरहेको अवस्थामा प्रहरी चौकी कुदु जाजरकोटबाट खटिएको प्रहरी टोली समेतले फेला पारी उक्त लाशलाई तानी नदी छेउमा राखेको,उक्त लाशलाई भेलाजम्मा भएका आफन्त तथा स्थानिय मानिसहरुलाई सनाखतको लागी देखाउदा उक्त मृत लाश जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.४ रानागाउँ बस्ने बलराम बि.क.को छोरा वर्ष १९ को सन्जु भन्ने संजिव बि.क.को हो भनि सनाखत गरी दिएकाले उक्त स्थान भिर अफठ्यारो ठाउँ भएकाले उक्त लाशलाई स्टेचरमा राखी नेपाली सेना,नेपाल प्रहरी,सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल र स्थानियहरुले बोकी सो स्थानबाट अं.४०० मिटर माथी उत्तर पुर्ब छिन्चु जाजरकोट सडक खण्ड कालापाहाड बाजेको मन्दिर नजिक ल्याई भुईँमा राखी उक्त लाशलाई उल्टाई पल्टाई गरी हेर्दा माथिल्लो शरिरमा गोलो गला भएको,छातीमा कालो बुट्टा भएको हाप बाउला भएको सेतो भेट्ट, घाँटीमा कालोमा सेतो ताराहरु भएको रुमाल गाँठो पारी खुकुलो अवस्थामा बाँधेको,तल गाढा निलो रंगको जिनको पाईन्ट, उक्त पाईन्टको बाँया बाहुला बाहिर निस्केको ,दाहिने खुट्टाको पन्जाको भागमा अटिकएको सोही खुट्टामा बाहिर कालो भित्र रातो Axis लेखिएको एउटा जुत्ता रहेको,दाहिने हातको नाडीमा कालो डोरी बाँधेको, सोही हातको चोर औँलामा धातुको काँडा जस्तो टुप्पो भएको औँठी भएको,बाँया हातमा कालो रबरको बाला लगाएको, दाहिने खुट्टाको गोलीगाँठा नजिक कालो डोरीमा कालै दाँना उनी बनाएको माला लगाएको,उक्त लाशलाई कपडा खोली उल्टाई पल्टाई गरी

हेर्दा निधारमा २“१ से.मी.भएको खोस्रिएको दाग,बाँया आँखीभौंमा २“०.५ इन्च र दाँया आँखीभौंमा १“०.२५ इन्च,टाउँकोको पछाडी १“०.५इन्चको काटिएको घाउ रहेको,अण्डकोष सुन्निएको अं चारकिल्ला सहितको लाशजाँच मुचुल्का ।

६)मृतक गोविन्द शाहीको लाशजाँच मुचुल्का:-

जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.१२ भेरी नदी स्थित पुर्व पश्चिम भेरी नदी, उत्तरमा अ.२५० मिटर टाढा असौजे सामुदायिक बन स्थित छिन्चु जाजरकोट सडक खण्ड र दक्षिणमा कुमाङ गाउँपालिका वडा नं.१ पाउकोट सल्यान यति चारकिल्ला भित्र भेरी नदीको सल्यान तर्फको भंगालोमा एक जना पुरुष व्यक्तिको मृत लाश पुर्व टाउको पश्चिम खुट्टा भई उत्तानो अवस्थामा जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.११ मटेला बस्ने बर्ष २३ का गणेश शाही समेतले फेला पारी प्रहरीलाई खबर गरे पश्चात उक्त स्थानमा प्रहरी टोली आई स्थानीयहरुको सहयोगमा उक्त मृत लाशलाई ट्युवमा राखी डोरीले बाँधी उक्त स्थानबाट डोरीको सहायताले पानीमा तान्दै तैराएर उक्त स्थानबाट अ.३०० मिटर उत्तर पश्चिम रहेको खोदा खोला बगरमा ल्याई डोरी खोली ट्युवबाट भुईमा राखि हेर्दा उक्त लाशको माथिल्लो शरीरमा लगाएको पहिलो रंगको हुटको टाउको तर्फको भागले टाउको, अनुहार,घाँटी छ्योपिएकोले अनुहारमा देखिएको उक्त हुटलाई च्याति भेला जम्मा भएका मानिसहरुलाई देखाउँदा उक्त लाश जिल्ला जाजरकोट भेरी नगरपालिका वडा नं.११ मटेला बस्ने ईन्द्र बहादुर शाहीको छोरा बर्ष अ.१८ को गोविन्द शाही हो भनी निजको सहोदर दाजु गणेश भन्ने सन्देश शाही समेतका मानिसहरुले सनाखत गरिदिए पश्चात उक्त लाशलाई ओल्ल्लाई पल्टाई हेर्दा शरीरको माथिल्लो भागमा बाहिर छातीमा सेतो रातो बुट्टा भएको कालो रंगको गोलो गला भएको हाप भेट, भित्र पहेलो रंगको पुरा बाहुला भएको हुक, तल्लो शरीरमा खैरी रंगको पाईन्ट, उक्त पाईन्टको घुँडा नजिक रहेको खल्टी भाग च्यातिएको, कम्मरमा खैरो रंगको पेटी, भित्र गाढा निलो रंगको पेन्टी कट्टु रहेको, उक्त लाश पुरै सुन्निएको, शरीरमा रहेका लुगाहरु खोलन नसकिने भएकोले पत्तीको सहायताले उक्त लुगाहरु काटी शरीरबाट हटाउँदै खोली लाशलाई ओल्टाई पल्टाई गरी हेर्दा मृतक लाशको शरिर पुरै सुन्निएको र कडा दुर्गन्ध आईरहेको, पुरै शरीर सडीगलेको,सुन्निएको,मलद्वारबाट दिशा जस्तो पदार्थ निस्केको,छाला खुईलिएको भन्ने समेत व्यहोरा उल्लेख भएको मिति २०७७।०२।२० गतेको लाशजाँच मुचुल्का ।

९. प्रतिवादीहरु विच वारदात मितिमा फोन सम्पर्क भएको (call detail)विवरण:

१) प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मो. नं. ९८४८९६९७३३ माप्रतिवादी टोप बहादुर मल्लले मोबाइल न. ९८४२३५३०२५ बाट १७:०६ बजेको समयमा,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

तत्पश्चात् १७:३२,१७:३९,१७:५६ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । ई.प्र.का चौरजाहरी ल्याण्ड लाईन र प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लबीच १७:१४,१७:१७,१७:३५,१७:४६ बजेको समयमा कुरा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी डम्बर ब मल्ल र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८६६८६८९६८ बीच १७:४०,१७:४१,१७:५१,१९:५२ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ । प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले मोवाइल नं. ९८६६०८३८२५ बाट प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई १७:४१,१७:४५ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ । प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल र प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४१५३७६७३ बीच १७:४७ बजे सम्पर्क भएको देखिन्छ । ई.प्र.का चौरजाहरीमा कार्यरत प्र.ना.नि. मदन शाहीले मो.न. ९८५१०१९४८४ बाट प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई १८:०९ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

२) प्रतिवादी रेशम मल्लको मोवाईल नं. ९८६८०८८१९२ बाट प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोवाईल नं. ९८४१५३७६७३ मा १७:३४ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

निज प्रतिवादी र प्रतिवादी बिनोद मल्लको मोवाईल नं. ९८६४९४१३१४ बीच १६:३२,१९:०९,१९:५५,१९:५६,२०:५९ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी ईर्द बहादुर मल्लको मोवाईल नं. ९८४४८९११२६ मा १९:२७ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ । निज प्रतिवादी तिलक चन्दको मोबाईल नं. ९८६८०८८२६८ बाट २२:०२३ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

३) प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोवाईल नं. ९८६६८६८९६८ र प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोवाईल नं. ९८४१५३७६७३ बीच १७:२७,१७:३४,१७:५२ बजेको समयमा सम्पर्क प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी बिनोद मल्लको मोवाईल नं. ९८६४९४१३१४ बीच १६:३२,१९:०९,१९:५५,१९:५६,२०:५९ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी टोप बहादुर मल्ल मोवाईल नं. ९८४२३५३०२५ बीच १७:२५,१७:३५,१७:३७ १८:०२,१८:०३ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी डम्बर ब मल्लको मोवाईल नं. ९७४८९६९७३३ बीच १७:२९,१७:४०,१७:५१ बजेको समयमा सम्पर्क अदान

प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (१) मोबाईल नं. ९७४८०४७६२१ बीच १७:३४,१८:१७ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ ।

४) प्रतिवादी सन्तोष मल्लको मोबाईल नं. ९८४००९५७५० र बिनोद मल्लको मोबाईल नं. ९८६४९४१३१४को बीच १७:२७,१७:३६,१७:४३,१७:४४,१७:४६,१७:५४,१७:५९,१८:०१,१८:०४,२२:४६ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । प्रतिवादी सन्तोष मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९को मोबाईल नं. ९८६८९४०८३३ बीच १७:२४,१७:२९,१७:३८,१७:५१,१८:०३ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ ।

५) प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४१५३७६७३२ प्रतिवादी तिलक चन्दको मोबाईल नं. ९८६८०८८२६८ बीच १६:४३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३)को मोबाईल नं. ९८६८१०४४०६ बीच १७:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी टोप बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४२३५३०२५ बीच १७:२३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८६६८६८९६८ बीच १७:२७,१७:३४,१७:५३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी रेशम मल्लको मोबाईल नं. ९८६८०८८१९२ बीच १७:३४ समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४८९६९७३३ बीच १७:४७,१९:०७ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

६) प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३९) को मोबाईल नं. ९८६८९४०८३२ प्रतिवादी सन्तोष मल्लको मोबाईल नं. ९८४००९५७५० बीच १७:२४,१७:२९,१७:३८,१७:५१,१७:५१,१८:०३,२१:२०,२१:४६,२१:५१,२२:१५ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३९) र प्रतिवादी बिनोद मल्लको मोबाईल नं. ९८६४९४१३१४ बीच १७:३० बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

७) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) को मोबाईल नं. ९८६८१०४४०६ र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (२) को मोबाईल नं. ९८१९५९८९३६ बीच १७:१६, १७:१७ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) र प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४१५३७६७३ बीच १७:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) र प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४८९६९७३३ बीच १७:३० बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र विनोद मल्लको मोबाईल नं. ९८६४९४१३१४ बीच १७:३४, १७:४२, १७:४७, १७:५२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

८) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) को NTC मो. नं. 9848009241 र प्रतिवादी तिलक चन्दको मोबाईल नं. ९८६८०८८२६८ बीच १७:२१ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

९) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (१) को NTC मो. नं. 9866083825 र प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८६८०८८४२० बीच १६:५३, १७:२० बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८४८९६९७३ बीच १७:४१, १७:४५ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१०) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (१) को मो. नं. ९७४८०४७६२१ (sky) र प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८६८०८८४२० बीच १६:५४ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र मोबाईल प्रयोगकर्ता नखुलेको मोबाईल नं. ९८६४२८५३४४ बीच १६:५७, १७:१६, १८:२६, १८:२८ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (२) को मोबाईल नं. ९८४८२०९९०६ बीच १७:१८, १७:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोबाईल नं. ९८६६८६८९६८ बीच १७:३४, १८:१७ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र ईन्द्र मल्लको मोबाईल नं. ९८४८२९९१७७ बीच १७:४२, १८:३६, १९:२३, २०:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

११) प्रतिवादी मोहन पुन मगरको मो. नं. ९८४८२४९३७६ र जाजरकोट बस्ने सुरज रोकायाको मोवाइल नं. ९८०४५६४४८३ बीच १७:२३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१२) प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको मो. नं. ९८६६८०१३३२ र प्रतिवादी प्रेम बहादुर ठकुरीको मोवाइल नं. ९८४९७०९८०४ बीच २१:३८ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१३) प्रतिवादी इर्द बहादुर मल्लको मो. नं. ९८४४८९११२६ र प्रतिवादी रेशम मल्लको मोवाइल नं. ९८६८०८८१९२ बीच १९:२७ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१४) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(२) को NTC मो. नं. ९८४८२०९९०६ र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को मोवाइल नं. ९७४८०४७६२१मा १७:१८, १७:२२ बजे र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १को अर्को मोवाइल नं. ९८६६०८३८२५ मा १८:२५, १८:२८, १८:५०, १८:५८, २०:०१ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१५) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (२) को Ncell मो. नं. ९८१९५९८३६ र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३ को मोवाइल नं. ९८६८१०४४०६ बाट १७:१७ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१६) प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मो. नं. ९८४१५३७६७३ र प्रतिवादी तिलक चन्दको मोवाइल नं. ९८६८०८८२६८ बीच १६:४३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३)को मोवाइल नं. ९८६८१०४४०६ बीच १७:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी टोप बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८४२३५३०२५ बीच १७:२३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८६६८६८९६८ बीच १७:२७, १७:३४, १७:५२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र प्रतिवादी रेशम मल्लको मोवाइल नं. ९८६८०८८१९२ बीच १७:३४ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । निज

प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र डम्बर बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८४८९६९७३३ बीच १७:४७,१९:०९ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१७) प्रतिवादी टोप बहादुर मल्लको मो. नं. ९८४२३५३०२५बाट प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८४८९६९७३३ मा १७:०६ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । तत्पश्चात यि दुई प्रतिवादी हरुबीच १७:३२,१७:३९,१७:५६,१८:०० बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ । प्रतिवादी टोप बहादुर मल्ल र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८६६८६८९६८ बीच १७:२५,१७:३५,१७:३७,१८:०२,१८:०३ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

१८) प्रतिवादी तिलक चन्दको मो. नं. ९८६८०८८२६८२ प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्लको मोवाइल नं. ९८४१५३७६७३ बीच १६:४३ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) को मोवाइल नं. ९८४८००९२४१ बीच १७:२१ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ ।

१९) प्रतिवादी विनोद मल्लको मो. नं. ९८६४९४१३१४२ प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को मोवाइल नं. ९८६८९४०८३३ बीच १७:२७,१७:३१,२०:५८ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी सन्तोष मल्लको मोवाइल नं. बीच १७:२७,१७:३६,१७:४३,१७:४४,१७:४८,१७:५४,१७:५९,१८:०१,१८:०४ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) (३) को मोवाइल नं. ९८६८८१०४४०६ बीच १७:३४,१७:३८,१७:४७ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी रेशम मल्लको मोवाइल नं. ९८६८०८८१९२ बीच १९:०२,२०:४०,२०:५२ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ । निज प्रतिवादी र प्रतिवादी मान बहादुर मल्लको मोवाइल नं. बीच १९:५५,१९:५६,२०:५९ बजेको समयमा सम्पर्क अदान प्रदान भएको देखिन्छ ।

२०) प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लको ९८६८०८८४२० प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्ल र प्रतिवादी परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम (३६)(१) को मोवाइल नं.

९८६६०८३८२५२ र ९७४८०४७६२९ बीच क्रमश १६:५३ र १६:५४ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

२१) प्रतिवादी धनाराज रानाको मो. नं.— ९८६८०९९९६५ र प्रतिवादी सन्तोष मल्लको मोबाईल नं .९८४००९५७५०बीच१५:३७१५.:३९ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ ।

२२)प्रतिवादी ईन्द्र मल्लको मो. नं.-९८४८२९९१७७७प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३९)को मो. नं.९७४८०४७६२९ बीच १७:४२१८.:३६१९.:२३२०.:२२ बजेको समयमा सम्पर्क भएको देखिन्छ २४) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)को मो. नं. - ९८४२३६६७४९ र निजको साथी पुष्पा शाही चौरजहारीले १२:०९ बजेको समयमा मोबाईल नं .९८६३१३९७६० बाट सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

२३) प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को मो. नं.- ९८२५५५३६७९ र निजको भाईले सयुक्त रुपमा प्रयोग गर्ने मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ मा प्रतिवादीपरिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को भाईले प्रयोग गर्ने मोबाईल नं.९८४२३४७३०७ बाट १७:१७ बजेको समयमा सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ र मृतक नवराज बि.क.को मोबाईल नं . ९८२५५८४४३४ बीचको लिंक 2020/03/30 (२०७६ चैत्र १७) गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं. ९८२५५८४४३४ मा धेरै पटक सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।2020/04/11(२०७६ चैत्र ३० (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा अ .३५ मि .सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।2020/04/13(२०७७ बैशाख०१ (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा लामो समय सम्पर्क गरेको देखिन्छ । 2020/04/14(२०७६बैशाख ०२ (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा धेरै पटक लामो समय सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।2020/04/14(२०७६बैशाख ०२ (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा अ .३९३६ से . सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।2020/05/18(२०७७ जेष्ठ ०५ (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७९ बाट मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा ४९३ से .सम्पर्क गरेको

देखिन्छ । 2020/05/18(२०७७ जेष्ठ ०५ (गते मोबाईल नं.९८२५५५३६७१ ले मोबाईल नं.९८२५५८४४३४ मा ४८ से .सम्पर्क गरेको देखिन्छ ।

१०. प्रतिवादीहरूको पोलिग्राफ रिपोर्ट:-

परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१)(Deception indicated), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)(Deception indicated), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३)(Deception indicated),रमित पुनमगर(Deception indicated), रेशम बहादुर मल्ल (Deception indicated)नेत्र बहादुर मल्ल(Deception indicated), रेशम बहादुर मल्ल(Deception indicated), रमित पुन मगर(Deception indicated), डम्बर बहादुर मल्ल(Deception indicated),सन्तोष मल्ल(Deception indicated), मोहन पुन मगर(Deception indicated), तुल बहादुर मल्ल(Deception indicated), लिपेन्द्र कुमार मल्ल(Deception indicated), इर्द बहादुर ठकुरी(Deception indicated),दिपेन्द्र चन्द(Deception indicated), प्रेम बहादुर ठकुरी(Deception indicated), हर्क बहादुर मल्ल(Deception indicated),डिल्ली मल्ल ठकुरी(Deception indicated), मान बहादुर मल्ल(Deception indicated), टोप बहादुर मल्ल(Deception indicated), विनोद मल्ल(Deception indicated), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९(Deception indicated) रहेको देखिन्छ । भिम बहादुर पुन (No Deception indicated), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (No Deception indicated), धनाराजराना (No Deception indicated), बिराज पुन(No Deception indicated),नविन कुमार जि.एम.(No Deception indicated), ईन्द्र बहादुर मल्ल(No Deception indicated),बिष्णु मल्ल(No Deception indicated) र सविन पुन(No Deception indicated)रहेको देखिन्छ ।

११. मृतकहरूको शव परीक्षण प्रतिवेदन:

(१)मृतक गोबिन्द शाही-There are reddious linear discoloration over left upper arm,left forearm and right forearm Which look like marbiling In denuded epidermeal layar of the skin., 2.Reddious brown abrasion like lesion 12*8 cm in size over lateral aspect of right thigh 30 cm below hip joint and 4cm above from knee joint.,3. Reddious brown abrasion like lesion 10*3cm in size over left knee.,4. Reddious brown abrasion like lesion 5*3 cm in size over left lateral aspect of leg 2cm above from lateral malleolus and 40 cm below from knee joint.,

(२)मृतक टिकाराम नेपाली:1.Reddious brown abrasion about 12 in number largest measuring 5*1.5 cm in size samllest measuring 1*0.5cm in size over anterior aspect of right leg 10cm from knee joint and 32 cm

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

from lateral malleolus., 2. Reddish brown abrasion about 10 in number largest measuring 4*2 cm size smallest measuring 0.5*0.5cm over anterior aspect of left leg 6cm from knee joint and 30cm from lateral malleolus., 3. Reddish brown abrasion measuring 8*1 cm over left lumbar region 18 cm from midline., 4. Reddish brown abrasion measuring 5*3 cm size over right lateral aspect of knee.,5. multiple reddish brown small abrasion over left shoulder region.,6. laceration measuring 2*1 cm size over left eyebrow 4cm from midline.,7. laceration measuring 2*5 cm size over left eyebrow 5cm from midline.,**There are blunt force injuries over head and face,knee and both lower extremities.,**

(३) मृतक नवराज बि.क.को:1.Reddish brown abrasion measuring 6*4cm over posterior aspect of left elbow.2. Reddish brown abrasion measuring 4*2cm over dorsal aspect of right forearm near elbow joint.

(४) मृतक सन्जु भन्ने सन्जीव बि.क.1.laceration measuring 3*1cm present over eyebrow 3cm from midline.2. laceration measuring 1*0.5cm present over right temporoparietal region 5cm from midline., 3. There is presence of deformity over right elbow joint.

(५) मृतक गणेश बुढा मगर, 1.Reddish brown abrasion measuring 28*7cm on left dorsum of hand and extended up to extensor surface of forearm 11cm from left elbow joint., 2. Reddish brown abrasion measuring 19*8cm over dorsum of right hand and extended up to extensor surface of forearm 20cm from elbow joint and 2cm from MCP.,3, Reddish from brown abrasion measuring 10*5cm over left shoulder 20 cm from midline., 4. Reddish from brown abrasion measuring 6*2cm over right knee.,5. Reddish from brown abrasion measuring 9*3cm over left knee.,6. Reddish from brown abrasion measuring 2*2cm on base of left great toe.,7. Reddish from brown abrasion measuring 8*3cm on base of right great toe.,

(६) मृतक लोकेन्द्र सुनार ;-1. There is swelling measuring 5*3cm over right forehead., 2.Reddish brown abrasion measuring 5*3cm size over lateral aspect of left leg,11cm from knee joint., 3. Reddish brown abrasion measuring 4*2cm size over lateral aspect of left leg,5cm above lateral malleolus.,4. Reddish brown abrasion measuring 6*4cm size 2cm below right knee joint.

१२. अभियुक्त उपरको अभियोग मागदावी

प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन, बिष्णु मल्ल समेतका प्रतिवादीले मृतक नवराज वि.क.लाई ठकुरी थरसंग प्रेम गरेको छ भन्ने कुरालाई जरीया बनाई मृतक

नवराज वि.क. समेतलाई घेराहाली कुटपीट गरी मारीदिने उद्देश्यले वारदात घटाउनको लागि वारदात मिति २०७७।२।१० गते करीब १८:०० बजे तिर वारदात स्थलमा पुग्ने गरी आपसमा फोन सम्पर्क गरेको देखिन्छ । पक्राउ प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन, बिष्णु मल्ल समेत वारदात स्थलमा मृतक समेतलाई लखेट्दै लगेको तथ्यमा सावित भई बयान गरेका छन । प्रतिवादी मध्येकी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले डुम भनि गालि गलौज गरेको कुरा समेत स्वीकार गरी बयानमा लेखाईदिएकी छन । निजले जातिय अपमान गर्ने गरी शब्द प्रयोग गरेको तथ्य निजको पोलीग्राफ परिक्षणबाट समेत पुष्टि भएको छ । प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) को अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा जातकै कारणले नवराज वि.क. समेतलाई वारदात मितिमा ज्यान मार्ने योजना बनाई अन्य प्रतिवादीहरू समेतसंग मिलेमतो गरी मृतक नवराज वि.क. समेतलाई उम्कन भाग्न नपाउने गरी घेरा हाली लाठी, ढुंगाले प्रहार गर्ने क्रममा मृतकहरूको सोही चोटको कारण मृत्यु भएको हो । वारदातमा घाईते पीडितहरूलाई समेत ज्यान मार्ने उद्देश्यले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा प्रहरीको हस्तक्षेप भएको हो भन्ने व्यहोरा खुलाईदिएका छन। निजको बयानसंग करीब करीब मेल खाने अन्य प्रतिवादीहरूको बयान व्यहोरा देखिन्छ । प्रतिवादीहरूको मौकाको बयान निजहरूको फोन सम्पर्क भएको देखिने कल डिटेल्स प्रतिवेदन, घटनास्थल मुचुल्का, वारदात स्थलको भौगोलिक परिवेश एवं दुरी, वारदातमा प्रतिवादीहरूको उल्लेख्य उपस्थिति र प्रतिवादीहरूको पोलीग्राफ परिक्षण प्रतिवेदन समेतबाट वारदात टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतले मृतकहरू गाउँमा जाँदै गरेको देखेपछि प्रतिवादीहरूले एक आपसमा मतसल्लाह गरी नवराज वि.क. समेतका जना १८ को निगरानि गरी ३ कि.मि. भन्दा टाढा पुगिसकेको अस्थामा समेत नवराज वि.क. समेतलाई लाठी, ढुंगाले प्रहार गरी लखेट्दै भेरी नदीको किनार सम्म पुन्याई लात, मुक्का, ढुंगा समेतले प्रहार गरेको तथ्य पुष्टि भएको देखिन्छ । वारदातमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०७७ / ३२ / ३२

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द्र, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन, बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन समेत भई गणेश बुढा, सन्जु वि.क., लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क., गोविन्द शाही, ईन्द्र जंग शाही, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेतलाई लाठी, ढुंगा समेतले ज्यान मार्ने उद्देश्यले कुटपीट गरेका मध्ये गणेश बुढा, सन्जु वि.क., लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क. र गोविन्द शाही तत्काल बेपत्ता भई भेरी नदिमा मृत अवस्थामा पछि फेला परेका र वारदात स्थलमा प्रहरी पुग्दा सम्म प्रतिवादीहरूले कुटपीट गरिरहेका ईन्द्रजंग शाह, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाहीलाई प्रहरीको हस्तक्षेपबाट प्रतिवादीहरूले थप प्रहार गर्नबाट रोकि निज घाईतेहरू बाँच्न सफल भएका भन्ने तथ्य घटनामा प्रत्यक्षदर्शीहरूको मौकाको कागज एवं घाईते पीडितहरूको शरिरमा लागेको चोटपटक समेतबाट पुष्टि भएको देखिन्छ । मृतकहरू गणेश बुढा, सन्जु वि.क., लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क. र गोविन्द शाहीको घाउँचोटको अवस्था हेर्दा, लाशजाँच मुचुल्का र शव परिक्षण प्रतिवेदनमा Blunt force समेत प्रयोग भएको कारणबाट घाउँचोट लागेको तथ्य स्थापित भएको छ । मृतकहरूको मृत्यु प्रतिवादीहरूले वारदात मितिमा प्रहार गरेका चोट समेतबाट भएको स्पष्ट देखिएको छ । विवेचित तथ्य प्रमाणको आधारमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द्र, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन, बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन समेतले प्रतिवादीहरू मध्येपरिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), डम्बर बहादुर मल्ल समेतको मतसल्लाहमा परी गणेश बुढा, सन्जु वि.क., लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क., गोविन्द शाही, ईन्द्र जंग शाही,

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेतलाई हुँदा सोही कुटपीट समेतको कारणबाट मृतक गणेश बुढा, सन्जु वि.क.,लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क., गोविन्द शाही को मृत्यु भएकोउक्त वारदातमा ईन्द्र जंग शाही, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेत तत्काल प्रहरीको हस्तक्षेपका कारण ज्यान बचन गएको हुँदा प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन , बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन समेतलाईमुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १७७ (१), दफा १८३ (१),दफा ४१ (क),(ग) र जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसुर अपराधमाप्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन , बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन लाई मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १७७ (२), दफा १८३ (२),दफा ४१ र जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय हुन र मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९, बमोजिम निज प्रतिवादीहरुबाट मृतक गणेश बुढा, सन्जु वि.क.,लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क., गोविन्द शाही, का नजिकका

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हकवाला र पीडित घाईतेहरु ईन्द्रजंग शाह, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेतलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई पाउन समेतको मागदावी लिईएको छ । साथै डम्बर बहादुर मल्ल सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्ति भएको हुँदा निजको हकमा जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ७(२) बमोजिम थप सजाय हुन समेत मागदावी लिईएको छ । प्रतिवादी मध्येकी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को कसूरमा संलग्नता सम्बन्धमा हेर्दा यी प्रतिवादीले नवराज वि.क. लाई डुम भनि तथा नाम गाली गलौज गरी जातिय भेदभाव गरेको भन्ने किटानी जाहेरी देखिन्छ । यी प्रतिवादीलाई अन्य प्रतिवादीहरूसँगै समेत गरेकोपोलबाट मृतक नवराज वि.क. को ज्यान मार्ने कसूरको षडयन्त्रमा संलग्न भएको देखिएकोछ । यी प्रतिवादीले अन्तर्जातिय प्रेम सम्बन्धबाट छोरीलाई छुटाउन भरमग्दुर प्रयास गरेको देखिन्छ । वारदात मिति भन्दा अगाडी २०७७।१।१७ गते नवराज वि.क. यी प्रतिवादीको घरमा आएका बखत पक्राउ गरी चेतावनी समेत दिई प्रहरीलाई बुझाईदिएको भन्ने देखिन्छ । यी प्रतिवादी समेतको षडयन्त्रबाट मृतक गणेश बुढा, सन्जु वि.क.,लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली, नवराज वि.क. र गोविन्द शाहीको वारदातमा मृत्यु भएको र उक्त वारदातमा घाईतेहरु ईन्द्रजंग शाह, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली वि.क., सरोज भडेल, आशिष वि.क., लाल बहादुर खड्का, भोला वि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेत उपर ज्यान मार्ने सम्मको कार्य भएको पुष्टी हुन आएको हुँदा निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७ (१), दफा ४१ (क)(ग) को कसूर कार्यका लागि सोही संहिताको दफा ३३(१) बमोजिमको कसूर, जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसुरमा मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३३ को उपदफा ३(क) जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय हुन र मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९ बमोजिम मृतकका नजिकका हकवालालाई र पीडित घाईतेहरुलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई पाउन समेतको मागदावी लिईएको छ ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसलापुस्तिका / ११०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लको हकमानिजको कसूर कार्यमा भएको सम्लग्नता सम्बन्धमा हेर्दा निज प्रतिवादी उपर किटानी जाहेरी नभएपनि वारदात मिति र समयमा यी प्रतिवादी र अर्का प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) विचमा फोन सम्पर्क भएको देखिन्छ । अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा यी प्रतिवादीले मृतक नवराज वि.क. समेतको कर्तव्यबाट मृत्यु भएको भन्ने जानकारी पाई नजिकको प्रहरीमा खबर नगरी वारदात घटीसकेको थाहा पाई घटनालाई लुकाउन छिपाउन मतियारको भुमिका निर्वाह गरेको पुष्टि हुन आएको हुँदा निज प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३६(१)बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६ (३)(ख) बमोजिम सजाय हुन मागदावी लिईएको छ साथै विरुद्ध खण्डका प्रतिवादीहरुबाट क्षतिपूर्ति शुल्क (कम्पेनसेसन लेभि) अपराध पीडित संरक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४१ बमोजिम हुन समेत मागदावी लिईएको साथै पक्राउ प्रतिवादीहरुडम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनिने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन , बिष्णु मल्ल र इन्द्र बहादुर मल्ल समेत २७ जना लाई यसै अभियोग पत्र साथ पेश गरिएको छ । वारदात पश्चात फरार प्रतिवादीहरुतुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन समेत ५ को हकमा सम्मानित अदालतबाट म्याद जारी हुन अनुरोध छ । परिवर्तित ५४ रुकुमपश्चिम ३६ र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ का हकमा छुट्टै अभियोग पत्र सम्मानित अदालतमा दर्ता गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ । अन्य अभियुक्तहरु प्रस्तुत वारदातमा संलग्न भएको भन्ने कुरा खुल्न आएका बखत कानून बमोजिम थप दावी लिईने व्यहोरा अनुरोध छ भन्ने समेत व्यहोराको वादी नेपाल सरकारको अभियोग माग दावी ।

१४. प्रतिवादी टोपबहादुर मल्लको अदालत समक्षको बयान

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन बिहान खेत बारीमा कामकाज गरेर सोही दिनको बिहान अं. १०:१५ बजेतिर म, मेरो दाजु धनबहादुर मल्ल, अर्का प्रतिवादी तिलक चन्द्र र प्रतिवादी रेशम बहादुर मल्ल गरी जम्मा ४ जना व्यक्तिहरू घरबाट माछामार्न भनी भेरी नदिमा गै सोही दिनको दिउसो अं. ०३:१५ बजे सम्म जाल खेल्ने काम गरेका हौं। पछि हामीलाई भोक लागेकोले कालेगाउँकोपुलको रुकुमतिरको भागमा आई नास्ता खाने भनी होटेलमा केही नास्ता छ कि भनेर सोधदा त्यहाँ नास्ता केही पनि नभएकोले हामी चारै जना व्यक्तिहरू घरतिर आउने भनी त्यहाबाट सँगै हिडेका हौं। घर आउने भनी बाटोमा हिड्दै गर्दा मध्य पहाडी सडक बाटोमा हिड्दै जाने क्रममा स्याउली बजार भन्ने ठाउँमा पुगेको अवस्थामा सोही ठाउँको मिश्र मल्लको कटेजमा बसिरहेको अवस्थामा सोही बाटो हुँदै माथी गाउँतिर मैले नचिनेका १५/२० जना केटाहरू डिडै गरेको देखेको हुँ। पछि मैले तिब्यक्तिहरूलाई देखेपछि तत्काल मैले वडा अध्यक्षलाई कहाँका केटाहरू हुन यस्तो लकडाउनको अवस्थामा गाउँमा घुम्न आएका छन् भनी फोनबाट कुरा गरेकोमा वडा अध्यक्षले हुन्छ ति मान्छेहरू कता जान्छन्निगरानीमा राख भनी मलाई भन्नुभयो। सोको केही समय पश्चात शालिकराम चन्द्रको मोबाईलमा मृतक पक्षले फोन गरेका रहेछन्। सो मोबाईल प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को भाईले उठाएको रहेछ, निजले फोन उठाएपछि सो फोनबाट बिनोद मल्लको घर कहाँ छ भनेर मृतक पक्षले फोनबाट सोधेका रहेछन्। फेरी निज प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को भाईले मलाई ठुला बुबा ति माथी गाउँतिर केटाहरूले बिनोद मल्लको घर कहाँ छ भनी सोधेका छन भनी मलाई भन्यो। अनि मैले तत्काल बिनोद मल्ललाई फोन गरे तर निज बिनोद मल्लको फोन उठेन। त्यसपछि मैले फेरी बिनोद मल्लको अंकल नेत्रबहादुर मल्ललाई फोन गरी निजलाई गाउँमा आएको अपरिचित केटाहरूले बिनोदको घर कहाँ छ भनी सोधिरहेका छन, बिनोद कहाँ छ भनी सोधे, निज नेत्रबहादुर मल्लले मलाई फोनबाट खोई अगाडी त बिनोद यहि थियो अहिले कता गएको छ मलाई थाहा भएन भनी जबाफ दिए। सो समयमा ति अपरिचित व्यक्तिहरू ढुङ्गे खानीबाट हाम्रो गाउँतिर गएको मैले सडक बाटो बाटै देखेकोले सो कुराको जानकारी फेरी मेले वडा अध्यक्षलाई फोन मार्फत जानकारी गराएको हुँ। सो को केही समय पश्चात तत्काल फेरी मानबहादुर मल्ललाई फोन गरी बिनोद मल्ल कहाँ छ भनी फोन गर्दा निज मानबहादुर मल्लले बिनोद मल्ल मसँग नै छ भनी जबाफ दिए। फेरी मलाई प्रतिवादी मानबहादुर मल्लले फोन गरी १८/१९ जना केटाहरू अहिले मेरो घरमा आएका थिए। मैले निजहरूलाई पानी खाएर जाउ भनी भन्दा पानी नखाएर तलतिर गए भनी मलाई जानकारी गराएका हुन्। सोको केही समयपछि फेरी मलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मानबहादुर मल्लले फोन गरी हामीहरु ति अपरिचित गाउँमा घुम्न आएका केटाहरुलाई नियन्त्रण गर्ने भनी हिडिरहेका छौं, तिमिहरु पनि कहाँ छौं आउ भनी फोन मार्फत जानकारी गराएकोले सो समय सम्म म मध्यपहाडी सडक बाटोकै स्याउली बजारमा नै भएकोले सो ठाउँबाट म, तिलक चन्द, हर्कबहादुर मल्ल पनि निज लकडाउनको समयमा गाउँमा आएका अपरिचित व्यक्तिहरुलाई नियन्त्रणमा लिने भनी घटनास्थलतिर गएका हौं। पछि हामी हिडदै जाने कममा च्यानडाँडा भन्ने ठाउँमा पुगेको अबस्थामा ति गाउँमा घुम्न आएका सो ठाउँ देखि करिब ३०० मिटर भन्दा बढी टाढाको दुरीमा गैसकेका थिए। त्यसपछि म त्यहाँ च्यानडाँडाबाट अगाडीतिर हिडि करिब ३००/४०० मिटर जति हिडि हरि घर्तिको घरमा पुगेको अबस्थामा सो भन्दा अगाडी मध्यपहाडीको सडक बाटोमा मैले नचिनेका धेरै मान्छेहरु दौडिरहेका थिए। एकजना मान्छेलाई बाटोमा नियन्त्रणमा लिएर राखेका थिए। उक्त मान्छेलाई को कसले नियन्त्रणमा लिएको हो सो मलाई थाहा भएन । पछि मध्यपहाडी सडक बाटोमा हिड्दै दौड्दै गरेका मैले नचिनेका मान्छेहरु अगाडी अगाडी कता गए मलाई थाहा भएन । पछि सो सडक बाटो देखी तल भेरीको वारीपट्टि र पारिपट्टि समेत मान्छेहरु भएको देखी म पनि एकलै नदि किनारमा गएको हुँ। सो अबस्था सम्म मसँग साथै गएका तिलक चन्द र हर्कबहादुर मल्ल के कता गए मलाई थाहा भएन। पछि म भेरी किनारमा पुग्दा मैले निज तिलक चन्द र हर्कबहादुर मल्ललाई देखेको होईन। पछि भेरी किनारमा गै हेर्दा त्यहाँ अन्य प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, विनोद मल्ल, रमेश मल्ल, विष्णु मल्ल, भिम पुन र धनेन्द्र रानाले ५ जना मान्छेलाई नियन्त्रणमा लिएको देखेको हुँ । पछि ति ५ जना व्यक्तिहरुलाई म समेतले प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौं । पछि म त्यहाँबाट आफ्नो घरतिर आएको हुँ । भेरी पारिपट्टि जाजरकोटको भागमा पनि धेरै मान्छेहरु थिए, ति मान्छेहरु माथितिर हिडिरहेको देखेको हुँ । मैले कोही कुनै व्यक्तिहरुलाई हानेको, कुटपीट गरेको होईन । कोही कसैलाई जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव समेत गरेको होईन र मैले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरेको होईन । निज मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के? कसरी भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा को छैन। घाईतेहरुलाई पनि को कसले के कसरी किन घाईते बनाएका हुन सो मलाई थाहा छैनभन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मध्येका टोपबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

१५. प्रतिवादी मानबहादुर मल्लको अदालत समक्षको बयान

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला हुने मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते म मेरो घरमै थिए, प्रतिवादीमध्येकै टोपबहादुर मल्लले मलाई फोन गरी बिनोद मल्ललाई खोजी रहेका छन् त्यही सुरक्षी राख्नु भनी फोन गरेका थिए बिनोद मल्ललाई किन सुरक्षीत राख्नुभनेका हुन् त्यो बारेमा मलाई थाहा भएन। त्यस कारण मैले त यही कोठामा बस म बाहिर हेर्छु भनि बाहिर निस्कदा मेरो घर नजिकै त्यी केटाहरु आएका रहेछन्। त्यतिकैमा प्रतिवादीमध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ ले फोन गरी जाजरकोट देखि केटाहरु आएका छन् रे तिनीहरुलाई कता जान्छन् हेर्नु भनेकाले मैले त्यी केटाहरुलाई कहाँ बाबु घर भन्दा कसैले चौरजहारी कसैले जाजरकोट कसैले रिम्ना भने त्यसपछि मैले कहाँ आउनु भएको हो त भन्दा हामी काफल खान आएका हौं अंकल भनेकाले मैले यहाँ त काफल पाइन्न भने त्यसपछि त्यी केटाहरु बिनोद मल्लको घरको पछाडी बाटो हुँदै गए केही समय पछि मैले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी सोधदा किन आए छन त यस्तो लकडाउनको बेला ठिकै छ, मैले इ.प्र.का चौरजहारीलाई पनि फोन गरेको छु हामी पनिआउछौं तिनीहरुलाई नियन्त्रण गर्नु पर्छ भनेकाले डम्बर बहादुर मल्ल, बिनोद मल्लको घर हुँदै जानु भयो म त्यसको २०/२५ मिटरको दुरीमा पछि थिए। त्यतिखेर त्यी केटाहरु मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो काटी सकेका थिए र त्यी मध्ये १ जना केटालाई वडा अध्यक्ष लगाएका व्यक्तिले नियन्त्रणमा लिएका थिए। त्यसको केही समय पछि २ जना प्रहरी मोटरसाइकलमा त्यहा पुगी सकेका थिए म पनि त्यतिखेर त्यही थिए र पछि प्रहरीले तपाईंहरु घर गैजानुहोस् सामाजिक दुरी कायम गर्नु पर्छ भनेकाले म टोप बहादुर मल्ल डिल्ली मल्ल, लिपेन्द्र मल्ल, हर्क मल्ल र नेत्र बहादुर मल्ल लगायका हामीहरु घर तर्फ फर्केका हौं। वडा अध्यक्ष भने त्यही थिए पछि साँझ मैले वडा अध्यक्षलाई फोन गरी सोधदा १२ जना ब्यक्तिलाई नियन्त्रणमासमातिए भनेकाले सो कुरा थाहा पाएको हुँ। त्यो बाहेक अन्य कुरा मलाई केही थाहा भएन। निज मृतक नवराज वि.क. समेतका व्यक्तिहरुको मृत्यु के? कसरी को कस्को कारणवाट भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा को छैन। म मध्येपहाडि लोकमार्ग सम्म मात्र गएको हुँ र त्यहाँवाट प्रहरीले तपाईंहरु घर जानुहोस् भनेकोले म घर फर्केको हुँभन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मध्येका मानबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

१६. प्रतिवादी सन्तोष मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको साँझ ०५:०० बजेतिर मैले मेरो घरको बारीमा आमासँग पिडालु लगाउने काम गरिरहेको थिएँ। सो समयसम्म मलाई सो गाउँमा कोही

कुनै केटा आएको नआएको भन्ने सम्बन्धमा मलाई केही पनि थाहा थिएन। मेरो घर मध्यपहाडी सडक बाटो देखि केही तल एकलै पर्दछ। सोती गाउँ मेरो घर देखी धेरै माथी पर्दछ। सो गाउँमा जान मेरो घरबाट हिडेर करिब ४५ मिनेट जती लाग्दछ । पछि मैले मेरै घरमा आमासँग कामकाज गरिरहेको अबस्थामा सोही दिनको करिब ०५:३० बजेतिर मलाई प्रतिवादी मध्यका परिवर्तितनाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९ ले मलाई फोन गरी अंकल १८/१९ जनाको टोली आएको छ, ति व्यक्तिहरुले विनोद मल्ललाई र विनोद मल्लको घर सोधिरहेका छन भनेर फोन गरे। अनि मैले सोको केही समय पछि विनोद मल्ललाई फोन गरे तर सो विनोद मल्लको फोन उठेन। अनि मैले पुनः आमासँग पिडालु लगाउने काममा लागिरेहें। सोको केही समय पछि अर्थात करिब ०५:४५/०६:०० बजेतिर मलाई विनोद मल्लले फोन गरेर तपाइ कहाँ हो अंकल भनी सोध्यो मैले म घरमा छु भनी भने अनि मैले त कहाँ छस् भनी विनोद मल्ललाईसोधे निजले म मानबहादुर मल्लको घरमा छु भनी भनेपछि निजले आफै फोन कटाएका हुन। अनि मैले पुनः आफनै कामलाई निरन्तरता दिए। सोही अबस्थामा मैले बारीमा पिडालु लगाईरहेको अबस्थामाम उक्त भेरी किनारमा हुँदा सो स्थानमा अन्य प्रतिवादीहरु टोपेन्द्र मल्ल, विनोद मल्ल, रमेश मल्ल, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, मोहन पुन मगर पनि सोही स्थानमा आएकोले निजहरु र म समेतले सो भेरी किनारमा बसेका मैले नचिनेका ५ जना व्यक्तिहरुलाई नियन्त्रणमा लिई सोही हामी नजिकै रहेको प्रहरी टोलीको जिम्मामा लगाएका हौं। भेरी नदि पारी जाजरकोटतर्फ पनि केही केटाहरु थिए। अनि प्रहरीले सामाजिक दुरी कायम राख्नुपर्दछ, भिडभाड गर्नुहुदैन, तपाईहरु आ आफनो घरमा जानुहोस भनेकोले म मेरो घर एकलै भएकोले म एकलै आफनो घरमा हिडदै आएको हुँ। मैले मृतक नबराज बि.क. समेतलाई लखेटेको तथा कुटपीट केही पनि गरेको होईन। मैले उक्त वारदातको दिनमा निज नबराज बि.क. समेतका निजका साथीहरुलाई देखेको पनि होईन। मैले देखेको भनेका ति म समेतका व्यक्तिहरुले नियन्त्रणमा लिई प्रहरीको जिम्मामा लगाएका व्यक्तिहरुलाई मात्र देखेको हुँ। सो बाहेक मैले कोही कसैलाई लखेटने, कुटपीट गर्ने लगायतको केही पनि कार्य गरेको होईन। सो म भएको ठाउँमा केही कुनै घटना तथा बिबाद भएको होईन । मैले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरेको होईन। निज मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी सन्तोष मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसलापत्रिका / ३३०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

१६. प्रतिवादी डिल्ली मल्ल ठकुरीको वयान

प्रस्तुत वारदात मिति २०७७/०२/१० गते दिन म मेरो घरमा नै थिए। मेरो श्रीमती माईतीमा गएको हुदाँ दिउसो अ.१२:०० बजेको समयमा मेरो माईली छोरीले खाना खान बोलाएकोले म खाना खाइ सके पछि निद्रा लागेकाले सुतेको हुँ। म सुति रहेको समयमा करीब ३ बजेको समयमा मेरो श्रीमतीले मलाई आज लिन नआउनु, म माईतीवाट भोली मात्र फर्किने हुँ भनि फोन गरेकी थिईन त्यसपछि म मेरो घर देखी तलको ढुङ्गेखानीको तरकारी बारीमा काम गर्न गएको थिए र मैले तरकारी बारीमा काम गरि रहेका अवस्थामा अं. ४-५ बजेको समयतिर मेरो घर नजिकैको मेरो दाई नाता पर्ने परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) को घरमा हो-हल्ला भएजस्तो आवाज सुनेको हुँ र सोही बेला दाई नाता पर्ने परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र निजको छोरा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) हुंगे खानीबाट मैले काम गरिरहेको बारी हुदै आफ्नो घरतिर जादै गरेका देखेको हुँ। निजहरुले मसँग केही पनि कुरा नगरि हो-हल्ला भएको ठाँउ आफ्नो घरतिर गएका हुन्। केही छिन पछि के हल्ला भएको रहेछ भनि म पनि हो-हल्ला भएको घरमा गई हेर्दा दाई नाता पर्ने परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), निजको छोरा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), निजको श्रीमती परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) र मेरो माईली बुहारी रहेछन् मैले के भएको हो भनि सोधपुछ गर्दा मेरो माईली बुहारी लक्ष्मी मल्लले जाजरकोटबाट धेरै केटाहरु आएकोले हो हल्ला भएको हो भनि भनेकी हुन् र सोही समयमा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले ति केटाहरु आएको भन्ने कुरा वडा अध्यक्षलाई फोन गरेको र वडा अध्यक्षले पनि ति केटाहरु लाई निगरानामा राख्दै गर्नु मैले प्रहरीलाई खबर गरेको छु लकडाउनको बेलामा अर्काको गाउँमा आउने को केटाहरु हुन् म र प्रहरी आउन्जेल ति केटाहरुलाई निगरानीमा राख्नु भनि भनेकोले म, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र निजको छोरा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतले ति केटाहरु कतातिर छन् भनि निगरानी गर्नको लागि ति केटाहरुको पछि पछि मध्य पहाडी लोकमार्गको वाटोमा गएका थियौं सोही क्रममा औलको मध्य पहाडी रोडमा ति केटाहरुको पछाडी तिर मेरो श्रीमतीको मामाको छोरा मेरो साला महेश कार्कीलाई देखे पछि निजलाई मैले बोलाई कहाँ आएको हो यस्तो लकडाउनको बेला भनि सोधपुछ गर्दा निज महेश कार्कीले साथीहरुले काफल खान जाम भनि मलाई लिएर आएका हुन् भनि मलाई भन्दा मैले तिमी कुलतमा लागेका छौं नि, जाँड रक्सी खाने गाँजा, भाङ्ग खाने गर्ने गर्दछौं रे, पख म तिमि यहाँ आएको कुरा घरमा भनि दिन्छु भनि त्यही बेलामा मेरो श्रीमतीको मोवाईल

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नं. १८६९५२०९७२ मा तिम्रो मामाको छोरा यहाँ आएको छ भनि निज महेश कार्की यहाँ आएको कुरा निजको बुवा आमालाई भनि दिनु भनि खबर गरे पछि निज महेश कार्कीलाई म र प्रेम बहादुर मल्ल ठकुरीले सम्झाई बुझाई गर्ने क्रममा जाजरकोट घर भै हाल इलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीका प्रहरी जवान श्याम शाह सोही बेलामा बाईकमा आईपुगेकोले तिम्रो गाउँको केटा पनि आएका रहेछ भनि निजलाई प्रहरीको जिम्मा लगाउने क्रममा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल पनि त्यहीनेर आउनु भएको हो र केही बेर पछि असई सहितको प्रहरी टोली पनि त्यहाँ आई पुगेका हुन्। त्यस पछि प्रहरी हवलदार, महेश कार्की, म, प्रेम मल्ल ठकुरी र डम्बर बहादुर मल्ल औलको मध्य पहाडी वाटो नेर बसी राखेका थियौ अन्य प्रहरीहरू बारदात भएको भनिएको स्थानमा गई बारदातस्थानवाट करिब साँझको ७:३० बजेको समयमा अरु ६ जना केटाहरूलाई प्रहरी टोलीले नियन्त्रणमा लिएर आएको थियो सो पछि म प्रहरी श्याम शाहको बाईकमा चढी मेरो घरमा गएको हुँ। मृतकहरू नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका व्यक्तीहरूलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरू डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराधगरेका होईन र मृतक नवराज बि.क. लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन । अरु कोही कसैले पनि कुटपीट गरेको देखेको होईन। निज केटाहरू प्रहरीलाई देखि भाग्ने क्रममा भेरी नदीमा हाम फाल्दा पौडी खेलन नजानेर डुबेर मृत्यु भएको हुनु पर्दछ भन्ने व्यहोराको प्रतिवादी डिल्ली मल्ल ठकुरीले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

१७. प्रतिवादी तुलबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२ /१० गते बिहान ६ बजे जाजरकोट जिल्ला बोहरा गाउँ वडा न. ४ मा मेरो मामा बितेको कारण म त्यहा मानो लिएर गएको थिए। त्यही खाना खाएर केही बेर बसी ४ बजेतिर जाजरकोट हुदै कालेगाउँको पुल तरी हिडिरहेको थिए तर मलाई त्यहाँ यस्तो घटना भएको छ भन्ने केही थाहा भएको थिएन। म मध्य पहाडी लोक मार्ग सडक पुग्दा सुरक्षाकर्मी लगायत केही मानिसहरू र २ जना केटाहरू सुरक्षा कर्मिले नियन्त्रणमा ल्याएर राखेको र मैले तलतिर भेरीतिर हेर्दा भेरीको किनारमा केही सुरक्षा कर्मि र केही मानिसहरू पनि देखेको हुँ। मैले आँखाले ठम्याउन सकिन को कति जना थिए। त्यसपछि सुरक्षा कर्मिहरूले तपाईंहरू यहाँ नबस्नुहोस भनेपछि म त्यहाबाट मेरो गन्तव्यतिर लागेको हुँ। त्यसपछि भोली पल्ट रेडियो मार्फत मृतक नवराजको लास फेलापरेको भन्ने सुनेको हुँ। अन्य कुरा मलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नभएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

केही थाहा भएन र मृतक नबराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरूको मृत्यु के कसरी को कसको कर्तव्यबाट भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी तुल बहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

१८. प्रतिवादी सविन पुनको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात भएको २०७७/०२/१० गते दिन विहान अं. ८:०० बजेको समयमा मेरो घर गोईरी ज्युलाकोकालेगाउँको पुल नजिक खानेपानी सम्बन्धी बैठक बोलाईएकोमा सदस्य गोरख घर्तीका रोहवरमा म पनि त्यस ठाउँमा गएको थिए र मेरो घरमा श्रीमती सुत्केरी भएकोले ९:०० बजेको समयमा बैठक नसकिदै घर फर्किए र दिन भरी घरमा गाई बस्तु हेरी सुत्केरीको लागी माछा मार्न भनि साँझ पख अं ४/५ बजेको समयमा भेरी नदिमा जाँदैगर्दाकोक्रममा गोईरी ज्युला बर पिपलको रुखमा प्रतिवादी विराज पुनले जाल बनाई राखेका थिए। त्यहाँ तुलवीर पुन र निजको श्रीमती हिमसरा पुन पनि त्यही थिए १०/१५ मिनेट जती पिपलको वोटमा हामीले कुराकानी गरी विराज पुन र म माछा मार्न भनि रुप्से खोला नजीकै भेरी नदीमा गयौं । करीब पौने घण्टा जति माछा मारी राखेको अबस्थामा त्यसै क्रममा हामीले माछा मारी रहेको भन्दा करिब ५०० मिटर तल बारदात भएको भनिएको ठाउँ मुख्याताल तिर १०/१५ केटाहरू हो- हल्ला गर्दै भेरी किनार तिर आई रहेको देखेका थियौं र ति केटाहरूलाई लकडाउनको समय भएकोले प्रहरीले लखेटदै लगेको होला जस्तो लागी हामी पनि त्यहाँबाट भागौं जस्तो भई रहेको थिया। हामी भन्दा १५० मिटरको दुरीमा गोईरी औलको बर पिपलको गोरेटो वाटो हुदै परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) आई हामीतिर जोडले कराएर लकडाउनमा भागेका मान्छेहरू आएका छन। तिनिहरूलाई समात्नु (नियन्त्रणमा लिनु) भनि भनेकोले हामी पनि ति केटाहरू भएका ठाउँ नदिको भंगालो तिर ५/६ मिनेट पछाडी जादाँ त्यहाँ जाजरकोट तिरका ५ जना केटाहरूलाई टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३),विष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, मोहन पुन मगर, सन्तोस मल्ल र टोप बहादुर मल्लले नियन्त्रणमा लिनको लागि गएका थिए र भेरीको रुकुम तिरको भागमा प्रहरी समेत बसेको थिए र माथी मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटोमा १०/१५ जना जती मानिसहरू जम्मा भएर हेरी रहेका थिए। त्यसपछी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतले विराज पुन र मलाई तिमीहरू पौडी खेलन जानेका छौं यीनी मध्यका केही केटाहरू भेरी पारी भागेर गएका छन केटाहरूलाई नियन्त्रणमा लिएर आउ भनेपछी हामी पौडी खेली भेरी पारी जादाँ फुटबल खेल्ने नविन घर्ती, रमित पुन लगायतका करिब २२/२३ जना व्यक्तीहरूले ५

जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिइ सकेका रहेछन र ति केटाहरु लाई नियन्त्रणमा लिईसकेपछि जाजरकोटको होली खोलाको प्रहरी चौकीमा म समेत गई बुझाएका हौं। केटाहरु प्रहरीलाई बुझाएपछि ति केटाहरुलाई प्रहरीले सोधपुछ गर्दा हामी नवराज वि.क.को साथमा लागी काफल खान भनि आएका हौं भनि भनेका थिए र त्यसपछि हामी फर्कदा खेरी भेरी पारी नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई मध्य पहाडी लोक मार्गमा उकाली प्रहरीको भ्यानमा राखी म, नविन घर्ती समेतका व्यक्तीहरु हामीले माछा मार्ने स्थान मा आई माछामार्ने जाल र कपडा लिई अं. रातीको ७:३० बजे तिर घरमा फर्केका हौं। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तीहरुलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरु डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध पनिगरेको होईन र मृतक नवराज वि.क.समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट, छेकबार गरेको देखेको होईन। निज केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो भन्ने मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मध्येका सविन पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

१९. प्रतिवादी मोहन पुनको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातमिति २०७७/०२/१० गते दिन म मेरो घर गोईरीवाट विहान ८:०० बजे नैसोती स्थित ढुङ्गेखानिमा काम गर्न गएको थिए विहान अ. १०:०० बजेको समयमा वारदात भएको भनिएको स्थान जिउला भन्न ठाउँमा खानेपानीको बैठक भएकोले म उक्त स्थानमा बाईकमा गई खानेपानिको बैठकमा करिब दिउसोको २:०० बजे सम्म बसी त्यस पछि कालेगाँउको पुलवारी पट्टी खाजा खान भनि म, नविन घर्ती, रमित पुन, धनराज राना, गोरख घर्ती, ओम प्रकाश पुन, गगन राना, लक्ष्मण पुन लगायतका खानेपानीको बैठकमा आएको टोलीगई एक आधा घन्टा जती बसी चाउमीन र चाउचाउ अण्डा खाई दिउसो अं. ३:०० बजेको समयमा सबै जना आ-आफ्नो घरतिर जानु भयो र म ढुंगे खानी तिर फर्किए। म कालेगाउँ बाट ढुंगेखानीमा फर्किदा च्यानडाडाँ भन्ने ठाउँमा प्रतिवादी मध्यका टोप बहादुर मल्ल, रेशम मल्ल र एकजना अंकल समेत ३ जना भै माछामार्न (जाल खेल्न) बाट आई बसेको अबस्थामा मेरो बाईक रेशम मल्लले चलाई म पछाडी बसी ढुंगे खानी तिर गयौं। मेरो बाईक लिएर रेशम मल्ल आफ्नो घरमा जानु भयो र म ढुंगेखानीमा काम गर्न भनि गएको बेलामा काम गर्ने अन्य साथीहरु त्यहाँ नभएपछि म रेशम मल्लको घरमा गई बाईक ल्याएर बाईक घरमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नैसकेको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

छोडनका लागि दिउसोको अं. ३:४५ बजेको समयमा स आफ्नो घर गोईरी गई मेरो बाईक घरमै छोडी म पुनःढुङ्गे खानी गएको हुँ त्यसछी ढुङ्गे खानीमा लोकेन्द्र घर्ति, डिल्ली घर्ति, तुलाराम घर्ति, नैन बहादुर पुन, भिम बहादुर बुढा र मैले काम गरि राखेको अवस्थामा साँझको अं. ५:३० बजेको समयतिर तुलाराम घर्तिलाई लक्ष्मण पुनले फोन गरि बडा अध्यक्षले भनेको जाजरकोट वाट १७/१८ जनाको केटाहरुको टोली ढुंगे खानीको बाटो हुदै आएका छन रे हेर्नु आए नआएको के हो ? आएको भए तिनिहरुलाई कता गएका छन वा कतावाट आउछन हेर्नु भनि फोन गरे पछी हामी १५ मिनेट जती अरु काम गरि सके पछी पनि कोही केटाहरु नदेखेपछी हामी खानीबाट सोतीको गाउँ हुदै मध्य पहाडी लोक मार्गघर तर्फ गयौ। मेरो साला हरिकृष्ण बुढा जाजरकोटवाट पिडित भनिएका केटाहरु सगै हिड्ने भएकोले साला पनि आएको छ कि भनि सालाको मोवाईलमा फोन गर्न खोज्दा सम्पर्क नभएपछि, साला पनि आएको छ की भन्ने सोची ति केटाहरु भएको ठाउँतिर सोती गाउँ हुदै घर जाने भनि गयौ र सालालाई केही गर्दा पनि फोन नलागे पछि मेरो साला जाजरकोटी केटाहरुको साथी भएकोले सालो पनि आएको होला भन्ने सोची मध्य पहाडी लोकमार्गहुँदै केटीको घरतिर हामी ढुङ्गे खानीमा कामगर्ने कामदारहरु जाने क्रममा अरु साथीहरु विच वाटो सम्म पुगेको अवस्थामा ति केटाहरु प्रतिवादी विनोद मल्लको घरतिर गएका छन भन्ने सुनी विनोद मल्लको घरतिर गएको हुँ र विनोद मल्लको घरतिर पनि केटाहरुलाई पनि नदेखेपछी म वारदात भएको भनिएको स्थलतिर जादाँ करीब साँझको ६:१५ बजेको थियो र सो गोईरी औल भन्ने मध्य पहाडी लोकमार्गमा जादाँ म एकलै गएको हुँ म त्यहाँ पुग्दा लोकमार्गको रोडमा करिब १०० जनाको हाराहारीमा मानिसहरु जम्मा भएका थिए र भेरी नदिको विच भागमा पनि मान्छेहरु देखेपछी म मेरो सालो त्यहाँ छ की भनि हेर्नको लागि भेरी नदिमा जादाँ भेरीको सानो भङ्गालोको पारी जाजरकोट तिरका केटाहरुलाई प्रतिवादी बिष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, सन्तोस मल्ल, विनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका ५/६ जनाले ले नियन्त्रणमा लिई रहेको थिए सोहीअवस्थामा मलाई पनि इलाका प्रहरी कार्यालयचौरजहारीको प्रहरी सर(प्रहरी लेखापाल) लेभङ्गालो तरी जान र नियन्त्रणमा लिन भनि भनेकोले म पनि ५ जना भएको ठाउँमा गएको हुँ र मेरो सालालाई नदेखेपछी ति ५ जना केटाहरुलाई प्रहरीलाई बुझाएपछी म मध्य पहाडी लोक मार्गमा उक्ली फेरी सालोलाई खोज्न कालागाउँको पुल तिर भेरी पारि गई नभेटेपछी म साँझको अं. ७:३० बजेको समयमा घर फर्केको हुँ। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका व्यक्तीहरुलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरु डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज वि.क. लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट गरेको देखेको होईन। निज मृतक केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो अन्य मलाई केही थाहा छैनभन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मोहन पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२०. प्रतिवादी प्रेमबहादुर ठकुरीको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन म मेरो घरमै थिएँ, प्रतिवादीमध्येकी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)२ ले जाजरकोटी आए भनेर हल्ला गर्दा सुनेर म बाहिर आएर हेर्दा मृतक लगायका केटाहरुलाई देखेँ र यीनीहरुलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्छ भनेर म लगायत प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १ र ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३ समेत हामी संगै निस्केर म च्यानडाडाबाट हुँदै रोडतिर झरेको र त्यहा जाँदा म र डिल्ली मल्लले १ जना केटा महेश कार्कीलाई नियन्त्रणमा लिएका थियौँ सोही समयमा केही समय पछि डम्बर बहादुर मल्ल र प्रहरी पनि आएकाले हामीहरुले महेश कार्कीलाई प्रहरीका जिम्मा लगाएका हौँ। त्यतिखेरै हामी त्यही रोडमै हुँदा २ जना व्यक्तिहरु नदीमा बगेको मैले देखेको हुँ प्रहरीहरुले उद्धार गर भनेको समेत सुनेको हुँ प्रहरीहरु भेरी नदीतिर झरे म लगायत डिल्ली मल्ल डम्बर बहादुर मल्ल र जाजरकोटबाट आउदै गरेका तुल बहादुर मल्ल समेत त्यही रोडमा बसेका थियौँ। त्यतिनै खेर प्रहरीले ५ जना केटालाई नियन्त्रण ल्याएको देखेका हौँ त्यसपछि हामी सबैजना आ-आफनो बाटो लागेका हौँ। परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १ र ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३ लाई भने हामीले त्यहाँ देखेका थिएँनौँ। त्यसपछिको कुरा मलाई थाहा भएन। मृतक नवराज वि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी को कसको कारणबाट भएको हो। सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन तर घटना भएको हो र भेरी नदीमा केही व्यक्तिहरुले हाम फालेको देखेको हुँ २ जना बगेको देखे र अन्य ५ जना भेरी तरेर पारि तिर गएको देखेको हुँ तर मैलेकुटपीट गरी भेरी नदीमा फालेको कुनै प्रतिवादीहरुलाई देखेको होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी प्रेमबहादुर ठकुरीले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२१. प्रतिवादी डम्बरबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको बिहान करिब ०८:०० बजेदेखि साँझ ०४:०० बजेसम्म म लगायत मेरो स-परिवार खेतमा काम गर्ने कार्य गरेका हौँ। पछि सो काम गर्ने क्रममा म एकपटक चौरजहारी गई धानको बिउ ल्याई पुनः खेतमा आएको हुँ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं. १२८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पछि करिब ०४:०० बजेतिर म मेरो खेतबाट हाम्रो वडामा भारतबाट घरमा आएका ६ जना व्यक्तिहरुलाई क्वारेन्टाईनमा राखेका थियौं। सो दिनमा ति ६ जना व्यक्तिहरुको लागी खाधान्न चामल दालहरु नगरपालिकाले ल्याउने भन्ने खबर गरेकोले म सोही सामानको व्यवस्थापनको लागी क्वारेन्टाईनस्थलमा गएको हुँ। पछि म सो क्वारेन्टाईनस्थलमा गैसकेपछि क्वारेन्टाईनमा खट्टिएका स्वयंसेवकहरुलाई चामल लगायतकासामानहरु आएको छ, छैन, भनी सोध्या निजहरुले सामान आएको छैन भनी भनेपछि मैले निज स्वयंसेवकहरुलाई सामान आयो भने एउटा कोठामा व्यवस्थित गरेर राख्नु भनी सल्लाह सुझाव दिईरहेको थिए, सोही अवस्थामा अ. ०५:००/०५:३० बजेतिर मलाई प्रतिवादी मध्यका टोपबहादुर मल्लले फोन गरी आजभोली लकडाउनको समयमा २०/२५ जना मानिसहरुको जमात माथी ढुङ्गे खानीतिर गईरहेका छन दाई भनेपछि मैले पनि अहिले ठिकै छ म प्रहरीलाई फोन सम्पर्क गर्दछु भनी भनेअनि मैले फेरी प्रहरीमा जानकारी गराउनुभन्दा अगाडी ति ढुङ्गे खानीतिर आएका मान्छेहरुको संख्या के कति छन भनी एकिन गर्नलाई मैले पहिले प्रतिवादी मध्यका टोपबहादुर मल्ललाई फोन गरी ति जमातमा मान्छेहरुको संख्या कति जना छन भनी सोधेपछि निज टोपबहादुर मल्लले ति मान्छेहरुको संख्या कति छ भनी एकिन गर्न सकेनन्। पछि मैले सोको लगतै ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन गरी हाल लकडाउनको अवस्थामा ढुङ्गे खानीतिर हाम्रै वडामा १५/१६ जना मान्छेहरु आएका छन रे, ति मान्छेहरु किन आएका हुन् प्रकृया अगाडी बढाईदिनुपयो भनी भनेको हुँ । पछि ति ढुङ्गे खानीतिर गएका मानिसहरुको जमात हाम्रो गाउँ नजिकै गोईरीतिर जाँदै छन् भन्ने खबर पाएपछि मैले सोही वडाका वडा सदस्य गोर्खे घर्तिलाई फोन गरी गोईरीतिर केटाहरु आउदैछन रे ति ठुला जमानमा व्यक्तिहरुलाई निगरानीमा गर्नु मैले प्रहरी बोलाएको छु भनी भने । सो समय सम्म म क्वारेन्टाईनस्थलमा नै थिए । सो दिनमा क्वारेन्टाईन अबलोकन गर्नलाई नगरपालिकाको स्वयंसेवकहरु आएका थिए। सोही बखत फेरी ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीबाट हामी आउदैछौं भनी प्रहरीले जानकारी दिएका थिए । त्यसपछि अब प्रहरी आउनेमैले जानकारी पाएपछि ति केटाहरु कता गएछन त भनी बुझ्नलाई म सोक्वारेन्टाईनस्थलबाट नगर स्वयंसेवक सहित मेरोघरको बाटो हुँदै घटनास्थल नजिकै औल भन्ने जिउलामा पुगेको हुँ । सो समयमा प्रहरीले पुनः मलाई फोन गरी कता हुनुहुन्छ भनी फोन गरेपछि सो अवस्थामा म औल भन्ने ठाउँको नजिकै भएकोले मैले ति प्रहरीहरुलाई औल भन्ने ठाउँमा आउनुहोस् म पनि त्यहि जान्छु भनी भनेको हुँ । पछि सोको लगतै म मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुगेको अवस्थामा प्रहरी पनि सोही ठाउँमा पुगेकोले निज प्रहरीहरुको र मेरो सोही ठाउँमा भेट भएको हो। अनि

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भेट भैसकेपछि प्रहरी मोटरसाईकलमा म भएको ठाउँ भन्दा अगाडी बढेको हो। म सोही स्थानमा उभिएको हुँ। म सो स्थानमा उभिएको अवस्थामा सो ठाउँमा प्रतिवादी मध्यका डिल्ली मल्लले निजको आफ्नै साला नाता पर्ने मलाई नाम थाहा नभएको कार्कि थरको व्यक्तिलाई समातेका थिए। त्यसपछि मैले भेरीतिर हेर्दा केही मान्छेहरुलाई भेरी पारीपट्टि जाजरकोट गएको देखेको हुँ। फेरी प्रहरीले माथितिरबाट एकजना मलाई नाम थाहा नभएका सल्यान जिल्ला घर बताउने र अर्को एउटा बाँके जिल्ला घर बताउने व्यक्तिलाई समातेर म उभिएको ठाउँनेर ल्याई राखेको हो। फेरी सोको केही समय पछि जाजरकोट जिल्ला घर बताउने मलाई नाम थाहा नभएका मैले नचिनेका ४ जना व्यक्तिहरुलाई समातेर पुनः म भएको स्थानमा नै प्रहरीले समातेर ल्याएको देखेको हुँ । पछि प्रहरी पनि म भएको स्थानमा भएको अवस्थामा जाजरकोटको प्रहरीले ५ जना मान्छेहरु समातेको छ भनी प्रहरीले मलाई जानकारी गराएको थियो तर ति मान्छेहरुलाई प्रहरीले समातेको हो, होईन सो मलाई थाहा छैन । पछि सो दिनमा साँझ रात परिसकेपछि प्रहरीले ति समातेका मान्छेहरुलाई लिएर ईलाका प्रहरी कार्यालयतिर गएको हो म आफ्नो घरतिर आएको हुँ । मलाई सो मुद्दाको सम्बन्धमा माथी उल्लेखित व्यहोरा बाहेक अन्य केही थाहा छैन । मृतक नवराजबि.क. समेतका ब्यक्तिहरु के कसरी मरेका हुन सो मलाई थाहा छैन । म सो मध्यपहाडी सडकबाटोको छेउमा उभिँदा सम्म कोही कसैको कुटपीट, बिबाद तथा हो हल्ला भएको सुनेको तथा देखेको समेत होईन। म सो स्थानमा उभिँदा सम्म केवल प्रहरीले ७ जना मान्छे समातेर ल्याएको मात्र देखेको हुँ। अन्य ब्यक्तिहरु भनेका प्रतिवादी मध्यका डिल्ली बहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, मानबहादुर मल्ल र प्रेम मल्ललाई मात्र सो स्थानमा देखेको हुँ । मैले मृतक तथा घाईते भनिएका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट तथा लखेटेको पनि होईन । मैले प्रहरीले समातेका मानिसहरु बाहेक अन्य कोही कसै मृतक तथा घाईते समेतलाई देखेको होईन । मैले केही कुनै जातिय छुवाछुतको कसुर गरेको पनि छैन। मैले आफै अर्न्तजातिय बिबाह गरेको छु। मैले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई कोही कसैले कुटपीट गरेको देखेको होईन। निज मृतक नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो सो को मृत्यु सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले यस अदालतमा गरेको बयान।

२२. प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को वयान

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते पूर्व मिति २०७६/१२/१५/१६ गतेतिरको समयमा मृतक नबराज र अर्को १ जना केटा सहित मेरो घरमा आई राती ११/१२ बजेको समयमा मेरो छोरी सुतेको कोठाको झ्यालबाट उठाउनको लागी हुंगा हानेको सोही कोठामा मेरो सासु आमा र मेघा को सर्मिला भन्ने केटी पनि संगै सुतेको र सर्मिलाको मोबाइल नम्बरमा १० बजेको समयमा म आउछु भनी म्यासेज पठाएको रहेछ । सुतेको अवस्थमा हुंगा लगाएत मकैको ठेउला समेतले हानेको कुरा मेरो सासु आमाले मात्र थाहा पाउनु भएको रहेछ बिहान म उठ्दा मैले आगनमा त्यी हुंगा ठेउला देखेर मैले कहाँबाट आए भन्दा सासु आमाले नबराज भन्ने केटा आएको थियो भनेपछि मैले जाजरकोट १०० नम्बरमा फोन गर्दा फोन बुझीएन र फेरी मैले लास्ट नम्बर ५५५ मात्र नम्बर याद छु डिएस्पी साबसंग फोन गरी यो के हो डिएस्पी साव लकडाउनको समय छु यहाँ केटाहरु आएका छन भनेपछि त्यो केटाको घरमा प्रहरी गएर हेर्दा त्यहा केटाहरु नभएपछि यहाँ केटाहरु छैनन भनेपछि म आफ्नो काममा जादै गर्दा केटाहरु त्यही लुकेर बसेको मैले देखे त्यसपछि मैले सम्झाउदै तपाईंहरुको माया प्रेम होला त्यो ठिकै छ केटी सानै छ अब यस्तो नगर्नुहोला भनी सम्झाई बुझाई पठाएका हुँ। त्यसपछि बैशाख १७ गतेको कुरा हो साँझ ५ बजेतिर फेरी त्यी केटाहरु आएको खबर मैले पाँए र ७ बजेको समयमा म घर फर्किने कममा उनीहरु मेरै घरतिर जान लागेका रहेछन म पछि पछि आउदै थिए उनीहरुले मलाई गाली गलोज गरी हातपात समेत गरी अरु साथीहरुलाई समेत फोन गरी तरवाल ल्याएर आउ भनेर फोन गरेपछि हामीले ती व्यक्तिहरुको झोला समेत खानतलासी गर्दा हातमा लगाउने नक समेत फेला पन्यो। त्यसपछि वडा अध्यक्ष आई प्रहरीलाई फोन गरी ति केटाहरुलाई प्रहरीको जिम्मा लगाइयो र भोली पल्ट कागज गरी अब यस्तो नगर्नु भनी वडा अध्यक्षले छोडिदिनु भनी छोडियो। त्यसपछि वारदात मिति २०७७/०२/१० गते म हुंगे खानीमा काम गरी राखेको थिए करिब ५ बजेको कुरा हो मेरो श्रीमती परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) २ ले मलाई फोन गरी यहा जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन घर आउनु पन्यो भनी फोन गरेपछि म घर आए,म घर आउदा केटाहरु मान बहादुर मल्लको घर हुदै बिनोद मल्लको घरतिर जादै गरेको देखे र त्यसपछि मैले वडा अध्यक्षलाई फोन गरी लकडाउनको समय हो यहाँ केटाहरु आएका छन भनी जानकारी गराएपछि फेरी जाजरकोटको मेरो दाई नाता पर्ने ईन्द्र बहादुर मल्ललाई समेत मैले फोन गरी यहा त्यहाबाट केटाहरु आएका छन भनेपछि उहाँले प्रहरीलाई फोन गर भनेका थिए त्यसपछि वडा अध्यक्ष पनि १५/२० मिनेट पछि मेरो घर आएर तिनीहरुलाई निगरानीमा लिनु पर्छ भनेर हामी त्यहाँ भएका २/३ जना पिछा लाग्ने

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

क्रममा घटनास्थलको मध्यपहाडी रोडसम्म पुगीयो र पुग्ने क्रममा हामी भन्दा अगाडी धेरै केटाहरु गइसकेका रहेछन त्यहाबाट उनीहरुले ७जना केटाहरुलाई ल्याएर प्रहरीको जिम्मा लगाएका थिए त्यसपछि कति जनाले भेरी तरे के गरे मलाई थाहा भएन र त्यसपछि मैले पल्लोतिरबाट केही मानिसहरुलाई नियन्त्रणमा ल्याएको मैले देखेको हुँ त्यसपछि प्रहरीले हामीहरुलाई अब तपाईंहरु यहाँ बस्नु हुदै भनेकाले हामी आफ्नो बाटो लागेका हौं। त्यो बाहेक अन्य कुरा मलाई केही थाहा भएनमृतक नबराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी को कसको कारणबाट भएको हो। सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन म मध्ये पहाडी लोग मार्ग सडक सम्म गएको हु। त्यहाबाट प्रहरीले तपाइहरु घर जानुहोस् भनेकाले म घर फर्कि सके सो घटना के कसरी भएको हो,के कसरी मृतकहरुको मृत्यु भएको हो मलाई केही थाहा भएन। त्यी व्यक्तिहरु मरेको मैले भोली पल्ट मात्र थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२३. प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को बयान

मेरो छोरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र मृतक नबराज बि.क.को प्रेम सम्बन्ध रहेको कुरा मलाई पहिले थाहा थिएन। मिति २०७६ साल चैत महिनाको १२/१३ गतेतिर रातीको समयमा पहिलो पटक निज मृतक नबराज बि.क. र निजले अर्को एक जाना साथी ल्याएर हाम्रो घरमा आएका रहेछन्। निजहरुले मेरो घरको कोठामा मेरी छोरी, मेरी आमा र दाजुको छोरी भदैनौ सँगै राती एउटै कोठामा सुतेको अबस्थामा निज मृतक समेतले सो मेरी छोरी समेत सुतेको कोठामा राती बाहिर बाट साना साना ढुङगा तथा माटाका डल्लाहरुले कोठा भित्र हानेका रहेछन्। सो कुरा मैले राती थाहा पाएन। पछि सोको भोलिपल्ट बिहान मेरी आमाले आज हामी सुतेको कोठा भित्र कसले ढुङगा टुक्राहरु तथा माटाका डल्लाहरु फालेको छ भनेर ति माटो ढुङगाहरु मलाई समेत देखाएकीले सो माटोतथा ढुङगाका टुक्राहरु कसले फालेको होला भनी खोजतलास गर्ने क्रममा मेरो घरको नजिकै माथी हिडेर करिब २० मिनेटमा पुगिने ठाउँमा निज नबराज बि.क. र मलाई खास नाम थाहा नभएको चरी डन भन्ने व्यक्ति बसेका रहेछन। पछि निजहरुलाई हामीले देखेपछि म लगायत गाउँका अन्य मान्छेहरुको सहयोगमा नियन्त्रणमा लिई निजहरुलाई मेरो घरमा ल्याई किन यस्तो गरेको बाबु भनी सम्झाई बुझाई गर्दा निज नबराज बि.क.लाई मैले राती कोठामा यी ढुङगाहरु किन फालेको बाबु भनी सोधदा निजले केही पनि बोलेका होईनन्। पछि मैले निज नबराज बि.क.को र मेरो छोरीको बीचमा केही कुनै सम्बन्ध छ कि भनी बुझ्न

खोज्दा निज मृतक नबराज बि.क.ले केही पनि बोलेका होईनन् र मेरी छोरीलाई सोध्दा निज मेरी छोरीले ममी निज नबराज बि.क. सँग मेरो पहिले त चिनजान सम्बन्ध थियो तर हाल केही पनि छैन, यो केटा आवारा रहेछ भनी भनेकी हुन् । पछि मैले निज नबराज बि.क.लाई हाल केटीको उमेर पुगेको छैन, यस्तो नगर, उमेर नपुगेर बिबाह गर्न पाईदैन भनी सम्झाई बुझाई गरी निज नबराज बि.क. र निजको साथीलाई घरमा जाउ भनी पठाएका हौं । सोको केही समय पछि बैसाख महिना तिर निज नबराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरु गाउँतिर आएका रहेछन् तर मेरो घरमा आएका होईनन्, बाहिर बाहिरै घुमेर गएका रहेछन । पछि फेरी पुनः मिति २०७७ साल बैसाख १७ गतेको साँझ नबराज बि.क समेत ३ जना केटाहरु मेरो घरको बाटो हुँदै आई फेरी मेरो घरको माथीपट्टिको कान्लोमा गै बसेका थिए । पछि केही समय सम्म निज व्यक्तिहरु सोही ठाउँमा बसेका रहेछन् । पछि सोही दिनको साँझ करिब ०७:०० बजेतिर निज नबराज बि.क. समेतका ३ जना केटाहरु बाटोमा बसेका रहेछन् । सोही बाटो हुँदै मेरो लोग्ने घरतर्फ आउने क्रममा ति केटाहरुले को हो यो माटोग्नेभनी मेरो लोग्नेलाई भनेका रहेछन, त्यसपछि मेरो लोग्नेले को हो यो मलाई मा टोग्ने भन्ने भनेर ति नबराज बि.क. भएको ठाउँनेर मोबाईलको टर्च बालेर हेर्दा ति नबराज बि.क. त्यहाँबाट दौडदै अगाडी गएका रहेछन्, मेरो लोग्ने पनि निजहरुको पछि पछि दौडदै गएका रहेछन् । पछि दौडदै जाने क्रममा ति नबराज बि.क. समेतका ३ जना केटाहरु बाटोमा बसेका रहेछन् । सो कुरा मेरो लोग्नेले भनेपछि सो ठाउँमा म समेतका व्यक्तिहरु र सो ठाउँ वरपरका मान्छेहरु समेत जम्मा भेला भएपछि सबैको सल्लाह बमोजिम निजहरुलाई प्रहरीको जिम्मामा लगाउने भन्ने कुरा भए बमोजिम ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन गरी प्रहरीलाई जानकारी गराउदा निज नबराज बि.क.ले अर्को मान्छेलाई फोन गरी मलाई आज यहाँ प्रहरीको जिम्मा लगाउन लागेका छन सुर्य यहाँ तरवार ल्याएर आईज भनेर फोन गरेको हो । सो पछि यो सँग त हतियार पनि हुनसक्छ भनी हाम्रो गाउँका केटाहरुले निज नबराज बि.क. को शरीर खानतलासी गर्ने क्रममा निजको शरीरमा एउटा नक र चाउचाउ फेला परेको हो । पछि सो ठाउँमा प्रहरी पुगेकोले निज नबराज बि.क. समेत ३ जनालाई प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौं । प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७ साल जेष्ठ १० गतेका दिनको ०४:३० बजेतिर मैले मेरो घरमा गोरु बाखा बाँधी बाटोमा बसेको थिए । सोही अवस्थामा मेरो घरको बाटो हुँदै पहिले ३ जना मान्छेहरु हिडदै आएको देखे, केही पछि अन्य ८/९ जना मान्छेहरु हिडदै आएको देखे । पछि निजहरुलाई मेरो घर नजिकैको बाटोमा आएपछि मैले निजहरुलाई तिमीहरुको घर कहाँ हो बाबु, तिमीहरुको गाउँमा लकडाउन छैन ? देशमा रोगको

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

महामारी छ भनी भन्दा निजहरुले हाम्रो घर जाजरकोट जिल्ला हो भनी भने र निजहरु बाटोमा हिडिरहेका थिए। सोही क्रममा एकजना मान्छेले हामी घुम्न आएका हौ अन्टी भनी भनेकोहो। मैले निज व्यक्तिहरुलाई कसैलाई पनि चिनेको थिएन,ति मेरो घरको बाटो हुँदै हिडने केटाहरु जम्मा १४/१५ जना जति थिए। पछि ति व्यक्तिहरु मेरो घरको बाटो देखी अगाडी बढेर हिडदै जाने क्रममा पहिले मेरो घर देखी तेस्रो बाटो हिडदै अगाडी बढी अलि परबाट तलतिर झरेको सम्म देखेको हुँ। म मेरै घरमा घरको काम गर्दै बसेकीले मैले मृतक नवराज बि.क.लाई डुम भनी तथानाम गाली ग्लोज गरी जातीय भेदभाव गरेकी होईन र निज नवराज बि.क को र मेरी छोरीको अन्तरजातीय प्रेम सम्बन्ध भएको कारण सो प्रेम सम्बन्धबाट टाढा राख्न मैले नवराज बि.क.लाई कर्तव्य गरी ज्यान मार्ने सम्मको कार्य गर्न षडयन्त्र समेत गरेको होईन भन्ने समेत व्यहोराको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२४. प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) को बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते दिन विहानको खाना खाई घरमा कामकाज गरि दिउसो ३:०० बजेको समयमा मेरो घर देखि तल हुंगे खानीमा काम गर्नको लागी गएको थिए। हुंगे खानीमा म एकलै काम गरि रहेको अवस्थामा अं. साँझको ५ बजेतिर मृतक नवराज वि.क. सहितका केटाहरुको हुल आएको देखेको हुँ। ति केटाहरु मध्यका मैल एकजनालाई मात्र चिने। चिनेको मध्य मृतक नवराज वि.क. लाई पनि देखेको हुँ। यो भन्दा अगाडी मृतक नवराज वि.क. १/२ जना केटाहरु लाई ल्याएर मेरो घरमा आएको थियो र चैत्र महिनाको १७ गतेतिर रातीको समयमामेरो घरमा आएकोले मृतक नवराज वि.क. को साथमा नक भन्ने हतियार देखि प्रतिवादी विनोद मल्ल र म समेतले मृतक नवराज र निज सँग आएका २ जना केटाहरुलाई प्रहरीमा बुझाएका थियौं। वारदातको दिनमा ति केटाहरु सिधै मेरो घरतिर जाँदै गरेको देखेर म र मेरो बुवा ५/६ मिनेट पछि घरमा गएका हौं र म र बुवा मेरो घरमा जादाँ त्यहाँ मेरो ममी मात्र हुनुहुन्थो। ति केटाहरु मेरो घर वाट करिब २ किलोमिटर पर सुकेसाल भन्ने ठाउँतिर हिडेको देखेको हुँ र ति केटाहरुआएको कुरा मेरो बुवाले वडा अध्यक्षलाई मेरो मोवाईलबाट फोन गर्नु भएको हो त्यस पछि बुवाले फोनमा के-के कुरा गर्नु भयो मलाई थाहा भएन र मैले प्रतिवादी विनोद मल्ललाई जाजरकोट तिरका केटाहरु आएका छन तँ कँहा छस भनि फोन गरे पछि उसले म अंकलको घरमै छु भनेको थियो र अरु केही कुरा पनि नभई फोन राखे र म मेरो रा. ३ प. ८०६७

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नम्बरको मोटरसाईकल मा चढी मध्य पहाडीको बाटोमा जाँदा प्रतिवादी मध्यका हर्क बहादुर मल्ललाई भेटी जाजरकोट तिरका केटाहरु आएका छन हेर्न जाउँ भनि मेरो बाईकको पछाडी राखी हर्क बहादुर मल्ल र म केटाहरु लाई हेर्न गयौं र मैले ति केटाहरुलाई मैले घरवाट देखेको ठाउँमा नभई भेरी नदिको विच टापुमा ५ जनालाई देखि मेरो बाईक बाटोमै राखी म ति केटाहरु भएको ठाउँ टापुमा गएको हुँ । केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरीको जिम्मा लगाउनको लागी प्रतिवादी मध्यका विनोद मल्ल, सन्तोषमल्ल, मोहन पुन, टोपेन्द्र मल्ल र विष्णु मल्ल ले नियन्त्रणमा लिएका मात्र हौ । अन्य केटाहरु कता थिए मैले देखिन केही केटाहरु भेरी पारी गएका छन भन्ने मात्र सुनेको हुँ। हामीले नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई तत्काल प्रहरी पनि भेरी नदिमा पुगेकोले प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौ। ति ५ केटाहरुलाई प्रहरीलाई बुझाएपछी प्रहरी र हामी समेत भै मध्य पहाडी राजमार्गमा आएका हौ र प्रहरीले यस्तो लकडाउनको बेलामा भिडभाड गर्नु हुदैन भनेकोले हामी घरतिर गएका हौ । मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तीहरुलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरु डिल्ली वि.क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज वि.क. समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। निज केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो मलाई केही थाहा छैनभन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) ले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२५. प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनमा म मेरो आफ्नै जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम खलंगा बजार स्थित रहेको किराना पसलमा बसिरहेको थिए। सो दिनमा म पसलमा नै भएको अवस्थामा सो वारदात भयो भनिएको दिन मिति २०७७/०२/१० गतेका दिनको साँझ मलाई समय यकिन थाहा भएन, अन्दाजी साँझको ०५:४५ बजेतिर प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले मलाई फोन गरी निज मेरो भाई नाता पर्ने भएकोले निजले मलाई फोन मार्फत दाई यहाँ रुकुमतिर जाजरकोटबाट नवराज बि.क. नाम गरेको केटाले अन्य केटाहरु ल्याएर आएको छ, सो को विषयमा तपाईंले त्यहाँ जाजरकोट जिल्लाको जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा खबर गरिदिनुहोस् भनी भने। अनि मैले कहाँ हो भनी फोन बाट सोधदा निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले रुकुमपट्टि हो भनी भनेकोले मैले त्यसोभए

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नमिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

चौरजहारी ईलाका प्रहरी कार्यालयमा खबर गर न त भनी सल्लाह दिए। मैले सो भन्दा निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले चौरजहारीको प्रहरीमा त खबर गरेका छौं भनेकोले मैले तत्काल फोन कटाएको हुँ। पछि मैले सोसम्बन्धमा मृतक नबराज बि.क. को आमाको फोन नम्बर अर्को मान्छे ललितराज भण्डारी नामको व्यक्तिबाट मागेर मैले निज मृतक नबराज बि.क.को आमाको मोबाईलमा फोन गरेको हुँ तर निज मृतकको आमाले फोन नउठाई सो फोन निजको छोरीले उठाएकी हुन्। अनि मैले निज मृतक नबराज बि.क.को बहिनीले फोन उठाएकोले मैले निजलाई आमा उर्मिला खोई भनी सोधदा निजले म घर देखी माथी आएकी छु, आमा घरमै हुनुहुन्छ भनी भनेकीले मैले ति बच्चीसँग के कुरा गर्नु भनेर फोन कटाएको हुँ । सो को केही समय पछि अर्थात सोही दिनको साँझ करिब ०६:०० बजे भन्दा अगाडी नै म मेरो पसलमा बसिरहेको अवस्थामा के कताबाट मृतक नबराज बि.क.को बुबा मेरो पसलको बाटो हुँदै आए। मैले निजलाई भेट गरी तपाईको छोरा आज अन्य केटाहरु लिएर रुकुम गएको छ रे भनी भन्दा निज मृतक नबराज बि.क.को बुबाले सो मैले भनेको कुरालाई केही वास्ता नगरी मलाई केही थाहा छैन मात्र भनी सो मेरो पसलबाट हिडिसक्नु भएको हो। सो समय सम्म मलाई निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले वारदातस्थलमा सो वारदात घटना घटेको, मृतकहरुको मृत्यु भएको, झगडा भएको भन्ने कुरा केही पनि गरेका होईनन्। निजले मलाई फोन गर्दा निज मृतक नबराज बि.क. केटाहरु ल्याएर रुकुममा आएको मात्र भनी भन्नुभएको हो । पछि म सो दिन रात परिसकेपछि पसल बन्द गरी साँझ सोही जाजरकोट खलंगा स्थित रहेको आफ्नै घरमा गै बसेको थिए । पछि निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले पुनः सोही दिनको राती अ. ०८:०० बजे भन्दा पछाडी निजले आफ्नो मोबाईलबाट मेरो मोबाईलमा फोन गरेका थिए तरफोन बुझिएन । फेरी अर्को एक पटक फोन गरे फेरी बुझिएन अनि मैले मेरो आफ्नो मोबाईलबाट निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ पश्चिम ३६(१) को मोबाईल नम्बरमा फोन गरेको हुँ । सो फोन गर्दा निज प्रतिवादी प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) दाई हामीले जाजरकोटबाट आएका केटाहरुमध्ये केही नियन्त्रणमा लिएर प्रहरीमा बुझायौं, केही व्यक्तिहरु भेरीमा हाम फालेर गए भनी भन्नुभएको हो । सो बाहेक म सँग निज प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले अन्य केही पनि गरेका होईनन्। निज प्रतिवादीमध्य परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले मृत नबराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरेको, वारदात घटाएको भन्ने सम्बन्धमा केही कुनै कुरा गरेका

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

होईनन्। मैले सो घटना घटेको कुरा थाहा नै पाएको होईन। सो कुरा मैले सोको भोलीपल्ट मिडियामा आएपछि मात्र सोही मिडियाहरुका समाचार सुनेपछि थाहा पाएको हुँ। मैले सो वारदात घटना लुकाउन छिपाउन केही कुनै मतियारको भुमिका खेलेको छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२६. प्रतिवादी तिलक चन्दको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते दिन म विहानको खाना खाई मेरो खेतमा धानको विउ राख्न जहारी खोलामा गई अं. १२:०० बजेको समयमा मेरो घरमा आउन लाग्दा प्रतिवादी मध्यका टोपेन्द्र मल्लले माछा मार्न जाउँ भनि फोन गरेकोले म र रेशम मल्ल पनि माछा मार्न भेरीमा गएको र टोपेन्द्र बहादुर मल्ल रेशम मल्ल र म समेतले माछा मारी अं. बेलुकाको ५:०० बजेको समयमा प्रतिवादी मध्यका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ को घुम्तीमा बसी रहेको थियौं। त्यही समयमा रोड भन्दा माथी जंगलको विचमा जाजरकोटबाट आएकाकेटाहरुलाई देखेका हौं। त्यस समयमा टोपेन्द्र मल्लले वडा कार्यालय तिर ति केटाहरु आएको वारेमा फोन गरि ति केटाहरुलाई छोपेर प्रहरीको जिम्मा लगाई दिनु पर्दछ भनि भन्नु भयो । त्यस पछि टोपेन्द्र मल्लले ति केटाहरुलाई छोप्ने भनि प्रहरीलाई खबर भएको छ। प्रहरीको भ्यान पनि आई पुगेको छ। केटाहरुलाई नियन्त्रण लिनु पर्दछ, सबैजना जाउँ भन्नु भयो र हर्क बहादुर मल्ल, टोपेन्द्र मल्ल र म केटाहरु भएको ठाउँ मध्य पहाडी बाटो हुँदै सगै बाटो लागेका हौं र म पेट सम्बन्धी विरामी भएकोले हर्क बहादुर मल्ल र टोपेन्द्र मल्ललाई भेटाउन नसकी तिनिहरु भन्दा अलि पछि विस्तारै हिडदै वारदात स्थल गोईरी औल भन्ने ठाउँमा पुग्दा करिब ६:०० बजेको थियो । म त्यहाँ पुग्दा १५/२० जना जती गाउका मानिसहरु जम्मा भएका थिए र जाजरकोटका २ जना केटालाई प्रतिवादी मध्यका डिल्ली मल्ल र प्रेम मल्लले समातेका थिए र भेरी नदि तिर वाट मध्य पहाडी तिर ५ जना केटालाई विनोद मल्ल टोपेन्द्र मल्ल, विष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र नेत्र मल्लले ल्याएर आए, जाजरकोट तिरको टापुमा ३ जना र २ जना भेरी पारि गएका थिए र ति केटाहरुलाई जाजरकोट तिरको भेरीको बगरमा १५/२० जनाको फुटवल खेल्ने टोलीले नियन्त्रणमा लिएर प्रहरी भएको ठाउँतिर आउदै थिए र बाटोमा समातिएका २ जना केटा मध्यको जाजरकोट स्याला घर बताउन केटालाई ओठमा चोट लागेको देखेको हुँ, भेरीतिरवाट ल्याएको केटाहरुलाई कहाँ कति चोट थियो, प्रहरीले भ्यानमा राखेकोले मैले हेरिन। त्यसपछि प्रहरीले हामीहरुलाई घरतिर

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०३/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जाने भनि लखेटे पछी हामी घरतिर लागेका हौं। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले देखेको होईन निजहरुलाई कुटपीटपनि गरेको होईन र क कस्ले कुटपीट गरेका हुन् मैले देखेको होईन । घाइतेहरु डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज बि.क. समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट, छेकबार गरेको देखेको होईन। निज केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो अन्य मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी तिलक चन्दले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२७. प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरीको वयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको विहान देखी साँझ ०६:०० बजे सम्म मैले ढुङ्गे खानीमा मजदुरीको काम गरेको हुँ । पछि साँझ म ढुङ्गे खानीबाट ०६:०० बजेतिर मध्यपहाडी सडक बाटोमा सुरक्षा कर्मि तथा मान्छेहरुको भिड देखेपछि के भएको रहेछ त भनी म र म सँगै काम गर्ने अर्का व्यक्ति प्रतिवादी मध्यका लिपेन्द्र मल्ल २ जना मात्र ढुङ्गे खानीबाट मध्यपहाडी सडक बाटोमा जाने भनी हिडी करिब १५/२० मिनेट पछि हामी दुबै जना मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुगेका हौं । त्यहाँ पुग्दा सुरक्षाकर्मीले जाजरकोट जिल्लाका ५ केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई राखेको देखेको हुँ। सो स्थानमा मैले गाउँका अन्य मान्छेहरु प्रतिवादी मानबहादुर मल्ल, प्रेमबहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ललाई देखेको हुँ प्रहरीले यहाँ भिड नगर आ आफनो घरमा जाउ भनी भनेकोले म र अर्का प्रतिवादी लिपेन्द्र मल्ल दुबै जना त्यहाँबाट फर्केर घरमा आएका हौं । म भेरीनदी किनारमा पुगेको होईन । प्रस्तुत मुद्दाको वारदात घटना के कसो भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई थाहा छैन । मैले कोही कुनै व्यक्तिहरुलाई हानेको, कुटपीट गरेको होईन। कोही कसैलाई जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव समेत गरेको होईन। मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरीले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

२८. प्रतिवादी विनोद मल्लको वयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेपूर्व २०७७/०१/१७ गते मृतक नवराज समेत ३ जना केटाहरु परिवर्तित नाम ४५ रुकम पश्चिम ३६ को घरमा आई रातीको समयमा ढुंगा समेत हानेको र केटीको बुवालालाई समेत हातपात गरेको हुदा १७

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गतेकै राती केटीको बुवाले गुहार मागेपछि छिमेकी सबैलाई थाहा भएर हामी सबै जना जम्मा भई त्यी केटाहरुलाई समाती वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल मार्फत प्रहरीलाई फोन गरी बोलाइ बुझाएका थियौं र ती केटाहरुबाट नक भन्ने हतियार समेत फेला परेको थियो। सायद सोही कारणले गर्दा वारदातको दिन मेरो नाम लिएर सोधेको हुनु पर्छ। वारदातको दिन म अंकल मान बहादुर मल्लको घरमा थिए। सोही समयमा टोप बहादुर मल्लले अंकल मान बहादुरलाई फोन गरी यहाँ १८ जना केटाहरु आएका छन् बिनोद मल्ल कहाँ छन भनी सोध्दै छन् भनी टोप बहादुर मल्लले मान बहादुर मल्ललाई फोन गरी भनेका हुन्। टोप बहादुर मल्लले मान बहादुर मल्ललाई फोन गर्नु भन्दा पहिले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई यहाँ कहाँका केटाहरु आएका छन् प्रहरीलाई खबरगर्नु पयो भनी फोन समेत गरेको भन्ने थाहा भयो मलाई यस्तो लकडाउनको समयमा यति धेरै केटाहरु किन आएछन त भन्ने लाग्यो र म त्यही मान बहादुर मल्लकै घरमा थिए ति केटाहरु मेरो घरतिरबाट गएर मेरो अन्टीलाई बिनोद मल्ल कहाँ छन भनि मेरो मोबाइल नम्बर समेत मागेका रहेछन्। अन्टीले बिनोदको नम्बर मलाई थाहा छैन भनेपछि ती केटाहरु तलतिर गएछन् त्यसपछि म घरमा गए र त्यसपछि ती केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनको लागि म तिनीहरु गएतिर गए म मध्यपहाडीको रोडमा पुग्दा ती केटाहरु भेरी सम्म गएका थिए। त्यसपछि ती केटाहरु भेरीमा पसे कतिले पार गरे कति बगे मलाई थाहा भएन र वारी बाकी रहेका ५ जना केटाहरुलाई प्रहरी म लगायत प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३, विष्णु मल्ल, घमण्ड मल्ल, मोहन पुनमगर, र टोप बहादुर मल्ल समेत व्यक्तिहरु गई संगसंगै नियन्त्रणमा लिएर प्रहरीलाई बुझाइयो त्यसपछि हामी सबै जना घरतिर लागेका हौं। त्यो भन्दा बाहेक अन्य कुरा मलाई केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी बिनोद मल्लको बयान।

२९. प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात वारदात मिति २०७७/०२/१० गते दिन म वारदात स्थलमा नगई म मेरो घरमा घरको पेटो लगाउने काम गरि बसेको थिए। म र मेरो सम्पूर्ण परिवार वारदात स्थलमा गएको पनि होईन। उक्त वारदात भएको कुरा वारदात स्थलमा गएका मेरो अंकल तिलक चन्दले साँझको ७:०० बजे तिर मेरो घरमा आई जाजरकोट तिरका केटाहरु लाई भेरी नदी वाट नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएका भनि भनेकोले थाहा पाएको हुँ। म घटना स्थलमा नै नगएको हुँदामृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

व्यक्तीहरुलाई मैले कुनै कुटपीट नगरेको र घाइतेहरु दिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन। मैले अभियोग माग दाबी बमोजिम कुनै कसुर नगरेको र म वारदात भएको भनिएको स्थलमा नगएको र वारदातमा संलग्न नभएको हुदाँ अभियोग माग बमोजिम कर्तव्य ज्यान, ज्यानमार्ने उद्योग र जातिय छुवाछुत सम्बन्धी कुनै कसुर नगरेको हुदाँ कुनै पनि सजाय पाउनु पर्ने होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी मध्येका दिपेन्द्र चन्दले यस अदालतमा गरेको बयान।

२९. प्रतिवादी लिपेन्द्रकुमार मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको विहान देखी साँझ घाम अस्ताउने बेला सम्म मैले र मेरो भाई ईर्द बहादुर ठकुरी २ जनाले ढुङ्गे खानीमा मजदुरीको काम गरेका हौं। हामीले काम गर्ने ढुङ्गे खानी पनि ओढार जस्तो भित्र पसेर काम गर्नुपर्दथ्यो। पछि साँझ म ढुङ्गे खानीबाट मेरो भाई प्रतिवादी ईर्द बहादुर ठकुरीले मसँग दाई तल अध्यक्ष सहितको टोली गएको छ हामी पनि गएर हेर्न जाउँ भनी भनेकोले म र प्रतिवादी मध्यका ईर्द बहादुर ठकुरी २ जना मात्र ढुङ्गे खानीबाट मध्यपहाडी सडक बाटोमा जाने भनी हिडी करिब आधा घण्टा जति हिडी हामी दुबै जना मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुगेका हौं। त्यहाँ पुग्दा सुरक्षाकर्मीले एक जना सल्यानको, १ जना स्याला घर बताउने र अन्य मैले नचिनेका तथा मैले घर नसोधेका जम्मा ६/७ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई राखेको देखेको हुँ। सोस्थानमा मैले गाउँका अन्य मान्छेहरु प्रतिवादी हर्कबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, डम्बर बहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, दिल्ली मल्ल र मेरो भाई ईर्दबहादुर ठकुरीलाई देखेको हुँ। सो अवस्थामा घाम अस्ताईसकेका थिए। सो अवस्थामा कति बजेको थियो सो मलाई यकिन थाहा भएन। पछि प्रहरीले यहाँ भिड नगर आ आफ्नो घरमा जाउ भनी भनेकोले म र अर्का प्रतिवादी ईर्दबहादुर ठकुरी दुबै जना त्यहाँबाट फर्केर घरमा आएका हौं। म सो मध्यपहाडी बाटोमा गएको अवस्थामा कोही कसैसँग केही शब्द बोलेको पनि होईन। सो सम्बन्धमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिममा घाइतेहरुले सनाखत गर्ने क्रममा एक जना घाइतेले मलाई लिपेन्द्र मल्लले केही नबोली बसेका मात्र थिए भनी सनाखत समेत गरेका थिए। म भेरी नदी किनारमा पुगेको होईन। प्रस्तुत मुद्दाको वारदात घटना के कसो भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई थाहा छैन। मैले कोही कुनै व्यक्तिहरुलाई हानेको, कुटपीट गरेको होईन। कोही कसैलाई जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव समेत गरेको पनि होईन। मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के कसरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०३/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन। घाईतेहरुलाई पनि को कसले के कसरी किन हानी घाईते बनाएका हुन सो मलाई थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी लिपेन्द्रकुमार मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३०. प्रतिवादी हर्कबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते म हुंगे खानी काम गर्न गएको थिए, काम सकेर घर आएपछि परिवर्तित नाम ५४रुकुम पश्चिम (३६) ३ ले मेरो घरमा आई माइलो बुवा जाजरकोटकाकेटाहरु आएका छन् हामी पनि जाउँ भनेकाले म सोही प्रतिवादीको मोटरसाइकलमा चढेर केटाहरु गएतिर हामीहरु रोड सम्म संगै गयौं त्यसपछि परिवर्तित ५४ रुकम पश्चिम (३६) ३ भेरीतिर झरे म लगायत अन्य प्रतिवादी डिल्ली मल्ल, प्रेम मल्ल, मान बहादुर मल्ल लिपेन्द्र मल्ल समेतका व्यक्ति हामी त्यही रोडमा बसेर स्यालाको १ जना र अर्को सल्यानको १ जना गरी २ जना व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा लिएर बसेको थियो र अन्य व्यक्तिहरु भेरीतिर गएका व्यक्तिहरु विनोद मल्ल मोहन पुन, टोप बहादुर मल्ल, र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३ समेतका व्यक्तिले ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिएर ल्याएर आएका थिए अन्य भेरी पारी के कति थिए हामीलाई थाहा भएन त्यसपछि ती ७ जना व्यक्तिहरुलाई प्रहरीको जिम्मा लगायौं र प्रहरीले तपाईंहरु अब घर जानुहोस् भनेपछि म आफ्नो घरतिर लागे केहीव्यक्तिहरु त्यही थिए केही नाउलातिर लागे केही घरतिर लागेका हुन्। सोही साँझ केटीका बुवा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) १ ले केही व्यक्तिहरु घाइते भएका छन् रे १जनाको लास भेटियो रे, भन्ने कुरा मलाई भनेर थाहा पाँए, केही कुरा भोली पल्ट थाहा पाएको हुँ । अन्य कुरा केही थाहा भएन। मृतक नबराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी को कसको कारणबाट भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन। म माथि नै थिए कति मानिस बगे कतिले पार गरे मैले थाहा पाएन २ जनालाई हामीले र अन्य भेरीबाट अरु मानिसहरुले ल्याएका ५ जान व्यक्तिहरु समेत गरी ७ जना प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौं सो बाहेक केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी हर्कबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३१. प्रतिवादी रेशमबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात २०७७/०२/१० गते दिन म विहान खाना खाई मेरो खेतमा धानको विउ राख्न जहारी खोलामा गई धानको विउ राखीसके पछि अं. ११/१२ बजेको समयमा खाना खाई आराम गरि राखेको अवस्थामा टोपेन्द्र मल्लले मलाई माछा मार्न जाँउ भनि फोन गरेकोले हामी संग जाल छैन तपाईं जाल लिएर आउनुहोस् हामी यता

खेत तिरबाटै भेरीमा जान्छौं भनि टोपेन्द्र मल्ललाई मर तिलक चन्द्र भेरीमा माछा गएको र टोप बहादुर मल्ल रेशम मल्ल र म समेतले धल्ला पुल हुँदै माथी कालेगाउको पुल सम्म माछा माउँ गयौं र त्यहाँ नास्ता खाउँ भनि सोधदानास्ता नभएपछि मध्य पहाडी बाटो हुँदै घर तिर फर्कँदै थियौं घरतिर फर्कँदै गर्दा मध्य पहाडीको बाटोको च्यानडाँडाको डाँडो भन्ने ठाउँमा थकाई मारन बसेको अबस्थामा प्रतिवादी मध्यका मोहन पुन खानेपानीको मिटिङ्ग पछि कालेगाउँतिर वाट आउँदै गर्दा निजलाई मैले मलाई पनि बाईकमा लैजानु भने पछि निजले म पछाडी बस्छु तपाई चलाउनुहोस् भनि भनेकोले मैले बाईक चलाई म घरमा गएँ र मोहन पुन हुँगे खानीमा गए। घरमा गई माछा मार्ने जाल राखी नुहाउने भनि धारामा जान लाग्दा टोपेन्द्र मल्लले मलाई फोन गरी जाजरकोट तिरवाट केटाहरु बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र लोकेन्द्र घर्तिलाई खोज्दै आएका छन कता जान्छन् हेर्नु भनि भनेकोले केटाहरु आएका छन् कि भनि मैले बाटोतिर हेर्दा देखिन। टोपेन्द्र मल्लले फोन गरेको लगभग आधा घण्टा पछि करिब साझको ५:०० बजेको समयतिर मेरो घरको पछाडीको बाटो हुँदै केटाहरु आएको देखेको हुँ। ति केटाहरु सरासर ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएको देखी हेर्दा ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले ति केटाहरुलाई गाली गरेको सुनेको हुँ के कुराको गाली गर्नु भयो म मेरोघरमै भएकोले बुझिन र त्यस पछि ति केटाहरु मान बहादुर मल्लको घर हुँदै बिनोद मल्लको घर तिर गएको देखेको हुँ। त्यहि बेलामा ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को बुवा ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र दाइ ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) के कतावाट आफ्नो घरमा आएका थिए त्यही बेलामा धन बहादुर मल्लको घरमा गएको र ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) पनि धन बहादुर मल्लको घरमा आए र ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले मलाई तिनि केटाहरु फेरी आएछन कान्छा के गर्ने हो भनि मलाई सोध्दा मैले वडा अध्यक्षलाई फोन गर्नुहोस् के भन्नु हुन्छ भनि भने पछि ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) ले छोराको मोवाईलबाट फोन गरेका हुन वडा अध्यक्षले म अहिले क्वारेन्टाईनको काममा छु। म प्रहरीलाई खबर गरि दिन्छु केटाहरु कता जान्छन हेर्नु भनि भनेका हुन र त्यस पछि ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को दाई ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) आफ्नो मोटरसाईकल चढी केटाहरु भएको ठाउँतिर गएको र केही बेरपछि मैले नचिनेको अर्को एक वटा मोटरसाईकल पनि गएको हो। म तत्काल केटाहरु भएको ठाउँतिर गएन यीनीहरु यस्तै त हुन् भन्ने ठानी म नुहाउन भनि घरमा गए घरमा गई मेरो श्रीमती खेतमा भएकोले मैले श्रीमती कता गईन भनि दिज्यु तुला मल्ल चन्द्रलाई फोन गरे र श्रीमती घरतिर आउँदैछ भनि भने पछि मोवाईलमा नेत्र मल्लको मिसकल आएको देखि नेत्र मल्ललाई फोन गरि किन फोन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नभएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हान्नु भयो भन्दा निजले केटाहरु आएका छन रे भन्नु भयो र मैले केटाहरु आएका छन भनि भनेर फोन राखी म नुहाउनलागे। नुहाई सके पछी म करिब १८:१५ बजेको समयमा मेरो मोटरसाईकल मा एकलै बारदात भएको ठाउतिर गए । म त्यहाँ जाँदा माथी बाटोमा २ जना प्रहरी प्रेम मल्ल, डिल्ली बहादुर मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, डम्बर बहादुरमल्ल, मान बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ललगायतका ३०/४० जना जती बसेका थिए। जाजरकोट तिरका २ जना केटाहरुलाइ डिल्ली मल्ल र प्रेम मल्लले समातेर प्रहरीलाई बुझाउदै गरेको देखेको हुँ, तिनिहरुलाई प्रहरीले सोध्दा एकजना केटाले हामी केटी लिन आएका हौ भनेको र एक जनाले काफल खान आएका हौ भन्दै थिए। भेरी नदितिर हेर्दा वारी किनारातिर के भएको थियो मैले देखिन भेरी नदिमा हेर्दा २ जना केटाहरु डुब्दै उत्रदै गरि बगेको देखेको हुँ र २ जना केटाहरु भेरी पारि पट्टी गएको र अरु २ जना पौडी खेल्दै भेरी पारी जादै गरेको देखेको हुँ। पारि पट्टी गएका केटाहरु र भेरी पारिका फुटबल खेल्ने केटाहरुभेरी पारी गएको ठाँउमा गुरुप्प भएको देखेको हुँ र भेरी नदि वारी तिर वाट मध्य पहाडी तिर ५ जना केटालाई विनोद मल्ल टोपेन्द्र मल्ल, विष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र २ जना सुरक्षा कर्मीले समेत ल्याएर आए, ति केटाहरु सबै जनालाई प्रहरीले एक एक गर्दै सोध पुछ गर्दै थियो त्यहीबेलामा प्रहरीले त्यहाँ भएका सबैजनालाई भिडभाड नर्गनुहोस घरतिर जानुहोस् भने पछी म घरतिर लागेका हुँ। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका व्यक्तीहरुलाई मैले देखेको होईन निजहरुलाई कुटपीट नै गरेको होईन र को कस्ले कुटपीट गरेका हुन मैले देखेको होईन । घाइतेहरु डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनैकुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज वि.क. समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट गरेको देखेको पनि होईन। निज केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो अन्य मलाई केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी रेशमबहादुर मल्लले यस अदालतमा गरेको बयान।

३२. प्रतिवादी धनराज रानाको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते बिहान १० बजेदेखि २ बजे सम्म मेरो घर नजिकै बरपिपल चौतारमा खानेपानीको मिटिड थियो सो मिटिड सकिएपछि पुल बजारमा गएर नास्ता खाइयो र मेरो छोरा बिरामी भएको कारणले म घर फर्केतर अन्य साथीहरु भनेफुटबल खेल्न गए। म घर पुगेको केही समयपछि सिटीको आवाज र अन्य

मानिसहरूको आवाज आइरहेको सुनियो त्यसपछि म बाहिर गई हेर्दा बाहिर मेरो आँगनमा भिम बहादुर पुन पनि आउनु भएको रहेछ। हामी दुबै जनाले हेर्दा भेरीतिर टापुमा ८/१० जना व्यक्तिहरू रहेछन अन्य के हो भन्ने कुरा थाहा नभएकोले भिम बहादुर पुन र म भेरीको किनारमा गयौं। हामी त्यहा पुग्दा प्रहरी प्रशासन पुगेर सिटी वजाईराख्नु भएको थियो। म, भिम बहादुर पुन र प्रहरी भेरीको किनारमा उभिरहेका थियौं र बीचटापुबाट प्रतिवादीहरू टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३, विनोद मल्ल, घमण्ड मल्ल, समेतका व्यक्तिहरूले ५ जना व्यक्तिहरूलाई समाती नियन्त्रण गरेर ल्याएर प्रहरीलाई बुझाए भने भेरी तरेर पारी गइसकेका ५ जना व्यक्तिहरूलाई वारीबाट गएका बिराज पुन र सविन पुन लगायत भेरी पारी रहेका फुटबल खेल्ने टिमहरू समेतले ५ जना व्यक्तिहरूलाई समाति माथि पुलतिर लग्दै गरेको समेत मैले देखेको हुँ। पछि प्रहरीले यहाँ नबस्नुहोस् भनेकाले म मेरो घतिर लागें। सो घटना सम्बन्धी भोली पल्ट युटुब सामाचारबाट थाहा पाएको हुँ। मैले कुनै कर्तव्य ज्यान र ज्यान मार्ने उद्योग र कुनै जातिय छुवाछुत समेतका कसुर गरेको होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी धनराज रानाले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३३. प्रतिवादी नेत्रबहादुर मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको बिहान देखि साँझ करिब ०४:४५ बजे सम्म आफ्नै घरको गोठ मर्मतको कामगरिरहेको थिएँ। सोही क्रममा करिब ०४:४५ बजे म मेरै घरमा भएको अबस्थामा प्रतिवादी मध्यका टोपेन्द्र मल्लले मलाई फोन गरी विनोद मल्लको नाम लिदै निजलाई खोज्दै धेरै केटाहरू आएका छन् ति विनोद मल्ल कता छन् भनी मलाई सोधेको र निज विनोद मल्ल मेरो घरमा नभएकोले मेरो र विनोद मल्लको घर नजिकै भएकोले मैले विनोदको घरमा विनोद छ कि छैन भनी सोधे। अनि निज विनोद मल्लको घरका भतिजहरूले विनोद मल्ल यहाँ छैन भनी भने पछि विनोद कहाँ रहेछ त भनी प्रतिवादी मध्यका मानबहादुर मल्ललाई फोन गरी सोधे। निज मानबहादुर मल्लले मलाई फोन मार्फत विनोद मल्ल यहि मेरो घरमा छ भनी मलाई जानकारी गराएका हुन। त्यसपछि म फेरी मेरै घरको काम गर्न सुरु गरे। सो को केही समय पछि अ. ०५:०० बजेतिर फेरी प्रतिवादी मानबहादुर मल्लले मलाई फोन गरी ति विनोद मल्ललाई खोज्ने केटाहरू मेरो घरतिर आउदै छन भनी जानकारी गराएका हुन्। सोको केही समय पछि निज विनोद मल्लको नाम लिई खोज्ने केटाहरूलाई मैले पनि माथी गाउँतिरबाट तल भेरी नदि तिर जाँदै गरेको देखेको हुँ। सो समय सम्म निज विनोद मल्ललाई खोज्ने केटाहरू को कहाँका हुन सो मलाई थाहा थिएन। पछि मैले ति

केटाहरु तल भेरीतिर झरिसकेपछि तत्काल मैले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी हाम्रो गाउँतिर धेरै केटाहरु आईरहेका छन् भनी जानकारी गराएको हुँ। पछि निज वडा अध्यक्षले फोन मार्फत सो कुरा मैले जानकारी पहिले नै पाईसकेको र सो कुराको जानकारी मैले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा समेत गराईसकेको छु भने। अनि मैले फेरी आफ्नो घरको काम गर्न तिर लागेको हुँ। पछि निज वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल मेरो घरको बाटो हुँदै ति अपरिचित केटाहरु हिडेको बाटो हुँदै भेरी नदि तिर जाँदै गरेको देखेपछि म पनि सोही बाटो हुँदै वडा अध्यक्षको पछि पछि भेरी नदि तिरै गएको हुँ। पछि म भेरी नदि तिर जाने बाटोमा हिडदै गर्दा माथीबाट तल मध्यपहाडी सडक बाटोमा तथा बाटो मुनि अन्दाजी ७/८ जना व्यक्तिहरु हिडिरहेको देखेको हुँ। पछि वडा अध्यक्ष अगाडी अगाडी भएकोले म एकलै भेरी नदितिर हिडदै गई तल भेरी नदी देखी माथी रहेको मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुग्दा भेरी किनारमा भेरी नदि यता रुकुम तिरको किनारामा ७/८ जना व्यक्तिहरु थिए भने पल्लोपट्टि जाजरकोट तिरको किनारामा पनि अ. १५/१६ जना मान्छेहरु उभिएको देखेको हुँ। सो स्थान सडक बाटोमा प्रहरीहरु पनि थिए। सोही सडक बाटोमा प्रतिवादीहरु प्रेमबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल बसेका थिए। निजहरुको साथमा २ जना एउटा सल्यान घर बताउने र अर्को एक जना रिसाड घर बताउने मान्छेहरु पनि उभिएको देखेको हुँ। सोको केही समय पछि तल भेरी नदितिरबाट प्रतिवादीहरु टोपेन्द्र मल्ल, बिनोद मल्ल, रमेश मल्ल, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विष्णु मल्ल तथा प्रहरी टोली २ जना ले साथमा मैले नचिनेका ५ जना मान्छेहरुलाई नियन्त्रणमा लिई माथी सडक बाटोतिर आउदै गरेको देखेको हुँ। पछि ति ५ जना व्यक्तिहरुलाई प्रहरीले सडक बाटोको मेसिनरी वालमा बसालेर प्रहरीले सोधपुछ गरिरहेको थियो। सो अवस्थामा एक जना प्रहरीले हामीलाई भिडभाड भयो, सामाजिक दुरी कायम गर्नुपर्दछ, तपाईंहरु घरमा जानुहोस् भनी भनेकोले सो सडक बाटोबाट प्रतिवादी मध्यका मानबहादुर मल्ल, म र अर्को एक जना व्यक्ति सुरेश नेपाली समेत गरी ३ जना आ-आफ्नो घरतिर आएका हौं। म सोही सडक बाटो सम्म मात्र गएको हुँ। सो भन्दा तलतिर गएको होईन। मैले कोही कसैलाई लखेटने तथा कुटपीट गर्ने समेतको कार्य गरेको होईन। मैले कोही कसैलाई जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव समेतको कसुर गरेको होईन। मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरेको हो र निजहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी नेत्रबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, बादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: ०७/०८/१९

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

३४. प्रतिवादी भिमबहादुर पुनको वयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात २०७७/०२/१० गते दिन मेरो घर गोईरी ज्युलामा खानेपानीको बैठकमा बोलाईएकोमा म पनि त्यस ठाउँमा गएको थिए। करिब दिउसोको १:०० बजेको समयमा बैठक सकिए पछि कालेगाउँको पुलबजारमा नास्ता खाने भनि म, नविन घर्ति, विराज पुन, रमित पुन, धनराज राना र मोहन पुन गयौ र त्यहाँ गै नास्ता खाएपछि नविन घर्ति र रमित पुन फुटबल खेलन भेरी पारी तिर गए र विराज पुन, धनराज राना र मोहन पुन घरतिर फर्किए, म भने पुल बजारमा खसी काटन लागेकोलेखसिको मासु लिने भनि खसी काटने ठाउँमा गए र खसिको १ के.जि. मासु ल्याई अं. ४:३० बजेको समयतिर घरतिर फर्कदै गर्दा हाम्रो गाउँमा भएको पिपलको चौतारामा तुलविर पुन सँग भेट भै निजले मलाई पनि आधा मासु दिनुहोस न भने पछि मैले पनि हुन्छ आधा के.जी. लैजानुहोस भनि मासु बाड्नलाई तुलविर पुनको घरमा गई आधा-आधा किलो मासु बाँडी बाडेको मासुबाट अलि-अलि मासु दुवै जनाले उठाई मासु पकाई खाने भनि मासु भुट्टाई गर्दा भेरी नदीको बगर तिर धेरै जना मान्छेहरुले हो-हल्ला गरि कराएको जस्तो आवाज आएको सुनी हामीहरु के भएको रहेछ भनि बाहिर निस्केर हेर्दा कोही मान्छे नदेखी होहल्ला मात्र आई रहेको सुने पछि अलि वर चौतारो नजिकैको धनराज रानाको घरको बाखा खोर नेर आउदा २ जना प्रहरी माथी मध्य पहाडीको बाटोवाट भेरी नदी तिर जादै गरेको देखी के भएको रहेछ भन्ने ठानी म र धनराज राना प्रहरी भएको तिर भेरी किनारामा गएका हौं। हामी भेरी किनारा जादाँ प्रहरीको पछि-पछि भेरीको बारीपट्टी नै बसेका हौ र सो बेलामा हामी भेरी किनारामा पुग्दा भेरीको विच टापुबाट प्रतिवादी मध्यका सन्तोस मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिनोद मल्ल, टोप बहादुर मल्ल गई हेर्दा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) र मैले नचिनेका अन्य ५/६ जना केटाहरुले जाजरकोट तिरका ५ जना केटाहरुलाई समातेर प्रहरी भएको ठाउँतिर ल्याउदै गरेका थिए र भेरी पारि तिर ५ जना केटाहरु भेरी किनारा तिर जादै गरेकोदेखिन्थे र त्यहाँ अरु धेरै मानिसहरु जम्मा भएका देखिन्थे । त्यसपछि टापु बाट ल्याएका ५ जना केटाहरुलाई सन्तोस मल्ल परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिनोद मल्ल, टोप बहादुर मल्ल गई हेर्दा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र मैले नचिनेका अन्य ५/६ जना केटाहरुले र प्रहरी समेत भएर माथी मध्य पहाडी रोडतिर लिएर गएका हुन्। हाम्रो घर मध्य पहाडी रोड भन्दा तल नै भएको हुदाँ म रोड तिर नगई घरमा नै बसेको हुँ । मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तीहरुलाई मैले

कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरू डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीट गरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज वि.क. समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट गरेको देखेको होईन। निज केटाहरूको मृत्यु के कसरी भएको हो, मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी भीमबहादुर पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३५. प्रतिवादी बिराज पुनको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गते बिहान १० बजेदेखि २ बजे सम्म मेरो घर नजिकै बरपिपल चौतारमा खानेपानीको मिटिङ थियो सो मिटिङ सकिएपछि हामी तुलबिर पुन, नबिन कुमार जि.एम., धनाराज राना, भिम बहादुर पुन, समेतका हामी सबै जना नास्ता खाने भनेर कालेगाउँको पुल गएका थियौं। त्यसपछि नबिन कुमार जि.एम, र रमित पुन फुटबल खेलन गए र त्यसपछि म तुलबिर पुन र धनाराज राना घर फर्कियो भने भिम बहादुर पुन त्यही थिए। म घर पुगेपछि माछा मार्ने जाल तुनिरहेको थिए त्यतिखेरै सविन पुन पनि जान खेलन जानलाई आए र हामी दुबै जना जाल खेल्न भेरीतिर लाग्यौं। सोही समयमा १५/१६ जना मानिसहरू हामी भन्दा ४००/५०० मिटर तल हिडिरहेका थिए हामीले उनीहरूलाई देखेर यस्तो लकडाउनको बेला यी मानिसहरू कहाँबाट आएछन् प्रहरीले लखेट्यो कि भनि हामी झस्कियो। त्यतिकैमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) ३ एक्कासी कराएर हामीहरूलाई यहाँ आउ भनेर बोलाएर गयो। अनि हामी पानी बाट बाहिर निस्किएर जाल राखी हामी घटनाठाउँमा गयौं त्यहा जाँदा सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, विनोद मल्ल, र प्रहरी पनि थिए। उनीहरूले ७ जना व्यक्तिहरूलाई नियन्त्रणमा लिसकेका थिए र बाँकी भेरी पारी भएका ५ जना व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा ल्याउ भनेर प्रहरी र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३ ले भनेपछि म र सविन पुन भेरी पारी जादा भेरी पारीका फुटबल खेल्ने नबिन कुमार जि.एम., र रमित पुन लगायत अन्य व्यक्तिहरूले नियन्त्रणमा लिईसकेका थिए। त्यसपछि म लगायत फुटबल टिमले ती ५ जनालाई लिएर स्थानिय प्रहरीलाई जिम्मा लगाएका हौं। पछि फेरी इ.प्र.का चौरजहारीका प्रहरी आएपछि उनीहरूको जिम्मा लगाएका हुन्। त्यसपछि प्रहरी संगसंगै म सविन पुन रमित पुन नबिन कुमार जि.एम. मध्य पहाडी रोड सम्म आएका हौं, ती नियन्त्रणमा लिएका व्यक्तिहरूलाई प्रहरीले गाडीमा हाल्यो र प्रहरीले अब तपाईंहरू आ आफ्नो घर जानुहोस् भनेकाले हामी घरतिर लागेका हौं। भोलीपल्ट तुलबिरले १ जना मानिस मरेको छ रे

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०३/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भनेकाले थाहा पाँए अन्य कुरा केही थाहा भएन मैले कुनै कर्तव्य ज्यान र ज्यान मार्ने उद्योग र कुनै जातिय छुवाछुत समेतका कसुर गरेको होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी बिराज पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान ।

३६. प्रतिवादी नविनकुमार घर्ति मगर (जि.एम.) को बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात भएको भनिएको दिनमा विहान हाम्रो गाउँमा खानेपानीको बैठक थियो । म पनि सो बैठकमा सहभागी थिए । सो बैठक सोही दिनको दिउसो अ. ०२:०० बजेतिर सकिए पश्चात म र मेरो गाउँका अन्य साथीहरू प्रतिवादीहरू भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, रमित पुन, विराज पुन, मोहन पुन लगायत अन्य गाउँका साथीहरू घरबाट भेरी नदिको कालेगाउँको पुलमा नास्ता खाने भनी गएका थियौ । सोही क्रममा हामीले कालेगाउँको पुलमा नास्ता खाई सोही दिनको साँझ अ. ०४:००/०५:०० बजेतिर म र अर्का प्रतिवादी रमित पुन फुटबल खेल्ने भनी भेरी नदिको पुल तरी जाजरकोट भागमा गई भेरी नदिकै क्षेत्रमा रमित पुनले फुटबल खेल्न थाले भने मैले छेलो हान्ने खेल खेल्न थाले । सोही छेलो हान्ने क्रममा मैले सोही खेल खेलिरहेको अवस्थामा पारिपट्टि रुकुम तर्फको भागमा हेर्दा सो भेरी नदि किनारमा र सो भन्दा माथीपट्टि रहेको मध्यपहाडी सडक बाटोमाकेही मान्छेहरू जम्मा भेला भएको देखें । सो अवस्थामा भेरी नदि किनारमा भएका मान्छेहरू भेरी नदिमा पौडेर जाजरकोट तर्फ गईरहेका थिए । पछि म पनि हाम्रो गाउँमा के भएको रहेछ भनी तत्काल भेरी नदिको निज व्यक्तिहरू भएको पौडिने ठाउँ हामी भएको भन्दा तलतिर दौडिदै आएका हौं । पछि हामीले छेलो खेल्ने ठाउँबाट मान्छेहरू भएको ठाउँमा करिब १० मिनेट जती हिडेर पुगेपछि सो भेरी नदिमा पौडी खेलेर २ जना व्यक्तिहरूले पौडी खेलेर भेरी नदी क्रस गरिसकेका थिए । अन्य ३ जना व्यक्तिहरू सो भेरी नदीको एउटा ठुलो हँगालो क्रस गरेर बीच टापुमा बसेका थिए । अनि हामीले ति बीच टापुमा बसेका ३ जना व्यक्तिहरूलाई पनि बोलाएर ति ३ जना र पहिले भेरी नदी क्रस गरेका २ जना सहित जम्मा ५ जना व्यक्तिहरूलाई म, अन्य प्रतिवादी मध्यका रमित पुन लगायत अन्य १५/२० जना मान्छेहरूले नियन्त्रणमा लिएका हौं । हामीले नियन्त्रणमा लिने क्रममा सो भेरी नदिको पारिपट्टि अर्थात रुकुम तिरबाट जाल खेल्न गएका २ जना व्यक्तिहरू बिराज पुन र सविन पुन पनि गएका हुन । निजहरू बिराज पुन र सविन पुनले ति हामीले नियन्त्रणमा लिएका मान्छेहरू पारी रुकुम तर्फको भागमा लिएर प्रहरीलाई बुझाउनुपर्छ भनी भनेका हुन । अनि हामी म समेतका अन्य व्यक्तिहरू म, रमित पुन, बिराज पुन, सविन पुन र अन्य मैले नचिनेका कोही रुकुमका तथा कोही जाजरकोट जिल्लाका मैले नचिको मान्छेहरू मिलेर निज

हामीले नियन्त्रणमा लिएका मान्छेहरूलाई भेरी पारीको जाजरकोट जिल्लाको भागबाट हिडाउदै माथी कालेगाउँको पुल नजिक लिएको अवस्थामा जाजरकोट जिल्लाको हुलखोला प्रहरी चौकीबाट प्रहरीहरू आएकोले हामीले ति नियन्त्रणमा लिएका मान्छेहरूलाई ति प्रहरीहरूको जिम्मामा लगाएका हौं। पछि सो ठाउँमा रुकुमको प्रहरी गएको हुँदा ति रुकुमतिरबाट गएका प्रहरीहरू र जाजरकोटको हुलखोलाका प्रहरी मिलेर ति हामीले नियन्त्रणमा लिएका ५ जना मैले नचिनेका जाजरकोट जिल्लाका व्यक्तिहरूलाई जाजरकोट जिल्लाको क्षेत्रबाट रुकुम जिल्लाको क्षेत्रमा ल्याई मध्यपहाडी सडक बाटोमा ल्याएको हो। पछि हामी पनि ति प्रहरी तथा हामीले नियन्त्रणमा लिएका मान्छेहरूको पछि पछि सँगै गएका हौं। पछि प्रहरीहरूले ति हामीले नियन्त्रणमा लिएका ५ जना व्यक्तिहरूलाई प्रहरीले ल्याएको भ्यान गाडीमा राखेर लिएको हो अनि म समेतका व्यक्तिहरू राती पनि परिसकेको हुँदा त्यहाँबाट घरतिर आएका हौं। सो समयमा साँझको करिब ०७:००/०८:०० बजिसकेको थियो । सो वारदात भयो भनिएको दिनमा मलाई थाहा भएको कुरा यति नै हो। सो बाहेक निज मृतक तथा अन्य घाईतेहरूलाई को कसले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेका हुन सो मलाई थाहा छैन। मैले कोही कुनै मृतक तथा घाईतेहरूलाई लखेटेको तथा कुटपीट गरेको होइन। मैले निज मृतक समेतका व्यक्तिहरूलाई जातीय छुवाछुत हुने किसिमको केही कुनै बोली ब्यवहार गरेको होइन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी नविन कुमार घर्ति मगर (जि.एम.) ले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३७. प्रतिवादी विष्णु मल्लको बयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनमा दिनभर म घरमै बसी नुहाउने, कपडाहरू धुने काम गरेको हुँ। पछि गाउँमा लकडाउनको समयमा बाहिरका अन्य को मान्छेहरू आएकोले निजहरूलाई नियन्त्रणमा लिने भनी गाउँका अन्य मान्छेहरू तल मध्यपहाडी सडक बाटोतिर गएका छन रे भन्ने कुरा मैले गाउँमा सुनेको हुँ। पछि म घरबाट उक्त मध्यपहाडी सडक बाटोमा जाने भनी एकलै हिडेको हुँ। म घरबाट के कुन समयमा कति बजेको थियो भन्ने कुरा मलाई ख्याल भएन। पछि म एकलै घरबाट तल मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुगेको हुँ। सो सडक बाटोमा पुग्दा सो भन्दा तल रहेको भेरी नदीको रुकुमतिरको किनार तथा जाजरकोटतिरको किनारमा केही मान्छेहरू थिए। सो मध्यपहाडी सडक बाटोमा पनि सो सडक बाटो वरिपरीका घरका मान्छेहरू लगायत मलाई नाम थाहा नभएका धेरै मान्छेहरू थिए। म मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुग्दा सो स्थानमा प्रहरी टोली गैसकेको थियो। प्रहरी टोलीले भेरी किनारमा भएका सम्पूर्ण

मान्छेहरुलाई माथी मध्यपहाडी सडक बाटोमा ल्याएर आएको हो। उक्त भेरी किनारबाट प्रहरी टोलीसँग माथी सडक बाटोमा आउने क्रममा मैले चिनेका प्रतिवादी मध्यका रमेश मल्ल, सन्तोष मल्ल तथा जाजरकोट घर बताउने ५/६ जना अन्य मान्छेहरुलाई प्रहरीले नियन्त्रण गरी ल्याएको थियो। उक्त सुरक्षाकर्मिसँग अन्य मान्छेहरु पनि धेरै थिए। तर निजहरुको नाम के के हो मलाई ख्याल भएन। पछि प्रहरी टोली, निज प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका ५/६ जना मान्छेहरु तथा म समेतका धेरै मान्छेहरु सडक बाटोमा भएपछि प्रहरीले ति नियन्त्रणमा लिएका मान्छेहरुलाई लाईन लगाएर बसालेको थियो। प्रहरीले हामीलाई टाढा टाढा बस भनेर अनुरोध गरिरहेको थियो। सो अवस्थामा भेरी पारी जाजरकोटतिरको भागमा पनि मान्छेहरुको भिड थियो। अनि सो दिन रात पनि पर्न थालेकोले सो मध्यपहाडी सडक बाटोमा म एकलै मेरो घरमा आएको हुँ। सो वारदातको दिनमा म मध्यपहाडी सडक बाटो सम्म मात्र गएको हुँ। सो भन्दा तल भेरी नदीमा गएको होईन। मैले निज मृतक तथा घाईतेहरुलाई देखेको होईन र कुटपीट पनि गरेको होईन। निजहरुलाई मैले जातीय विभेद हुने गरी गाली पनि गरेको होईन। मैले निज मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई चिनेको पनि छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी विष्णु मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको वयान।

३८. प्रतिवादी रमित पुनको वयान

प्रस्तुत मुद्दाको वारदात २०७७/०२/१० गतेका दिन गोईरी ज्यूलामा खानेपानी सम्बन्धी बैठक बोलाईएकोमा म पनि त्यस ठाउँमा गएको थिएँ। खानेपानीको बैठक करिब दिउसोको १:०० बजेको समयमा सकिए पछि कालेगाउँको पुलबजारमा नास्ता खाने भनि म, नविन घर्ति, विराज पुन, भीम बहादुर पुन, धनराज राना र मोहन पुन गयौँ र त्यहाँ नास्ता खाएपछि नविन घर्ति र म फुटबल खेल्न भनि भेरी पारी जाजरकोटको कालेगाउँ गयौँ र विराज पुनधनराज राना, भीम बहादुर पुन र मोहन पुन घरतिर फर्किए। कालेगाउँमा गई सकेपछि मैले फुटबल खेले र नविन घर्तिले छेलो हात्रे खेल खेली रहेको अवस्थामा मेरो घर गोईरी जिउला देखी माथी मध्य पहाडीको रोडमा २०-३० जना मानिसहरु जम्मा भएका र भेरीको छेउमा १५-२० जना जती मानिस देखे पछि खेल खेल्न छोडी हामी भेरीको किनारतिर गई हेर्दा भेरी नदिमा ५/६ जना पौडी खेल्दै रुकुम तिरवाट जाजरकोट तिर आएको देखि को आएका रहेछन् मानिसहरु किन जम्मा भेला भएका रहेछन भनि हामी जाजरकोट र रुकुमका फुटबल खेल्ने र छेलोहात्रे खेल खेल्ने १८/२० जनाको टोली भेरी किनार तिर आई हेर्दा २ जना केटाहरु पौडी खेलेर पाखा लागेका थिए र ३ जना केटाहरु बीच टापुमा थिए तिनीहरुलाई हामीहरुले

यता आउ भनि बोलाएपछी तिनी ३ जना पनि भेरी पौडेर पारी पट्टी गए र तिनिहरूको पछी-पछी सविन पुन र विराज पुन पनि पौडी खेली भेरी तरि आए र यी केटाहरू क्वारेन्टाईनवाट भागेर आएका हुन् थिनिहरूलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्दछ भनि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) ले भनेको हो भनि हामीहरूलाई भने पछी सविन पुन र विराज पुन र हामी खेलन गएका सबै खेलाडीहरू मिली भेरी पारी गएका केटाहरूलाई नियन्त्रणमा लिई जाजरकोटको कालेगाउँको प्रहरी चौकीमा बुझायौं र हामीहरू घर गएका हौं। मृतकहरू नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली रगोबिन्द शाही समेतका व्यक्तिहरूलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन घाइतेहरू डिल्ली बि. क. समेत १२ जना लाई पनि कुनै कुटपीटगरेको होईन र ज्यान मार्ने उद्योग सम्मको कसुर अपराध गरेको होईन र मृतक नवराज वि.क.समेत लाई जातिय भेदभाव गर्ने कुनै कार्य गरेको होईन। अरु कोही कसैले पनि कुटपीट गरेको देखेको होईन। निज मृतक केटाहरू पौडी खेलन नसकेर बगेर मृत्य भएको हुन सक्दछ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी रमित पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

३९. मिति २०७७/०३/१० गतेको आदेश

उपरोक्त उल्लेखित आधार कारण एवं विद्वान कानुन ब्यवसायीहरूको बहस समेत सुनी थुनछेकतर्फ बिचार गर्दा, प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३). सन्तोष मल्ल, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, ईन्द्रबहादुर भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल र विष्णु मल्लले अनुसन्धान अधिकारी तथा यस अदालत समक्ष समेत बयान गर्दा आफनो गाउँमा केटी भगाएर लिने भनी लकडाउनको समयमा आएका केटाहरूलाई नियन्त्रणमा लिने भनी हामी सबै जना मृतक समेतलाई पिछ्छा गर्दै लखेटदै भेरी नदि किनार घटनास्थल सम्म लिई कुटपीट समेत गरी केही मान्छेहरूलाई नियन्त्रणमा लिएका हौं भनी एकले अर्कोलाई पोल समेत गरी बयान गरेका, निजहरू बीचमा वारदातको दिनमा फरक फरक समयमा फरक फरक केही प्रतिवादी बीच पटक पटक अस्वाभाविक रूपमा फोन सम्पर्क भएको देखिएको, अन्य प्रतिवादीहरू मोहन पुन मगर, धनाराज राना, सविन पुन, नविन कुमार घर्ति मगर (जि.एम.), विराज पुन मगर, भिमबहादुर पुन र रमित पुन मगरको हकमा हेर्दा, निजहरूले समेत कसुर गरेका हुन भनी शुरू शोभे नेपाली समेतले दिएको संयुक्त निवेदनमा उल्लेख नभएतापनि निजहरू उपर किटानी जाहेरी परेको, निजहरूले अनुसन्धान अधिकारी तथा

यस अदालत समक्ष समेत बयानको क्रममा गाउँका अन्य डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरुले मृतक समेतलाई नियन्त्रणमा लिने भनी लखेटदै गरेको देखी सुनी आफु पनि पछि गएको र केही मान्छेहरुलाई नियन्त्रणमा लिएको र नियन्त्रणमा लिने क्रममा कुटपीट समेत गरी वारदातमा संलग्न भएको भनी बयान गरेका, निजहरु घटनास्थलमा गएको, निजहरुले नियन्त्रणमा लिएका व्यक्तिहरुको शरीरमा घाऊ चोट देखिएको, निजहरु समेतका उपरको शुरु निवेदन तथा किटानी जाहेरी दरखास्त घटनास्थल मुचुल्का, बरामदी मुचुल्का, मृतकहरुको लास जाँच मुचुल्का, मृतकहरुका फोटाहरु कल डीटेल बिबरण, मौकामा कागज गर्ने प्रत्यक्षदर्शि घाईते सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरुको भनाई, प्रस्तुत मुद्दाको वस्तुस्थिती, परिस्थिति, अपराधको प्रकृति लगायतका तत्काल प्राप्त प्रमाणहरुबाट पछि ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा हाल यी प्रतिवादीहरुले अभियोग दावी अनुसारको कसुर गरेका होईनन भन्नेअवस्था नदेखिँदा निज प्रतिवादीहरुलाई मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६७ बमोजिम मुद्दा पुर्पक्षका निमित्त थुनामा राख्न ऐ संहिताको दफा ८० बमोजिम थुनुवा पुर्जि दिई कारागारकार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाईदिनु।

प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) को हकमा बिचार गर्दा, निजले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा आरोपित कसुरमा ईन्कार रहि बयान गरेतापनि अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा आरोपित कसुरमा साबित रही बयान गरेको, निज प्रतिवादी वारदात हुँदाका अवस्थामा वारदातस्थलमा नगएको अवस्था देखिएपनि सो दिनमा मृतक समेतका ब्यक्तिहरु निजको घर नजिक गएपश्चात डुम भनी गाली गलोज गरी तत्काल निज प्रतिवादीले अन्य प्रतिवादी मध्यका आफ्नो पति तथा छोरालाई सो ब्यहोराको जानकारी आफ्नो फोन मार्फत गराएको देखिँदा तत्काल प्राप्त प्रमाणहरुबाट पछि ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा हाल निज प्रतिवादीले अभियोग दावी अनुसारको कसुर गरेका होईनन भन्ने अवस्था नदेखिँदा निज प्रतिवादीबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ बमोजिम र ऐ. संहिताको दफा ७२ ले निर्दिष्ट गरेका पारिवारिक स्थिति समेतका कानुनी बुँदालाई समेत मध्य नजर राख्दै मुद्दा पुर्पक्षका निमित्त निज प्रतिवादीबाट रु. १,००,०००।- (एक लाख) धरौटी, जमानत वा बैंक जमानत लिन उचित र मनासिब देखिएकोले सो दिए लिई ऐ संहिताको दफा ७४ बमोजिमको शर्त कागज गराई मुद्दा पुर्पक्षको निमित्त तारेखमा राख्नु दिन नसके ऐ संहिताको दफा ८० बमोजिम थुनामा राख्न थुनुवा पुर्जि दिई कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाईदिनु।

अन्य प्रतिवादीहरू तुलबहादुर मल्ल, ईन्द्र बहादुर मल्ल र दिपेन्द्र चन्दको हकमा बिचार गर्दा निजहरूले अनुसन्धान अधिकारी तथा यस अदालत समक्ष बयान गर्दा आरोपित कसुरमा ईन्कार रहि बयान गरेका, निज प्रतिवादीहरूलाई अन्य प्रतिवादीले बयानको क्रममा समेत पोल गरी बयान गरेको नदेखिएको, प्रतिवादी मध्यका तुलबहादुर मल्ल वारदातको दिनमा आफ्नो काम विशेषले जाजरकोट गएकोमा सो ठाउँबाट पुल हुँदै रुकुम पश्चिममा आउँदा वारदात घटना घटाएको देखेको हुँ। मैले मृतक समेतलाई कुटपीट गरेको होईन भन्ने ब्यहोरा उल्लेख गरेको, सो दिन घटना हुन्छ भन्ने कुरा थाहा नभएको भन्ने देखिन्छ। त्यस्तै वारदातको मिति र समयमा प्रतिवादी मध्येका ईन्द्रबहादुर मल्ल आफ्नै घरमा भएको अबस्थामा निजको मोबाईलमा निजलाई प्रतिवादी मध्येका निजका नातेदार परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले निजकै मोबाईलबाट केवल १७:४२ मा फोन सम्पर्क सम्म गरेको देखिएको तर निज प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर मल्लले आफ्नो मोबाईल नम्बरबाट अन्य प्रतिवादी कोही कसैलाई फोन सम्पर्क गरेको अवस्था देखिदैन। त्यस्तै प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दको बयान समेतबाट निज वारदातस्थलमा गएको होईन भनी अदालत एवं अनुसन्धान अधिकारी समेतको बयानमा उल्लेख भएको र घटनाको तत्काल अधिपछि निजलाई र निजले कोही कसैलाई फोन सम्पर्क गरेको समेत नदेखिएको समेतका आधार कारणहरू समेतका तत्काल प्राप्त प्रमाणहरूबाट पछि ठहरे बमोजिम हुँदा हाल निज प्रतिवादीहरूलाई मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६९ बमोजिम मुद्दा पुर्पक्षका निमित्त तारेखमा राख्नु। साथै साक्षी वा पीडितको संरक्षणको निमित्त आवश्यक उपयुक्त आदेश गरिपाउँ भनी मृतकमध्यका गोविन्द शाहीको आमा भिमा कुमारी बुढाथोकी शाहीले पेश गरेको निवेदन तथा सोही ब्यहोराको बहसको क्रममा बिद्वान बरिष्ठ कानुन ब्यवसायीहरू समेतले व्यक्त गरेको अवस्था हुँदा सो सम्बन्धमा बिचार गर्दा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ११४ एवं मुलुकी फौजदारी कार्यविधि नियमावली, २०७५ को नियम ६१ समेतको कानुनी व्यवस्था बमोजिम प्रस्तुत मुद्दाका पीडित पक्ष एवं साक्षीहरू समेतलाई कोही कुनै व्यक्ति एवं पक्षहरूबाट अनुचित डर त्रास वा भय हुन सक्ने वा आफ्नो जिउ ज्यानको सुरक्षामा प्रतिकूल असर पर्न सक्ने अवस्थाको सृजना भएमा निज साक्षी वा पीडितहरूको आवश्यक संरक्षण गर्ने ब्यवस्था मिलाउनु भनी प्रस्तुत आदेशको प्रतिलिपि साथै राखी जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय रुकुम पश्चिम मार्फत जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाईदिनु। अभियोगपत्र साथ बरामद भै आएका दशिका सामान लाठीहरू जिन्सी खातामा आम्दानी बाधनु। फरार प्रतिवादीहरू तुलाराम घर्ति, डिल्ली घर्ति, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ति, सौरभ पुन र भिमबहादुर बुढाका नाउँमा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०७/०७ / ०७/०७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नियमानुसारको पक्राउ पुर्जि जारी गरी नियमानुसार गर्नु भनी मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ७९ बमोजिम यो आदेश पर्चा गरिदिईएको छ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७/०३/१० गतेको यस अदालतको आदेश।

४०. प्रतिवादी भिमबहादुर बुढाको बयान

मलाई अभियोगपत्र दायर हुँदाका अवस्थामा वा अभियोगपत्र दायर भए पश्चात समेत मेरा उपरमा प्रस्तुत मुद्दाको अभियोगपत्र दायर भएको छ भन्ने कुरा मलाई थाहा थिएन। सो समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। मलाई प्रस्तुत मुद्दाको वारदात भए पश्चात प्रहरीले एकपटक मेरो घरमा गए मेरो नागरिकता मागेर लिएका हुन, मैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। सो पछि मलाई प्रहरीले नागरिकता दिएका छैनन्। मलाई कोही कसैले मेरा नाममा मुद्दा दायर भएको कुरा भनेका होईनन्। हिजो मात्र मेरो घरमा प्रहरी गई मलाई पक्राउ गरी ल्याएपछि मेरा उपरमा समेत मुद्दा दायर भएको कुरा थाहा पाएको हुँ। मैले प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेको साँझ म समेतको मत सल्लाहमा मृतक नवराज बि.क. समेतलाई ढुङगा लाठी प्रहार गर्दै लखेटदै लगी भेरी नदी किनार सम्म पुर्याई कुटपीट गरेको होईन र अन्य सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरूलाई ज्यान मार्ने उद्योग गरेको पनि होईन। साथै मैले मृतक समेतका व्यक्तिहरूलाई जातिय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुतको कसुर समेत गरेको होईन। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको विहान करिव ०७:०० बजेतिर ढुङगे खानीमा ढुङगा निकाल्ने मजदुरी काम गर्ने भनी सो मेरो घरवाट हिडेर करिव १ घण्टा भन्दा बढी समयमा पुगिने ढुङगे खानीमा गई सो दिनको दिउसो करिव ०२:०० बजेसम्म सोही ढुङगे खानीमा कामकाज गरेको हुँ। पछि मेरो घरनेर गाउँपालिकाको बजेटवाट नयाँ कृषि सडक खन्ने काम भईरहेको थियो सो दिनमा मेरो घरनेर डोजरले खन्ने भएकोले म मेरो घर तथा जग्गा सुरक्षा गर्नलाई तथा सरसल्लाह गर्ने भनी करिव सोही दिनको दिउसो ०२:०० बजेतिर म ढुङगे खानीवाट आफ्नो घरमा आई डोजरले वाटो खन्ने ठाउँमा गई मेरो घरलाई क्षेती नपुग्ने गरी नयाँ सडक वाटो खन्न लगाई म सो दिनको साँझसम्म नै सोही डोजर तथा समितिका मान्छेहरूसँग सँगै बसी वाटो खन्ने ठाउँमा बसेको हुँ। पछि साँझ घरमा खाना खाएर सुतेको हुँ। मैले वारदात भयो भनिएको दिनमा सो वारदात घटना घटेको कुरा केही पनि थाहा पाएको होईन। मैले सो वारदात घटना घटेको कुरा सोको भोलिपल्ट मात्र थाहा पाएको हुँ। म सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा नगएको कारण सो वारदातमा मेरो केही कुनै संलग्नता छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी भीमबहादुर बुढाले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

४१. मिति २०७७/०३/२८ गतेको आदेश

प्रस्तुत मुद्दाको मिसिल संलग्न कागजातहरु हेर्दा, प्रतिवादी भिमबहादुर बुढाले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा, वारदातको मिति र समयमा आफुले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई ढुङगा तथा लाठीले लखेटदै नगएको र कुटपीट समेत गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको होईन। अन्य घाईते व्यक्तिहरु समेतलाई कुटपीट गरी ज्यान मार्ने उद्योग गरेको होईन। म सो वारदात मिति र समयमा वारदातस्थलमा गएको होईन भनी आफु उपरको आरोपित कसुरमा पुर्ण रुपमा ईन्कार रहि आफनो ब्यहोरा लेखाएको पाईन्छ। उपरोक्त उल्लेखित आधार कारण एवं विद्वान कानुन ब्यवसायीहरुको बहस समेत सुनी थुनछेकतर्फ बिचार गर्दा, प्रतिवादी भिमबहादुर बुढाले कसुर गरेका हुन भनी शुरु शोभे नेपाली समेतले दिएको संयुक्त निबेदन तथा जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख नभएको तथा निजले यस अदालत समक्ष आफु उपरको आरोपित कसुरमा ईन्कार रहि बयान गरेतापनि प्रतिवादी मध्यका सह-अभियुक्त मोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा वारदात मितिमा मृतक नबराज वि.क. समेतका केटाहरु गाउँमा आएकोले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले नियन्त्रणमा लिन जाँउ भनी मसँग काम गर्दै गरेका प्रतिवादी मध्यका तुलाराम घर्तिले जानकारी गराएकोले मैले समेत थाहा पाई हेर्नको लागी म समेतका तुलाराम घर्ति, क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ति, डिल्ली घर्ति, सौरभ पुन र भिमबहादुर बुढा समेतका ६ जना व्यक्तिहरु घटनास्थलमा गएका थियौ भनी यी प्रतिवादी भिमबहादुर बुढा समेतलाई वारदातस्थलमा गएको भनी गरेको पोलयुक्त बयान, घटनास्थल मुचुल्का, बरामदी मुचुल्का, मृतकहरुको लास जाँच मुचुल्का, मृतकहरुका फोटाहरु कल डीटेल बिबरण, मौकामा कागज गर्ने प्रत्यक्षदर्शि घाईते सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरुको भनाई, प्रस्तुत मुद्दाको वस्तुस्थिती, परिस्थिति, अपराधको प्रकृति लगायतका तत्काल प्राप्त प्रमाणहरुबाट पछि ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा हाल यी प्रतिवादीले अभियोग दावी अनुसारको कसुर गरेका होईनन भन्ने अबस्था नदेखिँदा निज प्रतिवादीहरुलाई मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६७ बमोजिम मुद्दा पुर्पक्षका निमित्त थुनामा राख्ख ऐ संहिताको दफा ८० बमोजिम थुनुवा पुर्जि दिई कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाईदिनु भनी मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ७९ बमोजिम यो आदेश पर्चा गरिदिईएको छ, भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७/०३/२८ गतेको यस अदालतको आदेश।

४२. प्रतिवादी लोकेन्द्र घर्तिको बयान

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नभएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मलाई अभियोगपत्र दायर हुँदाका अवस्थामा वा अभियोगपत्र दायर भए पश्चात समेत मेरा उपरमा प्रस्तुत मुद्दाको अभियोगपत्र दायर भएको छ भन्ने कुरा मलाई थाहा थिएन। सो समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। घटना भएको मैले भोली पल्ट थाहा पाएको हुँ। जेठ ३० गते प्रहरी टोली मेरो घरमा गएर खानी गुरुपवाट मोहन पुन गएका रहेछन्। तपाईंहरू पनि साक्षी बस्नु पर्छ, भनेर नागरिकता ल्याएर आएका हुन्। म समेतलाई अभियोग लागेको मैले भर्खरै थाहा पाएर हामी आफै आएका हौं। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनमा म लगाएतशौरव पुन, तुलाराम घर्ति, मोहन पुन र डिल्ली घर्ति समेत बिहान ७ बजेको समयमा ढुङ्गेखानी काम गर्न गएका थियौं। त्यसपछि मोहन पुन १० वजे सम्म काम गरेर खाने पानीको मिटिङ छ भनेर उनी फर्केका हुन्। त्यसपछि बाँकी हामी चार जना काम सकेर बेलुका ६ बजेतिर आ-आफ्नो घर फर्कि आएका हौं। भोली पल्ट अन्य व्यक्तिवाट हिजो जाजरकोटका केटाहरू आएका थिए सोतीकाले ती केटाहरूलाई लखेटेर घटना भएको छ भन्ने हामी चार जना काम गर्न ढुङ्गे खानी जाँदा सुनेका हौं र सो ठाउँमा प्रहरीको गाडी समेत देखेका हौं। अन्य मलाई केही थाहा भएन। म सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा गएको होईन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन। प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा म, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली बहादुर, शौरभ पुन समेतका व्यक्तिहरू वारदातस्थलमा हेर्न भनी गएका हौं भनी लेखाएको व्यहोरा झुठ्ठा हो। सो व्यहोरा किन कसरी लेखिएको हो सो मलाई थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी लोकेन्द्र घर्तिले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

४३. प्रतिवादी तुलाराम घर्तिको बयान

मलाई मेरा उपरमा प्रस्तुत मुद्दाको अभियोगपत्र दायर भएको छ भन्ने कुरा मलाई थाहा थिएन। सो समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। घटना भएको मैले भोली पल्ट र मेरो नाम समेत समाचारबाट सुनेर थाहा पाएको हुँ। लकडाउनको कारण गाडि समेत नचलेको हुँदा आज अदालतमा उपस्थित भएको छु। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनमा म लगाएतशौरव पुन, तुलाराम घर्ति, मोहन पुन र डिल्ली घर्ति समेत ढुङ्गेखानी काम गर्न गएका थियौं। हामी काम सकेर बेलुका ६ बजेतिर आ-आफ्नो घर फर्कि आएका हौं। भोली पल्ट १ जनाको मृत्यु भएको र अन्य वेपत्ता भएको भन्ने सुनेको हुँ। अन्य मलाई केही थाहा भएन। म सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा गएको होईन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन। प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा म, भिम बहादुर बुढा, शौरभ पुन,

लोकेन्द्र घर्ति समेतका व्यक्तिहरु वारदातस्थलमा हेर्न भनी गएका हौं भनी लेखाएको व्यहोरा झुठ्ठा हो। सो व्यहोरा किन कसरी लेखिएको हो सो मलाई थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी तुलाराम घर्तिले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

४४. प्रतिवादी शौरभ पुनको बयान

मलाई मेरा उपरमा समेत प्रस्तुत मुद्दाको अभियोगपत्र दायर भएको छ भन्ने कुरा थाहा थिएन। सो समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। मलाई प्रस्तुत मुद्दाको वारदात भए पश्चात मिति २०७७ साल जेष्ठ २९/३० गते तिर प्रहरी एकपटक मेरो घरमा गैं मेरो नागरिकता मागेकोलेमैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। मलाई कोही कसैले मेरा नाममा मुद्दा दायर भएको कुरा भनेका होईनन्। पछि गाउँका मान्छेहरुले म समेतका नाउँमा मुद्दा दायर भएको छ भनी भनेकोले सोही सुनी म यस अदालतमा आज हाजिर हुन आएको हुँ। मैले प्रस्तुत मुद्दाको वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेको साँझ म समेतको मत सल्लाहमा मृतक नबराज बि.क. समेतलाई ढुङगा लाठी प्रहार गर्दै लखेट्दै लगी भेरी नदी किनार सम्म पुयाई कुटपीट गरेको होईन र अन्य सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरुलाई ज्यान मार्ने उद्योग गरेको पनि होईन। साथै मैले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई जातिय छुवाछुतको कसुरसमेत गरेको होईन। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको बिहान करिब ०६:०० बजेतिर म ढुङगे खानीमा ढुङगा निकाल्नेमजदुरी काम गर्ने भनी ढुङगे खानीमा गई सोहि दिनको दिनभर साँझ करिब ०७:०० बजेसम्म ढुङगे खानीमा काम गरी सो ठाउँबाट साँझ प्रतिवादी मध्यका म, तुलाराम घर्ति, लोकेन्द्र घर्ति समेत हामी ३ जना व्यक्तिहरु आ आफ्नो घरमा आएका हौं। हामी ३ जना प्रतिवादीहरुको घर सँगै भएकोले हामी तिनै जना प्रतिवादीहरु घरसम्म सँगै आएका हौं। पछि सो दिनको साँझ खाना खाएर सुतेको हुँ। अर्का प्रतिवादी मध्येका डिल्ली घर्ति पनि सो दिनको बिहान हामीसँगै ढुङगे खानीमा काम गर्न भनी सो दिनको दिउसो करिब १२:००/०१:०० बजे सम्म सँगै काम गरेका हौं। सो पछि निज प्रतिवादी मध्यका डिल्ली घर्तिले आफ्नो घरमा पाखो गरोमा धान लगाएर मही लगाउने भनी सो ढुङगे खानीपाट आफ्नो घरमा आएदेखि निज प्रतिवादी डिल्ली घर्ति ढुङगे खानीमा फर्केका होईनन्। वारदात भयो भनिएको दिनमा सो वारदात घटना घटेको कुरा मैले सो वारदात घटना घटेको भोलिपल मात्र गाउँघरमा सोती गाउँबाट सोही गाउँ मान्छेहरुले जाजरकोट जिल्लाका मान्छेहरुलाई लखेट्दै लिई कुटपीट गरे रे भन्ने हल्ला भएपछि सुनी थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी शौरभ पुनले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

४५. प्रतिवादी डिल्ली घर्तिको बयान

मलाई मेरा उपरमा प्रस्तुत मुद्दाको अभियोगपत्र दायर भएको छ भन्ने कुरा थाहा थिएन। सो समयमा मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। मलाई प्रस्तुत मुद्दाको वारदात भए पश्चात मिति २०७७ साल जेष्ठ ३० गते प्रहरी एकपटक मेरो घरमा गई मेरो नागरिकता मागेर लिएका हुन, मैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। सो पछि मलाई प्रहरीले नागरिकता दिएका छैनन्। मलाई कोही कसैले मेरा नाममा मुद्दा दायर भएको कुरा भनेका होइनन्। पछि गाउँका मान्छेहरुले म समेतका व्यक्तिहरुलाई मुद्दा दायर भएको छ भनी भनेकोले सुनीआज यस अदालतमा आज हाजिर हुन आएको हुँ। मैले प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन बिहान करिब ०७:०० वजेतिर म ढुङ्गे खानीमा ढुङ्गा निकाल्ने मजदुरी काम गर्ने भनी खानीमा गई सो दिनको दिउसो करिब ०२:०० बजेसम्म सोही ढुङ्गे खानीमा कामकाज गरेको हुँ। म घाँटीको क्यान्सरको बिरामी भएकोले दिउसोको खाना खाने भनी उक्त ढुङ्गे खानीबाटघरमा गई जाउलो खाना खाई घरबाट पुनः ढुङ्गे खानीमा काम गर्ने भनी सो दिनभर साँझ करिब ०६:३० सम्म ढुङ्गे खानीमा काम गरी सो ठाउँबाट साँझ प्रतिवादी मध्यका तुलाराम घर्ति, सौरम पुन, लोकेन्द्र घर्ति गरी हामी ४ जना व्यक्तिहरु आ आफ्नो घरमा आएका हौं। हामी ४ जना प्रतिवादीहरुको घर सँगै भएकोले हामी चारै जना प्रतिवादीहरु घरसम्म सँग आएका हौं पछि सो दिनको साँझ खाना खाएर सुतेको हुँ। सो वारदात भयो भनिएको दिनमा सो वारदात घटना घटेको कुरा केही पनि थाहा पाएको होइन। मैले सो वारदात घटना घटेको कुरा सोको भोलिपल्ट मात्र रेडियोबाट समाचार सुनेपछि थाहा पाएको हुँ। म सो वारदातको दिनमा वारदानस्थलमा गएको होइन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी डिल्ली घर्तिले यस अदालत समक्ष गरेको बयान।

४६. मिति २०७७/०३/३१ गतेको आदेश

प्रस्तुत मुद्दाको मिसिल संलग्न कागजातहरु हेर्दा, प्रतिवादीहरु तुलाराम घर्ति, डिल्ली घर्ति, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ति र सौरभ पुनले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा, वारदातको मिति र समयमा आफुहरुले मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई ढुङ्गा तथा लाठीले लखेट्दै नगएको र कुटपीट समेत गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका होईनौं। अन्य घाईते व्यक्तिहरु समेतलाई कुटपीट गरी ज्यान मार्ने उद्योग गरेका होईनौं। हामी सो वारदात मिति र समयमा वारदातस्थलमा गएका होईनौं भनी आफु उपरको आरोपित कसुरमा पुर्ण रुपमा ईन्कार रहि आफ्नो बयान व्यहोरामा लेखाएको पाईन्छ। अतः उपरोक्त उल्लेखित

आधार कारण एवं विद्वान कानुन व्यवसायीहरूको बहस समेत सुनी थुनछेकतर्फ बिचार गर्दा, प्रतिवादीहरू तुलाराम घर्ति, डिल्ली घर्ति, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ति र सौरभ पुनले कसुर गरेका हुन भनी शुरु शोभे नेपाली समेतले दिएको संयुक्त निवेदन तथा जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख नभएको तथा निजले यस अदालत समक्ष आफु उपरको आरोपित कसुरमा इन्कार रहि बयान गरेतापनि प्रतिवादी मध्यका सह-अभियुक्तमोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा वारदात मितिमा मृतक नबराज बि.क. समेतका केटाहरू गाउँमा आएकोले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले नियन्त्रणमा लिन जाँउ भनी मसँग काम गर्दै गरेका प्रतिवादी मध्यका तुलाराम घर्तिले जानकारी गराएकोले मैले समेत थाहा पाई हेर्नको लागी म समेतका तुलाराम घर्ति, क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ति, डिल्ली घर्ति, सौरभ पुन र भिमबहादुर बुढा समेतका ६ जना व्यक्तिहरू घटनास्थलमा गएका थियौं भनी यी प्रतिवादीहरू तुलाराम घर्ति, डिल्ली घर्ति, क्वापे भनिने लोकेन्द्र घर्ति र सौरभ पुन समेतलाई वारदातस्थलमा गएको भनी गरेको पोलयुक्त बयान, घटनास्थल मुचुल्का, बरामदी मुचुल्का, मृतकहरूको लास जाँच मुचुल्का, मृतकहरूका फोटाहरू कल डीटेल बिबरण, मौकामा कागज गर्ने प्रत्यक्षदर्शि घाईते सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरूको भनाई, प्रस्तुत मुद्दाको बस्तुस्थिती, परिस्थिति, अपराधको प्रकृति लगायतका तत्काल प्राप्त प्रमाणहरूबाट पछि ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा हाल यी प्रतिवादीहरूले अभियोग दावी अनुसारको कसुर गरेका होईनन् भन्ने अबस्था नदेखिँदा निज प्रतिवादीहरूलाई मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६७ बमोजिम मुद्दा पुर्पक्षका निमित्त थुनामा राख्न ऐ संहिताको दफा ८० बमोजिम थुनुवा पुर्जि दिई कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाईदिनु। प्रस्तुत मुद्दाका प्रतिवादीहरू मध्ये डिल्ली घर्तिको यस अदालत समक्षको बयान एवं निजले आजै निवेदनपत्र साथ संलग्न गरी पेश गरेका बिरामी पर्चा तथा औषधीका बिलहरू समेतबाट निज क्यान्सर रोगको बिरामी भएको भन्ने देखिँदा सो सम्बन्धमा निज प्रतिवादी डिल्ली घर्तिको स्वास्थ्य उपचार लगायतको आवश्यक कार्यहरू गर्नु भनी कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखी पठाउनु भनी मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ७९ बमोजिम यो आदेश पर्चा गरिदिईएको छ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७७/०३/३१ गतेको यस अदालतको आदेश।

४७. मिति २०७७/०५/१७ गतेको आदेश

यसमा प्रतिवादीहरू चुक्ता भईसकेको देखिँदा वादी नेपाल सरकारले अभियोगपत्रको साक्षी प्रमाण खण्डमा उल्लेख गरेका जाहेरवाला, तथा मौकामा बुझिएका मानिसहरू लगाएतका

साक्षीहरूलाई बकपत्रको लागि जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय रुकुम पश्चिम मार्फत यस अदालतमा उपस्थित गराईदिनु भनी जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाईदिनु। साथै प्रतिवादीहरूका साक्षी समेत बुझि नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने मिति २०७७/०५/१७ गतेको आदेश।

४८. जाहेरवाला लक्ष्मी सुनारको बकपत्र

प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ जाजरकोटको रुघाली मेलामा आएको समयमा मेरो छोरा लोकेन्द्र सुनारको साथी नवराज वि.क. सँगै आएको देखेकी थिए। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मृतक नवराज वि.क.को कोठामा सुतेको समयमा मैले फेला पारी केटाको कोठामा तिमि केटी मान्छे किन सुतेको भनी भनेको थिए साथै सोसमयमा तिमि कोहौ कसरी यहाँ आएको हो भनि सोधपुछ गर्दा निजले मेरो र नवराज वि.क. विचमा प्रेम छ भनी भनेकी हुन्। एक हप्ता सम्म नवराजसँगै नवराज वि.क.को घरमा बसेकी हुन्। म लगायत हामीहरूले नवराज वि.क.सँग विवाह गर्न तिमि ठकुरीको छोरी रहेछौ। हाम्रो जात मिल्दैन नानी तिम्रो बुवा आमा र आफन्तले स्विकार्दैनन् भनी भन्दा निजले मेरो घरमा सबै माओवादी छन् हामी जातभातको कुरा मान्दैनौ मेरो दिदिहरूको पनि अन्तरजातिय विवाह भएको छ। भनी भनी अब ८ वर्ष पछि नवराज वि.क. र म विवाह गर्ने हो भनी भनेकी हुन्। नवराज वि.क.को घरमा आएर बस्ने गर्दै गर्दा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नवराज वि.क. लाई मेरो पेटमा तपाईंको बच्चा छ भनी बोलाएको थिईन। नवराज वि.क.ले म एकलै आउदैन भन्दा अरू साथीहरूसमेत लिएर आउ भनि भनेकोले नवराज वि.क. लगाएत निजका साथीहरू प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएका हुन्। घर नजिकै पुग्दा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले यो भन्दा पहिले तँ डुमलाई कुटेर पुगेन भनी भनेकोले नवराज वि.क. र मेरो छोरा लोकेन्द्र सुनारसमेत साथीहरू घरतर्फ (जाजरकोट) फर्कदै गर्दा प्रतिवादीहरू वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेत ३४ जनाले एक्कासी आक्रमण गरी मेरो छोरा लगायत ६ जनालाई हात मुक्का लट्टसमेतले प्रयोग गरी कुटपीट गरेका र यसरी कुटपीट गर्दै हसियाँलगायतको घरायसी हतियार प्रयोग गरी मृतक मेरो छोरा लोकेन्द्र सुनार समेत ६ जनालाई मारेर नदिमा बगायका हुन् भने बाँकी लाई घाईते बनाएका हुन्। हामीहरू सानो जातको दलित र निज प्रतिवादीहरू ठुलो जातका मानिसहरू भएको र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मृतक नवराज वि.क. सँग विवाह भएपछि ईज्जत जान्छ भनेर नवराज वि.क.को

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

साथी मेरो छोरा संजिव वि.क. समेतलाई मारेका हुन् भन्ने व्यहोराको जाहेरवाली लक्ष्मी सुनारले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

४९. जाहेरवाला शोभे नेपालीको वकपत्र

प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराज वि.क.लाई बोलाउँदा नबराज वि.क. समेत निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएका रहेछन्। सो कुरा घटना भएपछि थाहा पाएको हुँ। परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराज वि.क. लाई मेरो पेटमा बच्चा छ लिन आउनुहोस् भनेपछि नबराज वि.क.ले पहिले पनि मैले कुटाई खाएको थिए अहिले म कसरी आउ भनेपछि निज प्रतिवादीले त्यसो भए १७/१८ जना केटाहरु लिएर आउनु भनेपछि नबराज वि.क.ले मेरो छोरा र अन्य साथीहरु लिएर मिति २०७३/०२/१० गते प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक जाँदा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखेपछि यी डुमहरु फेरी यहाँ आएछ यीनीहरुलाई आज मारुपर्छ भनि वडा अध्यक्षलाई फोन गरेपछि वडा अध्यक्षले अन्य मानिसहरुलाई फोन गरी यहाँ नबराज वि.क. समेतका मानिसहरु आएका छन यीनीहरुलाई लखेटनु पर्छ भनेर भनेपछि त्यहाँका मानिसहरुले हातमा दाउरा खुर्पा लगाएतका सामानहरु लिएर नबराज वि.क. समेतलाई त्यहा बाट लखेटदै लिएरकुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाईदिएका रहेछन। अन्य घाईतेहरु प्रहरी त्यहा आएपछि भागेर बाचन सफल भएका हुन। उक्त घटना हामीहरु सानो जातको दलित र निज प्रतिवादीहरु ठुलो जातका मानिसहरु भएको र अन्तर जातीय प्रेम समन्ध भई विवाह हुँदा प्रतिवादीहरुको इज्जत जाने डरका कारणले मेरो छोरा टिकाराम नेपाली समेतलाई मारेका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको जाहेरवाला शोभे नेपालीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

५०. जाहेरवाला मुनलाल नेपालीको वकपत्र

मेरो छोरा जाजरकोटको कुदु भन्ने ठाउमा रनिड सिल्ड खेलन गएको समयमा निज प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ पनि उक्त रनिड सिल्ड हेर्न गएकी रहिछन्,सो समयमा मेरो छोरा र निज प्रतिवादीको विचमा चिनजान भएकोले निज प्रतिवादीले मेरो छोरालाई किन होटेलमा बस्नु हुन्छ? मेरो कोठामा जाऔं भनेपछि उक्त रनिड सिल्ड सकिएपछि मेरो छोरा र निज प्रतिवादीको कोठामा गएको भन्ने सुनेको हुँ र मिति २०७६ पुस महिनामाजाजरकोटको थाप्ले भन्ने ठाउँमा मेला लाग्ने भएकोले निज प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ उक्त मेला हेर्न गई मेरो घरमा चार पाँच दिन बस्दा निजका ठुलाबुवा ईन्द्रबहादुर मल्ललाई मेरो छोरा तपाईकी छोरीको विचमा मेरो

छोराको मोवाईलमा भएको विभिन्न किसिमका फोटाहरु देखाई म तल्लो जातको मान्छे र तपाईंहरु माथिल्लो जातको मान्छेको विचमा यस्तो व्यवहार राम्रो हुदैन, तपाईंको भाईलाई भनिदिनुहोला भनी भन्दा निजको ठुलावुवा ईन्द्रबहादुर मल्लले हामीसँग सम्धी बन्नी विचार छ? भनेर भन्नुभयो। त्यसपछि प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को भाई मेरो घरमा आई ३ दिन बसेपछि निज प्रतिवादीको भाई, मेरो छोरा नबराज वि.क., सन्दिप वि.क., सुदिप वि.क. निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएका हुन्। मेरो छोरा समेत ३ जनालाई निजका आफन्तहरुले कुटपीट गरी प्रहरीको जिम्मा लगाई चौरजहारी ई.प्र.का.मा पठाई १ दिन त्यही राखि मेरो भाईले मलाई तपाईंको छोराहरु यहा ई.प्र.का.मा छन् भनेर फोन गरेपछि मैले मेरो श्रीमतीलाई ई.प्र.का. चौरजहारीमा पठाएपछि मेरो श्रीमतीलाई त्यहाका ईन्चार्जले वडा अध्यक्षले भनेपछि छोडिदिन्छु भनेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी बोलाउँदा निजले म अहिले पानी बनाउन गएको छु निजहरुको आफन्त आएको भए छोडिदिनुहोस् भनेपछि निज तिनै जनालाई मेरो श्रीमतीले लिई घरमा आएकी हुन्। मिति २०७७।०२।९ गते परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मेरो छोरालाई रातिको अ.१० बजेको समयमा फोन गर्दा मेरो श्रीमतीले सुनेकोले कस्लाई फोन गर्छस् भनी भन्दा मेरो छोराले साथीहरूसँग फोन गर्छु भनेपछि मेरो छोराले फोन लाउड स्पिकर बनाएको कारणले मेरो छोराले र निज प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ सँग कुरा गर्दा नबराज मेरो पेटमा तपाईंको वच्चा छ, काफल खाने निउले मेरो घरमा आउनु हामीहरु भागेर जाँउला भनेर भनेपछि छोराले पहिले पनि मैले कुटाई खाएको थिए अहिले म कसरी आँउ? भनेपछि निज प्रतिवादीले त्यसो भए आठ दश जना केटाहरु लिएर आउनु भनेपछि मेरो छोरा र अन्य साथीहरु गरी जम्मा १९ जानसाथीहरु मिति २०७७/०२/१० गते हिड्दै जाँदा १ जना वाटो वाटै फर्कीएर आएका रहेछन् अन्य साथीहरु प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक जाँदा मेरो छोराले अन्य साथीको कपडा लगाएर निज प्रतिवादीलाई भगाएर ल्याउछु भनी गएको रहेछ। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखी त्यहाको वडा अध्यक्षलाई फोन गरी यीनीहरुलाई पहिलेको चुटाईले पुगेन ४/५ गाडी मान्छे ल्यायर आउनुहोस् भनेपछि फोन गरेको बहाना मात्र रहेछ निजहरुले मार्ने पहिले नै योजनावनाएका रहेछन् र मेरा छोराहरुलाई त्यहाका करिव एक दुई सय जना मानिसहरुले ढुङगा मुढा गर्दै उक्त ठाउँवाट लखेटदै जाँदा निज मृतकहरुलाई कुटपीट गरी मारेर भेरी नदिमा बगाईदिएका रहेछन्। मृतकहरुलाई कुटपीट गरी मार्ने र घाईतेहरुलाई घाईते बनाउने कार्य यी प्रतिवादीहरुले गरेका हुन भन्ने समेत व्यहोराको जाहेरवाला मुनलाल नेपालीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

५१. जाहेरवाला बलराम विश्वकर्माको वकपत्र

परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराज वि.क. लाई मेरो पेटमा तिम्रो बच्चा छ लिन आउनुहोस् भनेपछि नबराज वि.क.ले मेरो छोरा र अन्य साथीहरू गरी जम्मा १९ जान साथीहरू लिई मिति २०७७/०२/१० गते निजलाई लिन भनी जाँदा १ जना वाटो वाटै फर्कीएर आएका र अन्य १८ जना साथीहरू प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक पुग्दा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखेपछि यी डुमहरू फेरी यहाँ आएछु यीनीहरूलाई आज मानैपर्छ भनि वडा अध्यक्षलाई फोन गरेपछि वडा अध्यक्षले अन्य मानिसहरूलाई फोन गरी यहाँ नबराज वि.क. समेतका मानिसहरू आएका छन् रे यीनीहरूलाई लखेटनु पर्छ भनेर भनेपछि त्यहाका मानिसहरूले हातमा दाउरा खुर्पा लगाएतका सामानहरू लिएर नबराज वि.क. समेतलाई त्यहा वाट लखेटदै लखेटदै कुटपीट गरी मारेर भेरी नदीमा बगाईदिएका रहेछन्। मृतकहरूलाई कुटपीट गरी मार्ने र घाईतेहरूलाई घाईते बनाउने कार्य यी प्रतिवादीहरूले गरेका हुन भन्ने समेत व्यहोराको जाहेरवाला बलराम विश्वकर्माले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५२. बुझिएका भिमीकुमारी बुढाथोकीको वकपत्र

वारदात हुनका दिन म आफ्नै घर थिए। मेरो छोरा सो ठाउँमा गएको मलाई थाहा थिएन घटना हुनेका दिन साँझ सोती गाउँमा घटना परेको छ एक जनाको त लास पनि फेला परी सक्यो भन्ने खबर पाएपछि मेरो छोरा पनि गएको थिए कि भन्ने संक्का लागेर फोन गर्दा फोन पनि लागेन साँझ परीसकेको हुँदा भोली पल्ट हामी सो घटना स्थलमा गई हेर्दा नबराज बि.क को लास सोही घटनाको राती फेलापरिसकेको रहेछ अन्य मृतकहरू पनि केही दिनमै लास फैला परिसकेको थियो तर मेरो छोरा नभेटेपछि हामी हस्पिटल छ कि भनी हस्पिटल गयौं। अन्य व्यक्ति सबैलाई सोधदा कहीं फेला परेन। अन्य मृतकहरू फेला परी दाहसंकार गरिसके पनि मेरो छोरा फेला परेन। मेरो छोराको फोटा हेर्दा घाँटी पुरा निमोठेको जस्तो दाँत भाँचेको शरिरमा चक्कुले हानेको जस्तो आँखा थिएन। मुख पुरा बेस्टले छोपेको थियो मारी गाडेर फेरी निकासेर भेरीमा फालेको जस्तो अवस्थामा ११ दिन पछि फेला परेको हो। मृतक नबराज वि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ विच माया प्रेम भएको कुरा मैले मेरो छोराबाट सुनिको थिए। ती दुई बीच माया प्रेम भएको र जात नमिलेको कारणले सो घटना घटेको हो। प्रतिवादी मध्येका टोप बहादुर मल्ललाई वारदातको भोली पल्ट बिहानै मैले फोन मार्फत सोधदा खै मलाई थाहा भएन घटना भयो त भन्छन् भनेर भनेका थिए। त्यसैले जति

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसलापत्रक /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जना प्रतिवादी अहिले पक्राउमा परेका छन ती सबै मिलेर मेरो छोरा लगायत ६ जनालाई मारेका हुन। त्यसैले यी प्रतिवादीहरु ३४ जनालाई जेल चलान होस् भन्ने समेत व्यहोराको जाहेरवाला भिमीकुमारी बुढाथोकीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५३. बुझिएका घाइते महेश कार्कीको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते हामी जाजरकोटको खलंगा वाट १० जना र धल्लाको पुल वाट ८ जना गरी जम्मा १८ जना काफल खानी र घुम्ने र बेहुली ल्याउने भनी हामीहरु रुकुम पश्चिमको सोती भन्ने ठाउमा जाने क्रममा त्यहा रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले वाटोमा हामीहरुलाई देख्न वित्तिकै डुम फेरी आईहालिस् पहिले खाएको चोटले पुगेन तलाई, आज त फर्केर जान पाउदैनस भनी गाली गरेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरुलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरानसुनेर हामीहरु त्यहाबाट घरतिर फर्केने क्रममा हामीहरु उक्त घर भन्दा तल मुलपानीमा आई हामी सबै जनाले पानी खाएका हौं र त्यसपछि हामीहरु २ मिनेट तल गएर एउटा ठुलो ढुङ्गामा बसेर हामीहरुले अब कालेगाउँमा गएर नास्ता खाएर घरतिर जाने भन्ने कुरा गरेका हौं। त्यसपछि हामीहरु त्यहा वाट सिधै तलतिर झरी मध्येपहाडि राजमार्गमा पुग्ने वित्तिकै माथिवाट मानिसहरुले हो-हल्ला गर्दै, ढुङ्गामुढा, आँसी, दाउरा, बन्चरो, ढुङ्गाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरुलाई चारैतिरवाट घेराहाली सकेपछि जाने वाटो कतै थिएन त्यसपछि मलाई उक्त मध्येपहाडि राजमार्गमा नाम थाहा छैन यी प्रतिवादीहरु मध्येका मानिसहरुले दाउरा ढुङ्गाले मेरो टाउकोको पछाडिको भागमा र शरीरको विभिन्न भागमा कुटपीट गरेका हुन् भने अन्य साथीहरु त्यहावाट तल भेरीतिर गएका हुन्। त्यहाँ मेरा साथीहरुलाई कुटपीट गरेको देखेको थिए तर मारेको देखिन। मलाई कुटपीट गर्दा गर्दै पुलिस आई नियन्त्रणमा लिएको हो। अन्य भेरी पारी गएका ५ जना भेरी वारीका २ जना ल्याएर पुलिसले भ्यानमा हालेर ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगेको र फेरी प्रहरीको अर्को भ्यान आई वाकी ४ घाइतेहरुलाई ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगेपछि एक रात त्यही राखि भोलिपल्ट विहान चौरजहारी अस्पतालमा लगी चेकजाच गराई औषधी केहि पनि नदिई पुनः ई.प्र.का. मा लागि साँझ जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोटमा पठाएको हो। जि.प्र.का.मा हाजिर भै हामीहरु घर गएका हौं। नबराज वि.क. लगाएतको मृत्यु र हामीहरुलाई घाइते बनाउनेमा यी प्रतिवादीहरु सबै हुन्। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम १ ले मृतक नबराज वि.क. समेतलाई त डुम

फेरी आईहालिस् अस्तीको चोटले पुगेन, आज तलाई नमारी छोडदिन भनी गाली गरेकी हुन भन्ने समेत व्यहोराको घाईते मध्येका महेश कार्कीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

५४. बुझिएका घाइते डिल्ली वि.क.को वकपत्र

उक्त वारदातको दिन म मेरो घर सल्यान देखि मेरो ज्वाइलाई नेपालगञ्ज पठाउने भनि जाजरकोट सुर्खेत सडक खण्डको गाडी चढाउन जाजरकोटको मटेलामागएको थिए। गाडी नआएको कारणले ज्वाइ र म त्यही बसी फर्किने क्रममा रुकुम तर्फको चौरजहारी नगरपालिका अन्तर्गतको धल्ला भन्ने ठाउँमा नवराज वि.क.सँग मेरोभेट भएको हो। नवराज वि.क. र म पहिले देखिको साथी हौं। नवराज वि.क. समेतले ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरतिर काफलखान जाउँ भनेपछि हामी सबै १८ जना साथीहरू भएर सो स्थान तर्फ गएको हौं। रुकुम पश्चिमको चौरजहारी नगरपालिकाको सोतिमा रहेको नवराजको प्रेमिका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को रोड भन्दा माथि घर रहेछ हामी रोड (सडक)मा पुगेको थियौं । हामीहरूलाई देखे वित्तिकै ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले नवराज वि.क.लाई त डुम मल्ल ठकुरीको छोरी लिन खोज्ने, किन आइस, तलाई पहिलाको कुटाईले पुगेन, आज तलाई मारेर फालिदिन्छौं भनी गालीगलौज गरेपछि हामीहरू केही नबोली फर्कियो। फर्किने क्रममा तल बोटोमा एकजनाको घरमा पुगेको थियो सो घरवालाले हामीलाई पानी खाएर जाउँ भनि रोक्न खोजेको थियो। केही तल आएर हामी एउटा ठुलो ढुंगामा बसेको थियो। हामी बसेको करिब ४/५ मिनेट जति भएको थियो होला माथि ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर गाउँतिरबाट करिब प्रतिवादीहरू १००/ १५० जना जति बालक देखि बुद्ध उमेरसम्मका मानिसहरू लाठी, हसिया र बच्चरोलगायतको घरेलु हतियार लिएर हामी भएतिर यीनिहरूलाई मार्नु पर्छ जिवित जान दिनु हुदैन भन्दै ढुंगा हान्दै आईरहेको देखिपछि हामी भाग्न खोज्दा नवराज वि.क.लागायत ६ जना मृतकलाई उनिहरूले नियन्त्रमा लिएका हुन्। केही प्रतिवादीहरूले मृतक नवराज वि.क. लागायत अन्य मृतकहरूलाई काठको लठी र बाँसको लठ्ठिसमेतले हानिरहेको थिए। म आफ्नो ज्यान बचाउन भाग्दै गर्दा केही प्रतिवादीहरूले नवराज वि.क. समेतका मृतकलाई कुट्दै गरेको देखेको हुँ भने केही प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई ढुंगामुढाले लखेट्दै थिए। हामीलाई पनि प्रतिवादीले मार्छन भनि हामी भागेको हौं। भाग्ने क्रममा केही साथीहरू भाग्न सफल भई नदी तरेर जाजरकोट पट्टि पुगेको थिए, म पौडि खेलन नसक्ने भएकोले नदिको किनारामा थिए प्रतिवादीहरू मध्येका २ जना आएर मलाई बाँसको लठ्ठिले मेरो शरिरर खुट्टामा कुटपीट गरेका हुन। प्रतिवादीहरूले मैले

हातपाउ जोड्दासमेत कुटपीट गरिरहेका हुन। प्रतिवादीहरूले मलाई मारु पछि भन्दै समाई बाटो (सडक)मा लिई लट्टी र हातमुक्काले कुटपीट गरिरहेको समयमा प्रहरी आएकोले म बाँचन सफल भएको हुँ। प्रतिवादीहरूलाई पानी माग्दा समेत प्रतिवादीहरूले पानी दिएनन्। केही प्रतिवादीहरू नदि पारी जाजरकोटपट्टि समेत पहिले नै गई हामीहरूलाई कुरी बसेको रहेछन्। प्रतिवादीहरूले निजहरूको नियन्त्रणमा पर्नबाट बचेका हाम्रा साथीहरू सोति तर्फको नदिको भाग पट्टिबाट नदि पारी जाजरकोट पट्टि पुग्न सफल भएका ५ जनालाई कुटपीट गरिरहेको समयमा प्रहरी आएको हो। सुरुमा दुई जना प्रहरी आएकोमा दुईजना प्रहरीले सिष्ठ बजाउदाँसमेत निज प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका थिएनन् तर पछि अरू थप प्रहरी आई सिठी बजाए पछि मात्र कुटपीट गर्न छोडेका हुन। प्रहरीले हामी घाईतेहरूलाई नियन्त्रणमा लिएर प्रतिवादीहरूलाई छोडेको हो। प्रहरीले प्रतिवादीलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्नेमा हामीलाई नियन्त्रणमा लिएको हो। धेरै घाईते भएका हामी घाईते मध्येका दुई जनालाई चौरजहारीमा रहेको मिसन अस्पतालमा राखेको हो। भने हामी अन्य घाईतेहरूलाई चौकीमा १ दिन राखेको हो। प्रस्तुत वारदातमा मृतकलाई मारे र हामीलाई घाईते बनाउने सबै जनाको नाम थाह छैन मान्छे देखे पछि सबैजनालाई चिन्दछौं। प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मृतकको मृत्यु भएको र हामीहरू घाईते भएका हौं। नवराज वि.क. दलित समुदायको भएको र निजको प्रेमिका ठकुरी भएको कारण ठकुरी र दलितको विहेवारी गर्दा ठकुरीको इज्जत जान्छ भनी नवराज वि.क. समेतलाई मारेका हुन भन्ने समेत व्यहोराको घाईते मध्येका डिल्ली वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५५. बुझिएका घाईते आशिष वि.क.को वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते हामी जाजरकोटको खलंगावाट १० जना र धल्लाको पुल वाट ८ जना गरी जम्मा १८ जना काफल खाने, घुम्ने र बेहुली ल्याउने भनी हामीहरू रुकुम पश्चिमको सोती भन्ने ठाउँमा जाने क्रममा त्यहा रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले हामीहरूलाई देखे वितिकै डुम फेरीआईहालिस् पहिले खाएको चोटले पुगेन तलाई, फेरी फर्केर जान पाउदैनस् भनी गाली गरेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरूलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरा नसुनेर हामीहरू त्यहावाट घरतिर फर्केने क्रममा उक्त घर भन्दा तल मुलपानीमा आई हामी सबै जनाले पानी खाएका हौं र त्यसपछि हामीहरू २ मिनेट तल गएको अवस्था एउटा ठुलो ढुङ्गामा बसेर हामीहरूले अब कालेगाउँमा गएर नास्ता खाएर घरतिर जाने भन्ने कुरा गरेका हौं।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मारे उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

त्यसपछि हामीहरू त्यहा वाट सिधै तलतिर झरी मध्येपहाडि राजमार्गमा पुग्ने वितिकै माथिवाट मानिसहरूले हो-हल्ला गर्दै ढुङ्गामुढा गर्दै आँसी दाउरा बन्चरो ढुङ्गाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरूलाई चारैतिरवाट घेराहाली सकेपछि जाने वाटो कतै थिएन त्यसपछि हामीहरू भेरीतिर जान बाध्य भएपछि हामीहरू भेरीतिर जाने क्रममा नबराज वि.क. लगाएत ५ जनालाई भेरी भन्दा माथि खेतवारी तथा वासको रुखमुनी त्यहाका मानिसहरूहरूले आफुले ल्याएका हातहतियारहरूले कुटपीट गरी लतारी रहेको थिए। महेश कार्की र डिल्ली वि.क. लाई रोडमा नै समातेर निजहरूलाई पनि कुटपीट गर्दै थिए । हामीहरू १० जना भेरी तिर भाग्ने क्रममा भेरि नदिको घाँटिसम्मको टापु तरी मुख्य भेरीमा पुग्दासम्म पनि करिव एक डेढ सय जना मानिसहरू हामीहरूलाई लखेटदै आईरहेको थिए। हामी दश जना मध्ये पाच जना साथीहरू बाध्ये भएर भेरी नदीमा हाम फालेर भेरी नदी तरी पारी गएका थिए। हामीहरू पौडि खेलन नजान्ने साथीहरू भेरी नदीको रुकुम पट्टिको सिमानामा थियौं। मलाई वडा अध्यक्षले हसियाले टाउको गर्दनमा शरीरका विभिन्न भागमा प्रहार गरेका हुन् अन्य साथीहरूलाई पनि कुटपीट गरेका हुन्। नदी तरी पारी गएका साथीहरूलाई पछि-पछि करिव साठी सत्तरी जना मानिसहर घरेलु हतियार लिएर उनीहरूलाई पनि त्यहा पनि कुटपीट गरिरहेका थिए। त्यसपछि माथि रोडवाट प्रहरीले सिठि बजाउदा पनि हामीहरूलाई कुटपीट गरिरहेका थिए पछि प्रहरी हामी भएको ठाउँमा आईसकेपछि हामीहरूलाई कुटपीट गर्न छोडेका हुन्। हामीहरूलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएपछि हामीहरूलाई ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगेकोहो। ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगी सोधपुछ गरी बढी चोटपटक लागेकाहरूलाई अस्पतालमा लगी औषधी उपचार गरेको हो र कम चोटपटक लागेका लाई ई.प्र.का. चौरजहारीमा ल्याई एक रात त्यही राखि त्यसको भोलिपल्ट हामीहरूलाई घरमा पठाईदिएको हो। नबराज वि.क. लगाएतको मृत्यु र हामीहरूलाई घाईते बनाउने मान्छेहरूमा त्यहाका सबै गाउलेहरू आएका थिए। ती मानिसहरूलाई हेरेपछि चिन्दछु। म लगाएत साथीहरूलाई कुटपीट गर्ने र मृतकलाई मार्ने वडा अध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल र विनोद मल्लको नाम थाहा छ अन्य व्यक्तिहरूको नाम थाहा छैन हेरेपछि चिन्दछु। हामीहरूलाई घाईते बनाउने र मृतकहरूलाई मार्नेमा यी प्रतिवादीहरू लगाएत अरु मानिसहरू पनि हुन्। उक्त घटनामा मेरो मोबाईल हराएको थियो। मलाई उक्त मोबाईलको क्षतिपूर्ति समेत पाउनुपर्ने हो भन्ने समेत व्यहोराको घाईते मध्येका आशिष वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५६. बुझिएका घाईते गोविन्द सुनारको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०८/१९

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मिति २०७७/०२/१० गते मृतक नबराज वि.क.ले गोविन्द शाहीलाई फोन गरेपछि गोविन्द शाही र मेरो घर सँगै भएकोले गोविन्द शाहीले मलाई सोती भन्ने ठाउँमा काफल खान जान भनेको छ जाऔं भनेपछि त्यहा वाट हामी ३ जना र कुदु देखि ५ जना गरी जम्मा ८ जना त्यहा वाट हिडेर धल्लाको पुलमा आईपुगेका हौं। जाजरकोटदेखि १० जना मटेला देखि ८ जना गरी जम्मा १८ जना साथीहरु त्यहाबाट हिडेर प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की घर नजिक रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले मृतक नबराज वि.क.लाई देखे बितिकै त डुम फेरी आईहालिस् यो भन्दा पहिले खाएको चोटले तलाई पुगेन भनी आमा गाली मा गाली दिई तिमीहरुलाई २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरुलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरा नसुनेर हामीहरु त्यहाबाट घरतिर फर्केने क्रममा एक जना नाम नचिनेको निज प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम परम ३६ को अंकलको घर हुदै तलतिर आउन लागेका थियौं । नाम नचिनेको निजको अंकलले पानी खाउ भन्दै हामीलाई रोक्ने प्रयास गरिरहेको थियो । उसको कुरा नसुनेर हामी फर्कने क्रममा उक्त घर भन्दा तल मुलपानीमा आई हामी सबै जनाले पानी खाएका हौं र त्यसपछि हामीहरु २ मिनेट तल गएको अवस्था एउटा ठुलो ढुङगामा हामीहरु बसेर अब कालेगाउँमा गएर नास्ता खाएर घरतिर जाने भन्ने कुरा गरेका हौं। त्यसपछि हामीहरु त्यहा वाट सिधै तलतिर झरी रोडमा पुग्ने बितिकै माथिवाट मानिसहरुले आँसी दाउरा बन्चरो ढुङगाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरुलाई चारैतिरबाट घेराहाली सकेपछि जानी वाटो कतै नभएपछि भेरीतिर जान बाध्य भई भेरीतिर जाने क्रममा नबराज लगाएत ५ जनालाई भेरी भन्दा माथि खेतवारी तथा बाँसको रुखमुनी त्यहाका मानिसहरुहरुले आफुले ल्याएका हातहतियारहरुले कुटपीट गरिरहेका थिए। महेश कार्की र डिल्ली वि.क. लाई रोडमा नै समातेर निजहरुलाई पनि कुटपीट गर्दै थिए । हामीहरु १० जना भेरी तिर भाग्ने क्रममा भेरि नदिको घाँटिसम्मको टापु तरी मुख्य भेरीमा पुग्दासम्म पनि करिव ५०/१०० जना मानिसहरु हामीहरुलाई लखेट्दै आईरहेको थिए । हामी १० जना मध्ये ५ जना भेरी नदीमा हाम फालेर भेरी नदी तरी पारी गएका हुन् उनीहरुको पछिपछि करिव २५/३० जान मानिसहरु घरेलु हतियार लिएर भेरी पारी गई निजहरुलाई त्यहा पनि कुटपीट गरेका र म लगाएत ४ जना भेरी वारी रहेको समयमा हामीहरुलाई त्यहि समाती वडा अधक्षले मलाई र जिवन सुनारलाई आँसीले गर्दन र आँखामा हानेका हुन भने अन्य व्यक्तीहरुलाई घरेलु हतियारले हानेर हामीले हात जोड्दा जोड्दै पनि हामीहरुलाई कुटपीट गर्न छोडेनन्। अन्तिममा हामी मर्ने सम्मको स्थितिमा पुगिसकेपछि माथि रोडवाट पुलिसले सिठि बजाउदा पनि

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०३/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हामीहरूलाई कुट्टै थिए अन्तिममा हामीहरूलाई कुटपीट गर्न छोडेका हुन । भेरी पारीका साथीहरू पनि अन्तिमअवस्थामा थिए । म लगाएत भेरी वारी भएका व्यक्तीहरूलाई पुलिस आई रोडमा लगेसकेपछिहामी ७ जनाले पुलिसलाई हामी त बाँचिसक्यौं, नवराज लगाएत अन्य साथीहरूलाई बासको रुखको साईटमा मारेर फालेका छन भनेर पुलिसलाई भनेका हौं। त्यसपछि पुलिसले केहि पनि वास्ता गरेन त्यसपछि भेरी पारीको ५ जनालाई पनि हामी रहेको रोडमा ल्याएपछि हामीहरू १२ जनाले हाम्रो ६ जना साथीहरूलाई मारेर फालेर छन निजहरूको खोजि गर्नुहोस भन्दा पुलिसले हाम्रो कुरा सुनेन् र हामी १२ जनालाई भ्यानमा हालेर ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगेको हो र हाम्रो शरीरवाट रगत बगिरहेको थियो । उक्त रंगत बगिरहेको देख्दा पनि पुलिसले हामीलाई केहि औषधि उपचार गरेन। एक रात त्यही बसाली भोलिपल्ट वेलुकाको ६ बजे १२ जनालाई त्यहावाट हाम्रो जाजरकोट जिल्लामा चलानी गरेको हो। नवराज वि.क. लगाएतको मृत्यु र हामीहरूलाई घाईते बनाउनेमा वडा अध्यक्ष, सन्तोष मल्ल लगाएतको कुटपीटवाट मृत्यु र हामीहरू घाईते भएका हौं। उक्त घटनामा मेरो बोवाईल पनि हराएको हो उक्त मोवाईल पनि मैले पाउनु पर्ने हो भन्ने समेत व्यहोराको घाईते गोविन्द सुनारले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५७. घटना विवरण कागज गर्ने घाईते भोला विटालुको वकपत्र

वारदात हुनु भन्दा १ दिन अगाडी मृतक नवराज वि.क. ले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ संग म बिबाह गर्ने हो, मलाई तपाईंहरूले सहयोग गर्नु पर्छ भनेकाले वारदातको दिन १२ बजेतिर केटीसंग फोन मार्फत हामी आउँदैछौं भन्ने जानकारी गराई जाजरकोट देखि १२ जना मटेला देखि म लगायत ६ जना गरी हामी सबै मिलेर केटीहरूको घर नजिकै जादै गर्दा केटीको आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन, अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि हामी त्यहावाट केही नबोली फर्के पछि १००/१५० मिटर केही तलमध्ये पहाडी रोड देखि माथि ठूलो ढुङ्गामा बसिरहेका थियौं। पछि माथिबाट एक्कासी ५०/६० जना जति मान्छे ढुङ्गा मुढा गरी हामीलाई लखेट्दै गर्दा हामी तल रोडमा आईपुगेका थियौं। माथिबाट यीनीहरूलाई मार मार भन्दै घरेलु हतियारले नवराज वि.क, टिकाराम सुनार, गोविन्द शाही गणेश बुढा मगर सन्जु वि.क. र लोकेन्द्र सुनार गरी ६ जनालाई भेरी भन्दा माथि खेतमा बासको ठान नजिकै घरेलु हतियार आँसी लगायत हतियार प्रयोग गरी हानी लतारी मारी सकेका थिए, त्यसैले अब हामीहरूलाई पनि मार्छन भनी हामी भागी रहेको बेला पछाडीबाट ढुङ्गा र आँसीले हानेर घाईते भएपछि हामी भेरीमा हामफाली भेरी तरी पाल्नापट्टी गएपछि

२५/३० जना आएर त्यहि पनि ढुङगा मुडा हसियाले कुटपीट गर्दा ओठ, घाटी, ढाड र खुट्टाको गाठोमा चोट लागेको थियो। कुटपीट गर्दा गर्दै म बेहोस भए अन्य साथीहरूलाई पनि कुटी रहेका थिए। त्यतिकैमा प्रहरी आएपछि कुटपीट गर्न छोडेका हुन्। अन्य ६ जनालाई मारेको मेरो आखाले नै देखेको हो मलाई हान्नेको नाम थाहा छैन देखेमा चिन्छु। हान्नेमा यी प्रतिवादीहरू हुन। ती व्यक्तिहरू धेरै थिए मलाई नाम थाहा भएन केही व्यक्तिहरू अहिले पनि बाहिर घुमिरहेको हामीले देखेका छौं। त्यसपछि हामी सबै गरी १२ जनालाई प्रहरीले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा ल्याएर घाईते भएकाले हामी सबैलाई हस्पिटल लगेका हुन्। मेरो चोट धेरै भएकाले २ दिन सम्म हस्पिटल राखेको हो, त्यसपछि प्रहरीले जाजरकोट मटेला ईलाकामा जिम्मा लगाएको हो भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने भोला विटालुले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५८. बुझिएका घाइते सरोज भडेलको वकपत्र

प्रस्तुत वारदातको क्रममामृतक नवराज वि.क.ले मैले विवाह गर्नुछ जाउँ भनेकोले हामी नवराज वि.क.को साथीहरू जाजरकोट खलङ्गा देखि १० जना र धल्ला भन्ने ठाउँमा ८ जना सँग भेट भएर हामी १८ जना रुकुमपश्चिमको चौरजहारी नगरपालिकाको सोतिमा रहेको नवराजको प्रेमिका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर जान भनी घर नजिकै सडकमा पुगेको थियौं। हामीहरूलाई देख्न वित्तिकै ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले नवराज वि.क.लाई त डुम मल्ल ठकुरीको छोरी लिन खोज्ने, किन आइस् तलाई मारेर फालिदिन्छौं भनी गालीगलौज गरे पछि हामीहरू केही नवोलि फर्किने क्रममा तल बोटोमा एकजनाको घरमा पानि मागेर खायौं। निज घरवालाले कहाँ आएका हौं भनि सोधदा हामीले त्यतिकै घुम्न काफल खान आएका हौं भनी सबै कुरा नभनी यति मात्र भनेको हौं। केही तल आएर हामी एउटा ठुलो ढुगामा बसेको थियौं। हामी बसेको करिब ४/५ मिनेट जति भएको थियो होला माथि ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर गाउँतिरबाट प्रतिवादीहरू ५०/६० जना जति वालक देखि बुद्ध उमेरसम्मका मानिसहरू लाठी, हसिया र बच्चरोलगायतको घरेलु हतियार लिएर हामी भएतिर यीनिहरूलाई मार्नु पर्छ जिवित जान दिनु हुदैन भन्दै ढुंगा हान्दै आईरहेको देखिपछि हामी भाग्न खोज्दा नवराज वि.क.लगायत ६ जना मृतकलाई उनिहरूले नियन्त्रमा लिएका हुन्। केही प्रतिवादीहरूले मृतक नवराज वि.क.लाई हातसमातेर बाँधेर हानिरहेका थिए। हान्दाहान्दै नवराजको मृत्यु भैसकेको थियो र अरू मृतकहरूलाई केही प्रतिवादीहरूले हानिरहेको थिए मृतक नवराज वि.क.लाई मारेको मैले आँखाले नै देखेको हुँ भने केही

प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई ढुंगामुढाले लखेट्दै थिए। हामीलाई पनि प्रतिवादीले मार्छन भनि हामी भागेको हो। भाग्ने क्रममा केही साथीहरू भाग्न सफल भई नदी तरेर जाजरकोट पट्टि पुगेको थियौं। केही प्रतिवादीहरू नदि तरी जाजरकोटपट्टिको भागमा पहिले नै आई हामीहरूलाई कुरी बसेको रहेछन्। प्रतिवादीहरूले निजहरूको नियन्त्रणमा पर्नबाट बचेका हामीहरू सोति तर्फको नदिको भाग पट्टिबाट नदि वारी जाजरकोट पट्टि पुग्न सफल भएका ५ जनालाई कुटपीट गरिरेको समयमा प्रहरी आएको हो। सुरुमा दुई जना प्रहरी आएकोमा दुईजना प्रहरीले सिष्ठ बजाउदाँ समेत निज प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका थिएनन् तर पछि अरू थप प्रहरी आई सिठी बजाए पछी मात्र कुटपीट गर्न छोडेका हुन्। प्रहरीले हामी घाईतेहरूलाई नियन्त्रणमा लिएर प्रतिवादीहरूलाई छोडेको हो। प्रहरीले प्रतिवादीलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्नेमा हामीलाई नियन्त्रणमा लिएको हो। धेरै घाईते भएका घाईते मध्येका दुई जनालाई चौरजहारीमा रहेको मिसन अस्पतालमा राखेको हो। भने हामी अन्य घाईतेहरूलाई चौकीमा १ दिन राखेको हो। प्रस्तुत वारदातमा मृतकलाई मार्ने र हामीलाई घाईते बनाउने सबै जानको नाम थाह छैन मान्छे देखे सबैजनालाई चिन्दछौं। प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, डम्बर मल्ल, मोहन पुन समेतका प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मृतकको मृत्यु भएको र हामीहरू घाईते भएका हौं। हामी घाईतेहरूको ज्यान प्रहरी आएको कारणले र पौडिखेलन सक्ने भएका कारणले बचेको हो। मृतकहरूले पनि पौडी खेलन त जान्दथे तर मृतकहरूलाई माथि वारदात स्थलमा नै प्रतिवादीहरूले नियन्त्रणमा लिई नदिसम्म पुग्नै नदिई मारेर फालेका हुन्भन्ने समेत व्यहोराको घाईते सरोज भडेलले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

५९. बुझिएका घाईते विभाग पुनको वकपत्र

मेरो साथी महेश कार्कीले मलाई फोन गरेर नवराज वि.क.को लागि केटी भगाउन जाउँ भनेकोले म समेत रुकुम पश्चिम जिल्ला चौरजहरी नगरपालिकाको सोती भन्ने ठाउँमा गएको हुँ। हामी रुकुम पश्चिमको चौरजहरी नगरपालिकाको सोतिमा रहेको नवराज वि.क.को प्रेमिका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिकसडकमा पुगेका थियौं। हामीहरूलाई देखेवित्तिकै ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले नवराज वि.क.लाई त डुम मल्ल ठकुरीको छोरी ताक्न खोज्ने, किन आइस पहिला कुटेर पुगेन, आज तलाई मारेर पालिदिन्छौं भनी गालीगलौज गरेर वडा अध्यक्षलाई फोन गर्न थाले पछी हामीहरू केही नवोलि फर्कियौं। फर्किने क्रममा तल बाटोमा एकजनाको घरमा पुगेको थियौं सो घरवालाले हामीलाई पानी खाएर जाउ भनि रोक्न खोजेको थियो। पानी खानदियर हामीलाई रोकेर मार्ने योजना रहेछ केही तल आएर हामी एउटा ठूलो ढुंगामा बसेका

थियो। हामी बसेको करिब ४/५ मिनेट जति भएको थियो होला ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर गाउँतिरबाट प्रतिवादीहरू गाउँभरीका मानिस आए जस्तो थियो। सबै जना वयस्क देखि बुद्ध उमेरसम्मका महिला पुरुष मानिसहरू लाठी, हसिया र बञ्जरोलगायतको घरेलु हतियार लिएर हामी भएतिर यीनीहरूलाई मार्नु पर्छ जिवित जान दिनु हुदैन भन्दै हुंगा हान्दै आईरहेको देखिपछि हामी भाग्न खोज्दा नवराज वि.क.लगायत ६ जना मृतकलाई उनिहरूले नियन्त्रणमा लिएका हुन्। केही प्रतिवादीहरूले मृतक नवराज वि.क.लगायत अन्य मृतकहरूलाई काठको लठी र बाँसको लठिसमेतले हानिरहेका थिए। म आफ्नो ज्यान बचाउन भागँदै गर्दा केही प्रतिवादीहरूले नवराज वि.क. समेतका मृतकलाई कुट्दै गरेको देखेको हुँ भने केही प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई हुंगामुढाले लखेट्दै थिए। हामीलाई पनि प्रतिवादीले मार्छन् भनि हामी भागेका हौं। भाग्ने क्रममा म लगायत ५ जना साथीहरू भाग्न सफल भई नदी तर्ने क्रममा पौडी खेल्दै गर्दा हुंगामुढा गर्दै यहाँ आउछस् कि तिमीहरूलाई मारिदिऔं भन्दै थिए। हामीहरू नदिको विच टापुमा पुग्दा खेरी सम्म हुंगामुढा गर्दै हामीलाई लखेट्दै थिए। केही प्रतिवादीहरू हसियालगायतका हतियार बोकेर नदितरेरहामीतिरै हुंगामुढा गरेर आईरहेका थिए। हामी जाजरकोट पट्टि पुगेका थियौं, हामी नदितरेर जाजरकोट पट्टिको भागमा पुग्नासाथ प्रतिवादीहरू पहिलेनै त्यहाँ हामीलाई कुरेर बसेका रहेछन्। हामीलाई एकासी कुटपीट गर्नथाले, म लगाएत नदि तरेर आएका साथीहरूलाई प्रतिवादीहरूले हात लठीले कुटपीट गरिरहेको समयमा प्रहरी आएर नियन्त्रणमा लिईएकोले मलगाएत नदि तरेर जाजरकोट पट्टि पुगेका ५ जना घाईते साथीहरूको ज्यान बाचन सफल भएको हो। प्रहरीले प्रतिवादीहरूलाई नियन्त्रणमा नलिई हामी घाईतेहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको हो। घाईते भएका हामी मध्येका दुई जनालाई चौरजहारीमा रहेको मिसन अस्पतालमा राखेको हो भने हामी अन्य घाईतेहरूलाई चौकीमा १ दिन राखेको हो। प्रस्तुत वारदातमा मृतकलाई मार्ने र हामीलाई घाईते बनाउने सबै जनाको नाम थाह छैन। प्रतिवादीहरूले मृतकहरूलाई नियन्त्रणमा लिई कुटपीटगरी सोही कुटपीटको कारणबाट मृतकहरूको मृत्यु भएको हो। नवराज वि.क. दलित समुदायको भएको र निजको प्रेमिका ठकुरी भएको कारण ठकुरी र दलितको विहेवारी गर्दा ठकुरीको इज्जत जान्छ, जात मिल्दैन भनी जातिय विभेदको कारणले नवराज वि.क. समेतलाई मारेका हुन्भन्ने समेत व्यहोराको घाईते विभाग पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६०. बुझिएका घटना विवरण कागज गर्ने घाइते ईन्द्रजंग शाहको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नबराज बि.क. र मेरो घर संगसंगै छ। नबराज बि.क र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को वीचमा माया प्रेम भएको कुरा हामीलाई नबराज बि.क.ले भनेका र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम नबराजको घरमा गएको मैले पनि देखेको थिए त्यतिखेर सोधदा नबराज बि.क.ले उनी र म बिबाह गर्ने हो मलाई तपाईंहरूले सहयोग गर्नु पर्छ भनेकाले वारदातको दिन नबराज बि.क.ले जाँउ बेहुली भगाउनु पर्छ भनी जाजरकोटबाट १२ जना मटेला देखि ६जना आएका रहेछन हामीलाई थाहा थिएन हामी सबै धल्लाको पुलमा भेटभएको थियो त्यसपछि हामी सबै मिलेर केटीहरूको घर नजिक जादै गर्दै केटीको आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन, अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि हामी त्यहाबाट केही नबोली फर्केदा नजिकै १ जनाले पानी खाउ बाबु भनेको तर हामी केही नबोली अगाडी बढि केही तल गई भोक लागेकोले मध्ये पहाडी रोड देखि माथि ठुलो ढुङ्गामा बसि खाजा खाने भनेर पैसा जम्मा गर्दै थियौं माथिबाट एक्कासी १००/२०० जना जति मान्छे ढुङ्गा प्रहार गर्दै हामीलाई लखेट्दै गर्दा हामी तल रोडमा आईपुगेका थियौं। माथिबाट यीनीहरूलाई रोक रोक भन्दै गर्दा हामी बाँचनको लागि दुईतिर भाग्दै गर्दा भेरी तर्न नसकि भेरीको टापुमा रोकीएको बेला मलाई सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल र मोहन पुन समेतका ब्यक्तिले दाउराको चिरपटले हानेका हुन सन्तोष मल्लले मलाई मारिन्छु भनी घाँटी बुझेर पानीमा डुबाएको हो, त्यसबेला प्रतिवादी मध्येका धनराज राना दाईले मलाई तानेर बचाएका हुन्। त्यतिखेर अन्य व्यक्तिहरू धेरै थिए हामीलाई कुटि रहेको बेला प्रहरीले सिटी हाने पछि हामीलाई कुट्न छोडेका हुन्। त्यसपछि हामी ५ जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा ल्याएर रोडमा राखी बाँकी अन्य घाईतेलाई ल्याई म लगायत १२ जनालाई ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा ल्याएर राख्नु भयो हामीले औषधि माग्दा प्रहरीले सिटामल समेत दिनु भएन। सो को भोलीपल्ट मिसिन हस्पिटल चौरजहारीमा लगनुभएको हो। त्यहा १ दिन बसेर जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोट पुन्याएको हो। मृतकहरूलाई को कसले मारेका हुन्हाम्रो आफ्नै होस थिएन् त्यसैले मलाई केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने घाईते ईन्द्रजंग शाहकोवकपत्र।

६१. बुझिएका घाइते मदन शाहीको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते हामी जाजरकोटको खलगा वाट १० जना र धल्लाको पुल वाट ८ जना गरी जम्मा १८ जना काफल खाने र घुम्ने भनी रुकुम पश्चिमको सोती भन्ने ठाउँमा जाने क्रममा त्यहा रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले हामीहरूलाई देख्न वितिकै डुम फेरी आईहालिस् पहिले खाएको

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०७/०७ / ०७/०७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

चोटले तलाई पुगेन र? फेरी फर्केर जानपाउदैनस् भनी गाली गरेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरूलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरा नसुनेर हामीहरू त्यहाबाट घरतिर फर्केने क्रममा एकजना नाम नचिनेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को अंकलको घर हुँदै तलतिर आउन लागेका थियौं। नाम नचिनेको निजको अंकलले पानी खाउ भन्दै हामीलाई रोक्ने प्रयास गरिरहेको थियो। उसको कुरा नसुनेर हामी फर्कने क्रममा उक्त घर भन्दा तल मुलपानीमा आई हामी सबै जनाले पानी खाएका हौं र त्यसपछि हामीहरू २ मिनेट तल गएको अवस्था एउटा ठुलो ढुङ्गामा हामीहरू बसेर अब कालेगाउँमा गएर नास्ता खाएर घरतिर जाने भन्ने कुरा गरेका हौं। त्यसपछि हामीहरू त्यहा बाट सिधै तलतिर झरी रोडमा पुग्ने वित्तिकै माथिबाट मानिसहरूले होहल्ला गर्दै आँसी दाउरा बन्चरो ढुङ्गाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरूलाई चारैतिरबाट घेराहाली सकेपछि जाने वाटो कतै नभएपछिहामीहरू भेरीतिर जान बाध्य भई भेरीतिर जाने क्रममा नवराज लगाएत ५ जनालाई भेरी भन्दा माथी खेतवारी तथा वाँसको रुखमुनी त्यहाका मानिसहरूहरूले आफुले ल्याएका हातहतियारहरूले कुटपीट गरी लतारी रहेको थिए। महेश कार्की र डिल्ली वि.क. लाई रोडमा नै समातेर निजहरूलाई पनि कुटपीट गर्दै थिए। हामीहरू १० जना भेरी तिर भाग्ने क्रममा भेरि नदिको घाँटिसम्मको टापु तरी मुख्य भेरीमा पुग्दा सम्म पनि करिव एक डेढ सय जना मानिसहरू हामीहरूलाई लखेटदै आईरहेको थिए। हामी दश जना मध्ये म लगाएत ४ जना बाध्ये भएर भेरी नदीमा हाम फालेर भेरी नदी तरी पारी गएका हौं। उनीहरू पछिपछि करिव एक डेढ सय जना मानिसहरू घरेलु हतियार लिएर हामीहरूको पछिपछि भेरी पारी जाँदा पनि हामीहरूलाई त्यहा पनि कुटपीट गरिरहँदा हामीहरूले निजहरूलाई हातपाउ जोडि माफि माग्दा पनि नसुनेर कुटपीट गरिरहेका थिए। भेरी वारी रहेका ५ जना लाई पनि कुटपीट गरिरहेका थिए। अन्तिममा हामी मर्ने सम्मको स्थितिमा पुगिसकेपछि माथि रोडबाट पुलिसले सिठि बजाउदा पनि हामीहरूलाई कुटदै थिए पछि हामीहरू भएको ठाउँमा पुलिस आएपछि ई.प्र.का. चौरजहारीमा लगी सोधपुछ गरी बढी चोटपटक लागेकालाई अस्पतालमा लगी औषधी उपचार गरेको हो र कम चोटपटक लागेकालाई ई.प्र.का.मा ल्याएको हो। म र सुदिप खडकालाई बढी चोट लागेकोले म र सुदिप खडका अस्पतालमा ३ दिन वसि घर गएका हौं। नवराज वि.क. लगाएतको मृत्यु र हामीहरूलाई घाईते बनाउने मान्छेहरूमा त्यहाका सबै गाउलेहरू आएका थिए। ति मानिसहरूलाई हेरेपछि चिन्दछु नाम थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घाईते मदन शाहीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

६२. जाहेरवाला पदमबहादुर बुढाको वकपत्र

परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराज वि.क. लाई मेरो पेटमा तिम्रो बच्चा छ लिन आउनुहोस् भनेपछि नबराज वि.क.ले पहिले पनि मैले कुटाई खाएको थिए अहिले म कसरी आउ भनेपछि निज प्रतिवादीले त्यसो भए १७/१८ जना केटाहरु लिएर आउनु भनेपछि नबराज वि.क.ले मेरो छोरा र अन्य साथीहरु गरी जम्मा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक जाँदा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखेपछि यी डुमहरु फेरी यहाँ आएछन यीनीहरुलाई आज मानेपछि भनि वडा अध्यक्षलाई फोन गरेपछि वडाअध्यक्षले अन्य मानिसहरुलाई फोन गरी यहाँ नबराज वि.क. समेतका मानिसहरु आएका छन रे यीनीहरुलाई लखेटनु पर्छ भनेर भनेपछि त्यहाका मानिसहरुले हातमा दाउरा खुर्पा लगाएतका सामानहरु लिएर नबराज वि.क. समेतलाई त्यहा वाट लखेटदै लखेटदै लागि कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाईदिएका रहेछन। मृतकहरुलाई कुटपीट गरी माने र घाईतेहरुलाई घाईते बनाउने कार्य यी प्रतिवादीहरुले गरेका हुन भन्ने समेत व्यहोराको जाहेरवाला पदमबहादुर बुढाले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६३. बुझिएका डा. औसर सिंह राठौरको वकपत्र

मृतकहरु नबराज वि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्जिव वि.क. र गोविन्द शाहीको शव परीक्षण म समेत अन्य डाक्टर डा. महेश सिलवाल, डा. सुनिल पुन, डा. अमिन शाह र डा. रोहित दाहालले गरेको हौं। मृतकहरुको शरीरको घाउखतघाउको प्रकृति अनुसार धार नभएको बस्तुले लागेको हुनसक्छ। सो घाउचोट के कसरी लागेर घाउखत भएको यकिनको साथ भन्न सकिदैन। उक्त शवपरीक्षण प्रतिवेदनमा सबै लासको प्रकृती र परिस्थितजन्य प्रमाण (सबै लासहरु नदीवाट निकालिएको) तर अरु मृत्युको कारण नखुलेको हुँदा probable cause of death Drowning भनी उल्लेख गरेको हो भन्ने समेत व्यहोराको शव परीक्षण गर्ने मध्येका डा. औसर सिंह राठौरले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६४. बुझिएका डा. रोहित दाहालको वकपत्र

नबराज वि.क.को शवपरीक्षण प्रतिवेदनमा opinion शरीरमा तिन वटा वाहिरी घाउचोटहरु थिए उक्त घाउहरु एकिकनका साथ भन्न नसकिएता पनि तत्कालिन अबस्थाको रिपोर्ट हेर्दा उक्त घाउचोटहरु antemortem जस्तो देखिन्छ । cause of death: Drowning भन्नलाई लास पानीमै रहेको पूर्व अबस्था रहनु पर्दैन अर्थात मृतक पानीमा नरहेको अबस्थाको

लासको cause of death: Drowning हुन्छ । drowning का प्रकारहरू हुन्छन् जसमध्ये पानीमा भएको लासलाई wet drowning र पानी बाहिर भएको लासलाई dry drowning भनिन्छ तर dry drowning हुनको लागि लासको श्वासप्रश्वासका अंगहरू माटो वा बालुवाले छोपिएको हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको शव परिक्षण गर्ने मध्येका डा. रोहित दाहालले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

६५. बुझिएका घाइते सुदिप खड्काको वकपत्र

वारदात हुनु भन्दा पहिला ५/६ दिन अगाडी मृतक नबराज बि.क ले दाई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ संग बिबाह गर्ने हो मलाई तपाईहरूले सहयोग गर्नु पर्छ भनेकाले मैले घरमा सबैलाई जानकारी गराई वारदातको दिन १२ बजेतिर केटीसंग फोन मार्फत हामी आउदैछौं भन्ने जानकारी गराई जाजकोट देखि १० जना मटेला देखि ८ जना गरी हामी सबै मिलेर केटीहरूको घर नजिक जाँदै गर्दा केटीको आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि हामीत्यहाबाट केही नबोली फर्के पछि १००/१५० मिटर तल मध्ये पहाडी रोड देखि माथि ठुलो ढुङ्गामा बसि रहेका थियौं। त्यसपछि माथिबाट एकासी ५०/६० जना जति मान्छे ढुङ्गा मुढा गरी हामीलाई लखेट्दै गर्दा हामी तल रोडमा आईपुगेका थियौं माथिबाट यीनीहरूलाई मार मार भन्दै घरेलु हतियारले नबराज बि.क, टिकाराम सुनार, गोबिन्द शाही गणेश बुढा मगर सन्जु बि.क. र लोकेन्द्र सुनार गरी ६ जनालाई भेरी भन्दा माथि खेतमा बाँसको झ्याङ्ग नजिकै घरेलु हतियार आँसी लगायत हतियार प्रयोग गरी हानी लतारी मारी सकेका थिए त्यसैले अब हामीहरूलाई पनि मार्छन् भनी हामी भागी रहेको बेला पछाडीबाट ढुङ्गा र आँसीले हानेर घाइते भएपछि हामी भेरीमा हाम फाली सानो भेरी तरी ठुलो भेरी तर्न नसकेको हुँदा बीचमै हामी अड्केका थियौं। त्यहा पनिप्रतिवादीहरूले हामीलाई मार्न लाग्दा प्रहरीहरूले ३/४ सिटि हाल्दा पनि हामीलाई छोडेका थिएन बल्ल प्रहरी त्यही गए पछि छोडेका हुन् अन्य ६ जनालाई मारेको मेरो आखाले नै देखेको हो। मलाई हान्नेमा सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर र वडा अध्यक्ष डम्बर मल्ल मैले नाम थाहा पाएका यी व्यक्तिहरू हुन अन्य अरु पनि थिए हामीहरूलाई हान्दा फोन समेत भेरी नदीमा फालि दिएका हुन् ती व्यक्तिहरू धेरै थिए मलाई नाम थाहा भएन। केही व्यक्तिहरू अहिले पनि बाहिर घुमिरहेको हामीले देखेका छौं । त्यसपछि हामी सबै गरी १२ जनालाई प्रहरीले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा ल्याएर घाइते भएकाले हामी सबैलाई हस्पिटल लगेका हुन। हातमा दाउराले, टाउकोमा ढुङ्गाले खुट्टामा समेत हानी मुखबाट रगत बगीरहेकोले मलाई खाना खान मिलेकै थिएन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रहरीले नै बाहिर भित्र गराउनु भएको थियो मेरो चोट धेरै भएकाले म र मदन शाहीलाई ३ दिन सम्म हस्पिटल राखेको हो त्यसपछी प्रहरीले जाजरकोट मटेला ईलाकामा जम्मा लगाएको हो। मृतक नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच माया प्रेम भएको र उनीहरू बीच जात नमिलेकाले नै प्रतिवादीहरूले मारेका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको घाईते एवं घटना विवरण कागज गर्ने सुदिप खड्काले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६६. बुझिएका घाइते लालबहादुर खड्काको वकपत्र

वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन म नवराज वि.क., गणेश बुढामगर), समु वि.क., मदन शाही, सुदिप खड्का, जिवन वि.क., इन्द्र जंग शाह, सरोज भडेल घरदेखि गएको हौं भने टिकाराम वि.क. विच बाटोमा संग भेट भयो। त्यस पछी विभाग पुन मगर र अर्को हाल नाम भुलेको सुरेस हो की के हो साथी संग भेट भयो। हामी साथीहरू भेरी पुल तरेर रुकुम तिर जाँदा रुकुम पश्चिमको भागमा १० जनाजति साथीसंग भेट भयो। हामी त्यसपछी २१ जना साथीहरू भेट भयो। सोतीको गाउँ नजिकैका दुई जना साथीहरू हामीलाई छोडेर गए। हामी हिड्दै केटीको घरमा पुग्यौ। त्यहाँ पुग्ने वित्तिकै एकजना साथी मदनलाई नवराज वि.क. जस्तो ठानेर त डुम फेरी आइस पख त फिर्ता जालास् भनी गाली गर्दै केटीको आमाले(नवराज वि.क.को प्रेमिका) खै को कसलाई फोन गर्न थाल्नु भयो। हामी डरले फिर्ता भयौ। हामी जाँदा गएको बाटो धल्ला पुल भन्दा फरकबाटो अर्को पुल कालेगाउँतिर फिर्ता घरमा जाँदै गर्दा सोति गाउँको तल अन्तिम(पुछारको) घरमा नचिनेको महिलाले हामीलाई बस पानी खाएर जाउँ भन्नु भयो तर हामी नबसेर पानी नखायौं घरतर्फ फर्किने भनी हिडिरह्यौ। त्यस पछि हामी रोड माथि रहेको ढुङ्गामा केही साथीहरू बसेको थियो। हामी सबै जना रोडमा पुग्ने वित्तिकै चौरजहारी तिरको सडक साइड र सोतिको गाउँतिरबाटपनि मानिसहरू आइ हामीहरूलाई गालीगलौज गर्दै ढुङ्गा मुढा, लाठी, हसिया र बन्चोरोसमेत बोकी लखेट्दै आएका हुन्। सबै भन्दा अगाडीको लाईनमा सन्तोष मल्ल, डम्बर मल्ल, विनोद मल्ल, नेत्र मल्ल थिए। त्यसपछी टेक बहादुर मल्लसमेतले (पहिला अलि धेरैको नाम थाह थियो हाल अरुको नाउँ विर्सै) हामी काले गाउँतिर भाग्दै जाँदा कालेगाउँ तिरबाटसमेत मानिसहरू आएका थिए । कालेगाउँको पुलतिरबाट आएका मानिसले समेत हामीलाई ढुङ्गा मुढा गर्न थाले पछी हामी सबै जना अगाडी पछाडी गर्दै भेरीको किनार तिर लागेको हौं। हामी सबै भेरीको किनार किनारै पश्चिम तिर जाँदै थियौ । सुदिप खड्का, इन्द्र जंग शाहलाई निज प्रतिवादीहरूले कुट्दै थिए। हामीहरू अगाडी अगाडी भाग्दै

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७८३ / ०७८३

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

थियौ । टिकारामसमेत केही हामी भन्दा पछाडी थियौ । नवराज वि.क. लाई डम्बर मल्ल, सन्तोष मल्ल र विनोद मल्लसमेत मिलेर हासियाँ, दाउरों, ढुङ्गाले कुट्दै थिए । गणेश बुढामगर, गोविन्द शाही, टिकाराम नेपालीसमेत नवराज वि.क. सँगै थिए । हामीहरू अगाडी अगाडी भएका साथीहरू ५ जना म, भोला विटालू, सरोज भडेल, विभाग पुन मगर, मदन शाहीले भेरी नदिमा हाम फालेर भेरी तरि जाजरकोट तिर गएका हु । सरोज भडेल र भोला वि.सी. नदि तरेर पारी जाजरकोटको साइडमा पुगेका थिए भने हामी विचमा ३ जना म, विभाग पुन र मदन शाही नदिको हङ्गालो(निदिको दुई हाँगा हुदाँ विचको बगर बनेको । भागमा अडिएका थियौ । अगाडी गएका साथीहरू २ जनालाई भेरी पारी जाजरकोटको साइडतिर पनि कुटिरहेका थिए । जाजरकोट तिरको भागमा कुट्ने मानिसहरूको नाउँ थाह छैन । हामी भेरी नदीको भङ्गालोको विचमा भएकालाई समेत नदिको दुई तिर वारी पारीबाटसमेत ढुङ्गा मुढा गरिरहेका थिए । विच भङ्गालोमा २/३ जना जति मानिस आएर हामीहरूलाई गालीगलौज गर्दै ढुङ्गा मुढा गर्न थाले पछि हामीहरू जाजरकोट तिरको साइडमा गएका हौं । जाजरकोटमा हामी पुगेपछी प्रेम मल्ल, (अरुको नाउँ थाह भएन) समेतले म, लगायत सरोज भडेल, भोला विटालू, विभाग पुनमगर र मदन शाहीसमेतलाई कुटेका हुन् । जाजरकोटको साइडमा हामीहरूलाई कुटपीट गर्दा कसैको मृत्यु भएको होइन । रुकुम तिरको साइडमा कुटपीट गरि मारेका हुन् । त्यस पछि प्रहरी आएको हुन् । गालीगलौज गर्दा त डुमको छोरो किन यहाँ आइस, तैले छोएको पानि चल्दैन भन्दै गाली गलौज गरेको थियो । भेरीको किनारमा जाजरकोटको साइडमा म समेतले दुवै हात जोडेर बचाउँ भनी विन्ती गर्दापनि निजहरूले कुटपीट गरिरहेका हुन । उक्त वारदातमा १ जना काले गाउँको चिनेको दाई दिनेश (जात थाह भएन) आएपछी हामीहरूलाई प्रतिवादीले कुटपीट गर्न छाडेको हुन । रुकुम पट्टि प्रहरी आएको थियो । मलाई टाउँको, छाती र घुडामा चोट लागेको हो । अहिले सम्म समेत म घाममा बस्दा र फुटबल खेल्दा र कामकाज गर्दा समेतसो ही चोटको कारणले टाउँको दुख्छ । सोही चोटको कारणले छाती बाङ्गो दविएको छ । सोही चोटको कारणले अलि धेरै हिडेमा घुडा दुख्छ भन्ने समेत व्यहोराको बुझिएका घाईते लालबहादुर खड्काले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

६७. प्रतिवादीका साक्षी समिर कुमार के.सी. को वकपत्र

यी प्रतिवादीहरू समेतले उक्त कसूर गरेका होइनन् । म रिम्नाबाट मोटरसाइकल बनाएर फर्किँदै गर्दा केही मानिस भेरी नदीको बगरमा थिए । यी प्रतिवादीहरू सडकमा थिए । म आफ्नो घरतिर मैले प्रतिवादीहरूले कुटपीट गरेको देखिन भन्ने समेत व्यहोराको

प्रतिवादीहरू टोपबहादुर मल्ल, रेशमबहादुर मल्ल, मानबहादुर मल्ल र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ का साक्षी समिर के.सी.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६८. प्रतिवादीका साक्षी बासुदेव शाहीको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते बिहान ९ बजेको समयतिर म चौरजहारी मलखाद लिन जान लागेको समयमा मध्ये पहाडी रोडमा तुल बहादुर मल्ललाई भेटाए कहाँ जान लाग्नु भयो भन्दा जाजरकोट जिल्ला भेरी नगरपालिका वडा न. ४ मा मेरो मामा बितेकोले भात खुवाउन जान लागेको छु भन्नु भयो र उहा उता लाग्नु भयो म चौरजहारी लागे । त्यसपछि मल लगेर म घर फर्कदा साढे ५ बजेको समय तिर सोती भन्दा तल प्रतिवादीहरू डिल्ली मल्ल र सन्तोष मल्लसंग भेट भएको थियो उनीहरूले तल के घटना भयो रे केही व्यक्तिहरूले भेरीमा हाम फाले भन्छन भन्दै उनीहरू तलतिर जादै थिए । उनीहरूको अघि अघि प्रहरी पनि थिए मैले देखेको मात्र हो । म आफ्नो बाटो लागे त्यसपछि साँझ ६ बजेको समयमा जाजरकोटको पुल नजिकै तुल बहादुर मल्लसंग फेरी उनी उताबाट फर्कदा भेट भएको थियो त्यसैले उनीहरू घटनामा संलग्न नभएकाले निर्दोष हुन । अभियोग दावी बोजिम सजाय हुनु पर्ने होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू तुलबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल र सन्तोष मल्लका साक्षी बासुदेव शाहीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

६९. प्रतिवादीका साक्षी धनबहादुर मल्लको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते बिहान ९ बजेको समयमा प्रतिवादी तिलक चन्द खेतमा विउ राख्न जानु भएको थियो, विउ राखिसकेपछि दिउसो १ वजेतिर घरमा खानाखान आएको मैले देखेको हुँ। त्यसपछि वारदात हुँदाको समयमा प्रतिवादी तिलक चन्द मसँग रोडमा हुनु हुन्थ्यो। उक्त वारदात स्थलमा कुटपीट गर्न जानुभएको होईन। उहाँ निर्दोष हुनुहुन्छ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी तिलक चन्दको साक्षी धनबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७०. प्रतिवादीका साक्षी सुनिल सुनारको वकपत्र

प्रतिवादी प्रेम बहादुर ठकुरीले उक्त कसूर गरेका होइनन्। प्रेम बहादुर ठकुरी रोड (सडक) मा हुनुहुन्थ्यो। उहाले कोही कसैलाई कुटपीट गर्नु भएको होईन। म पनि त्यही घटनामा १२ जना घाईते मध्येकै हो। प्रहरीले हामीसबै १२ जना घाईतेहरूलाई समाएर रोडमा बसालेको थियो। प्रेम बहादुर ठकुरी सबै जनालाई प्रहरीले समाती गाडीमा हाल्दा खेरी पछाडी आउनु भएको हो। दिनभर प्रेम बहादुर ठकुरी दुङ्गे खानीमा

काममा हुनुहुन्थ्यो भन्ने कुरा नाम नचिनेको एकजना अन्टिले भनेकोले सुनि थाह पाएको हुँ। प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) को घर पुग्दा ३६ (२) ले नवराज वि.क.लाई डुम भनी गाली गलौज गरेको मैले सुनेन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी प्रेमबहादुर ठकुरीका साक्षी सुनिल सुनारले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७१. प्रतिवादीका साक्षी सविता पुनको वकपत्र

यी प्रतिवादी भिमबहादुर पुन समेतले उक्त कसूर गरेका होइनन्। मृतकलाई र घाईते कसैलाई कुटपीट गरेका पनि होइनन्। यी प्रतिवादीले छिमेकी तुलबहादुर पुनको घरमा मासु पकाएर खाँदै गरेको मैले देखेको हुँ। मेरो घर पनि त्यही नजिकै छ। प्रतिवादी भिम बहादुर पुनले छिमेकी तुलबहादुर पुनको घरको आँगनबाट तल बगरमा हो-हल्ला भएको हेरिरहनु भएको थियो। बगरमा जानु भएको होइन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी भिमबहादुर पुनको साक्षी सविता पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७२. प्रतिवादीका साक्षी मानबहादुर मल्लको वकपत्र

यी प्रतिवादीहरू प्रेम बहादुर ठकुरी र हर्कबहादुर मल्लले उक्त कसूर गरेका होइनन्। वारदात स्थल नजिकै मेरो घर भएकोले उक्त दिन म घरमै थिए। प्रेम बहादुर ठकुरी अलि वर डाडाँमा उभिरहेका थिए भने हर्क बहादुर मल्ल मध्य पहाडी सडकमै हुनुहुन्थ्यो। यी दुईजना प्रतिवादीले कुटपीट गरेको होइनन्। प्रहरी त्यही भएकोले हामीहरूलाई कोरोनाको कारण सामाजिक दुरी कायम गर्नुपर्छ भनी टाढा पठायो। डाँडाबाट केही व्यक्ती र प्रहरीले भेरी नदीतिर हेरी रहेको थिए। यी प्रतिवादीहरू पनि भेरी नदीतिर हेरिरहेका थिए। यी प्रतिवादीहरू घटनास्थल नगएका र कुटपीट पनि नगरेका कारण निर्दोष हुन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू हर्क मल्ल र प्रेमबहादुर ठकुरीका साक्षी मानबहादुर मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७३. प्रतिवादीका साक्षी गंगा बुढाको वकपत्र

वारदात मिति र समयमा प्रतिवादी सविन पुन रुप्सेखोलामा माछा मार्न जानु भएको थियो भने मोहन पुन सो वारदातको समयमा आफ्नै घरमा हुनुहुन्थ्यो। प्रतिवादीहरू सविन पुन र मोहन पुनले कुनै कसूर गरेका होईनन्। प्रहरीले घटनावारे बुझ्न बोलाएपछि मात्र उहाँहरू घटनास्थल जानु भएको हो। उहाँहरू निर्दोष भएकाले सजाय हुनुपर्ने होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू सविन पुन र मोहन पुनका साक्षी गंगा बुढाले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७४. प्रतिवादीका साक्षी भिमसरा पुनको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

यी प्रतिवादी विराज पुनले उक्त कसूर गरेका होईनन। प्रतिवादी विराज पुन मिति २०७७/०२/१० गते गोईरी जिउला पिपल चौतारीमा खानेपानीको मिटिड भएकोले निज प्रतिवादी उक्त मिटिडमा आएका थिए। खानीपानीको मिटिड सकिएपछि नास्ता खाने भनी कालेगाउ पुलमा गई मासु ल्यायर हाम्रै घरमा पकाएर नास्ता खादै गर्दा हो-हल्ला र सिठी बजाएको सुनेका हौं। त्यसपछि हामीले मिटिड भएको ठाँउ चौतारीबाट हेर्दा केही तल भेरी नदीको छेउमा पुलिसहरुले मानिसहरुलाई समातेर डोऱ्याउदै ल्याएको देखेको हुँ। विराज पुन लगाएत म सगै चौतारिमा बसेका थियौं। त्यसपछि ४ बजे पछि सविन पुन र विराज पुन जाल खेलन भनी रुप्से खोलामा गई अ. ५.४५ बजेको समयमा घरमा आएका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी विराज पुनका साक्षी भिमसरा पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७५. प्रतिवादीका साक्षी पवित्रा मल्लको वकपत्र

यी प्रतिवादीले उक्त कसूर गरेका होईनन। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) मिति २०७७/२/१० गते दिनभरी घरमा नै थिईन । निजको घर र मेरो घर नजिकै छ। उक्त दिनको दिउसोको समयमा यी मृतक र घाईतेहरु प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घर नजिक आएको देखेको हुँ । त्यसपछि कहाँ गएका हुन मलाई थाहा भएन । म विरामी मानिस भएकोले उक्त दिन म घरमा नै थिए। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले मृतक र घाईतेहरुलाई गाली गरेको सुनेको होईन। निज प्रतिवादीले गाली गरेकी होईनिन । निजलाई फसाउनको लागि उजुरी दिएको हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) का साक्षी पवित्रा मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७६. प्रतिवादीका साक्षी झगविर चन्दको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते म आफ्नै घरमा घरको पेटी लगाउने भनी २/४ जना मिस्तुरी लगाई काम गरेको र सो काममा प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्द पनि मेरै घरमा ढुङ्गा बोग्ने काम गरिरहेका थिए । सो घटना कसरी घटेको हो भन्ने सम्बन्धमा हामी कसैलाई थाहा भएन र कोही त्यो बाटो हिडेको पनि थाहा पाएन, सो बारे मलाई केही थाहा भएन। प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्द उक्त वारदात घटनामा संलग्न नभएको निर्दोष ब्यक्तिले सजाय पाउनु पर्ने होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दका साक्षी झगविर चन्दले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७७. प्रतिवादीका साक्षी विरमी रानाको वकपत्र

यी प्रतिवादीहरू नेत्र बहादुर मल्ल र विनोद मल्लले उक्त कसूर गरेका होईनन्। प्रतिवादी नेत्र बहादुर मल्ल र विनोद मल्ल मिति २०७७/२/१० गतेका दिनभर कहाँ थिए मलाई थाहा भएन । तर साँझको सुर्य अस्ताउने समयमा मध्ये पहाडी लोगमार्गको सडक वाटोमा चौरजहारीवाट सोती गोईरी भन्ने ठाँउमा मेरो घर भन्दा माथि सडक वाटोमा देखेको हु। उक्त सडक वाटोमा देखेको कारणले यी प्रतिवादीहरू निर्दोष हुन भन्ने लागेको हो। म गाई चराउन भेरी नदीको किनारामा गएको समयमा केहि मानिसहरू माथिवाट दौड्दै आई भेरी नदिमा पसेको देखेको हुँ त्यसपछि म घरतिर गएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू नेत्र बहादुर मल्ल र विनोद मल्लका साक्षी विरमी रानाले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७८. प्रतिवादीका साक्षी तुलबहादुर घर्तिको वकपत्र

यी प्रतिवादीहरूले उक्त कसूर गरेका होईनन । प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल मिति २०७७/२/१० गते साँझको ४ बजे सम्म कोभिड १९ को कारणले क्वारेन्टायन व्यवस्थापन गर्नको लागि निज प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल र म पनि वडा कार्यालयमा नै थियौं। त्यसपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई गाउँको एक जना व्यक्तिले जाजरकोटवाट करिव १५/२० जना मान्छेहरू हाम्रो वडामा आएका छन् भनी फोन आएपछि डम्बर बहादुर मल्लले तत्काल ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा जाजरकोटवाट अपरिचित मान्छेहरू हाम्रो वडामा आएका छन् निजहरूलाई निगरानी गर्नुपर्ने भनी फोन गर्नु भएको हो। त्यसपछि दुई जना प्रहरीहरू सिभिल ड्रेसमा ढुङ्गेखानी भन्ने ठाँउमा आएपछि म र डम्बर बहादुर मल्ल त्यहासम्म सँगै गएको थियौं। त्यसपछि प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल हिड्दै घटनास्थलमा गएका हुन भने अर्का प्रतिवादी विष्णु मल्ल पनि उक्त समयमा मध्यपहाडी लोगमार्गको ढुङ्गे खानी भन्दा अलि तल स्याउली बजारमा निज प्रतिवादी आफ्नो बाजेको घरमा बसिरहेको अवस्थामा मैले देखेको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल र विष्णु मल्लका साक्षी तुलबहादुर घर्तिले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

७९. प्रतिवादीका साक्षी रत्नबहादुर पुनको वकपत्र

यी प्रतिवादीहरूले उक्त कसूर गरेका होईनन। प्रतिवादीहरू डिल्ली घर्ति, लोकेन्द्र घर्ति, तुलाराम घर्ती र सौरभ पुन मिति २०७७/०२/१० गते विहान ढुङ्गे खानीमा गई दिनभर उक्त ढुङ्गे खानीमा काम गरी साझ अ.६.३० बजेको समयमा घरमा आएका हुन्। म उक्त दिन दिनभर घरमा नै बसेको थिए। निज प्रतिवादीहरू र मेरो घर नजिकै छ निजहरूलाई मैले देखेको हुँ। यी प्रतिवादीहरूलाई सजाय हुनुपर्ने होईन। प्रतिवादीहरू

निर्दोष छन, सफाई पाउनुपर्ने हो भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू डिल्ली घर्ति, तुलाराम घर्ति, सौरभ पुन र लोकेन्द्र घर्तिका साक्षी रत्नबहादुर पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

८०. प्रतिवादीका साक्षी पठाने पेवाल घर्तिको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गते खानेपानीको बैठक थियो । सो बैठकमा म लगायत प्रतिवादीहरू मध्येका धनाराज राना, नबिन घर्ति र रमित पुन गएका थियौं। उक्त बैठकमा सहभागीहरूलाई खाजा भत्ता वापत नगदै रु.१०००।- रुपैया दिएकोले बैठक सकेर हामी ४ जना नास्ता खानको लागि कालेगाउँको पुल नजिकैको होटेलमा गई नास्ता खाई नबिन कुमार घर्ति जि.एम. र रमित पुन फुटबल खेलन भनी कालेगाउँको १ नम्बर वडाको बगरमा गएका हुन भने धनाराजको घर र मेरो घर नजिकै भएको र धनाराजको बच्चा बिरामी भएकाले उनी र म सिधै आ-आफ्नो घरमा आएका हौं। त्यसपछि म मेरो घरमा बसें भने धनाराजको बच्चा बिरामी भएकाले औषधी खुवाएर बच्चा सुताउन थाल्नु भयो। धनाराजको बच्चा सुतेको करिब २० मिनेट जति पछाडी भेरीको टापुतिर सिटी बजेको हो-हल्ला सुनियो। धनाराज राना र म के हो कसो हो भनी घटनास्थलतिर गएका हौं । हामी त्यहा जानु भन्दा पहिले नै घटना घटिसकेको थियो। त्यसपछि धनाराज रानाले घाईतेहरूलाई बचाउने प्रयास गरेका हुन्, अन्य २ जना प्रतिवादी रमित पुन र नबिन घर्ति भेरी पारी नै थिए उनीहरूलाई मैले घटनास्थलमा देखेन। उहाँहरू निर्दोष भएकाले सजाय हुनुपर्ने होईन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू धनाराज राना, नबिनकुमार घर्ति जि.एम. र रमित पुनका साक्षी पठाने पेवाल घर्ति मगरले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

८१. प्रतिवादीका साक्षी ललितराज भण्डारीको वकपत्र

मिति २०७७/०२/१० गतेको दिन कोरोनाको कारणले लकडाउन थियो । प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर मल्लको खुद्रा पसल भएको कारणले म सामान किन्ने भनी पसलमा जादा उहासंग भेट भएको थियो । सोही समयमै प्रतिवादी ईन्द्र बहादुर मल्लले मृतक नबराज बि.क.को आमाको फोन नम्बर माग्नु भयो र मैले फोन नम्बर दिए त्यसपछि म सामान लिएर आफ्नो घर गएको हुँ। त्यसपछिको कुरा मलाई केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर मल्लका साक्षी ललितराज भण्डारीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

८२. प्रतिवादीका साक्षी मोहनकुमार मल्लको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०८/०८/०८ / ०८/०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

यी प्रतिवादीहरूले उक्त कसूर गरेका होईनन्। उक्त घटना हुँदाको दिन म मेरो माईती सानीभेरी गाउँपालिका वडा नं ४ वाट म मेरो घर चौरजहारी नगरपालिका वडा नं ८ सोतीमा फर्कदा साँझको करिव ६ बजे सोतीको औल भन्ने ठाँउमा पुगेको थिए। निज प्रतिवादीहरू ईन्द्र बहादुर भन्ने ईर्द बहादुर ठकुरी र लिपेन्द्र कुमार मल्ल ढुङ्गे खानीवाट सोती औल भन्ने ठाँउको रोड वाटोमा जम्का भेट भएको हो। यी प्रतिवादीहरूले मृतक र घाईतेहरूलाई कुटपीट गरी मार्ने र घाईते बनाएका होईनन्। निज प्रतिवादीहरू उक्त घटनास्थलमा पनि गएका होईनन्। रोड वाटोमा भेटिएपछि प्रतिवादीहरू म सँगै घरमा गएका हौं भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादीहरू ईन्द्र बहादुर भन्ने ईर्द बहादुर ठकुरी र लिपेन्द्र कुमार मल्लका साक्षी मोहनकुमार मल्लले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८३. घटना विवरण कागज गर्ने पुजा वि.क.को वकपत्र

प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र मेरो दाई (मेरो ठुलो ममीको छोरो) नवराज वि.क. विचमा पहिलेदेखि नै प्रेम सम्बन्ध रहेको थियो। निज नवराज वि.क.को प्रेमिका प्रस्तुत वारदात हुनु भन्दा पहिला पटक-पटक मेरो दाईसँग मेरो दाईको घरमा आउने र दाईसँगै बस्ने गर्दथिन्। घटना हुनु भन्दा पहिले पौष महिनाको २२ गतेका दिन निज प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मेरो भाई जिवन वि.क.को जन्मदिनमा पनि आएकी थिइन्। जन्मदिनमा आएको समयमा पनि मेरो भाई जिवन वि.क.को जन्मोत्सवमा कार्यक्रममा एकै छिन बसेर नवराज वि.क. दाईसँगै गएकी हुन्। त्यस्तै जाजरकोटमा लाग्ने मेलामा आएर एक हप्तासम्म बसेकी हुन्। सो समयमा मेरो ठुलो ममी (आमा) ले नानु तिम्रो र हाम्रो जात मिल्दैन यसो नगर भनी भन्दा हामी माओवादी हौं, जातीय विभेद मान्दैनौं। घरमा पनि मेरो बाबुले केही भन्नु हुँदैन। ८ वर्ष पछि हाम्रो विवाह हुन्छ भनी भनेकी थिईन्। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को भाईले पनि नवराज वि.क.लाई भिनाजु भन्ने घरमा आउने बस्ने गर्दथ्यो। दुई हप्ता सम्म नवराज वि.क.को घरमा वस्दा निजले मेरो दाई नवराज वि.क.को कपडा समेत लगाएको हो। प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मेरो पेटमा बच्चा छ मलाई लिन आउ भन्दा मेरो दाईले म आउदिन मलाई पहिले पनि तिम्रो आफन्तले कुटेका हुन भनी भन्दा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मलाई लिन १५/१६ जना साथीहरू लिएर आउनु केही हुँदैन भनी फोनबाट मृतक नवराज वि.क.लाई भनेकोले दाई मृतक नवराज वि.क. आफ्नो प्रेमिका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई लिनको लागि जाने क्रममा जाजरकोट खलंगामा रहेको प्रतिवादी इन्द्र बहादुर मल्लको पसलमा मेरो दाई नवराज वि.क. ले चाउचाउँ विस्कट किनेर सोतीतर्फ जाँदै गर्दा यी नवराज वि.क. र नवराज

वि.क.को साथीहरू यहाँबाट तहाँ सोतीमा आउदै छन् भनी केटी (नवराजको प्रेमिका) को वुवालाई फोन गरेर जानकारी गराएको थिए। पहिले देखि नै नवराज वि.क. र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ वीचमा प्रेम सम्बन्ध छ भन्ने कुरा प्रतिवादी इन्द्र बहादुर मल्ललाई पनि थाहा थियो। नवराज वि.क.ले साथीहरूलाई म सँग साथी जाउँ भनेकोले नवराज वि.क.का साथीहरू मृतक र घाईते सुदिप खड्का समेत प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा जाँदा निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६को आमाले त डुम फेरी आइस् पहिले कुटेर पुगेन भन्दै जातीय विभेदयुक्त गाली गलौज गरेर यिनीहरूलाई अब मार्नुपर्छ भनी भनेपछि नवराज वि.क. र निज नवराज वि.क.का साथीहरू घरतर्फ फर्कदै गर्दा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले प्रतिवादी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी तिनिहरू जाजरकोटबाट आएका छन् तिनिहरूलाई मार्नु पर्छ भनी भनेकोले प्रतिवादीहरूले मार्ने योजना बनाई एकासी पछाडीबाट बाटोमा हिडिरहेका घाईते र मृतकहरूलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका हुन्। कुटपीट गरी मृतकलाई मारेका हुन्। जाजरकोटबाट नवराज र नवराज वि.क.का साथीहरू आउदै छन् यिनिहरूलाई मार्नु पर्छ भनी ठुलो योजना बनाएका हुन्। प्रतिवादीहरूले योजना बनाई सम्पूर्ण प्रतिवादीहरू जम्मा भै नवराज वि.क. र नवराज वि.क.का साथीहरूलाई बाटो कुरेर बसी मार्ने मनसाय बनाई पुर्वयोजना मुताविक जम्मा भेला भै नियन्त्रणमा लिई मृतकलाई मारेका र अन्यलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका हुन्। मेरो दाईको प्रेमिका प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मलाई पहिले देखि नै नन्द भनी बोलाउने गर्दथिन। मृतक नवराज वि.क. सानो जातको दलित र निज प्रतिवादीहरू ठुलो जातका ठकुरी भएको र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को मृतक नवराज वि.क. सँग विवाह भएपछि हामीहरूको ईज्जत जान्छ भनेर नवराज वि.क. समेत ६ जनालाई मारेका हुन र अन्यलाई घाईते बनाएका हुन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने पुजा वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८४. घटना विवरण कागज गर्ने खिमराज गिरीको वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन म आफ्नै घरमा थिए। धल्ला भन्ने ठाउँमा आएर मृतक नवराज वि.क. को लास हात खुट्टा भाँचिएको, टाउकोमा चक्कुको हानेको घाउ, अण्डकोषमा चोट लागेको, रगत बगेको अवस्थामा धल्ला भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको किनारामा देखेको हुँ। अन्य मृतकहरूको लास नभेटिएको हुँदा भोलिपल्ट विहान देखि खोजतलास गर्ने क्रममा टिकाराम सुनारको लास फेरा खोलानेर नदीमा भेटिएको हो। टिकाराम सुनारको लाशको हात खुट्टा भाँचिएको थियो, अण्डकोषमा चोट लागेको,

टाउँकोमा पनि चक्कुले हानेको घाउ थियो। टिकाराम सुनारको लास पनि नवराज वि.क.को जस्तै अवस्थामा थियो। मृतक सञ्जु वि.क.को लास खोता खोलानेर भेटिएको थियो। सञ्जु वि.क.को पनि हातखुट्टा भाँचिएको, हतियारले टाउकोमा हानेको चोट, अण्डकोषमा चोटपटक लागेको थियो। लोकेन्द्र सुनारको लास मध्य पहाडी राजमार्गको पुलनेर भेटेको हो। लोकेन्द्र सुनारको लासको दुबै हात पछाडि पट्टिबाट हतियारले हानेको घाउँ थियो। डोरीले बाधेको, रगतहरू शरीरबाट बगेको थियो। टाउँकोमा चोटपटक लागेको थियो। शरीरमा हात भाँचिएको अवस्थामा भेटिएको थियो। गणेश बुढाको लास टाउको फुटेको, आखा फुटेको, देब्रे हात भाँचिएको र माथिको कपडा नभएको जुता पनि नभएको अवस्थामा भेटिएको हो। गोविन्द शाहीको लास खोदाखोला भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको किनारमा पानीको भागमा आधा डुबेको खुट्टा माथि देखिएको, जकेटले मुख छोपिएको, रगत बगिरहेको थियो। मुख खोल्दा मुखबाट रगत आएको, जिब्रो काटिएको थियो। कान काटिएको थियो दाँत नभएको, आँखा फुटेको मुखको दाँया बाँया चोट लागेर मुख खुल्ला भएको घाँटि भाँचिएको, निजको अण्डकोषमा चोट लागेको, कान काटिएको, नाक पनि काटिएको जिब्रो काटिएको अवस्थामा भेटिएको थियो। एकै पटक मारेर फालेको जस्तो लाशको अवस्था थिएन। लासको अवस्था हेर्दा मृतकलाई कतै राखि एक एक गर्दै मारेर फालेको जस्तो थियो। नदीमा डुबेर मरेको भए पेट पानीले फुलेको हुनुपर्ने हो। त्यस्तो पानी खाएर पेट फुलेको जस्तो पनि देखिदैनथ्यो। मृतक नवराज वि.क. समेत मृतक र घाईतेहरू नवराज वि.क.को प्रेमिकाको गाउँ सोती भन्ने ठाउँमा काफल खान भनेर गएका रहेछन्। सो ठाउँमा पुगेर बाटोको छेउको ढुङ्गामा बसिरहेको अवस्थामा एक्कासी वडा अध्यक्ष डम्बर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले ढुंगामुडा गर्दै लखेटेर मारेर मृतकहरूलाई नदीमा फालेको हुन र अन्यलाई घाईते बनाएका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने खिमराज गिरीले यस अदालतसमक्ष गरेको वकपत्र।

८५. घटना विवरण कागज गर्ने सुरेश के.सी.को वकपत्र

मैले अनुसन्धानको क्रममा गरेको कागजको व्यहोरामा मैले कसैको नाम किटान गरेको थिएन र जातीय कुरा पनि मैले भनेको होईन। उक्त वारदातको समयमा मैले कालेगाउँको बगरमा फुटबल खेल्ने फिल्डमा बाईक सिकाईरहेको थिए। मसंग प्रतिवादी मध्येका रमित पुन र नबिन घर्ति छेलो हानी रहेका थिए। प्रतिवादीहरूले घाईते भनिएका व्यक्तिहरूलाई कुटपीट गरेको मैले देखेन। अन्य प्रतिवादीहरू धनाराज राना, भिम बहादुर पुन लगायतका प्रतिवादीहरू हामी भएको ठाउँमा थिएनन् उनीहरू आफ्नै घरको छेउमा

थिए। मैले मृतक र घाईतेहरुलाई कुटपीट गरेको देखेन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने सुरेश के.सी.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८६. घटना विवरण कागज गर्ने बलबहादुर वि.क.को वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन म आफ्नै घरमा थिए। मृतक नबराज बि.क. मेरो दाईको छोरा हो। वारदातको दिनमा मृतक नबराज बि.क.ले मलाई लगभग ५ बजेको समयतिर फोनमा दाई मलाई मारन लागे मलाई बचाउ भनी फोन सम्पर्क भएको थियो तर मलाई बिश्वास नलागेर म त्यहा गएन केही समय पछि फेरी सोतीकै १ जनाले यहा यस्तो घटना भयो भनी फोन गरेकोले घटना स्थल जाँदा मृतक नबराज बि.क.को लास भेरीको बीच भङ्गालोमा च्यापीएको, मुखबाट पुरै रगतै रगत वगेको, टाउकोमा बन्चराको प्रहारबाट निधारमा पुरै काटेको, दातहरु झरेको अवस्थामा लास फेला परेको थियो। त्यसपछि प्रहरीहरु घटना स्थलमा गएपछि हामी सबै जना मिलेर त्यो लासलाई बाहिर निकाल्यौं र भोली पल्ट फेरी मृतक टिकाराम बि.क.को लास नबराज बि.क.को जस्तो प्रकृतिमा खुदे खोलामा भेटाएका हौं। सोही दिनमा सोही ठाउँमा अर्का मृतक गणेश बुढाको लास फेला परेको थियो। उनको लासको अवस्था हेर्दा पुरै हात बन्चराले काटेको घाँटी पुरै घुम्ने, अण्डकोषमा चोट लागेको थियो। त्यस्तै खोज्ने क्रममा २/३ दिन पछि हस्पिटल नजिकै भेरीको बीच भागमा हात बाधेको, हातमा धेरै चोट लागेको, घाटी पुरै घुम्ने, अण्डकोषमा पनि चोट लागेको अवस्थामा लोकेन्द्र सुनारको लास फेला परेको थियो र फेरी त्यसको ४/५ दिनपछि मृतक सन्जु बि.क.को लास कालापहर भन्ने ठाउमा उसको एउटा खुट्टा भाचिएको, अण्डकोष पुरै सुनिएको, अनुहार पुरै चोट लागेर नचिनिने अवस्थाको लास फेला परेको हो। त्यस्तै ६/७ दिन पछि मृतक गोबिन्द शाहीको लास टाउकोमा पछाडिबाट बन्चरो चिर दाउराले हानेको, आँखा पुरै निकालेको अवस्थामा लास फेला परेको थियो। यसरी ६ जनाको लास फेला परेको थियो। यो वारदात मृतक नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित नाम थर ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच माया प्रेम भएको सोही कारणले बेहुली लिने भनी आएकोमा जात नमिलेको कारण यो घटना घटेको हो। त्यसैले जुन अहिले अनुसन्धानको सिलसिलामा समातिएका छन् ती सबै सो घटनामा संलग्न छन् ती प्रतिवादीहरुलाई कानुन बमोजिमको सजाय हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने बलबहादुर वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८७. घटना विवरण कागज गर्ने वीरेन्द्र पुनको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला हुने मिति: / /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मैले उक्त मुद्दामा अनुसन्धानको क्रममा मिति २०७७/०२/२९ गते गरेको कागजको व्यहोरा केही गलत छ। मैले नभनेको केही कुरा थपिएको छ। त्यसमा उल्लेख भएको व्यक्तिको नाम थपिएको छ। मैले देख्दै नदेखेको कुरा हो। लखेटा लखेट भएको र हाम फालेको कुरा चाँहि सहि हो। उक्त वारदात हुदाँ म पनि त्यही ठाउँको बगरमा फुटफल ग्राउण्ड नजिकै छेलो हानी रहेको थिए। नविन घर्ति र रमित पुन पनि त्यही हुनुहुन्थ्यो। नविन घर्तिले समातेर माथितिर ल्याउन सहयोग गरेको हो। बाँचेका ५ जना मध्येको १ जनालाई नविन घर्तिले समातेर माथितिर ल्याएका हुन्। रमित पुनले कुटपीट गरेका होइनन् भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने वीरेन्द्र पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८८. घटना विवरण कागज गर्ने गोर्खे घर्तिको वकपत्र

मैले अनुसन्धानको क्रममा गरेको व्यहोरा मेरो होईन। प्रस्तुत वारदातको सम्बन्धमा जाजरकोटवाट केटाहरु केटीको घरमा आएको र सामान्य विवाद भई भागदौडको क्रममा केटाहरु भेरीतिर गएको र भेरो नदीमा हामफाली केही मान्छे पाखा लागेको र केही मान्छे हराएको भन्ने सुनी थाहा पाएको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने गोर्खे घर्तिले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

८९. घटना विवरण कागज गर्ने तुल्सी बस्नेतको वकपत्र

वारदातको समयमा म आफ्नै घरमा थिए । केही समयपछि म फुटवल खेल्ने भनेर भेरी नजिकै फुटवल मैदानमा जाँदै थिए । अस्थायी प्रहरी पोष्ट रावतगाउँ सुरक्षाकर्मीवाट सुनेर घटनाको बारेमा थाहा पाएको हुँ। घटनाको बारेमा अन्य कुरा केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने तुल्सी बस्नेतले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

९०. घटना विवरण कागज गर्ने सालिकराम चन्दको वकपत्र

मैले अनुसन्धानको क्रममा गरेको कागजको व्यहोरा मेरो होईन। वारदातको बारेमा मलाई केही थाहा छैन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने सालिकराम चन्दले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

९१. घटना विवरण कागज गर्ने सर्मिला चन्दको वकपत्र

मैले अनुसन्धानको क्रममा गरेको कागजको व्यहोरा मेरो होईन। वारदातको बारेमा मलाई केही थाहा छैन। म मृतक नवराज वि.क. लाई चिन्दैन र उसको घरमा गएको पनि छैन। परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मेरो दिदी नाताको पर्नु हुन्छ भन्ने

समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने सर्मिला चन्दले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

९२. घटना विवरण कागज गर्ने बलबहादुर रोकाय भन्ने सुवर्ण रोकायको वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन म आफ्नै घरमा नै थिए। घटना भएको भोलिपल्लटको विहान म घटनास्थलमा जाँदा मृतक नबराज वि.क. को लास भेरी नदीवाट प्रहरीले निकाली सकेका थिए। अन्य मृतकहरुको लास नभेटिएको हुदा विहान देखि खोजतलास गर्ने क्रममा उक्त दिनको साँझ ५ बजेको समयमा टिकाराम सुनारको लास भेरी नदीको टापुमा आँखाको माथिको भागमा हात भाँचिएको अबस्थामा भेटिएको र रगत बगिरहेको टाउको विभिन्न भागमा रगत आईरहेको, अवस्थामा भेटिएको र त्यसैको पाचौँ दिन पछि गणेश बुढाको लास टिकाराम बुढाको विपरित ठाउमा भेटिएको र निजको टाउको फुटेको, आखा फुटेको, देब्रे हात भाँचिएको र माथिको कपडा नभएको जुता पनि नभएको अबस्थामा भेटिएको र लोकेन्द्र सुनारको लास राक्से भन्ने ठाउमा भेरी नदीको रुकुम पट्टिको ठाउमा छातिको भाग तलतिर रहेको दुबै हात पछाडि पट्टिवाट डोरीले बाधेको र अनुहारवाट रगत बगिरहेको र देब्रे हात भाँचिएको र अन्डकोस नभएको, दिशा आएको अबस्थामा भेटिएको र सन्जु वि.क. को लास कालाभिर भन्ने ठाउमा भेरी नदीको किनारामा फेस सुन्निएको, निधारको भागमा छाला उम्किएको गालाको भागमा छाला उम्केको अन्डकोस नभएको दाया हात खाँचिएको र रगत आईरहेको पाईन्टको एक भाग बाहिर र टिसटमा रगत लागेको घाटि भाँचिएको अबस्थामा भेटिएको र गोविन्द शाहीको लास खोदाखोला भन्ने ठाउमा भेरी नदीको किनारमा पानीको भागमा आधा डुबेको खुट्टा माथि देखिएको, जकेटले मुख छोपिएको, ज्याकेटमा मुखवाट रगत लागेको मुख खोल्दा मुख बाट रगत आएको, दुई वटा दात नभएको अनुहार सुन्निएको आखा नभएको मुखको दाया वाया चोट लागेर मुख खुल्ला भएको घाटि भाँचिएको, निजको दुबै हात भाँचिएको घुडा फुटेर पाईन्ट काटिएको पाईन्ट खोलेर हेर्दा अन्डकोश ठुलो भएको र पाईन्टमा दिसा भएको र पाईन्ट भित्र वालुवा भएको र कान काटिएको, नाक पनि काटिएको निजको मुखवाट रातो रगत बगिरहेको जिब्रो काटिएको अबस्थामा भेटिएको थियो भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने बलबहादुर रोकाय भन्ने सुवर्ण रोकायले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

९३. घटना विवरण कागज गर्ने जनक रोकायको वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन म आफ्नै घरमा नै थिए। घटना भएको भोलिपल्लट विहान म घटनास्थलमा जाँदा मृतक नबराज वि.क. को लास भेरी नदीवाट प्रहरीले निकाली

सकेका थिए र अन्य मृतकहरूको लास नभेटिएको हुँदा विहानदेखि खोजतलास गर्ने क्रममा उक्त दिनको साँझ ५ बजेको समयमा टिकाराम सुनारको लास भेरी नदीको टापुमा आँखाको माथिको भागमा रगत बगिरहेको, टाउकोको विभिन्न भागबाट रगत आइरहेको थियो। हात भाँचिएको अनुहारको फेसमा, घुँडाको पछाडीको भागमा चक्रुले प्रहार गरेको अबस्थामा भेटिएको र त्यसैको पाचौँ दिन पछि गणेश बुढाको लास टिकाराम बुढाको लास फेला परेको ठाउँको विपरित ठाँउमा भेटिएको र निजको टाउको फुटेको, आखा फुटेको, देब्रे हात भाँचिएको र माथिको कपडा नभएको जुता पनि नभएको अबस्थामा भेटिएको र लोकेन्द्र सुनारको लास राक्से भन्ने ठाउमा भेरी नदीको रुकुम पट्टिको ठाउँमा छातिको भाग तलतिर रहेको दुबै हात पछाडि पट्टिवाट डोरीले बाँधेको र अनुहारबाट रगत बगिरहेको र देब्रे हात भाँचिएको आँखा सुन्निएको र अण्डकोस नभएको, खुट्टा भाँचिएको दुईवटा दाँत नभएको अबस्थामा भेटिएको र सन्जु वि.क. को लास कालाभिर भन्ने ठाउमा भेरी नदीको किनारामा फेस सुन्निएको, निधारको भागमा छाला उम्किएको गालाको भागमा छाला उम्केको अण्डकोस नभएको दुबै हात भाँचिएको र रगत आइरहेको पाईन्टको एक भाग बाहिर र टिसटमा रगत लागेको घाटि भाँचिएको अबस्थामा भेटिएको र गोविन्द शाहीको लास खोदाखोला भन्ने ठाउमा भेरी नदीको किनारमा पानीको भागमा आधा भन्दा बढी डुबेको खुट्टा माथि देखिएको, जकेटले मुख छोपिएको, ज्याकेटमा मुखबाट रगत लागेको मुख खोल्दा मुखवाट रगत आएको, दुई वटा दात नभएको अनुहार सुन्निएको आँखा नभएको मुखको दायाँ वायाँ चोट लागेर मुख खुल्ला भएको घाँटि भाँचिएको, निजको दुवै हात भाँचिएको घुडा फुटेर पाईन्ट काटिएको पाईन्ट खोलेर हेर्दा अण्डकोस ठुलो भएको र पाईन्टमा दिसा भएको र पाईन्ट भित्र वालुवा भएको र कान काटिएको, नाक पनि काटिएको निजको मुखवाट रातो रगत बगिरहेको जिब्रो काटिएको अबस्थामा भेटिएको थियो। हामीहरूलाई उक्त घटना भएको वारेमा रातीको १० बजे सोती भन्ने ठाउँमा घटना भएको भन्ने फोन आएपछि उक्त घटना भएको वारेमा मलाई थाहा भएको हो। सो दिनको भोलिपल्ट हामीहरू भेरी नदीमा गई मृतकहरूको खोजतलास गर्ने काम गरेका हौं। सबै मृतकहरूलाई घरेलु हतियारले प्रहार गरेकोले शरीरका विभिन्न भागमा घाउचोट रहेका थिए। यी प्रतिवादीहरूले मृतकहरूलाई मारी घरमा लुकाएर राखी एक एक दिन पछि भेरी नदीमा फालेका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने जनक रोकायले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

९४. घटना विवरण कागज गर्ने योगेश पुनको वकपत्र

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मैले अनुसन्धानको क्रममा गरेको व्यहोरा मध्ये डम्बर बहादुर मल्ल मोहन पुन मगर समेतका व्यक्तिहरूले नबराज वि.क. समेतलाई कुटपीट गरी मार्ने र अन्य घाईतेहरूलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएको भन्ने व्यहोरा झुठ्ठा हो। प्रस्तुत वारदात समयमा म भेरी पारी जाजरकोट साईटमा मोटरसाईकल सिक्दै थिए ५ जना व्यक्तिहरू भेरी नदी तरी आएको देखेको हुँ। त्यहाँ फुटवल खेल्ने साथीहरू र पुलिसहरूले भेरी तरी आएका साथीहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको देखेको हुँ र रुकुम पट्टिको साईटमा मान्छेहरू र भिडभाड भएको थियो के भएको हो मलाई थाहा भएन। यी लखेटने मानिसहरू प्रतिवादीहरू हुन या अन्य मानिसहरू हुन मलाई थाहा भएन। उक्त वारदातको समयमा म नदी पारी जाजरकोट साईडमा थिए र म सँग प्रतिवादीहरू नविन घर्ति र रमित पुन पनि थिए। नविन घर्ति र रमित पुनले मृतक र घाईते मध्येका कोहि कसैलाई कुटपीट गरेका पनि होईनन्। उक्त स्थान र समयमा अन्य प्रतिवादीहरू धनाराज राना, भिमबहादुर बुढा, भिम बहादुर पुन, तुलाराम घर्ति, डिल्ली घर्ति, लोकेन्द्र घर्ति, सौरव पुन समेतका प्रतिवादीहरू घटना स्थलमा थिएनन्। उनीहरू आफ्नै घरमा थिए। प्रतिवादीहरूले मृतक र घाईतेहरूलाई कुटपीट गरेको मैले देखेको होईन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने योगेश पुनले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

९५. घटना विवरण कागज गर्ने शुस्मा मल्लको वकपत्र

अनुसन्धानको क्रममा मैले गरेको भनिएको घटना व्यहोरा मेरो होईन। मृतक नबराज वि.क. सँग मेरो चिनजान छैन नचिनेका मान्छेसँग कुराकानी हुने कुरा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने शुस्मा मल्लको वकपत्र।

९६. घटना विवरण कागज गर्ने गणेश भन्ने सन्देश शाहीको वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिन म आफ्नै घरमा नै थिए। घटना भएको दिन साँझ म वाईकमा आएर धल्ला भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको किनारामा मृतक नबराज वि.क. को लास हात खुट्टा भाचिएको टाउकोमा चोट लागेको र नाकवाट रगत बगेको अबस्थामा देखेको हुँ र अन्य मृतकहरूको लास नभेटिएको हुँदा भोलिपल्ट विहान देखि खोजतलास गर्ने क्रममा उक्त दिनको साँझ ५ बजेको समयमा टिकाराम सुनारको लास भेरी नदीको टापुमा आँखाको माथिको भागमा रगत बगिरहेको टाउकाको विभिन्न भागमा रगत आईरहेको, हात भाचिएको अबस्थामा भेटिएको र त्यसैको पाचौं दिन पछि गणेश बुढाको लास, टिकाराम वि.क. को लास भेटिएको ठाउँको विपरित ठाउँमा भेटिएको र निजको टाउको फुटेको, आखा फुटेको, देब्रे हात भाँचिएको र माथिको कपडा नभएको जुता पनि नभएको अबस्थामा भेटिएको र लोकेन्द्र सुनारको लास राक्से भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको

रुकुम पट्टिको ठाउँमा छातिको भाग तलतिर रहेको दुबै हात पछाडि पट्टिवाट डोरीले बाधेको र अनुहारवाट रगत बगिरहेको र देब्रे हात भाचिएको र अन्डकोस सुन्निएको, दिशा आएको अबस्थामा भेटिएको र सन्जु वि.क. को लास कालाभिर भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको किनारामा फेस सुन्निएको, निधारको भागमा छाला उम्किएको गालाको भागमा छाला उम्केको अन्डकोस सुन्निएको दाईने हात खाचिएको र रगत आईरहेको पाईन्टको एक भाग बाहिर र टिसटमा रगत लागेको घाँटि भाचिएको अबस्थामा भेटिएको र गोविन्द शाहीको लास खोदाखोला भन्ने ठाउँमा भेरी नदीको किनारमा पानीको भागमा आधा डुबेको खुट्टा माथि देखिएको, जकेटले मुख छोपिएको, ज्याकेटमा मुखवाट रगत लागेको मुख खोल्दा मुखवाट रगत आएको, दुई वटा दात नभएको, अनुहार सुन्निएको, आखा फुटेको, मुखको दायाँ वायाँ चोट लागेर मुख खुल्ला भएको, घाटि भाचिएको, आँखामा वालुवा भएको, निजको दुबै हात भाँचिएको घुँडा फुटेर पाईन्ट काटिएको, पाईन्ट खोलेर हेर्दा अन्डकोस ठुलो भएको र पाईन्टमा दिसा भएको, पाईन्ट भित्र वालुवा भएको, कान काटिएको, नाक पनि काटिएको निजको मुखवाट रातो रगत बगिरहेको जिब्रो काटिएको अबस्थामा भेटिएको थियो भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने गणेश भन्ने सन्देश शाहीले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

१७. घटना विवरण कागज गर्ने सुनिता वि.क.को वकपत्र

मृतक नबराज बि.क. (मेरो भाई) र प्रतिवादी मध्येकी परिवर्तित नाम थर ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच माया प्रेमको सम्बन्ध थियो सोही कारणले गर्दा त्यो केटी मेरो भाईसंग ३ पटकसम्म आई भाईसंग एउटै बिस्तारामा सुत्ने भएकाले हाम्रा आमा बुवाले तिमी कुन जातको हौं हामी दलित हौं भोली समस्या हुन्छ भन्दा हामी जातभात मान्दैनौं, हामी माओवादी हौं, ८ वर्ष पछि हाम्रो विवाह हुन्छ भनेपछि मेरो बुवाले केटीको ठुलो बुवाको घर भेरी नगरपालिका वडा न.४ मा पर्ने ईन्द्र बहादुर मल्लको घरमा गई मेरो छोरा र तपाईंको भाईको छोरी बीच यस्तो सम्बन्ध छ हजुरहरुले यो बारे जानकारी गराइदिनुहोला भनी फोटा समेत देखाई सकेपछि ईन्द्र बहादुर मल्लले तपाईं के मल्ल ठकुरीको सम्धी भन्ने बिचार छ कि, भनेपछि मेरो बुवा केही नबोली घर तिर आउनु भएको थियो । त्यसपछि पनि त्यो केटी मेरो अन्टीको छोरा भाईको जन्म दिनमा आएको बेला पनि भाईसंग बसेर गएकी (वकपत्र गर्दै गर्दा सबै कुरा सम्झी रुदै पानी खादै वकपत्र गरेको) थिइ । वारदात घटेको अघिल्लो दिन राती ८ बजेतिर फोन र म्यासेज गरी मेरो पेटमा तेम्रो बच्चा छ मलाई लिन आउ भनेको मेरै कानले सुनेको थिए सोही कारणले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई लिन जाने योजना गराई सोहि

वारदातको दिनमा मेरो भाई नबराज बि.क.ले प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लको पसल भएको कारण मेरो भाईले सामान किनेर लगेपछि ईन्द्र बहादुर मल्लले थाहा पाई निजले त्यहाँ फोन गरी यहाँबाट नबराजहरू आउदै छन् भनी जानकारी गराएका रहेछन्। मेरो भाई लगायत अन्य सबै साथीहरू मिली त्यसका घर नजिकै बाटोमा जाँदै गर्दा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि त्यहाबाट केही नबोली फर्कदा नजिकै १ जनाले पानी खाउ बाबु भनेको र तर केही नबोली अगाडी बढि केही तल गई भोक लागेकोले मध्ये पहाडी रोडदेखि माथि ठुलो ढुङ्गामा बसि खाजा खाने भनेर पैसा जम्मा गर्दै गर्दा माथिबाट एक्कासी १००/२०० जना जति मान्छेले ढुङ्गा प्रहार गर्दै लखेट्दै गर्दा तल भेरीको नजिकै लगी घरेलु हतियार प्रयोग गरी लखेटी लखेटी ढुङ्गाले थिचि थिचि मारेर भेरी नदीमा बगाएका थिए । सोहि दिनमै प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लले मेरो मम्मीको मोबाईलमा फोन गरेको थियो त्यतिखेर मैले उठाएको थिए सोही बेला तिम्रो भाई कहा छ आज फेरी केटाहरुको हुल बाँधि सोती भन्ने ठाउँमा गएको छ भन्ने जानकारी गरायो । त्यसपछि भाईलाई फोन गरी भाईलाई त कहाँ छस् भन्दा म सोतीमा आएको छु बेहुली लिन आएको हुँ भनेको थियो । त्यसपछि ८ बजेतिर हामीलाई सोतीमा घटना भयो हाम्रो भाई मरेको भन्ने फोन मार्फत जानकारी पायौं । सोही राती नै बुवा घटनास्थल गई भाईको लास सनाखत गर्नुभएको हो । त्यसैले मेरो भाई लगायत अन्य मृतक घाईतेहरु सबै जनालाई मुद्दामा उल्लेखित प्रतिवादी ३४ जना लगायत अन्य व्यक्तिहरु पनि फरार छन् ती सबैलाई कडा भन्दा कडा कारबाही हुनुपर्छ र यो जातीय विभेदको कारण घटना भएको हो भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने सुनिता वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

९८. घटना विवरण कागज गर्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ७७ (३६) (१०) को वकपत्र

प्रस्तुत मुद्दाका मृतक नबराज बि.क.लाई चिन्छु । २०७७ साल माघ १ गते देखि मृतक नबराज बि.क.संग फोनमा बाबु दिदिसंग तिमी आउछौं आउदैना भनी फोनमा कुरा भएको थियो अघिपछि फेसबुकमा कुरा हुन्थ्यो । वारदातको दिन मम्मी म र दिदी घर मै थियौं । मृतक नबराज लगायत १८/१९ जना केटाहरु रोड रोडै आएका थिए । केही नजिक आएपछि मम्मीले चिनेर कहाँ आयौं हँ? भनी सोधदा कोही काफल खान आएका हौं भने, कोहि गिज्जीन थाले त्यसपछि मम्मीले तिमीहरु २/३ पटक आयौं र प्रहरीको जिम्मा लगाएको भएन भनी मम्मीले भन्दा केही पर सम्म जाँदा केही केटाहरुले

नराम्रो शब्द प्रयोग गरेकाले त्यसपछि मैले मम्मीलाई बोलाएर घरतिर ल्याए ती केटाहरू बिनोद मल्लको घरतिर गए कोही माथिबाट कोहि तलबाट गए अनि ती केटाहरू बिनोद मल्लको घरदेखि तल खेतमा बसिरहेका थिए । अनि हामी बिनोद मल्लको घर हुँदै ती केटाहरूको पछि पछि गर्यौं ती केटाहरू त्यहा बसेर चाउचाउ रक्सीहरू खाई रहेका थिए। हामीले पखपख भन्दा भन्दै दौडेर तल रोडमा गए । हामी पनि पछि पछि गर्यौं बाबु नभाग हामी केही गर्दैनौं भन्दा भन्दै तिनीहरू भागदै भेरी नदीतिर गए हामी जग्गामा थियौं । त्यसपछि हामीले बाबु भेरीतिर हाम नफाल भन्दा भन्दै पौडी खेलन सक्ने जतिले हाम फाले नसक्नेहरू भेरीको छेउमा बसेका थिए। भेरीमा हाम फालेका मध्ये ५ जना मैले बगेको देखेको हुँ। अरुले भेरी तरेको देखेको हुँ। ती केटाहरू बग्दा प्रहरीहरू सिटी वजाउँदै तिनीहरूलाई बचाउ भनी रहेका थिए। पल्लोपट्टी जो तरेर गएका केटाहरूलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा ल्याई ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीलाई बुझायो त्यसपछि प्रहरीले हामीलाई साना बाबुहरू घरतिर जाउ भनेकाले हामीहरू घरतिर लाग्यौं। त्यसपछि भोली पल्ट नबराज वि.क को लास फेला परेको र ५ बेपत्ता भएको रेडियोले भनेपछि सुनेको हुँ भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ७७ (३६)(१०) ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

९९. घटना विवरण कागज गर्ने सविता वि.क.को वकपत्र

प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मृतक नबराज वि.क.लाई मेरो पेटमा बच्चा छ मलाई लिन आउ मेरो अन्तै विवाह हुन लागेको छ भनेर मेरो अगाडि नै फोनमा भनेपछि नबराज वि.क. लाई मैले तिमीहरूले पहिले पनि चोट खाईसकेका छौ तिमीहरू नजाउ भनेर भनेको थिए तर मृतक नबराज वि.क. र मेरो छोरा लगाएत विभिन्न साथीहरू मिलेर प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा गएका हुन् । निजहरू परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक जाँदा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखेपछि यी डुमहरू फेरी यहाँ आएछन् यिनीहरूलाई आज मार्नेपर्छ भनि वडा अध्यक्षको मिलोमतोमा २/४ गाडिमा मानिसहरू लिएर आउनु भनी अध्यक्षलाई फोन गरेपछि वडा अध्यक्षले अन्य मानिसहरूलाई फोन गरी यहाँ नबराज वि.क. समेतका मानिसहरू आएका छन् (रुदै वकपत्र गरेको) मेरो छोराहरू लगाएत मानिसहरूलाई त्यहाका मानिसहरूले हातमा दाउरा बन्चरो लगाएतका हतियार लिएर लखेटदै लखेटदै कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाईदिएका रहेछन्। मेरो छोरालाई यी प्रतिवादीहरूले शरीरका विभिन्न ठाउँमा प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाईदिएका हुन्। उक्त घटनामा मृतकहरूलाई कुटपीट गरी मार्ने र घाईतेहरूलाई

घाईते बनाउने कार्य यी प्रतिवादीहरूले गरेका हुन्। यी प्रतिवादी बाहेक अन्य मानिसहरूको पनि संलग्नता छ। निजहरूको नाम थाहा छैन। अन्य मानिसहरूलाई पनि कानून बमोजिम कारवाही हुनुपर्छ। प्रतिवादी इन्द्रबहादुर मल्ल अदालतबाट तारिखमा छुटेर घरमा गएपछि हामीहरू त बाँचेर आयौं भनेर खसी काटेर खाएका थिए। पोष्टमाटम गर्ने डक्टरहरूले पनि पोष्टमाटम रिपोर्ट पनि विगारेका छन्। मुचुल्का गर्ने प्रहरीहरूले पनि सहि मुचुल्का गरेका छैनन्। यी सबैको मिलोमतोमा मेरो छोराहरू लगाएतलाई मारेका हुन्। हामीहरू सानो जातको दलित र निज प्रतिवादीहरू ठुलो जातका मानिसहरू भएको र मृतक नवराज वि.क. र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को अन्तर जातीय प्रेम सम्बन्ध भई विवाह हुने भएको कारणले मेरो छोरा सन्दिप वि.क. समेतलाई मारेका हुन् भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने सविता वि.क.ले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

१००. घटना विवरण कागज गर्ने राधिका बुढाको वकपत्र

नवराज वि.क.लाई प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मेरो पेटमा बच्चा छ मलाई लिन आउनु भनी भनेकोले नवराज वि.क.ले साथीहरूलाई मसँग साथी जाउँ भनेकोले नवराज वि.क.का साथीहरू मृतकहरू तथा घाईते सुदिप खड्का समेत प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा जाँदा निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले त डुम फेरी आइस् भनी गाली गरे पछि नवराज वि.क. र निज नवराज वि.क.का साथीहरू घरतर्फ फर्कदै गर्दा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले प्रतिवादी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी तीनीहरू जाजरकोटबाट आएका छन् तिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भनी भनेकोले प्रतिवादीहरूले मार्ने योजना बनाई एक्कासी पछाडीबाट बाटोमा हिडिरहेका घाईते र मृतकहरूलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका र मृतकलाई मारेका हुन। जाजरकोटबाट नवराज र नवराज वि.क.का साथीहरू आउदै छन् यिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भनी ठूलो योजना बनाई जाजरकोटमा पसल गरी बस्ने प्रतिवादी इन्द्र मल्ल भन्ने इन्द्र बहादुर मल्लले प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई फोन गरेर जानकारी गराउनु भएको हो र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले प्रतिवादी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी जानकारी गराई यी प्रतिवादीहरूको योजनामा सम्पूर्ण प्रतिवादीहरू जम्मा भै नवराज वि.क. र नवराज वि.क.का साथीहरूलाई बाटो कुरी बसी मार्ने मनसाय बनाई पूर्व योजना मुताबिक जम्मा भेला भै नियन्त्रणमा लिई मृतकलाई मारेका र अन्यलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएका हुन्। (आँखामा टिलपिल टिलपिल आशु झाँदै) मृतक नवराज वि.क. सानो जातको

दलित र निज प्रतिवादीहरू ठुलो जातका मानिसहरू भएको र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मृतक नबराज वि.क. सँग विवाह भएपछि हामीहरूको ईज्जत जान्छ भनेर नबराज वि.क.को साथी मेरो छोरा गणेश बुढा मगर समेतलाई मारेका हुन्। मेरो छोरा समेतलाई कुटपीट गरी प्रतिवादीहरूले मारेर नदीमा फ्याकी दिएका हुन्। घाईतेलाई नियन्त्रणमा लिने क्रममा घाईते भएका हुन। यदि नियन्त्रणमा नलिई दोहरो झडप भएको भए त प्रतिवादीहरू कोही न कोही घाईते हुनुपर्ने हो। यसरी योजना बनाई मार्ने प्रतिवादीहरूलाई हदै सम्मको सजाय हुनुपर्छ। प्रस्तुत मुद्दाका यी प्रतिवादीहरू बाहेक अरू पनि यो घटनामा संलग्न छन्। यी प्रतिवादीहरू र अन्य संलग्न व्यक्तिहरूलाई पनि कारबाही हुनुपर्छ भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने राधिका बुढाले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

१०१. घटना विवरण कागज गर्ने छुविलाल पौडेलको वकपत्र

घटना हुँदाको समयमा म आफ्नै कार्यालयमा थिए सोही समयमा मलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोटबाट फोन मार्फत गैरी ज्यूला काले गाउँ तल बगरमा झगडा गरी कुटपीट भईरहेको जानकारी आएको छ, त्यहा जानु पन्यो भनेकोले म सहित चार जना त्यहाँ घटना भएको ठाउँमा पुग्दा घटना लगभग अन्तिम भैसकेको थियो। धेरै मानिसहरूको उपस्थित थियो कोही भेरी पाल्लापट्टी थिए केही व्यक्तिहरू तल बगरबाट ५ जना केटाहरूलाई समातेर नियन्त्रणमा ल्याएर माथिपट्टी आउदै गर्दा हामीले नियन्त्रणमा लिएका हौं। त्यही समयमा मैले घाईते मध्येका सरोज भडेल सहित ५ जना केटाहरूलाई हामीले नियन्त्रणमा लिएर हेर्दा उनीहरूको शरिरको केही भागहरूमा निलडाम समेत भएको थियो र घाईतेहरूको समेत अबस्था बुझी जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा जानकारी गराई सल्लाह बमोजिम ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा बुझाएका हौं। त्यसपछि फेरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोटले मलाई फोन गरी त्यहा धल्लाको पुलमुनी लास छ भन्ने जानकारी आएपछि हामी त्यहा जाँदा मृतक नबराज बि.क.को लास रहेछ, त्यसपछि पीडितहरूलाई खबर गरी लास निकाल्दा राती अबेर भैसकेकोले सो लास दुई किनारको टापुमा राखेर भोली पल्ट निकाली जिल्ला प्रहरी कार्यालयबाट अरू टोली लगायत हामी सबै जना लागेर बाँकी मृतकको खोजी कार्य भयो केही दिन पछि अरूको लास फेला परेको हो। हामीले घाईते व्यक्तिहरूलाई सोधदा हामी १८ जना आएका हौं केही हराएका छन केहि मरे होलान हामीलाई अहिले केही थाहा छैन भनी उनीहरूले केही होस गुमाएको जस्तो गरी बोलेका थिए । तपाईंहरू किन आउनु भएको हो भन्दा सबै कुरा नबराज बि.क.लाई थाहा छ भनेर त्यी ५ जनाले

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०७/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भनेका हुन हामीले ५ जना र चौरजहारीको टिमले ७ जना समातेका रहेछन्। मैले मारेको देखेको होईन अलि ढिला खबर पाएकाले मैले सम्पूर्ण कुराहरु देख्न पाएन हामी घटनास्थल पुग्दा कुटपीट गरेका थिएनन्, ५ जनाको हात समातेर ल्याईरहेका थिए भन्ने व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने प्र.ह. छविलाल पौडेलले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

१०२. घटना विवरण कागज गर्ने वकिल रोकायको वकपत्र

उक्त वारदातको दिनमा मेरो कार्यालयमा ३ बजे देखि ६ बजे सम्म कार्यालयमै सुरक्षा डिउटी थियो। सोही समय अन्दाजी ५ बजेर १५ मिनेट गएको समयमा ल्यान लाईनबाट वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले फोन गरी १७/ १८ जना केटाहरु ढुंगेखानीतिर आएका छन् भनेकाले मैले हाम्रो हवदार रेसम बस्नेतलाई जानकारी गराए र उहाले फेरी प्र.ना.नि मदन शाहीलाई जानकारी गराए पश्चात तत्काल सन्तोष लामिछानेको कमान्डमा २ वटा मोटर साईकल लगेर घटनास्थल तर्फ लाग्नु भएको हो। मृतकहरुलाई को कसले मारेका हुन् र सो घटना के कसरी घटेको हो म वारदात स्थलमा नगएकाले मलाई केही थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने प्र.ज. वकिल रोकायले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

१०३. घटना विवरण कागज गर्ने श्यामजंग शाहको वकपत्र

उक्त वारदातको सम्बन्धमा ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन मार्फत जानकारी प्राप्त भए पछि प्र.स.नि. सन्तोष लामिछानेको नेतृत्वमा म लगायत ४ जनाको प्रहरी टोली फोनमा सूचना गरिएको वारदात स्थल सोती ढुंगेखानी तर्फ खटि गएको हो। सो सोती ढुंगे खानीमा कोही कसैलाई नदेखे पछि हाम्रो प्रहरी टोलीले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा जानकारी गराएको हो। सोही समयमा एकजना मोटरसाइकलमा आईरहेको व्यक्ति देखे पछि यहाँ घटना घटेको छ भन्ने सूचनाको आधारमा हामी आएको हो। घटना घटेको ठाउँ कहाँ हो भनी सोद्धा निजले यहाँ भन्दा तल अगाडी हो भनी सिकाएकोले घटना भएको ठाउँतर्फ हामी गएका हो। सो घटना भएको ठाउँ सोतीको गोइरी जिउला (औल जिउला भन्ने ठाउँ) हो। सो सोती गोइरी जिउला(औलो जिउला) तर्फ जाँदा एकजना व्यक्तिलाई केही कुटपीट गर्ने मानिसहरुले समाई ल्याई रहेका थिए। तल सोति गोइरी जिउला नजिक खोलामा केही मानिसहरुले घाईलेहरुलाई कुटपीट गरिरहेका थिए। घाइतेहरुले हात जोड्दाखेरी पनि केही मानिसहरुले पछाडीबाट समेत कुटिरहेको मैले देखेको हुँ। कुटिरहेको ठाउँमा धेरै जना मानिसहरु थिए। बगर(खोला)मा कुटपीट भै रहेको ठाउँमा ३० देखि ३५ जना जति मानिसहरु

थिए होलान भने माथि बाटोमा र बाटो आसपासमा समेत धेरै मानिसहरू थिए। घटना स्थलमा पुगेपछि कुटपीट गर्ने मानिसहरूलाई तितर वितर पारेर घाईते सुदिप खड्का लगायतका ५ जना घाईतेलाई माथि बाटो (सडकमा) म सँगै लिएर आएको हुँ। अरू घाईते दुईजना पहिले नै माथि हाम्रो टिमसँगै थिए। सुदिप खड्काको मुखबाट रगत बगिरहेको थियो। सो स्थानमा वडा अध्यक्ष डम्बर मल्ल पनि भएकोले हाम्रो टिमको कमाण्डर प्र.स.नि. सन्तोष लामिछानेले घाईतेहरूको कपडा खोली घाईतेको निलडाम समेत वडा अध्यक्ष लगायतलाई देखाई तपाई वडा अध्यक्ष जस्तो जिम्मेवार व्यक्तिले मानिसलाई नियन्त्रण लिई यसरी निर्धात कुटपीट गरी प्रहरीलाई बोलाई जिम्मा लगाउने यस्तो पनि गर्ने हो भनि भन्नु भएको हो। त्यसपछि हाम्रो इन्सपेक्टरको नेतृत्वमा थप टोली आएको हो। म आफ्नो वाइक लिएर हाम्रो कार्यालयतर्फ गएको हुँ। मृतकहरूको लाश फेला परेको छ भनी सूचना थाहा पाएको हुँ। कार्यालयमै म डिउटिमा भएकोले अरू मलाई थाहा भएन। मृतकहरूलाई के कसरी मारेका हुन मैले देखिन तर म माथि सडक बाटोमा हुँदा तल बगरमा कुटेको देखेको हुँ। ५ जना घाईतेहरूलाई बगर (खोला) मा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, प्रतिवादी टोपजंग मल्ल भन्ने टोपेन्द्र मल्लले कुटपीट गरिएको देखेको हुँ। तल कुटपीट भैरहेको स्थानमा पुगी घटनालाई नियन्त्रणमा लिएर पछि घाईतेहरूलाई सोधपुछ गर्दा हामीलाई बचाउनुहोस् भन्दै थिए। यी प्रतिवादी दुईजना लगायत अन्य प्रतिवादीहरूले समेत कुटपीट गरेका हुन् भनी मलाई भनेका हुन्। उक्त वारदात स्थल (खोला बगर) मा लगभग अन्दाजी ३० देखि ३५ जना जति मानिसहरू थिए भने सडकखण्डमा अन्दाजी लगभग १०० जना मानिसहरू थिए। यी मृतकहरू ६ जनालाई कुटपीट गरेको मैले देखेको होइन। यी दुई जनाले घाईतेलाई कुटेको माथिबाट देखेको हुँ। तल पुगे पछि घाईते सुदिप खड्काले यी दुई जनाले मलाई कुटेको हुन् भनी सन्तोष मल्ल र टोपेन्द्र मल्ललाई देखाएको हुन्। सबै जना घाईतेहरू समेत एकै ठाउँ अस्पतालमा जम्मा भए पछि सोधपुछ गर्दा घाईतेहरूले हाम्रो नवराज वि.क. सहित ६ जना साथीहरू यहाँ छैनन् भनी भने पछि सोधखोज गर्दा पछि थाहा भएको हो। घाईतेहरूले ६ जना साथीहरू हराए भनेर घटना स्थलमा हामीलाई जानकारी गराएनन् भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने प्र.ज.श्यामजंग शाहले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

१०४. घटना विवरण कागज गर्ने सन्तोष लामिछानेको वकपत्र

उक्त वारदातको सम्बन्धमा ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन मार्फत जानकारी प्राप्त भए पछि मेरो नेतृत्वमा ४ जनाको प्रहरी टोली फोनमा सूचना गरिएको वारदात

स्थल सोती हुंगे खानी तर्फ खट्टि गएको हो। सो सोती हुंगे खानीमा कोही कसैलाई नदेखेपछि मैले हाम्रो ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा जानकारी गराएको हुँ। सोही समयमा एकजना मोटरसाइकलमा आईरहेको व्यक्ति देखे पछि यहाँ घटना घटेको छ भन्ने सूचनाको आधारमा हामी आएको हौं, घटना घटेको ठाउँ कहाँ हो भनी सोद्धा निजले यहाँ भन्दा तल अगाडी हो भनी सिकाएकोले घटना भएको ठाउँतर्फ हामी गएको हौं। सो घटना भएको ठाउँ सोतीको गोइरी जिउला भन्ने ठाउँ हो। सो सोती गोइरी जिउला (औल जिउला) तर्फ जाँदा एकजना व्यक्तिलाई केही कुटपीट गर्ने मानिसहरूले समाई ल्याई रहेका थिए। तल सोती गोइरी जिउला नजिक खोलामा केही मानिसहरूले घाईतेहरूलाई कुटपीट गरिरहेका थिए। घाईतेहरूले हात जोड्दाखेरी पनि केही मानिसहरूले पछाडीबाट समेत कुटिरहेको मैले देखेको हुँ। कुटिहेको ठाउँमा धेरै जना मानिसहरू थिए। बगर (खोला) मा कुटपीट भैरहेको ठाउँमा ३० देखि ३५ जना जति मानिसहरू थिए होलान भने माथी बाटोमा र बाटो आसपासमा समेत धेरै मानिसहरू थिए। घटनास्थलमा पुगेपछि कुटपीट गर्ने मानिसहरूलाई तितर वितर पारेर घाईते सुदिप खड्का लगायतका ५ जना घाईतेलाई माथी बाटो (सडकमा) म सँगै लिएर आएको हुँ। अरू घाईते दुईजना पहिले नै माथी हाम्रो टिमसँगै थिए। सुदिप खड्काको मुखबाट रगत बगिरहेको थियो। सो स्थानमा वडा अध्यक्ष डम्बर मल्ल पनि भएकोले मैले घाईतेहरूको कपडा खोली जीउमा निलडाम समेत वडा अध्यक्ष लगायतलाई देखाई तपाई वडा अध्यक्ष जस्तो जिम्मेवार व्यक्तिले मानिसलाई नियन्त्रण लिई यसरी निर्धात कुटपीट गरी प्रहरीलाई बोलाई जिम्मा लगाउने, यस्तो पनि गर्ने हो? भनि भनेको हुँ। त्यसपछि हाम्रो इन्स्पेक्टरको नेतृत्वमा थप टोली आएको हो। मैले इन्स्पेक्टर सापलाई घटनाको बारेमा जानकारी गराई ७ जना घाईतेलाई चाईना बगरबाट चौरजहारी तर्फ गई रहेको भौतिक पुर्वाधारको गाडीमा चौरजहारीको मिसन अस्पतालमा उपचारको लागि लिई गएको हुँ। अर्को टोली पनि अस्पतालमा आई पुगेपछि हामीले घाईतेहरूलाई सोधपुछ गर्दा घाईतेले हामी १८ जना साथीहरू हौं। यहाँ हामी १२ जना मात्र छौं भनि भनेको, घाईतेहरूले हामीलाई प्रतिवादीहरू लखेट्दै कुट्दै गर्दा अरू साथीहरू कता हराए भनि जानकारी गराएका हुन्। घाईतेहरूले हामीहरू जाजरकोट तर्फ जाने भनी सडक बाटोमा आई पुगेको समयमा प्रतिवादीहरूले पछाडीबाट हुंगामुडा लाठीसमेत बोकी हामीहरूलाई लखेट्दै कुट्दै पीट्दै नदीसम्म पुऱ्याएका हुन भनि भनेका हुन। दुईजना घाईतेलाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको हो। म र अन्य दुई जना प्रहरी अस्पतालमा घाईतेहरूसँग बसेको हौं। अरू प्रहरी टोली अन्य हराइका ६ जना व्यक्तिहरूलाई खोजि गर्न गएका हुन्। मृतकहरूलाई के कसरी मारेका हुन मैले देखिन तर म माथि सडक बाटोमा हुदाँ

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसलापुस्तिका / ११०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

तल बगरमा कुटेको देखेको हुँ। मृतकको लाश भेरी नदिको पाल्लो किनार तिर जाजरकोट जिल्ला तर्फ रहेकोले लाश के कस्तो अवस्थामा थियो मलाई थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको घटना विवरण कागज गर्ने प्र.स.नि. सन्तोष लामिछानेले यस अदालत समक्ष गरेको वकपत्र।

ठहर खण्ड

१. नियमबमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक मुद्दा पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ आज यस इजलास समक्ष पेश भएको प्रस्तुत मुद्दामा वादी नेपाल सरकारका तर्फबाट उपस्थित विद्वान उच्च सरकारी वकिल कार्यालय सुर्खेतका निमित्त सहन्यायाधिवक्ता श्री डम्बर प्रसाद काफ्ले विद्वान, जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री चन्द्रबहादुर सिंजाली, सहायक जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री राजेन्द्र प्रसादे रेग्मी तथा जाहेरवालाहरुका तर्फबाट उपस्थित विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता द्वय श्री हरि प्रसाद सुवेदी र श्री दिनेश त्रिपाठी तथा विद्वान अधिवक्ताहरु श्री भोजराज आचार्य, श्री गोपाल वि, के विराजी, श्री मोहन सासंकर, श्री राम शर्मा, श्री शिव बहादुर सुनार, श्री श्याम विश्वकर्मा, श्री रामचन्द्र, गौतम (.सी.आर) श्री कुञ्जनी परियार, (प्यासी) श्री यमकुमारी ददेल र श्री गणेश बराईली तथा प्रतिवादीहरुका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताहरु श्री भुवनेश्वर उपाध्याय, श्री गणेश हमाल, श्री रत्नबहादुर खडका, श्री भिम बहादुर शाही, श्री रचना मल्ल तथा श्री अमर बहादुर ओलीले गर्नु भएको तर्कपूर्ण वहस जिकिर सुनी मिसिल संलग्न कागजातको अध्ययन गरी मिसिल संलग्न कागजात प्रमाणहरुको आधारमा प्रस्तुत मुद्दामा निम्न बिषयहरुमा अभियोग दावी पुग्ने हो, वा होइन ? भन्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

१. प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतका ३० जना प्रतिवादीहरुलाई मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १७७ (१), दफा १८३ (१), दफा ४१ (क), (ग) बमोजिमको कसुर अपराधमा सोही संहिताको दफा १७७ (२), दफा १८३ (२), दफा ४१ बमोजिम र जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसुर अपराधमा सोही ऐनको दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय गरी मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९ बमोजिम निज प्रतिवादीहरुबाट मृतकका नजिकका

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७०८ / ०७०८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हकवाला र पीडित घाईतेहरु समेतलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई दिनुपर्ने हो, होइन?

२. डम्बर बहादुर मल्ल सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्ति भएको हुँदा निजको हकमा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ७(२) बमोजिम थप सजाय हुनुपर्ने हो, होइन?
३. प्रतिवादी मध्येकी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७ (१), दफा ४१ (क)(ग) तथा सोही संहिताको दफा ३३(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३३ को उपदफा ३(क) र जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय भै मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९ बमोजिम मृतकका नजिकका हकवालालाई र पीडित घाईतेहरुलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई दिनुपर्ने हो, होइन?
४. त्यस्तै प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लको हकमा मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३६(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६ (३)(ख) बमोजिम सजाय हुनुपर्ने हो, होइन?

२. निर्णयतर्फ विचार गर्दा, मिति २०७७/०२/१० गते अन्दाजी १७:०० बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ सोतिगाउँमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर अगाडि मृतक नवराज बि.क. लाई समेतलाई डुम भनी गालीगलौज गरी जातीय अपमान गरे पश्चात मृतक नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क., लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका मानिसहरुलाई बिरुद्ध खण्डमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले लखेटदै जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ सोती औल स्थित भेरी नदी किनार सम्म पुर्याई कर्तव्य गरी मारेको र पीडित घाईतेहरु ईन्द्रजंग शाही, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली बि.क., सरोज भडेल, आशिष बि.क., लालबहादुर खड्का, भोला बि.सी., विभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही समेत १२ जनालाई कुटपीट गरेको प्रस्तुत सन्दर्भमा नवराज बि.क. सँग परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को प्रेम सम्बन्ध

सम्बन्ध २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनिलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७४ / १००

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भएको थाहा पाई योजनाबद्ध रूपमा निज नवराज बि.क. समेतलाई मिति २०७७/०२/१० गते घटनास्थलमा बोलाई हुंगा समेतले नवराज बि.क. लगायतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरी कुटपीट पश्चात भेरी नदीमा बगाईदिई नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क., लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोविन्द शाहीको मृत्यु भएको र ईन्द्रजंग शाही, गोविन्द सुनार, सुनिल सुनार, डिल्ली बि.क., सरोज भडेल, आशिष बि.क., लालबहादुर खड्का, भोला बि.सी., बिभाग पुन, महेश कार्की, सुदिप खड्का र मदन शाही घाईते भएको मिसिल संलग्न कागजातबाट देखिँदा प्रतिवादीहरु परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनीने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भनीने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, मोहन पुन मगर, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनीने सविन पुन, बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनीने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन समेतलाई मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १७७ (१), दफा १८३ (१), दफा ४१ (क), (ग) बमोजिमको कसुर अपराधमा सोही संहिताको दफा १७७ (२), दफा १८३ (२), दफा ४१ बमोजिम र जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसुर अपराधमा सोही ऐनको दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय हुन र मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९ बमोजिम र निज प्रतिवादीहरुबाट मृतकका नजिकका हकवाला र पीडित घाईतेहरु समेतलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई पाउ भनी र प्रतिवादी मध्येकी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७ (१), दफा ४१ (क)(ग) तथा सोही संहिताको दफा ३३(१) बमोजिमको कसुरमा सोही संहिताको दफा ३३ को उपदफा ३(क) र जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ३ (१), दफा ४ (५) बमोजिमको कसुरमा सोही ऐनको दफा ७ (१)(क) बमोजिम सजाय भै मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १८६ तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ९ बमोजिम मृतकका नजिकका हकवालालाई र पीडित घाईतेहरुलाई क्षतिपूर्ति दिलाई भराई पाउँ भन्ने तथा अर्का प्रतिवादी मध्येका ईन्द्र बहादुर मल्लको हकमा मुलुकी अपराध

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नैसर्गिक / १०००

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

संहिता, २०७४ को दफा ३६(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६ (३)(ख) बमोजिम सजाय हुन साथै विरुद्ध खण्डका प्रतिवादीहरूबाट क्षतिपूर्ति शुल्क (कम्पेनसेसन लेभि) अपराध पीडित संरक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४१ बमोजिमको मागदावी साथै डम्बर बहादुर मल्ल सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्ति भएको हुँदा निजको हकमा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत तथा भेदभाव (कसुर र सजाय) ऐन २०६८ को दफा ७(२) बमोजिम थप सजाय हुन समेतको मागदावी लिई वादी नेपाल सरकारका तर्फबाट अभियोग पत्र दायर भएको देखिन्छ।

३. मिति २०७७।०२।१० गते हामी निवेदकहरूका छोराहरू नवराज बि.क.समेत १७/१८ जना केटाहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी सोती स्थित ऐ.ऐ.बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा गएको अवस्थामा प्रतिवादीहरूले नवराज बि.क.समेतलाई जातीय बिभेद राखी डुम भनी अपशब्द प्रयोग गरी गाली गलौज गरी पुर्व योजना बमोजिम ऐ.ऐ.बस्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, सन्तोष मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, मान बहादुर मल्ल, , लिपेन्द्र मल्ल, ईन्द्र बहादुर मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, तिलक चन्द, दिपेन्द्र मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, समेतले हुंगा मुढा प्रहार गरी लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र नवराज बि.क.को लाश फेला परेकोले अन्य ५ जना केटाहरू बेपत्ता भएकोले कानून बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मुनलाल नेपाली, पदम बहादुर बुढा र शोभे नेपालीको मिति २०७७/०२/१३ गतेको संयुक्त उजुरी निवेदनबाट देखिन्छ।

४. जाहेरवाला मध्येका मुनलाल नेपालीको छोरा नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच बिगत लामो समय देखी प्रेम सम्बन्ध भई दुबै जनाले एक आपसको घरमा आउने जाने बस्ने गर्दै आएका थिए । दलित केटासँग केटीको प्रेम सम्बन्ध भएको कुरा केटी तर्फका आफन्तहरू समेतले थाहा पाई केटीले दलितसँग प्रेम सम्बन्ध राखी विवाह गरेमा हाम्रो बेइज्जत हुनु भन्दा दलित केटालाई मार्नु पर्छ भन्ने केटी तर्फका आफन्तहरू बीच सल्लाह गरी योजना बनाई केटीलाई दबावमा पारी मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले मेरो छोरा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ०७/०७ / १९९९

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नवराज बि.क.लाई काफल खान आउनु होला भनी बोलाएकीले मेरो छोरा नवराज बि.क.ले साथमा केही साथीहरूलाई लिई आफ्नो प्रेमिकालाई भेटौंला र काफल पनि खाउँला भनेर जाजरकोट खलगाबाट गएको र निज केटीको घर नजिक बाटोमा जाँदै गर्दा केटीको आमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले यि डुमहरू मेरी छोरी लिन आएका हुन् यिनीहरूलाई सिध्याउनु पर्छ भनी चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ का वडा अध्यक्ष लगायत सबैलाई खबर गरी माथि उल्लेखित डम्बर बहादुर मल्ल समेतले एक्कासी ढुंगा, मुढा गरी भेरी नदीको किनारसम्म लखेट्दै घेरा हाली कब्जामा लिईसकेपछि हँसिया, खुकुरी, दाउरा, ढुंगा, मुढा प्रयोग गरी क्रुर अमानविय र बिभत्स तरिकाले यातना दिई मुखमा बालुवा समेत कोची हत्या गरी लाश बेपत्ता पार्ने उद्देश्यले नवराज बि.क., सन्जु बि.क., गोविन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढा मगर, टिकाराम नेपाली समेतको ६ जनाको लाश भेरी नदीमा बगाई अमानविय तथा क्रुरता पूर्वक हत्या गरेकोले कानून बमोजिम कारबाही गरिपाउँ भन्ने समेत ब्यहोराको मृतक नवराज बि.क.को हकमा बुवा मुनलाल नेपाली, मृतक टिकाराम नेपालीको हकमा बुवा सोभे नेपाली, मृतक गणेश बुढामगरको हकमा बुवा पदम बहादुर बुढामगरको २०७७/०२/१३ गतेको संयुक्त जाहेरी दरखास्त परेको देखिन्छ ।

५. त्यस्तै हाममी जाहेरवालाहरूका छोराहरू लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजिव बि.क., र गोविन्द शाहीका चिनजानका साथी नवराज बि.क.ले आफ्नी प्रेमिकालाई भगाउने भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ सोती गाउँमा मिति २०७७।०२।१० गते अं. १७:०० बजेको समयमा नवराज बि.क.को प्रेमिकाको घर नजिक गएको अवस्थामा निज केटीको आमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय बिभेद राखि कामी डुम भएर मल्लको छोरी आट्ने, तँ डुमलाई अब ठिक पार्छु, भन्दै तुरुन्त प्रतिवादी मध्येका वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरेकी हुँदा डर तथा लाजले तुरुन्त बाटो बाटै फर्कन खोजेकोमा ठाउँ ठाउँमा रहेका करीब ६०/७० जनाको टोलीले हात हातमा खुँडा, खुकुरी, भाला, आँसी लिई ढुङगा मुढा गर्दै आक्रमण गरी भाग्ने उम्कने प्रयास गरी भेरी नदीको किनार तर्फ आउँदै गर्दा भेरी नदीको किनारमा पनि भाग्न उम्कन नपाउने गरी योजना बनाई बसेका जुल्मीहरूले हाम्रो छोरा लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजीव बि.क. र गोविन्द शाही, तथा नवराज बि.क., गणेश बुढा मगर र टिकाराम नेपालीलाई घेरा हाली ज्यानै लिने मनसाय राखी योजना बनाई नवराज बि.क.समेतलाई उल्लेखित हातहतियार समेतले निर्घात कुटपीट समेत गरी मारी भेरी नदीमा बगाएकोले प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नै /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

पश्चिम ३६(२), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६, सन्तोष मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिष्णु मल्ल, विनोद मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द, रेशम बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, धनाराज राना, नविन कुमार घर्ती, बिराज पुन मगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुन मगर र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ लाई कानून बमोजिम कारवाही गरी पाँउ भन्ने समेत व्यहोराको बलराम विश्वकर्मा, लक्ष्मी सुनार र भिमी कुमारी बुढाथोकीको मिति २०७७/०२/२३ गतेको संयुक्त किटानी जाहेरी दरखास्त रहेको देखिन्छ।

६. उपरोक्त जाहेरी दरखास्त परेपश्चात अनुसन्धान प्रारम्भ भएको प्रस्तुत मुद्दामा अभियोग पत्रसाथ उपस्थित गराइएका प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) ले अदालत समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते अं. साँझको ५ बजेतिर मृतक नवराज बि.क. सहितका केटाहरुको हुल आएको देखेको हुँ। मेरो बुवाले वडा अध्यक्षलाई फोन गर्नु भएको हो। मैले प्रतिवादी विनोद मल्ललाई जाजरकोटका केटाहरु आएका छन भनी फोन गरी मेरो मोटरसाइकलमा मध्य पहाडीको बाटोमा प्रतिवादी मध्यका हर्क बहादुर मल्ललाई बाईकको पछाडि राखी गर्यौं। केटाहरुलाई प्रतिवादी मध्येका विनोद मल्ल, सन्तोषमल्ल, मोहन पुन, टोपेन्द्र मल्ल र विष्णु मल्लले नियन्त्रणमा लिई प्रहरीको जिम्मा लगाएका हौं। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले कुनै कुटपीट गरेको होईन भन्ने लेखाएकोमा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष निजले वयान गर्दा मेरो बहिनी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र मृतक नवराज बि.क. बीचमा प्रेम सम्बन्ध भई पटक पटक मेरो घरमा आउने गरेकोमा निज नवराज बि.क. दलित केटा भएकोले म समेतको घर परिवारको चित्त बझेको थिएन। निज पटक पटक आउने गरेकाले पुनः आएमा मारिदिने योजना बनाएका थियौं। मिति २०७७।०२।१० गते नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएको देखी आमाले गाली गरेपछि फर्केर गईसकेका रहेछन। निज नवराज बि.क.समेतलाई मारनका लागि म आफ्नो मोटरसाइकलमा चढी पिछा गर्दै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी औल स्थित मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा निजहरुलाई फेला पारी म र जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका अन्य प्रतिवादीहरुले छेका हाली ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै लखेट्दै बीच बगरमा पुन्याई नवराज

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ७० / ७०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बि.क.समेतलाई लाठी, ढुङगा समेतले टाउँको समेतका शरीरका विभिन्न भागमा हानी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाई दिएका हौं भनी लेखाएको देखिन्छ।

७. प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले अदालत समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते मेरो श्रीमती परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) ले फोन गरी जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन भनी फोन गरेपछि म घरमा आई वडा अध्यक्षलाई फोन गरी केटाहरु आएका छन भनी जानकारी गराएपछि प्रहरीलाई फोन गर भनेका थिए त्यसपछि वडा अध्यक्ष मेरो घर आएर तिनीहरुलाई निगरानीमा लिनु पर्छ भनेर हामी त्यहाँ भएका २/३ जना साथीहरु भई पिछ्छा लाग्ने क्रममा घटनास्थलको मध्यपहाडी रोडसम्म पुग्यौं । त्यहा प्रहरीले हामीहरुलाई अब तपाईंहरु यहाँ बस्नु हुदैन भनेकाले हामी आफ्नो बाटो लागेका हौं। मृतक नवराज बि.क. समेतका ६ जना ब्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी को कसको कारणबाट भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भनी बयानमा गरेको देखिन्छ भने तत्काल मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते दिन म ढुङगा खानीमा काम गरी रहेको अवस्थामा सोही दिनको अ.१७:०० बजेको समयमा मेरो श्रीमती परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले फोन गरी उही नवराज बि.क.ले फेरी १७/१८ जना केटाहरु ल्याई घरमा आएका थिए, गाली गलौज गरी पठाएँ, अहिले तलतिर लागेका छन के गर्ने भनेकीले तत्कालै म घरमा आई हेर्दा केही केटाहरु घर देखी पर, तलतिर हिड्दै गरेको देखी प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी निजले आज तह लगाउनु पर्छ भनी म, प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, विनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरुले मृतक समेतका केटाहरुलाई पछाडिबाट लाठी ढुङ्गा हान्दै लखेट्दै भेरी नदी पुऱ्याई मारेको र नदीमा हाम फाल्न नसकेका ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिएर कुट्दै आईरहेको, नदी वारी रहेका ७ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिएका भनी लेखाएको पाईन्छ ।

८. प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले अदालतको बयानमा मेरो छोरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र मृतक नवराज बि.क.को प्रेम सम्बन्ध रहेको कुरा मलाई पहिले थाहा थिएन। मिति २०७६ साल चैत महिनाको १२/१३ गतेतिर रातीको समयमा पहिलो पटक निज मृतक नवराज बि.क. र निजले अर्को एक जना

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नभएको /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

साथी हाम्रो घरमा आएका रहेछन्। निजहरुले मेरो घरको कोठामा मेरी छोरी, मेरी आमा र दाजुको छोरी भदौनी सँगै राती एउटै कोठामा सुतेको अबस्थामा राती बाहिरबाट साना साना ढुङगा तथा माटाका डल्लाहरुले कोठा भित्र हानेका रहेछन् सो कुरा भोलिपल्ट बिहान मेरी आमाले राति हामी सुतेको कोठा भित्र कसले ढुङगाका टुकाहरु तथा माटाका डल्लाहरु फालेको छ भनेर ती माटो ढुङगाहरु मलाई समेत देखाएकीले कसले फालेको होला भनी खोजतलास गर्ने क्रममा मेरो घरको नजिकै माथि हिडेर करिब २० मिनेटमा पुगिने ठाउँमा निज नवराज बि.क. र मलाई खास नाम थाहा नभएको चरी डन भन्ने व्यक्ति बसेका रहेछन्। पछि निजहरुलाई हामीले देखेपछि म लगायत गाउँका अन्य मान्छेहरुको सहयोगमा नियन्त्रणमा लिई सोधपुछ गर्दा निजले केही पनि बोलेनन् मेरी छोरीलाई सोधदा निज नवराज बि.क. सँग पहिले चिनजान सम्बन्ध भएको हाल केही छैन भनेकी हुन् । पछि सम्झाई बुझाई गरी निज नवराज बि.क. र निजको साथीलाई घर जाउ भनी पठाएकोमा बैसाख महिना तिर निज नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरु गाउँमा आइ फर्कि गएकोमा फेरी मिति २०७७ साल बैसाख १७ गतेको साँझ नवराज बि.क समेत ३ जना केटाहरु मेरो घरको बाटो हुँदै आई मेरो घर माथी बसेका र म समेतका व्यक्तिहरुले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन गरी प्रहरीको जिम्मा लगाएकोमा त्यसको केही दिनपछि मिति २०७७ साल जेष्ठ १० गतेका दिनको ०४:३० बजेतिर निज नवराज बि.क. समेतका केटाहरु मेरो घरको बाटो भएर हिडेको अवस्थामा लकडाउनको समयमा किन गाउमा डुलेको भनी सम्झाएकी हुँ । मृतक नवराज बि.क.लाई डुम भनी तथानाम गाली गलोज गरी जातीय भेदभाव गरेकी होईन भनी लेखाएको पाईन्छ भने तत्काल मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्षको वयानमा मिति २०७७।०२।१० गते नवराज बि.क. समेतका केटाहरु मेरो घरमा आएको अवस्थामा निज नवराज बि.क.लाई मैले जातीय बिभेद हुने शब्द डुम समेत भनी गाली गरे पछि निजहरु फर्केर गए। नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई मार्ने पूर्व योजना वमोजिम मेरो श्रीमान परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतले पिछ्छा गर्दै जाने क्रममा जिल्ला रुकुम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ औल जिउला भन्ने स्थानमा फेला पारी छेका हाली ढुङ्गा हाँसिया समेतले प्रहार गरी भेरी नदीको किनारमा पुर्याई नवराज बि.क. समेत ६ जनालाई मारी भेरी नदीमा बगाएको र अन्य १२ जनालाई घाईते बनाएको थाहा पाएकी हुँ भनी लेखाएको देखिन्छ।

९. प्रतिवादी विनोद मल्लले अदालतमा आइ वयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते वारदातको दिन म अंकल मान बहादुर मल्लको घरमा थिएँ । सोही समयमा टोप

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बहादुर मल्लले अंकल मान बहादुरलाई फोन गरी यहाँ १८ जना केटाहरु आएका छन् भनेका हुन् । ती केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनको लागि मध्यपहाडीको रोडमा पुग्दा ती केटाहरु भेरी सम्म गएका थिए । कति केटाहरु भेरीमा पसे, कतिले पार गरे र कति बगे मलाई थाहा भएन र वारी रहेका ५ जना केटाहरुलाई म लगायत प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), विष्णु मल्ल, घमण्ड मल्ल, मोहन पुनमगर, र टोप बहादुर मल्ल समेत व्यक्तिहरु गई नियन्त्रणमा लिएर प्रहरीलाई बुझाइ हामी सबै जना घरतिर लागेका हौं भनी लेखाएको देखिन्छ भने अनुसन्धान अधिकारी समक्षको वयानमा मृतक नवराज बि.क र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध रहेको र पटक पटक निज नवराज वि.क. केटीको घरमा आउने गरेकोमा मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:०० बजेको समयमा म अंकल मान बहादुर मल्लको घरमा गएको अवस्थामा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आउँदैछन, विनोदलाई लुकेर बस भनेर टोप बहादुर मल्लले फोन गरेको छ घर भित्र लुकेर बस, पहिला नवराज बि.क.समेतलाई नियन्त्रणमा लिएको रिसईवीले कुटपीट गर्न सक्छन भनेकाले म घर भित्र लुकेर बसेको समयमा नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएको मैले झ्यालबाट देखेको थिएँ। पछि म समेतका हाल किटानी जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले दौड्दै नवराज बि.क.समेतलाई पिछ्या गर्दै जाने क्रममा सोही दिनको अ.१८:१५ बजेको समयमा गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतले निजहरुलाई फेला पारी कालेगाउँको पुल तर्फ जाने सडक बाटो छेकी घेरा हाली म लगायत जाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदी तर्फ लखेटेका हौं। म समेतका प्रतिवादीले नवराज बि.क.समेत भेरी नदीको पहिलो भंगालो तरी बीच बगरमा गएपछि लाठी ढुङगा प्रहार गरी लखेटेका हौं, सोही कारण नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको हुनुपर्छ मैले म समेतले कुटपीट गर्दा गर्दै केही केटाहरु नदी तरेर पारी गएकोले प्रतिवादी मोहन पुन मगर समेतका केही प्रतिवादी नदीमा पौडी खेली पारी गई नियन्त्रणमा लिएका हुन् । नवराज बि.क.समेतका व्यक्तिहरु सो ठाउँबाट कता गए थाहा भएन भनी लेखाएको पाइन्छ।

१०. प्रतिवादी विष्णु मल्लको अदालत समक्षको वयानमा वारदातको दिनमा दिनभर म घरमै थिएँ। पछि गाउँमा लकडाउनको समयमा बाहिरका अन्य को मान्छेहरु आएकोले निजहरुलाई नियन्त्रणमा लिने भनी गाउँका अन्य मान्छेहरु तल मध्यपहाडी सडक बाटोतिर गएका छन् रे भन्ने कुरा मैले गाउँमा सुनेको हुँ। पछि म घरबाट उक्त

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मध्यपहाडी सडक बाटोमा जाने भनी एकलै हिडेको हुँ। भेरी नदीको रुकुमतिरको किनार तथा जाजरकोटतिरको किनारमा केही मान्छेहरु थिए। म मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुग्दा सो स्थानमा प्रहरी टोली गैसकेको थियो। प्रहरी टोलीले भेरी किनारमा भएका सम्पूर्ण मान्छेहरुलाई माथी मध्यपहाडी सडक बाटोमा नियन्त्रणमा लिई सो अवस्थामा भेरी पारी जाजरकोटतिरको भागमा पनि मान्छेहरुको भिड थियो । मैले निज मृतक तथा घाइतेहरुलाई कुटपीट पनि गरेको होईन भनी लेखाएका छन् भने अनुसन्धान अधिकारी समक्ष गरेको बयानमा मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन नवराज बि.क.समेतका केटाहरु परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर तर्फ जाँदै गरेको देखेको थिए । वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरे पछि नियन्त्रणमा लिनु पर्छ भनेका थिए । अ.१८.१५ बजेको समयमा गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्यपहाडी सडकमा म पुग्दा माथिबाट बिनोद मल्ल समेतका जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले नवराज बि.क. समेतलाई माथिबाट लखेट्दै गरेको देखि पश्चिम तर्फको बाटो हुँदै छेको हाली निज नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई फेला पारी ढुङ्गा, लाठी समेतले प्रहार गरी लखेटी भेरी नदी तर्फ लखेटेका थियौं । प्रतिवादीहरु मध्ये बिनोद मल्ल, परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, म भन्दा अगाडी लखेटीरहेका थिए। म र ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेत संगसंगै पछिबाट लखेट्दै बगर नजिक पुग्दा पछि अन्य प्रतिवादीहरु समेत माथितिरबाट नदीको भंगालोमा पुगि घेरा हाली कसैले ढुङ्गा लाठीले प्रहार गर्दै थिए, कसैले समातेर हातमुक्काले प्रहार गरी तानातान गर्दै थिए । अन्य प्रतिवादीहरुले समेत भिडभाड गरी छेको हाली ढुङ्गा प्रहार गर्दै गर्दा केही केटाहरु नदीमा हाम फालेका थिए सो मध्ये ५ जना केटाहरु नदीबाट पारी गएकोले मोहन पुन मगर समेत नदीमा पौडी खेली पारी गई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका थिए । बगरमा रहेको सुदिप खड्का समेतका ५ जना केटाहरुलाई म समेतले समाती कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई जिम्मा दिएका हौं। हामी प्रतिवादीहरुकै ढुंगा प्रहारले गर्दा टाउको समेतको शरिरमा चोट लागी नदीमा बग्दा नवराज बि.क. समेतको मृत्यु भएको हुनु पर्छ । बरामदी मुचुल्का साथ बरामद भई आएका काठका लाठी थान ३ (तीन) देखाउँदा देखे चिने सो मध्ये अर्ध सुकेको लामो बोक्रा सहितको लाठीले नै मैले वारदातका बखत प्रहार गरेको हो भनी लेखाएको पाइन्छ।

११. प्रतिवादी टोप बहादुर मल्लले अदालत समक्ष बयान गर्दा मैले नचिनेका १५/२० जना केटाहरु गाउँमा दौड्दै गरेकोदेखि वडा अध्यक्षलाई कहाँका केटाहरु हुन भनी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नै /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

फोनबाट कुरा गरेकोमा ती केटाहरु कता जान्छन् निगरानीमा राख भनी मलाई भन्नुभयो। ती अपरिचित व्यक्तिहरु ढुङ्गे खानीबाट हाम्रो गाउँतिर गएको मैले देखेकोले सो कुराको जानकारी मैले वडा अध्यक्षलाई फोन मार्फत जानकारी गराएको हुँ । म, प्रतिवादी तिलक चन्द, प्रतिवादी हर्कबहादुर मल्लले ती केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिने भनी घटनास्थलतिर गएका हौं। मैले कुनै व्यक्तिहरुलाई हानेको, कुटपीट गरेको होईन। मृतक समेतका व्यक्तिहरुलाई को कसले कुटपीट गरी मृत्यु भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भनी लेखाएका छन् भने तत्काल अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा वारदातको दिनको साँझ अ.१७:०० बजेतिर नवराज बि.क. समेतका केटाहरु गोइरी सोती गाउँतिर उकालोमा आईरहेका र केही केटाहरु धारामा पानी खाईरहेको देखेका थियौं। प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले फोनमा छेका हाल्दै आऊ भनेकोले म समेत प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६)३, सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, मोहन पुन मगर, धनाराज राना, रमित पुन, बिराज पुन, भिम बहादुर पुन, नविन घर्ती, डम्बर बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले ५ जना केटाहरुलाई भेरी नदीको भंगालोमा समाई हातले समेत हानी कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका हौं भनी लेखाएको देखिन्छ।

१२. प्रतिवादी मान बहादुर मल्लले बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले फोन गरी जाजरकोटदेखि केटाहरु आएका छन् तिनीहरुलाई कता जान्छन् हेर्नु भनेकाले मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो काटी सकेका थिए । १ जना केटालाई वडा अध्यक्ष लगायतका व्यक्तिले नियन्त्रणमा लिएका थिए। मृतक नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी भयो मलाई छैन। म मध्ये पहाडी लोकमार्ग सम्म मात्र गएको हुँ भनी अदालत समक्ष बयान गरेकोमा तत्काल अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम (३६) र नवराज बि.क.बीच प्रेम सम्बन्ध भएकोमा मिति २०७७।०२।१० गते प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु मेरो घरमा आएका रहेछन् ठीक पार्नु पर्छ, भनेकाले निजहरुको निग्रानी गर्दै निजहरुलाई रोक्न जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ गोईरी औल भन्ने स्थानको मध्य पहाडी सडकमा कालेगाउँको पुल तर्फ जाने सडक बाटो छेकी घेरा हाली म लगायत प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, रेशम मल्ल सन्तोष मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, टोप

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बहादुर मल्ल, मोहन पुनमगर, समेतले छेको हाली ढुङगा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीको सानो भंगालो तरी बीच नदी किनारमा पुन्याई कुटपीट गर्दै नवराज बि.क. र निजसँगै रहेका गणेश बुढा मगर, टिकाराम नेपाली, लोकेन्द्र सुनार र सन्जु भन्ने संजीव बि.क.समेतलाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका हौ भनी लेखाईदिएको पाईन्छ ।

१३. अर्का प्रतिवादी सन्तोष मल्लले अदालत समक्ष बयान गर्दा वारदातको दिनको साँझ ०५:३० बजेतिर मलाई प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९ ले फोन गरी गाउँमा १८/१९ जनाको टोली आएका छन् भनेपछि गोइरी औलतर्फ गएको हुँ। मैले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई लखेटेको तथा कुटपीट केही पनि गरेको होईन। निज मृतकहरुलाई कसले कुटपीट गरी मारे सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भनी बयान गरेका छन् भने तत्काल मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को प्रेम सम्बन्ध रहेकोमा मिति २०७७।०२।१० गते परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ ले मलाई दिउँसो अ. १७:३० बजेको समयमा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएका छन्, विनोद मल्ल कहाँ छन् भनेर केटाहरु नियन्त्रणमा लिन दौड्दै जादै गरेको देखि म समेत गोइरी औल स्थित मध्य पहाडी सडकमा पुग्दा नवराज बि.क. समेतलाई प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ भन्ने प्रतिक मल्ल, बिष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल र मोहन पुन मगर समेतले केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन पिछ्या गरी जादै गरेको अवस्थामा म समेत पश्चिम तर्फबाट सो ठाउँमा गएको थिए, भेरी नदीको भंगालो तरी बीच बगरमा गएका गोविन्द सुनार, सुदिप खड्का समेतका केटाहरुलाई म समेतले कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिने क्रममा प्रहरी आईसकेपछि मध्यपहाडी सडक तर्फ ल्याएका हौं। नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई मैले कुटपीट गरेको थिईन । जाहेरी दरखास्त समेतमा उल्लेखित अन्य प्रतिवादीहरु समेतले नियन्त्रणमा लिन छेको हालेको देखेको हुँ। को कसले कुटपीट गरेका हुन मलाई एकिन थाहा छैन भनी लेखाएको देखिन्छ।

१४. अर्का प्रतिवादी प्रेमबहादुर ठकुरीले वारदात मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन मृतक लगायतका केटाहरुलाई देखेर यिनीहरुलाई नियन्त्रणमा लिनुपर्छ भनेर म लगायत प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेत रोडतिर झरेको अवस्थामा २ जना व्यक्तिहरु नदीमा बगेको देखेको हुँ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नुम्ति: ७०४ / १००

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

मृतक नवराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरूको मृत्यु के कसरी भयो मलाई थाहा छैन भनी प्रतिवादी प्रेमबहादुर ठकुरीले अदालतमा बयान गरेका छन भने तत्काल मौकामा अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा नवराज बि.क. समेतका केटाहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय विभेद राखी डुम भनी गाली गलौज गरी कराएपछि नवराज बि.क. समेतका केटाहरू आफ्नो घर तर्फ फर्कदै गर्दा ती केटाहरूलाई म, प्रतिवादी टोप बहादुर मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल र तिलक चन्द्र, तुल बहादुर मल्ल, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, मोहन पुनमगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल, बिष्णु मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले मृतक नवराज बि.क. समेतका केटाहरूलाई छेका हाली लाठी दुङ्गाले हान्दै लखेट्दै नदीको बगरतिर लागि मृतक नवराज बि.क. समेतका केटाहरूलाई कुटपीट गरी नदीमा बगाएका हौं भनी लेखाई दिएको देखिन्छ।

१५. प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्लले मिति २०७७/०२/१० गते वारदातको दिन सामानको व्यवस्थापनको लागि म क्वारेन्टाईनस्थलमा गएको थिए। अन्दाजी ०५:००/०५:३० बजेतिर मलाई प्रतिवादी मध्येका टोपबहादुर मल्लले फोन गरी २०/२५ जना मानिसहरूको जमात माथी दुङ्गे खानीतिर गई रहेका छन भनेपछि ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा फोन गरी घटनास्थल नजिकै औल भन्ने जिउलामा पुगेको हुँ। मृतक नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरू के कसरी मरेका हुन सो मलाई थाहा छैन प्रतिवादी मध्येका डिल्ली बहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, मानबहादुर मल्ल र प्रेम मल्ललाई मात्र सो स्थानमा देखेको हुँ। मैले मृतक तथा घाईते भनिएका व्यक्तिहरूलाई कुटपीट तथा लखेटेको पनि होईन भनी यस अदालतमा बयान गरेको देखिन्छ भने मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गतेका दिन प्रतिवादी मध्येका टोप बहादुर मल्लले अ.१७:०० बजेको समयमा फोन गरी जाजरकोटबाट २०/२५ जना केटाहरू हाम्रो गाउँको दुङ्गेखानी तिर जादै छन भन्ने सूचना दिएकाले मैले ईलाका प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिममा जानकारी गराएको र म समेत भई सो केटालाई नियन्त्रणमा लिई राख्ने काम गरेको हुँ। सो ठाउँमा प्रतिवादीहरू प्रेम बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, मान बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, समेतलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं. १७७ / १७७०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

देखेको हुं । ५ जना केटाहरु नदी पारी फेला परेको पछि सुने, अन्य प्रतिवादीहरु के कता थिए देखिन । म घटनास्थल पुगेपछि ३ जना मानिसहरु भेरीमा बगे भन्ने कुरा प्रतिवादी प्रेम बहादुर मल्लले भनेपछि सुनेको हुं भनी बयान गरेको देखिन्छ ।

१६. अर्का प्रतिवादी डिल्ली मल्ल ठकुरीले मिति २०७७/०२/१० गते ४/५ बजेतिर हो-हल्ला भएको सुनी सोधपुछ गर्दा जाजरकोटबाट केटाहरु आएकोले हो हल्ला भएको हो भनी थाहा भयो। वडा अध्यक्षले पनि ती केटाहरुलाई निगरानीमा राख्दै गर्नु मैले प्रहरीलाई खबर गरेको छु भनेकाले म, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) र निजको छोरा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतले निगरानी गर्न ती केटाहरुको पछि पछि मध्य पहाडी लोकमार्गको वाटोमा गएको हौं। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतलाई मैले कुटपीट गरेको होईन। कसले कुटपीट गरे थाहा भएन भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी डिल्ली मल्ल ठकुरीले यस अदालत समक्ष बयान गरेको देखिन्छ भने तत्काल अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच पहिलेदेखि नै प्रेम सम्बन्ध रहेकोमा मिति २०७७।०२।१० गते दिनको अं. १७:०० बजेको समयमा नवराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय विभेद राखी डुम भनी गाली गलौज गरी कराए पश्चात नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घरतर्फ फर्किने क्रममा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) दौडिदै आई नवराज बि.क.समेतलाई ठिक पार्नुपर्छ भनी म समेत प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, रेशम मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, मोहन पुनमगर, रमित पुन, बिराज पुन, भिम बहादुर पुन, नविन घर्ति (जि.एम.) समेतले नदी किनारमा पुगी ढुङ्गालाठी समेतले प्रहार गरि नवराज बि.क.र निजसंगै रहेका गणेश बुढामगर, टिकाराम नेपाली, लोकेन्द्र सुनार र सन्जु भन्ने संजिव बि.क.समेतलाई मारी भेरी नदीमा बगाएको हो भनी लेखाएको देखिन्छ ।

१७. प्रतिवादी हर्क बहादुर मल्लले अदालतमा बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते म ढुंगे खानी काम गर्न गइ घर आएपछि परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम

३६(३) ले मेरो घरमा आई माइलो बुवा, जाजरकोटका केटाहरु आएका छन् जाउँ भनेकाले निजको मोटरसाइकलमा चढेर केटाहरु गएको रोड सम्म संगै गयौं । परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) भेरी नदी किनारतर्फ झरे, म लगायत अन्य प्रतिवादी डिल्ली मल्ल, प्रेम मल्ल, मान बहादुर मल्ल, लिपेन्द्र मल्ल समेत त्यही रोडमा बसेर स्यालाको १ जना र अर्को सल्यानको १ जना व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा लिएर बसेका थियौं। प्रतिवादी विनोद मल्ल, मोहन पुन, टोप बहादुर मल्ल, र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतले ५ जना मानिसलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरीको जिम्मा लगाएपछि प्रहरीले तपाईंहरु घर जानुहोस् भनेकाले म आफ्नो घरतिर लागेको हुं। मृतक नवराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरुको मृत्यु के कसरी भएको हो सो सम्बन्धमा थाहा भएन भनी लेखाएका छन् भने तत्काल निजले मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते दिउसो म ढुङ्गे खानीमा काम गरी घरमा गएको अवस्थामा सोही दिनको १७:०० बजेको समयमा जाहेरवाला मुनलाल नेपालीको छोरा नवराज बि.क. समेतका केटाहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर नजिक गएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले जातीय विभेद गरी गाली गलौज गरेपश्चात नवराज बि.क. समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कन लाग्दा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाइकलमा मेरो घरमा आई केटाहरु हाम्रो तल तिर झरेकाले निजहरुलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्‍यो भने पछि म पनि निजकै मोटरसाइकलको पछाडि बसी पिछ्छा गर्दै कुट्दै गरेको अवस्थामा तिन (३) जना केटाहरु नदीमा बग्दै गरेको समेत देखेको हुं। सो घटनामा नवराज बि.क. समेतका ५ जना केटाहरुको मृत्यु भएको भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा लेखाएको देखिन्छ।

१८. प्रतिवादी तिलक चन्दले अदालतमा बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन म र रेशम मल्ल पनि भेरीमा माछा मारी बसेकोमा अं. बेलुकाको ५:०० बजेको समयमा जाजरकोटबाट आएका केटाहरुलाई देखेका हौं। म केटाहरु भएको ठाउँ मध्य पहाडी बाटो हुँदै गोईरी औल भन्ने ठाउँमा पुग्दा १५/२० जना जती गाउँका मानिसहरु जम्मा भएका थिए र जाजरकोटका २ जना केटालाई प्रतिवादी मध्येका डिल्ली मल्ल र प्रतिवादी प्रेम मल्लले समातेका र भेरी नदी तिरवाट ५ जना केटालाई प्रतिवादी विनोद मल्ल, टोपेन्द्र मल्ल, विष्णु मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र नेत्र मल्लले लिएर आएका हुन्। मृतकहरु नवराज बि.क., समेतलाई मैले कुटपीट गरेको होईन । निज केटाहरुको मृत्यु के कसरी भएको मलाई थाहा छैन

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं. १७७० / १७७०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

भनी लेखाएको देखिन्छ भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते दिनको समयमा नवराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा आएका प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय विभेद राखी डुम भनी गाली गलौज गरी कराए पश्चात नवराज बि.क. समेतका केटाहरु आफ्नो घरतर्फ फर्कने क्रममा सोही दिनको अं.१८:०० बजेको समयमा टोप बहादुर मल्लसंग भेट हुँदा निजले नवराज बि.क. समेतका केटाहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा आएका छन् पिट्नु पर्छ भनेपछि म पनि गएको हुँ। नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई मध्ये पहाडी सडकमा प्रतिवादीहरु मध्ये सन्तोष मल्ल, मोहन पुनमगर, बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बर बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) लगायतले पछाडिबाट ढुङ्गा र लाठी समेतले प्रहार गरी नवराज बि.क. समेतका मृतकहरुलाई कर्तव्य गरी मारी नदीमा बगाएको देखेको हुँ भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा लेखाएको देखिन्छ।

१९. प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरीले अदालतमा बयान गर्दा साँझ ०६:०० बजेतिर मध्यपहाडी सडक बाटोमा सुरक्षा कर्मि समेतको भिड देखेपछि के भएको रहेछ भनी म र म सँगै काम गर्ने अर्का प्रतिवादी मध्येका लिपेन्द्र मल्ल मध्यपहाडी सडकमा गएको १५/२० मिनेट पछि सुरक्षा कर्मिले जाजरकोट जिल्लाका ५ केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई राखेको देखेका हौं। प्रतिवादीहरु मानबहादुर मल्ल, प्रेमबहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल पनि थिए। प्रहरीले यहाँ भिड नगर आ आफ्नो घरमा जाउ भनेकोले म र अर्का प्रतिवादी लिपेन्द्र मल्ल त्यहाँबाट फर्केर घरमा आएका हौं मैले कुनै व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरेको र जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव समेत गरेको होईन। तत्काल अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष बयान गर्दा लेखाएका छन् भने उक्त वारदातको दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा म ढुङ्गे खानीमा काम गरिरहेको अवस्थामा प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाईकलमा आई जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन् नियन्त्रणमा लिनु पर्‍यो भने पछि म र मसँगै काम गरिरहेका लिपेन्द्र कुमार मल्ल ढुङ्गा खानीबाट सोझै घटनास्थलमा पुग्दा चारैतिरबाट अन्य प्रतिवादीहरु दौडिरहेका थिए । नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई प्रतिवादीहरुले गाउँबाट तल झर्ने क्रममा लखेट्दै भेरी नदी बगरमा पुऱ्याई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: [REDACTED] / [REDACTED]

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

कुटपीट गरिरहेको देखेको हुँ। निजहरुले नै नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई कुटपीट समेत गरी नदीमा बगाएका हुन। मैले मृतकहरुलाई कुटपीट गरी मारेको होईन भनी लेखाएको देखिन्छ।

२०. प्रतिवादी रेशमबहादुर मल्लले अदालतमा बयान गर्दा २०७७/०२/१० गते दिन टोपेन्द्र मल्लले माछा मार्न जाँउ भनी फोन गरेकोले तपाईं जाल लिएर आउनुहोस् हामी भेरीमा जान्छौं भनी म र प्रतिवादी तिलक चन्द भेरीमा गइ कालेगाउको पुल सम्म माछा मारी घर फर्कदै थियौं घरतिर फर्कदै गर्दा प्रतिवादी टोपेन्द्र मल्लले मलाई फोन गरी जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन कता जान्छन् हेर्नु भनी भनेकाले करिब १८:१५ बजेको समयमा मोटरसाईकलमा लिई वारदात भएको ठाउँतिर गएकोमा बाटोमा प्रेम मल्ल, डिल्ली बहादुर मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, तुल बहादुर मल्ल लगायतका ३०/४० जना जती बसेका थिए। भेरी नदीमा हेर्दा २ जना केटाहरु डुब्दै उत्रदै गरी बगेको देखेको र २ जना केटाहरु भेरी पारी गएको र अरु २ जना पौडी खेल्दै भेरी पारी जाँदै गरेको देखेको हुँ। मृतक नवराज बि.क. समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले देखेको होईन, को कसले कुटपीट गरेका हुन मैले देखिन भनी लेखाएको देखिन्छ भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा नवराज बि.क. र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध रही निज नवराज बि.क.पटक पटक आउने गरेको थिए। टोप बहादुर मल्लले मेरो मोबाईलमा फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आउँदै छन भनी खबर गरे पश्चात परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) मोटरसाईकलमा आई नवराज बि.क.समेतलाई नियन्त्रणमा लिन जाँउ भनी गएका र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१) समेत गाउँबाट पैदल हिडेर नवराज बि.क. समेतलाई पिछ्या गर्दै गएको देखि म पनि मोटरसाईकलमा चढी मध्यपहाडी सडक बाटो हुँदै पिछ्या गर्दै जाँदा गोईरी औल स्थित मध्ये पहाडी सडकबाट जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका प्रतिवादीहरुले छेको हाली भेरी नदी तर्फ लखेट्दै गरेको टाढैबाट देखि म समेत सडकको पश्चिम तर्फबाट छेको हाल्दै घटनास्थलमा जाँदा प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतका प्रतिवादीहरुले हुलहुज्जत गरी भेरी नदीको बीच बगरमा सुदिप खड्का समेतका ५ जना केटाहरुलाई हात मुक्का र लाठी समेतले कुटपीट गरेको र २ जना भेरी नदीमा बगि रहेको देखेको हुँ। प्रेम बहादुर ठकुरी समेतले २ जना केटाहरुलाई कुटपीट गर्दै नियन्त्रणमा लिएको र मोहन पुन मगर समेत भेरी नदीमा पौडी खेली नदी पारी गई भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला/मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदी पारी गएका ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिएको देखेको हुँ, मैले घटनास्थलमा छेको समेत हालेको हुँ भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गरेको देखिन्छ।

२१. प्रतिवादी नेत्रबहादुर मल्लले अदालत समक्षको बयानमा वारदातको दिन अ. ०५:०० बजेतिर केटाहरुलाई मैले माथी गाउँतिरबाट तल भेरी नदी तिर जाँदै गरेको देखेको हुँ। केटाहरु को कहाँका हुन सो मलाई थाहा थिएन। पछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई फोन गरी हाम्रो गाउँतिर धेरै केटाहरु आईरहेका छन् भनी जानकारी गराएको हुँ। वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल मेरो घरको बाटो हुँदै ती अपरिचित केटाहरु हिडेको बाटो हुँदै भेरी नदी तिर जाँदै गरेको देखेपछि म पनि सोही बाटो हुँदै वडा अध्यक्षको पछि पछि भेरी नदी तिरै गएको हुँ। म एकलै भेरी नदीतिर हिडदै गई तल भेरी नदी देखी माथी रहेको मध्यपहाडी सडक बाटोमा जाजरकोट तिरको किनारामा १५/१६ जना मान्छेहरु उभिएको देखेको हुँ। सो स्थान सडक बाटोमा प्रहरीहरु पनि थिए। सोही सडक बाटोमा प्रतिवादीहरु प्रेमबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल बसेका थिए। भेरी नदीतिरबाट प्रतिवादीहरु टोपेन्द्र मल्ल, बिनोद मल्ल, रमेश मल्ल, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विष्णु मल्ल तथा प्रहरी टोलीले ५ जना मान्छेहरुलाई नियन्त्रणमा लिई माथी सडक बाटोतिर आउदै गरेको देखेको हुँ। प्रहरीले तपाईंहरु घरमा जानुहोस् भनेकोले घरतिर आएका हुं। मैले कोही कसैलाई लखेटने तथा कुटपीट गर्ने समेतको कार्य गरेको होइन भनी लेखाएको देखिन्छ भने अनुसन्धान अधिकारी समक्षको मौकाको बयानमा मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:०० बजेको समयमा टोप बहादुर मल्लले फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आएका छन्, बिनोद मल्ललाई सुरक्षित बस्न भन्दिनु भनेको थिए। वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले मलाई फोन गरी नवराज बि.क.समेतका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन जानु पर्छ भनेपछि म पनि दौड्दै तलतिर केटाहरुलाई पिछ्या गर्दै जाने क्रममा अ.१८:१५ बजेको समयमा जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ गोईरी औल स्थित मध्य पहाडी सडक नजिक पुग्दा केटाहरुलाई फेला पारी म समेतले छेका हाली भेरी नदीको पहिलो भंगालोसम्म लखेट्दै अन्य प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, विष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) समेतले छेको हाली ढुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीको बीच बगरमा पुर्याई सुदिप खडका समेतका व्यक्तिहरुलाई कुटपीट गरी नियन्त्रणमा लिएका थियौं। म समेतले छेको हाली लखेटेको कारण नवराज बि.क.समेतको मृत्यु भएको हुनुपर्छ भनी लेखाएको देखिन्छ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं. १०८८ / १०८८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

२२. प्रतिवादी लिपेन्द्र कुमार मल्लले अदालतमा बयान गर्दा प्रतिवादी ईर्द बहादुर ठकुरीले अध्यक्ष सहितको टोली गएको छ हामी पनि जाउँ भनेकोले हामी मध्यपहाडी सडक बाटोमा पुग्दा प्रतिवादी हर्कबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, डम्बर बहादुर मल्ल, तुलबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल लाई देखेका हौ। हामीले कुटपिट गरेका हौंनौं सो घटना के कसो भएको हो मलाई थाहा छैन भनी लेखाएको देखिन्छ भने तत्कालमा मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते दिन नवराज बि.क. समेतका केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेको परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय बिभेद राखी डुम भनी गालिगलौज गरे पश्चात नवराज बि.क.समेतका केटाहरु आफ्नो घर तर्फ फर्कने क्रममा प्रतिवादी मोहन पुनमगर, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), बिनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, डम्बर बहादुर मल्ल र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतका प्रतिवादीहरु नदीको बगरबाट आउदै गरेका थिए। केही बेरमा ३ जना केटाहरु नदीमा बेपत्ता भएको थाहा पाएको हुँ। वारदात हुनु पूर्व परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र नवराज बि.क. बीच प्रेम सम्बन्ध भएको कुरा मलाई थाहा थियो भन्ने समेत व्यहोराको अनुसन्धान अधिकारी समक्ष गरेको बयान देखिन्छ।

२३. अर्का प्रतिवादी मोहन पुनमगरले अदालत समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते करिब साँझको ६:१५ बजेको समयमा गोईरी औल भन्ने मध्य पहाडी लोकमार्गमा जाँदा करिब १०० जनाको हाराहारीमा मानिसहरु जम्मा भएका थिए र भेरी नदीको बीच भागमा पनि मान्छेहरु देखेपछी हेर्नको लागि भेरी नदीमा जादाँ भेरीको सानो भङ्गालोको पारी जाजरकोट तिरका केटाहरुलाई प्रतिवादी बिष्णु मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, सन्तोस मल्ल, विनोद मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका ५/६ जनाले नियन्त्रणमा लिई रहेको थिए । मृतकहरु नवराज बि.क., समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले कुनै कुटपीट गरेको होईन भनी लेखाएका छन् भने तत्काल मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते अ. १७:०० बजेको समयमा मृतक नवराज बि.क.समेतका केटाहरु गाउँमा आएकाले वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले नियन्त्रणमा लिन जाउँ भनी म सँगै काम गरिरहेका प्रतिवादी तुलाराम घर्ती समेतका ६ जना व्यक्तिहरु घटनास्थलमा गएका थियौं । म

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला स्थान:- [ ] / [ ]

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदीको पहिलो भंगालोसम्म पुगी भेरी पारी गएकालाई नियन्त्रणमा लिएको हुँ । मृतक नवराज बि.क. सहितका केटाहरु कता थिए देखिन भनी लेखाएको पाइन्छ।

२४. प्रतिवादी धनाराज रानाको अदालत समक्षको बयानमा मिति २०७७/०२/१० गते खानेपानीको मिटिङ थियो सो मिटिङ पछि म घर फर्केकेही समयपछि सिटीको आवाज र अन्य मानिसहरुको आवाज आइरहेको सुनियो त्यसपछि म बाहिर गई हेर्दा बाहिर मेरो आँगनमा भिम बहादुर पुन पनि आउनु भएको रहेछ। प्रतिवादी भिम बहादुर पुन र म भेरीको किनारमा गयौं।म, भिम बहादुर पुन र प्रहरी भेरीको किनारमा उभिरहेका थियौं र बीच टापुबाट प्रतिवादीहरु टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), विनोद मल्ल, घमण्ड मल्ल, समेतका व्यक्तिहरुले ५ जना व्यक्तिहरुलाई समाती नियन्त्रण गरेर ल्याएर प्रहरीलाई बुझाए।भेरी तरेर पारी गइसकेका ५ जना व्यक्तिहरुलाई वारीबाट गएका प्रतिवादी बिराज पुन र प्रतिवादी सविन पुन लगायत भेरी पारी रहेका फुटबल खेल्ने टिमहरु समेतले ५ जना व्यक्तिहरुलाई समाति पुलतिर लगदै गरेको देखेको हुँ। प्रहरीले यहाँ नबस्नुहोस् भनेकाले म मेरो घरतिर लागें। मैले कुनै कर्तव्य ज्यान र ज्यान मार्ने उद्योग र कुनै जातीय छुवाछुत समेतका कसुर गरेको होईन भनी उल्लेख गरेका छुन् भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते प्रतिवादी सन्तोष मल्लले मलाई फोन गर्दा क्वारेन्टाईनबाट भागेका केटाहरु आएका छन भनेकाले म समेत घटनास्थलमा पुग्दा, नदीको बीच भंगालोमा प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिराज पुन, सर्वजित भन्ने सविन पुन, समेत पुगी सकेका थिए। पछिबाट म तथा भिम बहादुर पुन पुगेका हौं, हामी पुग्दा कुटपीट भईरहेको थियो । प्रतिवादीहरुले पहिला लाठी समेतले कुटपीट गर्दै थिए भने पछि हात समेतले कुटपीट गर्दै थिए, लगतै मोहन पुन मगर, बिराज पुन र सर्वजित भन्ने सविन पुन समेत नदीमा हाम फाली नदी तरेर पारी गएका हुन, नदीको बीच बगरबाट ५ जना केटाहरुलाई समाई नियन्त्रणमा लिई हामी आएका हौं, पछि प्रहरी आई नियन्त्रणमा लिएका हुन । मृतक नवराज बि.क.समेतलाई कसले हान्यो निजहरुलाई मैले देखिन भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्षको वयानमा लेखाएको देखिन्छ।

२५. प्रतिवादी नविनकुमार घर्ति मगर (जि.एम.) ले वारदात भएको भनिएको दिनमा विहान गाउँमा खानेपानीको बैठक भएकोले बैठकमा सहभागी भइ दिउसो अ. ०२:००

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०२/७७ / १०/०२/७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बजेतिर बैठक सकिए पश्चात म र प्रतिवादीहरु भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, रमित पुन, विराज पुन, मोहन पुन लगायत अन्य गाउँका साथीहरु घरबाट भेरी नदीको कालेगाउँको पुलमा नास्ता खाने भनी गइ साँझ अ. ५:०० बजेतिर म र अर्का प्रतिवादी रमित पुन फुटबल खेल्ने भनी भेरी नदीको पुल तरी जाजरकोट भागमा गई रमित पुनले फुटबल खेल्न थाले मैले छेलो हान्ने खेल खेल्न थाल्दै गर्दा भेरी नदी किनारमा र सो भन्दा माथिपट्टि रहेको मध्यपहाडी सडक बाटोमा केही मान्छेहरु भिड भएको र केही मान्छेहरु भेरी नदीमा पौडेर जाजरकोट तर्फ गईरहेका देखि के भएको रहेछ भनी हामीहरु पनि तलतिर दौडिदै जादां २ जना केटाहरु भेरी नदीमा पौडी खेलेर क्रस गरिसकेका र ३ जना केटाहरु नदीको ठुलो भंगालो क्रस गरेर बीच टापुमा बसेकामा ५ जना व्यक्तिहरुलाई म, अन्य प्रतिवादी मध्येका रमित पुन लगायत अन्य १५/२० जना मान्छेहरुले नियन्त्रणमा लिएका हौं। हामीले नियन्त्रणमा लिने क्रममा सो भेरी नदीको पारिपट्टि अर्थात रुकुम तिरबाट जाल खेल्न गएका २ जना व्यक्तिहरु विराज पुन र सविन पुन पनि गएका हुन । निजहरुले नियन्त्रणमा लिएका केटाहरुलाई प्रहरीलाई बुझाएका हुन्। मृतक तथा घाईतेहरुलाई को कसले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेका हुन सो मलाई थाहा छैन भनी यस अदालतमा बयान गरेको देखिन्छ भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गतेको अ.१०:०० बजे देखी अ.१२/१ बजेसम्म म तथा प्रतिवादीहरु रमित पुन, विराज पुन, भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपानीको मिटिडमा सहभागी भइ मिटिड सकिएपछि हामी सबै जना नास्ता खानको लागि कालेगाउँ पुल नजिक गई सोही दिनको करीब ४/५ बजेतिर म र रमित पुन छेलो हान्न र फुटबल खेल्ने भनी कालेगाउँ पुल तरी पारी गएको अवस्थामा सोही दिनको करिब १८:१५ बजेको समयमा पुल पारी मध्य पहाडी सडकमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरेका प्रतिवादीहरुले मृतक केटाहरुलाई पिछ्छा गर्दै लखेट्दै ल्याएको, भागदौड मच्चिएको र केटाहरु नदी तिर हाम फाल्दै गरेको देखि म र रमित पुन समेत नदीमा हाम फाली बग्दै आएका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिनको लागि बगरै बगर दौडि पौडिदै आएका केटाहरु भएको ठाउँमा पुग्दा २ जना केटाहरु पारी लागेकोले तत्कालै निजहरुलाई र अन्य ३ जना गरी ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई कुटपीट गरी जाजरकोटबाट आएको प्रहरीलाई बुझाएको हौं भनी मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गरेको देखिन्छ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०२/२०७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

२६. प्रतिवादी बिराज पुनले अदालत समक्षको बयानमा मिति २०७७/०२/१० गते बिहान १० बजेदेखि २ बजे सम्म बरपिपल चौतारामा खानेपानीको मिटिड थियो सो मिटिड सकिएपछि हामी प्रतिवादीहरु रमित पुन, नबिन कुमार जि.एम., धनाराज राना, भिम बहादुर पुनले नास्ता खाने भनेर कालेगाउँको पुलमा गई नबिन कुमार जि.एम, रमित पुन फुटबल खेलन गए र म, रमित पुन र धनाराज राना घर फर्कियौं भने भिम बहादुर पुन त्यही बसेका थिए। सविन पुन र म जाल खेल्न भेरीतिर लाग्यौं। त्यतिकैमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) एक्कासी कराएर हामीहरुलाई यहाँ आउ भनेर बोलाएको हुदा जाल राखी हामी उक्त स्थानमा जाँदा प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल, र प्रहरी पनि थिए । उनीहरुले ७ जना व्यक्तिहरुलाई नियन्त्रणमा लिईसकेका थिए र बाँकी भेरी पारी भएका ५ जना व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा ल्याउ भनेर परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) ले भनेपछि हामी जाँदा नबिन कुमार जि.एम., र रमित पुन लगायतका व्यक्तिहरुले नियन्त्रणमा लिएकाले हामीहरुले प्रहरीलाई बुझाएका हौं। तपाईंहरु आ-आफ्नो घर जानुहोस् भनेकाले हामी घरतिर लागेका हौं। मैले कर्तव्य ज्यान समेतका कसुर गरेको होईन भनी उल्लेख गरेका छुन् भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते म तथा प्रतिवादीहरु रमित पुन, नबिन कुमार जि.एम., भिम बहादुर पुन, धनाराज राना,सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपानीको मिटिडमा सहभागी थियौं । नास्ता खानाको लागि कालेगाउँ पुल नजिक पसलमा नास्ता खाई आ-आफ्नो गनतब्यमा गएपछि सर्वजित भन्ने सविन पुन र म माछा मार्न भनी सँगै जाल लिई कालेगाउँ पुल नजिक भेरी नदीको रुप्से खोलामा गएको अवस्थामा केटाहरुलाई लखेट्दै ल्याएको देखी म समेत उक्त स्थानमा जाँदा प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल, भिम बहादुर पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल र मोहन पुन मगर समेतका केटाहरुले नदीको बीच भंगालोमा ५ जना केटाहरुलाई समाई हात मुक्काले कुटपीट गरिरहेको देखी दुबै जना सो ठाउँमा पुगी केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिन सहयोग गर भनी सन्तोष मल्ल समेतले भनेकाले नदीमा हाम फाली पौडी खेल्दै पारी गइ ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिइ मैले समेत हात मुक्का समेतले कुटपीट गरेको हुँ। प्रतिवादी मोहन पुन मगर र सर्वजित भन्ने सविन समेत मेरो पछि पछि पौडी खेल्दै नदी पारी आएका हुन। निजहरुले समेत पारी गएका केटाहरुलाई कुटपीट गरेका हुन । मृतक नवराज बि.क. समेतलाई कसले हान्यो मैले देखिन भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गरेको अवस्था देखिन्छ ।

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:- २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

२७. प्रतिवादी रमित पुनले अदालतमा आइ वयान गर्दा २०७७/०२/१० गतेका दिन खानेपानी बैठकमा बोलाएकोले उक्त बैठकमा गइ दिउसोको १:०० बजेपछि कालेगाउँको पुल बजारमा नास्ता खाने भनी म, नविन घर्ति, विराज पुन, भीम बहादुर पुन, धनाराज राना र मोहन पुन गइ नास्ता खाएपछि हामीहरु आ-आफ्नो गनतव्यमा गएकोमा मध्यपहाडीको रोडमा २०-३० जना मानिसहरु जम्मा भएका र भेरीको छेउमा १५-२० जना जती मानिस देखेपछि खेल खेल्न छोडी हामी भेरीको किनारतिर गई हेर्दा नदीमा ५/६ जना पौडी खेल्दै आएको देखि भेरी किनारतिर आई हेर्दा २ जना केटाहरु पौडी खेलेर पाखा लागेका र ३ जना केटाहरु बीच टापुमा थिए पछि सविन पुन र विराज पुन पनि पौडी खेली भेरी तरी आए यिनीहरुलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्दछ भने पछि हामी मिली भेरी पारी गएका केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिई जाजरकोटको कालेगाउँको प्रहरी चौकीमा बुझायौं। मैले कसैलाई पनि कुटपीट गरेको होईन। निज मृतक केटाहरु पौडी खेल्न नसकेर बगेर मृत्य भएको हुन सक्दछ भनी लेखाएका छन् भने मौकाको अनुसन्धान अधिकारी समक्षको वयानमा मिति २०७७।०२।१० गतेको अ.१०:०० बजे देखी अ.१२/१ बजेसम्म म तथा प्रतिवादीहरु रमित पुन, नविन कुमार जि.एम., भिम बहादुर पुन, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र घटनास्थल नजिकै रहेको गाउँको चौतारामा खानेपानीको मिटिडमा सहभागी थियौं, मिटिड सकिएपछि हामी सबै जना नास्ता खानको लागी कालेगाउँ पुल नजिक पसलमा नास्ता खाई सो पछि आ-आफ्नो गनतव्यमा गएको अवस्थामा अ.४/५ बजेतिर म र नविन कुमार जि.एम. मध्य पहाडी सडक बाटोमा भाग दौड मच्चिएको र केटाहरु भेरी नदीतिर हाम फाल्दै गरेको देखी म र नविन कुमार जि.एम. समेतले नदीमा हाम फाली बग्दै आएका २ जना केटाहरुलाई र अन्य ३ जना समेत नदीको भंगालो नजिक बगरमा आई उभिएको समेत ५ जनालाई नियन्त्रणमा लिइ हात मुक्काले हानी प्रहरीलाई जिम्मा दिएको हो भनी लेखाएको देखिन्छ।

२८. प्रतिवादी सर्वजित भन्ने सविन पुनले अदालतमा बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन १०/१५ जना केटाहरु हो- हल्ला गर्दै भेरी किनारतिर आईरहेको देखेको थिए । परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) लाई तिनीहरुलाई समात्नु (नियन्त्रणमा लिनु) भनी भनेकोले हामी पनि ती केटाहरु भएको ठाउँ नदीको भंगालोतिर जादाँ त्यहाँ करिब २२/२३ जना व्यक्तिहरुले ५ जना केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिइ सकेका रहेछन र ती केटाहरुलाई नियन्त्रणमा लिईसकेपछि

निजहरुलाई जाजरकोटको प्रहरी चौकीमा म समेत गई बुझाएका हौं। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टीकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले कुनै कुटपीट नै गरेको होईन भन्ने उल्लेख गरेका छुन् भने तत्काल मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गतेको दिउँसो अं.१७:०० बजेको समयमा म तथा प्रतिवादी बिराज पुन माछा मार्न जाल खेलिरहेको अवस्थामा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरुले माथिबाट केटाहरुलाई लखेटदै, हो-हल्ला गर्दै ल्याएको देखेको हुँ । परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) हामीहरु भएको स्थानमा आई यी जाजरकोटका केटा हुन, हामीहरुको गाउँ छिरेका थिए, समाई सहयोग गर भनेकाले म समेत नदीको बीच भंगालोमा जाँदा प्रतिवादी सन्तोष मल्ल, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३९, मोहन पुन मगर टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल लगायतका अन्य मैले नचिनेका प्रतिवादीहरुले ५ जना केटाहरुलाई समाई धमाधम लाठी, ढुङ्गाले कुटपीट गरिरहेका थिए । प्रतिवादी बिराज पुन र म सोही ठाउँबाट नदीमा हामफाली पारी गई केटाहरुलाई हात मुक्का र लात्तिले हानी कुटपीट समेत हानेका हौ । नवराज बि.क. समेतका केटाहरुलाई कसले कुटपीट गरी नदीमा बगायो निजहरुलाई मैले कुटपीट गरेको छैन भनी लेखाईदिएको देखिन्छ ।

२९. प्रतिवादी भिमबहादुर पुनले अदालतको वयानमा वारदात मिति २०७७/०२/१० गते दिन गोईरी ज्युलामा खानेपानीको बैठकमा गएको थिए। बैठक सकिए पछि कालेगाउँको पुलबजारमा नास्ता खाने भनी म, प्रतिवादी नविन घर्ति, बिराज पुन, रमित पुन, धनाराज राना र मोहन पुन गई नास्ता खाई आ-आफ्नो गनतव्यमा गएकोमा भेरी नदीको बगरतिर धेरै जना मान्छेहरुले हो-हल्ला गरी कराएको जस्तो आवाज आएको सुनी म र प्रतिवादी धनाराज राना भेरी किनारामा गएका हौं। हामी भेरी किनारा जादाँ नदीको बीच टापुबाट प्रतिवादीहरु मध्येका सन्तोस मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिनोद मल्ल, टोप बहादुर मल्ल ,परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३) र मैले नचिनेका अन्य ५/६ जना केटाहरुले जाजरकोट तिरका ५ जना केटाहरुलाई समातेर प्रहरी भएको ठाउँतिर ल्याउदै गरेका थिए र भेरी पारी तिर ५ जना केटाहरु भेरी किनारा तिर जादै गरेको देखिन्थे। मृतकहरु नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क. लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोबिन्द शाही समेतका व्यक्तिहरुलाई मैले कुटपीट गरेको होईन भनी लेखाएको देखिन्छ भने अनुसन्धान अधिकारी समक्ष गरेको मौकाको बयानमा मिति २०७७।०२।१० गते प्रतिवादीहरु रमित, नविन कुमार जि.एम., बिराज पुन, धनाराज राना, सर्वजित भन्ने सविन पुन र म घटनास्थल नजिकै रहेको चौतारामा

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०७/१९ / १९८८

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

खानेपानीको मिटिङ सकेर सबै जना कालेगाउँको पुल नजिक गएर नास्ता खाइ आफ्नो गनतव्य तर्फ गएकोमा अ.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरीमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरूले माथीबाट मृतक केटाहरूलाई लखेट्दै ल्याएको अवस्थामा हो-हल्ला भएको देखी म समेत निजहरूलाई नियन्त्रणमा लिनका लागि नदी बगरतिर जाँदा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), बिनोद मल्ल, बिराज पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, टोप बहादुर मल्ल, मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन समेतका केटाहरूले नदीको बीच भंगालोमा ५ जना केटाहरूलाई हात मुक्काले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा म समेत सोही ठाउँमा पुगी केटाहरूलाई नियन्त्रणमा लिएका हौं। मृतक नवराज बि.क. समेतलाई कसले हान्यो निजहरूलाई मैले देखिन, म त्यहाँ पुग्दा प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगर, बिराज पुन र सर्वजित भन्ने सविन पुन सोही ठाउँबाट नदीमा हाम फाली पौड्दै पारी गएका थिएँ, नदी तिर पारी गएका केटाहरूलाई फुटबल खेलन गएका प्रतिवादीहरू समेतले कुटपीट गर्दै थिएँ, सबैलाई प्रष्ट चिन्न सकिन भनी लेखाएको देखिन्छ।

३०. प्रतिवादी दिपेन्द्र चन्दले अदालतमा बयान गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते दिन प्रतिवादी तिलक चन्दले जाजरकोट तिरका केटाहरूलाई भेरी नदीबाट नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझाएको भनेपछि थाहा पाएको हुँ। मृतकहरू नवराज बि.क.समेतका व्यक्तिहरूलाई मैले कुनै कुटपीट नगरेको हुदाँ अभियोग माग बमोजिम कर्तव्य ज्यान, ज्यानमार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत सम्बन्धी कुनै कसूर नगरेको हुदाँ कुनै पनि सजाय पाउनु पर्ने होईन भनी लेखाएका छन् भने वारदात मिति र समयमा नवराज बि.क. समेतका केटाहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम वडा नं. ८ गोईरी सोती स्थित रहेको प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरमा आएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई जातीय विभेद राखी डुम भनी गालिगलौज गरी कराए पश्चात नवराज बि.क. समेतका केटाहरू आफ्नो घरतर्फ फर्केने क्रममा प्रतिवादी डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले पिछ्छा गर्दै ढुङ्गा लाठी समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीमा पु-याई नवराज बि.क. समेतलाई कर्तव्य गरी मारी घटना घटाएको सही हो। म घटनास्थलमा नगएकोले को कसले के गरे डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई थाहा होला भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्षको बयानमा लेखाएको देखिन्छ।

३१. प्रतिवादी ईन्द्रबहादुर मल्लको अदालतको बयानमा वारदातको दिनमा म मेरो आफ्नै जाजरकोट जिल्लाको सदरमुकाम खलंगा बजार स्थित रहेको किराना पसलमा

बसिरहेको थिए। सो दिनको साँझ अन्दाजी ०५:४५ बजेतिर प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले मलाई फोन गरी दाई यहाँ रुकुमतिर जाजरकोटबाट नवराज बि.क. नाम गरेको केटाले अन्य केटाहरू ल्याएर आएको छ, सो को विषयमा तपाईंले त्यहाँ जाजरकोट जिल्लाको जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा खबर गरिदिनुहोस् भनी भनेपछि मैले चौरजहारी ईलाका प्रहरी कार्यालयमा खबर गर न त भनी सल्लाह दिए। पछि मैले सो सम्बन्धमा मृतक नवराज बि.क. को आमालाई फोन गर्दा निजको छोरीले उठाएकी हुन्। साँझ करिब ०६:०० बजे मृतक नवराज बि.क.को बुबा मेरो पसलको बाटो हुँदै आए। मैले निजलाई तपाईंको छोरा आज अन्य केटाहरू लिएर रुकुम गएको छ रे भनी भन्दा निज मृतक नवराज बि.क.को बुबाले सो मैले भनेको कुरालाई केही वास्ता नगरी मलाई केही थाहा छैन मात्र भनी सो मेरो पसलबाट जानु भएको हो। अर्को दिन परिवर्तित नाम ५४ पश्चिम ३६(१) लाई फोन गर्दा दाई हामीले जाजरकोटबाट आएका केटाहरू मध्ये केहीलाई नियन्त्रणमा लिएर प्रहरीमा बुझायौं, केही व्यक्तिहरू भेरीमा हाम फालेर गए भनी भन्नुभएको हो । मैले सो वारदात घटना लुकाउन छिपाउन केही कुनै मतियारको भूमिका खेलेको छैन भनी लेखाएका छन् भने अनुसन्धान अधिकारी समक्ष गरेको बयानमा वारदात मिति २०७७।०२।१० गते अ.१७:४० बजेको समयमा पक्राउ प्रतिवादी परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१)ले फोन गरी मृतक नवराज बि.क. केटाहरू ल्याएर आएको छ। जाजरकोट प्रहरीलाई खबर गरि दिनुहोस भनेकाले तिमीहरूको एरिया चौरजहारी भएकाले चौरजहारीको प्रहरीलाई खबर गर्नु भनेको थिए । पछि कुरा गर्दा नवराज बि.क. समेतका केटाहरूलाई म समेतका गाउँलेले घेरा हाली नियन्त्रणमा लिने क्रममा केही केटाहरू भेरी नदीमा बगेका छन्, केही व्यक्तिहरूलाई नियन्त्रणमा लिई प्रहरीलाई बुझायौं भन्ने सम्मको कुराकानी भयो थप कुराकानी केही भएको थिएन। अरु मलाई केही थाहा छैन भनी लेखाएको देखिन्छ।

३२. प्रतिवादी भिम बहादुर बुढाले अदालतमा बयान गर्दा सो वारदातको समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। वारदात भए पश्चात प्रहरीले एकपटक मेरो घरमा गै मेरो नागरिकता मागेर लिएका हुन, मैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। सो पछि मलाई प्रहरीले नागरिकता दिएका छैनन्। मलाई कोही कसैले मेरा नाममा मुद्दा दायर भएको कुरा भनेका होईनन्। हिजो मात्र मेरो घरमा प्रहरी गई मलाई पक्राउ गरी ल्याएपछि मेरा उपरमा समेत मुद्दा दायर भएको कुरा थाहा पाएको हुँ। मैले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई ढुङगा लाठी प्रहार गर्दै लखेटदै लागि भेरी नदी किनार सम्म

पुर्याई कुटपीट गरेको र सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरूलाई ज्यान मार्ने उद्योग गरेको तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुतको कसुर समेत गरेको होईन। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको विहान करिव ०७:०० बजेतिर ढुङ्गे खानीमा ढुङ्गा निकाल्ने मजदुरी काम गर्ने भनी सो मेरो घरवाट हिडेर करिव १ घण्टा भन्दा बढी समयमा पुगिने ढुङ्गे खानीमा गई सो दिनको दिँउसो करिव ०२:०० बजेसम्म सोही ढुङ्गे खानीमा कामकाज गरेको हुँ। सो वारदात घटना घटेको कुरा सोको भोलिपल्ट मात्र थाहा पाएको हुँ। म सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा नगएको कारण सो वारदातमा मेरो केही कुनै संलग्नता छैन भनी लेखाएको देखिन्छ ।

३३. प्रतिवादी तुलबहादुर मल्लले अदालतमा बयान गर्दा मिति २०७७/०२ /१० गते बिहान ६ बजे मामा बितेको हुँदा जाजरकोट गएको थिए। फर्कि आउँदा मैले तल भेरीतिर हेर्दा भेरीको किनारमा केही सुरक्षा कर्मि र केही मानिसहरू पनि देखेको हुँ। सुरक्षा कर्मिहरूले तपाईंहरू यहाँ नबस्नुहोस भनेपछि म त्यहाबाट मेरो गन्तव्यतिर लागेको हुँ। भोली पल्ट मृतक नवराजको लास फेलापरेको भन्ने सुनेको हुँ। मृतक नवराज बि.क. समेतका ६ जना व्यक्तिहरूको मृत्यु के कसरी को कसको कर्तव्यबाट भएको हो सो सम्बन्धमा मलाई केही थाहा छैन भनी लेखाएका छन् भने तत्काल मौकामा बयान गर्दा मिति २०७७।०२।१० गते म जाजरकोट गई कालेगाउँको पुल हुदै रुकुम पश्चिम वारी आई मध्य पहाडी सडकमा आउदै थिएँ। अ.१८:१५ बजेको समयमा घटनस्थलमा पुग्दा प्रतिवादीहरू भिडभाड गर्दै बाटोमा केटाहरूलाई लखेट्दै हान ठोक मार भन्दै मृतक नवराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई चारैतिरबाट घेरा हाल्दै पिछा गर्दै नदी बगरको बगर तिर दौड्दै गरेको देखेपछि सोधदा यिनीहरू जाजरकोट तिरका केटाहरू हुन, प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा हुलबाँधी आएका थिए, भनेका थिए। मैले मृतकहरूलाई कुटपीट गरेको होईन भनी अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गरेको देखिन्छ।

३४. प्रतिवादी लोकेन्द्र घर्तिले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा सो वारदात समयमा म मेरो घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। घटना भएको मैले भोलिपल्ट थाहा पाएको हुँ। जेठ ३० गते प्रहरी टोली मेरो घरमा गएर तपाईंहरू पनि साक्षी बस्नु पर्छ भनेर नागरिकता ल्याएर आएका हुन्। म समेतलाई अभियोग लागेको मैले भर्खरै थाहा पाएर हामी आफै आएका हौं। वारदातको दिनमा म लगायत शौरभ पुन, तुलाराम घर्ति, मोहन पुन र डिल्ली घर्ति समेत बिहान ७ बजेको समयमा ढुङ्गेखानी काम गर्न गएका थियौं।

त्यसपछि मोहन पुन १० वजे सम्म काम गरेर खाने पानीको मिटिड छ भनेर उनी फर्केका हुन्। त्यसपछि बाँकी हामी चार जना काम सकेर बेलुका ६ बजेतिर आ-आफ्नो घर फर्कि आएका हौं। भोलिपल्ट अन्य व्यक्तिवाट हिजो जाजरकोटका केटाहरु आएका थिए सोतीकाले ती केटाहरुलाई लखेटेर घटना भएको छ भन्ने हामी चार जनाले काम गर्न ढुङ्गे खानी जाँदा सुनेका हौं । अन्य मलाई केही थाहा भएन । म सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा गएको होईन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन। प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा म, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली बहादुर, शौरभ पुन समेतका व्यक्तिहरु वारदातस्थलमा हेर्न भनी गएका हौं भनी लेखाएको व्यहोरा झुठा हो । किन कसरी लेखिएको हो सो मलाई थाहा छैन भनी लेखाएको देखिन्छ ।

३५. प्रतिवादी तुलाराम घर्तिले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा सो वारदात समयमा म मेरो घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। घटना भएको मैले भोली पल्ट र मेरो नाम समेत समाचारबाट सुनेर थाहा पाएको हुँ। लकडाउनको कारण गाडि समेत नचलेको हुँदा आज अदालतमा उपस्थित भएको छु। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनमा म लगायत शौरभ पुन, तुलाराम घर्ति, मोहन पुन र डिल्ली घर्ति समेत ढुङ्गेखानी काम गर्न गएका थियौं। हामी काम सकेर बेलुका ६ बजेतिर आ-आफ्नो घर फर्कि आएका हौं। भोली पल्ट १ जनाको मृत्यु भएको र अन्य वेपत्ता भएको भन्ने सुनेको हुँ। सो वारदातको दिनमा वारदातस्थलमा गएको होईन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन। प्रतिवादी मध्येका मोहन पुन मगरले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष बयान गर्दा म, भिम बहादुर बुढा, शौरभ पुन, लोकेन्द्र घर्ति समेतका व्यक्तिहरु वारदातस्थलमा हेर्न भनी गएका हौं भनी लेखाएको व्यहोरा झुठा हो। किन कसरी लेखिएको हो सो मलाई थाहा छैन भनी लेखाएको पाइन्छ ।

३६. प्रतिवादी सौरभ पुनले यस अदालत समक्ष बयान गर्दा सो वारदात समयमा म मेरो आफ्नै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। वारदात भएपश्चात मिति २०७७ साल जेष्ठ २९/३० गते तिर प्रहरी एकपटक मेरो घरमा गै मेरो नागरिकता मागेकोले मैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। पछि गाउँका मान्छेहरुले म समेतका नाउँमा मुद्दा दायर भएको छ भनी भनेकोले सोही सुनी म यस अदालतमा आज हाजिर हुन आएको हुँ। मैले मृतक नवराज बि.क. समेतलाई ढुङ्गा लाठी प्रहार गर्दै लखेटदै लगी भेरी नदी किनारसम्म पुयाई कुटपीट गरेको होईन र अन्य सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिहरुलाई

ज्यान मार्ने उद्योग तथा जातिय छुवाछुतको कसूर समेत गरेको होईन। प्रस्तुत मुद्दाको वारदातको दिनको बिहान करिब ०६:०० बजेतिर म ढुङगे खानीमा ढुङगा निकाल्ने मजदुरी काम गर्ने भनी ढुङगे खानीमा गई सोहि दिनको दिनभर साँझ करिब ०७:०० बजेसम्म ढुङगे खानीमा काम गरी सो ठाउँबाट साँझ प्रतिवादी मध्यका म, तुलाराम घर्ति, लोकेन्द्र घर्ति समेत हामी ३ जना व्यक्तिहरू आ आफनो घरमा आएका हौं। हामी ३ जना प्रतिवादीहरूको घर सँगै भएकोले हामी तिनै जना प्रतिवादीहरू घरसम्म सँगै आएका हौं। पछि सो दिनको साँझ खाना खाएर सुतेको हुँ। अर्का प्रतिवादी मध्येका डिल्ली घर्ति पनि सो दिनको बिहान हामीसँगै ढुङगे खानीमा काम गर्न भनी सो दिनको दिउसो करिब १२:००/०१:०० बजे सम्म सँगै काम गरेका हौं। सो पछि निज प्रतिवादी मध्यका डिल्ली घर्तिले आफनो घरमा पाखो गरोमा धान लगाएर मही लगाउने भनी सो ढुङगे खानीबाट आफनो घरमा आएदेखि निज प्रतिवादी डिल्ली घर्ति ढुङगे खानीमा फर्केका होईनन्। मैले कुटपिट गरेको होइन भन्ने समेत लेखाएको पाइन्छ।

३७. प्रतिवादी डिल्ली घर्तिले यस अदालतमा बयान गर्दा वारदातको दिन म मेरो आफनै घरमा कामकाज गरेर बसेको थिए। मिति २०७७ साल जेष्ठ ३० गते प्रहरी एकपटक मेरो घरमा गई मेरो नागरिकता मागेर लिएका हुन, मैले मेरो नागरिकता दिएको हुँ। गाउँका मान्छेहरूले म समेतका व्यक्तिहरूलाई मुद्दा दायर भएको छ भनी भनेकोले सुनी आज यस अदालतमा आज हाजिर हुन आएको हुँ। वारदातको दिन ढुङगे खानीमा काम गर्ने भनी सो दिनभर साँझ करिब ०६:३० सम्म ढुङगे खानीमा काम गरी सो ठाउँबाट साँझ प्रतिवादी मध्यका तुलाराम घर्ति, सौरम पुन, लोकेन्द्र घर्ति गरी हामी ४ जना व्यक्तिहरू आ आफनो घरमा आएका हौं। मैले सो वारदात घटना घटेको कुरा सोको भोलिपल्ट मात्र रेडियोबाट समाचार सुनेपछि थाहा पाएको हुँ। म सो वारदातको दिनमा वारदानस्थलमा गएको होईन र मेरो सो वारदातमा केही कुनै संलग्नता छैन भनी लेखाएको पाइन्छ।

३८. घाइतेहरू मध्ये महेश कार्कीले मलाई नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६ बीच प्रेम सम्बन्ध रहेको थाहा थियो। वारदात मितिको दिन मृतक नवराज बि.क.ले मलाई फोन गरी केटी भगाउन जाउँला भनी जाजरकोट खलंगा बोलाएका थिए। म समेत जिल्ला रूकुम पश्चिम चौ.न.पा.८ गोईरी सोती गाउँमा गयौं। परिवर्तित ५४ रूकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई देखेपछि तँ डुमलाई पहिलाको चोटले पुगेन अब बाँचेर जाँदैनस् भनी जातीय बिभेद राखी गाली गलौज गरेको हुदा हामीहरू त्यहाँबाट गाउँको तल मध्यपहाडी लोकमार्गको रोड देखी पुग्दा माथिबाट

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०८/१९

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

रोक रोक भन्दै ठुलो संख्यामा आएका डम्बर बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले ढुंगा मुडा गर्न थाले पछि हामीहरूले ज्यान बचाउन मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो हुँदै कालेगाउँ जाजरकोट जाने पुल बाटोतिर दौडीरहेकोमा अन्य थुप्रै मान्छेहरू हामी भन्दा अगाडी मोटरसाईकल समेतमा आई कालेगाउँ तर्फ जाने बाटो छेकी घेरा हाली हात हातमा लाठी, हसिया र ढुंगा समेतले प्रहार गर्दै लखेट्न थालेपछि मलाई सोही सडक स्थानमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका व्यक्तिहरूले समाई लाठी ढुंगा समेतले कुटपीट गरी मेरो ढाड, हात र खुट्टामा चोट पुऱ्याई घाईते बनाई नियन्त्रणमा लिएका हुन । केही समय पछि प्रहरी आएपछि मात्र म समेतलाई डम्बर बहादुर मल्ल समेतका प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका हुन, सँगै आएका मदन शाही, लाल बहादुर खड्का, सरोज भडेल, बिभाग पुन र भोला बिटालु (बि.सी.) भेरी नदी तरी पारी गएपनि मोहन पुन मगर समेतका प्रतिवादीहरू भेरी तरेर नदी पारी गई कुटपीट समेत गरिरहेको अवस्थामा जाजरकोटबाट आएको प्रहरीले बचाई उद्धार गरी लिएको र चौरजहारीबाट आएको प्रहरीले भेरी नदीको बीच बगरबाट सुदिप खड्का, गोविन्द सुनार, ईन्द्रजंग शाह, आशिष बि.क. र सुनिल बि.क.समेत ५ जना साथीहरूलाई नाक मुखबाट रगत समेत आई घाईते अवस्थामा उद्धार गरी ल्याई सडक बाटो स्थितबाट मलाई र डिल्ली बि.क. गरी ७ जना साथीहरूलाई घाईते अवस्थामै उपचारको लागि चौरजहारी अस्पताल तर्फ ल्याएका हुन, अन्य साथीहरू मृतक नवराज बि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने संजीव बि.क. र गोविन्द शाही लाई प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) र डम्बर बहादुर मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख गरिए समेतका थुप्रै मान्छेहरूले मार्ने उद्देश्यले ढुङ्गा, मुढा, हँसिया समेतका हातहतियारले अन्धाधुन्दा प्रहार गर्दै लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघारमा पुऱ्याई नदीमा बगाई कुटपीट समेत गरी मारेका हुन् । मृतक नवराज बि.क.समेत ६ जना साथीहरूको मृत लाश भेरी नदीमा फेला परिसकेको छ। नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र म समेतलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएकोले प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका व्यक्तिहरूलाई सजाय गरी पाउँ भनी मौकाको कागज लेखाएको पाइन्छ भने अदालत समक्षको वकपत्रमा मिति २०७७/०२/१० गते हामी जाजरकोटको खलंगावाट १० जना र धल्लाको पुल वाट ८ जना गरी जम्मा १८ जना काफल खाने, घुम्ने र बेहुली ल्याउने भनी रुकुम पश्चिमको सोती भन्ने ठाउमा जाने क्रममा त्यहा रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले वाटोमा हामीहरूलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

देख वित्तिकै डुम फेरी आइस पहिले खाएको चोटले पुगेन आज त फर्केर जान पाउदैनस् भनी गाली गरेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरुलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरा नसुनेर हामीहरु त्यहाँबाट घरतिर फर्केने क्रममा हामीहरु मध्येपहाडी राजमार्गमा पुग्ने वित्तिकै प्रतिवादीहरुले हो-हल्ला गर्दै, ढुङ्गामुढा, आँसी, दाउरा, बन्चरो, ढुङ्गाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरुलाई चारैतिरबाट घेराहाली सकेपछि जाने वाटो कतै नपाउँदा यी प्रतिवादीहरुले दाउरा ढुङ्गाले मेरो टाउकोको पछाडिको भागमा र शरीरको विभिन्न भागमा कुटपीट भई नवराज वि.क. समेतलाई मारी नदीमा बगाएका हुन भनी लेखाएको देखिन्छ।

३९. घाईते मध्येका मदन शाहीले मिति २०७७।०२।१० गते प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ रुकुम पश्चिम ३६ परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, लगायत अन्य धेरै मानिसहरुले एक्कासी माथिबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङ्गा, मुढा, लाठी, दाउरा र हँसिया समेतका घरेलु हात हतियार समाई घेराहाली ढुङ्गा मुढा समेत हामीहरुलाई प्रहार गर्न थालेपछि म समेतले आफ्नो ज्यान जोगाउन पहिला गएको बाटो हुँदै आफ्नो घरतर्फ दौड्दै फर्कने क्रममा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जानै लाग्दा पुल नजिक अन्य प्रतिवादीहरुले हामीहरुलाई छेका, घेरा हाली ढुङ्गा, मुढा समेत प्रहार गरी कुटपीट गरी म सहित भोला बिटालु (बि.सी.), विभाग पुन, लाल बहादुर खड्का र सरोज भडेल भेरी नदीको जंगारमा हाम फाली नदी पार गर्ने क्रममा समेत प्रतिवादीहरुले प्रहार गरेका ढुङ्गा छल्दै बल्ल तल्ल सरोज भडेल र भोला बिटालु (बि.सी.) सँग सँगै नदी पार गरि नदीको छेउमा पुग्न वित्तिकै थुप्रै व्यक्तिहरुले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा जाजरकोटको प्रहरी आईम समेतलाई कुटपीट गर्न छोडेका हुन। परिवर्तित नाम ५ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज वि.क.लाई जातीय विभेद राखी डुम भन्ने जस्ता अति नै अश्लिल अपशब्द प्रयोग गरी धम्की पुर्ण शब्दमा गाली गलौज गरी घरेलु हातहतियार समेतले सांघातिक आक्रमण गरी छेका, घेरा हाली लखेटी लखेटी भेरी नदीको जंघार समेतमा पुन्याई अमानवीय तवरले निर्घात रुपमा कुटपीट गरी निर्दोष नवराज वि.क. समेतलाई भेरी नदीमा बगाई मारेकोले कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा कारवाही होस भनी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०२/७७ / १०/०२/७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

अनुसन्धान अधिकारी समक्ष लेखाएको देखिन्छ भने अदालतको वकपत्रमा मिति २०७७/०२/१० गते हामी १८ जना काफल खाने र घुम्ने भनी रुकुम पश्चिमको सोती भन्ने ठाउँमा जाने क्रममा त्यहा रोडमा हिडिरहेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले हामीहरुलाई देख्न वितिकै डुम फेरी आईस् पहिले खाएको चोटले तलाई पुगेन? भनी गाली गरेपछि वडा अध्यक्षलाई फोन गरी २/३ गाडि मान्छे लिएर तिमीहरुलाई काटिदिन्छु मारिदिन्छु भनेर भनेपछि निजको कुरा नसुनेर हामीहरु त्यहाबाट घरतिर फर्केने क्रममा माथिबाट मानिसहरुले होहल्ला गर्दै आँसी दाउरा बन्चरो ढुङ्गाले आक्रमण गर्दा भाग्ने क्रममा हामीहरुलाई चारैतिरबाट घेराहाली सकेपछि जाने बाटो कतै नभएपछि हामीहरु भेरीतिर जान बाध्य भई भेरीतिर जाने क्रममा नवराज लगाएत ५ जनालाई भेरी भन्दा माथी खेतवारी तथा वाँसको रुखमुनी त्यहाका मानिसहरुहरुले आफुले ल्याएका हातहतियारहरुले कुटपीट गरी लतारी रहेको थिए। महेश कार्की र डिल्ली वि.क. लाई रोडमा नै समातेर निजहरुलाई पनि कुटपीट गर्दै थिए। हामीहरु भेरी तिर भाग्ने क्रममा मुख्य भेरीमा पुग्दा करिव एक डेढ सय जना मानिसहरु हामीहरुलाई लखेटदै आईरहेको थिए। हामी दश जना मध्ये म लगाएत ४ जना बाध्ये भएर भेरी नदीमा हाम फालेर भेरी नदी तरी पारी गएका हौं। भेरी पारी जाँदा पनि हामीहरुलाई त्यहा पनि कुटपीट गरिरहँदा हामीहरुले निजहरुलाई हातपाउ जोडि माफि माग्दा पनि नसुनेर कुटपीट गरिरहेका थिए । नवराज वि.क. लगायतको मृत्यु र हामीहरुलाई घाईते बनाउने मान्छेहरुमा त्यहाका सबै गाउलेहरु आएका थिए भनीले लेखाएको देखिन्छ।

४०. त्यस्तै घाईते सुदिप खड्काले मिति २०७७।०२।१० गते जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका डम्बर बहादुर मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरुले एक्कासी माथीबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङ्गा, लाठी दाउरा हँसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली बाटो छेकी ढुंगा समेत प्रहार गर्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै आएको देखी हामीहरुले ज्यान बचाउनको लागी भाग्दै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छेकी जान नदिएपछि भाग्दै भेरी नदीको किनार बगर हुदै भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले हामीहरु माथी ढुंगा, मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् । भेरी नदीको अर्को ठुलो भङ्गालोको छेउमा पुग्दा भेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही भंगालोको छेउमा म समेतका साथीहरु अड्किएको अवस्थामा केही प्रतिवादीहरुले भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: १०/०४ / १९९९

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदीको पुर्व तर्फको भित्तो बगर आसपासमा नवराज बि.क.समेतका साथीहरुलाई निर्घात रुपमा कुटपीट गरिरहेका थिए। प्रतिवादीहरु टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, धनाराजराना, भिम बहादुर पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतले कुटपीट गरी नवराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन । प्रतिवादीहरुले आफ्नो पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिबाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तरिकाले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई मार्ने योजना बनाई घेरा हाली लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई ढुङगा, मुढा समेतले अन्धाधुन्दा प्रहार गरी निर्मम, विभत्स तवरले हत्या गरी मृत लाशहरु भेरी नदीमा बगाएकोले कानून बमोजिम गरी पाउँ भनी मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष कागज गरेको देखिन्छ भने यस अदालत समक्ष वकपत्र गर्दा वारदात हुनु भन्दा पहिला ५/६ दिन अगाडी मृतक नवराज बि.क ले दाई परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ संग बिबाह गर्ने हो मलाई तपाईंहरुले सहयोग गर्नुपर्छ भनेकाले सबै मिलेर केटीको घर नजिक जाँदै गर्दा केटीको आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि हामीत्यहाँबाट केही नबोली फर्के पछि माथिबाट एकासी ५०/६० जना जति मान्छे ढुङगा मुढा गरी हामीलाई लखेट्दै गर्दा हामी तल रोडमा आईपुगेका थियौं । माथिबाट यीनीहरुलाई मार मार भन्दै घरेलु हतियारले नवराज बि.क, टिकाराम सुनार, गोविन्द शाही गणेश बुढा मगर सन्जु बि.क. र लोकेन्द्र सुनार गरी ६ जनालाई भेरी भन्दा माथी खेतमा बाँसको झ्याङ्ग नजिकै घरेलु हतियार आँसी लगायत हतियार प्रयोग गरी हानी लतारी मारी सकेका थिए। अब हामीहरुलाई पनि मार्छन् भनी हामी भागी रहेको बेला पछाडीबाट ढुङ्गा र आँसीले हानेर घाईते भएपछि हामी भेरीमा हाम फाली सानो भेरी तरी ठुलो भेरी तर्न नसकेको हुँदा बीचमै हामी अड्केका थियौं। प्रहरी त्यही गए पछि छोडेका हुन् अन्य ६ जनालाई मारेको मेरो आखाले नै देखेको हो। मलाई हान्नेमा सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर र वडा अध्यक्ष डम्बर मल्ल मैले नाम थाहा पाएका यी व्यक्तिहरु हुन भनी लेखाएको पाइन्छ।

४९. त्यस्तै घाईते डिल्ली बि.क. ले मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष मिति २०७७।०२।१० गते नवराज बि.क.ले चौरजहारी सोती भन्ने स्थानबाट केटी भंगाउन जाने कुरा गरे, निजहरुकै संगतमा लागि केटी भगाउने भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौ.न.पा.८ गोईरी सोती गाउँमा गयौं, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२)को घर

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला हुने मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नजिक पुग्दा निजले नवराज बि.क.लाई देखी अपशब्द तथा जातीय बिभेद राखी तँ डुमलाई पहिलाको चोटले पुगेन अब बाँचेर जाँदै नस् भनी गाली गलौज गरेको हुदां हामीहरू घर तर्फ फर्कने भनी आफ्नो बाटो हिडिरहेको अवस्थामा माथिबाट रोक रोक भन्दै ठुलो संख्यामा आएका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतका थुप्रै व्यक्तिहरूले ढुंगा मुडा गर्न थाले पछि हामीहरूले ज्यान बचाउन मध्य पहाडी लोकमार्गको बाटो हुँदै कालेगाउँ जाजरकोट जाने पुल बाटोतिर दौडीरहेकोमा अन्य थुप्रै मान्छेहरू म समेतलाई छेका हाली कुटपीट समेत गर्न अगाडी गई बाटो छेकी घेरा हाली हात हातमा लाठी,हसिया र ढुंगा समेतले प्रहार गर्दै लखेट्न थालेपछि भेरी नदीको किनार नजिक पुग्दा मैले पौडी खेलन नजान्ने भएकोले नदीमा हामफाल्ने हिंमत भएन, मलाई यसै मार्ने छन भनी सानो भंगालो छेउमा उभिएको अवस्थामा प्रेम बहादुर ठकुरी, तुल बहादुर मल्ल,तिलक चन्द्र,ईन्द्र भन्ने इर्द बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल र हर्क बहादुर मल्ल समेतका व्यक्तिहरू के कहाँबाट आई लाठी ढुंगा समेतले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गर्दै धकेल्दै सडक बाटो तर्फ ल्याई रहेको अवस्थामा प्रहरी आएपछि मात्र मलाई कुटपीट गर्न छोडे मेरो ज्यान बच्यो। दलित केटाले आफ्नो मल्ल थरकी छोरी संग बिबाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तरिकाले ज्यानै मार्ने उद्देश्यले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटी छेका,घेरामा हाल्दै भेरी नदीको जंघारमा पुन्याई निर्घात रुपमा कुटपीट गरी नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको र म समेतलाई कुटपीट गरी घाईते बनाएकोले प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बर बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल र लिपेन्द्र कुमार मल्ल समेतका जाहेरी दरखास्तमा किटान गरिएका व्यक्तिहरूलाई कडा भन्दा कडा कारवाही होस भनी कागज गरेको देखिन्छ भने अदालत समक्ष आई गरेको वकपत्रमा नवराज वि.क. र म पहिले देखिको साथी हौं। नवराज वि.क. समेतले ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घरतिर काफलखान जाउँ भनेपछि हामी सबै १८ जना साथीहरू भएर सो स्थान तर्फ गएको हौं। रुकुम पश्चिमको चौरजहारी नगरपालिकाको सोतिमा रहेको नवराजको प्रेमिका परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को रोड भन्दा माथि घर रहेछ हामी रोड (सडक) मा पुगेको थियौं । हामीहरूलाई देखे वित्तिकै ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमाले नवराज वि.क.लाई त डुम मल्ल ठकुरीको छोरी लिन खोज्ने, किन आइस, तलाई पहिलाको कुटाईले पुगेन, आज तलाई मारेर फालिदिन्छौं भनी गालीगलौज गरेपछि हामीहरू फर्किने क्रममा ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर गाउँतिरबाट करिब प्रतिवादीहरू १००/ १५० जना मानिसहरू लाठी, हसिया र बच्चरोलगायतको घरेलु हतियार लिएर हामी भएतिर ढुंगा हान्दै आईरहेको देखिपछि हामी भाग्न खोज्दा नवराज

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

वि.क.लगायत ६ जना मृतकलाई उनीहरूले नियन्त्रमा लिएका हुन्। केही प्रतिवादीहरूले मृतक नवराज वि.क. लगायत अन्य मृतकहरूलाई काठको लठी र बाँसको लठिसमेतले हानिरहेको थिए। प्रतिवादीहरू मध्येका २ जना आएर मलाई बाँसको लठिले मेरो शरिरर खुट्टामा कुटपीट गरेका हुन। प्रतिवादीहरूले मलाई मारु पछि भन्दै समाई बाटो (सडक)मा लिई लठी र हातमुक्काले कुटपीट गरिरहेको समयमा प्रहरी आएकोले म बाँचन सफल भएको हुँ भनी लेखाएको देखिन्छ।

४२. त्यस्तै घाईते ईन्द्र जंग शाहीले अनुसन्धान अधिकारी समक्षको कागजमा वारदात मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिएँ । मेरो चिनजानको साथी नवराज वि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ बीच बिगत १ वर्ष अगाडी देखी प्रेम सम्बन्ध रहेको मेरो साथी नवराज वि.क.बाट थाहा पाएको थिएँ । वारदात मितिको एक हप्ता अगाडी मृतक नवराज वि.क.ले मैले रुकुम सोतीगाउँबाट केटी भगाएर ल्याउछु तिमीहरू पनि संगै जानु पछि भनी म लगायत अन्य साथीहरूलाई पनि भनेको रहेछ । मिति २०७७।०२।१० गते अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नवराज वि.क., सन्जु भन्ने सन्जीव वि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, आशिष वि.क.,सरोज भडेल र सुदिप खड्का समेतका साथीहरू केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं. ८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको परिवर्तित नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा जाने भनी जाजरकोट खलङ्गाबाट हिडि हामीहरू जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक पुग्दा निजको आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज वि.क.लाई देखे बित्तिकै जातीय बिभेद राखी तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेकोछस, आज तँ मर्छस भन्दै धम्कीपूर्ण अपशब्द प्रयोग गरीगाली गलौज गर्दै डम्बर बहादुर मल्ल समेतको नाम लिएर फोनगर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, त्यस्तो नसोचनुहोस भनी केटीको घरमा नपुगी सबै साथीहरू घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरूले एक्कासी माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरार हँसिया समेतका हातहतियार साथमा ल्याई दुंगा,मुढा समेत हान्दै हामीहरू भएतिर दौड्दै यिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखट्दै आएपछि हामीहरूले ज्यान बचाउनको लागि भागदै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छेकी जान नदीएपछि भागदै भेरी नदीको किनार बगर हुदै भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरू हामीहरू माथि दुंगा,मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोको छेउमा पुग्दाभेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही बीच बगरको ठुलो भङ्गालोको छेउमा म समेतका साथीहरू अड्किएको अवस्थामाकेही प्रतिवादीहरूले भेरी नदीको पुर्व तर्फको भित्तो बगर आसपासमा नबराज बि.क.समेतका साथीहरूलाई निर्घात रुपमा कुटपीट गरिरहेका थिए। दुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले प्रहार गरी कुटपीट गरिरहेकोले हामीहरूलाई नहान्नुस, नमार्नुहोस भनी हात जोड्दा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि भोला बिटालु (बि.सी.),विभाग पुन,सरोज भडेल, मदन शाही र लाल बहादुर खड्का ले नदीमा हाम फालेका थिए,सो अवस्थामा नदीमा हाम फालेका ५ जना साथीहरू नदी तरी पारी गई नदी पार गर्न नसकेका म समेतलाई प्रतिवादीहरूले ज्यानै मार्ने मनसायले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आएपछि मात्र कुटपीट गर्न छोडी म समेतको ज्यान बचेको हो, यसरी सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिबाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तवरले मृतक नबराज बि.क. समेतलाई निर्मम तरिकाले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भनी लेखाएका छन् भने अदालत समक्षको वकपत्रमा वारदातको दिन नबराज बि.क.ले जाँउ बेहुली भगाउनु पर्छ भनी जाजरकोटबाट १२ जना मटेला देखि ६जना केटीको घर नजिक जादै गर्दै केटीको आमाले त डुम पहिलेको कुटाईले तलाई पुगेन, अब तेरो लास जान्छ भनी गाली गलौज गरेपछि हामी त्यहाबाट केही नबोली फर्केदा माथिबाट एक्कासी १००/२०० जना जति मान्छे दुडगा प्रहार गर्दै हामीलाई लखेट्दै गर्दा भेरी तर्न नसकि भेरीको टापुमा रोकीएको बेला मलाई सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल र मोहन पुन समेतका ब्यक्तिले दाउराको चिरपटले हानेका हुन सन्तोष मल्लले मलाई मार्दिन्छु भनी घाँटी समाएर पानीमा डुबाएको हो, हामीलाई कुटि रहेको बेला प्रहरीले सिटी हाने पछि

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला स्थान:-

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हामीलाई कुटन छोडेका हुन्। मृतकहरुलाई को कसले मारेका हुन हाम्रो आफ्नै होस थिएन भनी लेखाएका छन्।

४३. घाईते मध्येका भोला बिटालु(बि.सी.) ले अनुसन्धान अधिकारी समक्षको कागज:- नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । नवराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पन्यो जानुपर्छ भनी मलाई खबर गरेकोले म लगायत मिति २०७७।०२।१० गते निज नवराज बि.क.,सहितका हामी १८ जना साथीहरु जाजरकोटबाट नवराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६)१ को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम(३६)२ ले नवराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातीय विभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरुले निजलाई हामीहरु काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोचनुहोस भनी केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी एकछिन आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी,परिवर्तित नाम ५४ (३६)१, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरुले माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरार हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाल्दै ढुंगा हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै यिनीहरुलाई मार्नु पर्छ भन्दै आएको देखी सबैजना साथीहरु मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जाने क्रममा प्रतिवादीहरुले सो पुलमा जान नदिई छेकेका र हामीहरु भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (पानी घाँटी-घाँटी सम्म भएको) स्थानमा जाँदा समेत प्रतिवादीहरुले ढुंगा,लाठी बर्साउन छोडेनन्, नवराज बि.क.,सन्जु बि.क. भन्ने सन्जिव बि.क.,गोबिन्द शाही,लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई भेरी

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

नदीको पुर्व तर्फको भित्ता, बगर र बस्ती आसपासमा फेला पारी घरेलु हातहतियार हँसिया, लाठी, बन्चरो, खुकुरी, ढुङगा, मुढा, लाठी समेतका हातहरियारले प्रहार गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन केही प्रतिवादीहरूले अन्य साथीहरूलाई समेत कुटपीट गरेकोले हामीहरूलाई नहान्नुस भनी हात जोडदा समेत कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि नदीमा हाम फाली नदी पारी जान लाग्दा समेत प्रतिवादीहरूले म समेतलाई ढुङ्गामुढा प्रहार गरिरहेका थिए। प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट मेरो शरिरको ढाड, ओठ, हात, घाटी खुट्टामा चोट पटक लागेकोमा उक्त घाँउचोट हाल बिस्तारै निको हुदै गएको छ। यसरी प्रतिवादीहरूले आफ्नो पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिवाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तवरले मृतक नवराज बि.क.समेतलाई सांघातिक आक्रमण गरी ढुङगा मुढा,हँसिया, लाठी समेतले प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारेकाले प्रतिवादीहरूलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भनी लेखाएका छन् भने अदालत समक्षको वकपत्रमा समेत सोही बेहोरा लेखाएको देखिन्छ ।

४४. त्यस्तै घाईते गोविन्द सुनारले मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्षको कागजमा नवराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नवराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौं सहयोग गर्नु पन्यो भनी भनेकोले मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नवराज बि.क.सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नवराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातीय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी को कसलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोच्नुहोस भनी केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी एकछिन आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरूले एक्कासी माथीबाट हामीलाई रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी दाउरा हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली ढुंगा हान्दै

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०३/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हामीहरू भएतिर दौड्दै आई यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखेट्दै आएको देखी ज्यान बचाउनको लागी सबैजना साथीहरू मध्यपहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा प्रतिवादीहरूले सो पुलमा जान नदीई बाटो छेकी प्रतिवादी लगायत अन्य व्यक्तिहरूले समेत घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरू हामीहरूको पछि/ पछि लखेट्दै नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई बाध्य भई भेरी नदीको बगर तर्फ दौड्ने क्रममा हामीहरू कोही अगाडी कोही पछाडी हुदै दौड्दै थियौं । म समेतका साथीहरू भेरी नदी किनारको पहिलो नदीको भंगालो(घुडा सम्म आउने पानी) तरेपछि बगरमा पुग्यौं । पानीको बेग बढी भएको देखी सोही ठाउँमा अडिकएको अवस्थामा सोही मौकामा प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल समेतका थुप्रै मान्छेहरू हामीहरू भएको ठाउँमा आई हामीहरूलाई ढुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले हानी कुटपीट गरेका हुन । नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाही समेतलाई भेरी नदीको पुगन नपाउदै पुर्व तर्फको भित्ता,बगर आसपासमा निज नबराज बि.क.समेतलाई प्रतिवादीहरूले खुकुरी, हँसिया, ढुङ्गा, लाठी समेतले प्रहार गरी कर्तव्य गरी मारेर भेरी नदीमा बगाएका हुन । म समेतलाई प्रतिवादीहरूले कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा प्रहरी टोली आएपछि मात्र प्रतिवादीहरूले कुटपीट गर्न छोडेका हुन। प्रतिवादीहरूको कुटपीट बाट मेरो दाँया हात, दुबै खुट्टाको घुडामा चोट पटक लागेको थियो, हाल उपचार आफै गरिरहेको छु । सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरी संग विवाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तरिकाले मृतक नबराज बि.क.समेतलाई लखेटी लखेटी घेरामा हाली भाग्न उम्कन नदीई निर्मम तरिकाले यातना दिई कुटपीट गरी नबराज बि.क.समेतका साथी हरुलाई जातीय बिभेद गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएकाले प्रतिवादीहरूलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा सजाय हुनु पर्छ भनी लेखाएका छन् भने अदालत समक्षको वकपत्रमा समेत सोही मिलानको वेहोरा लेखाएको देखिन्छ ।

४५. त्यस्तै घाईते आशिष बि.क.ले अनुसन्धान अधिकारी समक्षको कागजमा वारदात मितिको केही दिन अगाडी मृतक नबराज बि.क.ले मैले रुकुम सोतीगाउँबाट केटी भगाएर ल्याउछु तिमीहरू पनि संगै जानु पर्छ भनी म लगायत अन्य साथीहरूलाई पनि भनेको रहेछ । मिति २०७७।०२।१० गते अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नबराज बि.क., सन्जु भन्ने सन्जीव बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली,लाल बहादुर

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०३/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

खड्का, गणेश बुढा मगर, ईन्द्रजंग शाह,सरोज भडेल र सुदिप खड्का, डिल्ली बि.क. ,सुनिल सुनार,भोला बिटालु (बि.सी.), गोबिन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोबिन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा केटी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक पुग्दा निजको आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नबराज बि.क.लाई बाटोमा देखे बित्तिकै जातीय बिभेद राखी तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आउँछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेकोछस, आज तँ मर्छस भन्दै धम्कीपूर्ण अपशब्द प्रयोग गरीगाली गलौज गर्दै डम्बर बहादुर मल्ल समेतको नाम लिएर फोनगर्न थाले पछि हामीहरुले निजलाई हामीहरु काफल खान आएका हौं, त्यस्तो नसोचनुहोस भनी केटीको घरमा नपुगी सबै साथीहरु घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतका अन्य थुप्रै मानिसहरुले एक्कासी माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी, दाउरा र हँसिया समेतका हातहतियार साथमा ल्याई ढुंगा, मुढा समेतले हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै यिनीहरुलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखट्दै आएपछि हामीहरुले ज्यान बचाउनको लागि भाग्दै मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा उक्त पुल नजिक बाटो छेकी जान नदीएपछि भाग्दै भेरी नदीको किनार बगर हुदै भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (घुँडा सम्म पानी भएको) भएको स्थानमा जाँदा लखट्दै आएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले हामीहरु माथी ढुंगा,मुढा समेत बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोको छेउमा पुग्दाभेरी नदीको पानीको वहाव बढी भएको देखि सोही बीच बगरको ठुलो भंगालोको छेउमा म समेतका साथीहरु अडिकएको अवस्थामा ढुंगा,लाठी हसिया समेतका हतियारले प्रहार गरी कुटपीट गरी मृतक नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोबिन्द शाही लाई भेरी नदीमा बगाएका र अन्य म समेतका साथीहरुलाई समेत कुटपीट गरिरहेकोले हामीहरुलाई नहान्नुस, नमार्नुहोस भनी हात जोड्दा समेत

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

कुटपीट गर्न नछोडे पछि कुटपीट गरिरहेको अवस्थामा चौरजहारीबाट प्रहरी आएपछि मात्र कुटपीट गर्न छोडी म समेतको ज्यान बचेको हो । म समेतलाई मारी भेरी नदीमा फाल्ने थिए । मलाई प्रतिवादीहरूले शरिरमा भित्री चोट पुऱ्याउने गरी निर्घात रूपमा कुटपीट गरेका हुन। डम्बर बहादुर मल्ल समेत सोही ठाउँमा थिए। प्रतिवादीहरू टोप बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, धनराजराणा, भिम बहादुर पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतले कुटपीट गरी नबराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क.भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई मारी सोही नदीमा बगाएको हुन । सो दिन प्रतिवादीहरूले आफ्नो पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो छोरीसंग बिबाह गर्ने भयो, भनी सुनियोजित तरिकाले मृतक नबराज बि.क. समेतका साथीहरूलाई निर्मम तवरले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारेकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भनी सोही मिलान बेहोरा अदालतमा बकपत्र गरेको देखिन्छ ।

४६. त्यस्तै घाईते बिभाग पुनले तत्काल अनुसन्धान अधिकारी समक्ष गरेको कागजमा नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४(३६) बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई वारदात पहिले देखी थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नबराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पर्‍यो भनेको हुँदा २०७७।०२।१० गते निज नबराज बि.क., सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नबराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर नजिक पुग्दा सोही दिनको अं.१७:०० बजेको समयमा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नबराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै एक्कासी जातीय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरी को कसलाई फोन गर्न थाले पछि हामीहरूले निजलाई हामीहरू काफल खान आएका हौं, नराम्रो नसोचनुहोस भनी केटीको घरमा नपुगी घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोड नजिक रोडदेखी माथि रहेको ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अवस्थामा वारदात हुँदाका बखत प्रतिवादीहरू मध्यका जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरू सन्तोष मल्ल लगायत थुप्रै मानिसहरूले माथि बाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङ्गा, लाठी, दाउरा र हँसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाल्दै ढुंगा हान्दै

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान, ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:- हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

हामीहरू भएतिर दौड्दै यिनीहरूलाई मार्नु पर्छ भन्दै प्रतिवादीहरूले प्रहार गरेको ढुङ्गा, मुढा समेत म सगै गएका केही साथीहरूलाई चोट लागि लड्दै दौडिदै गरेको देखेको थिए, ज्यान बचाउन सबैजना साथीहरू मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जाने क्रममा प्रतिवादीहरूले सो पुलमा जान नदीई छेकी,घेरा हाली अन्य प्रतिवादीहरू नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई हामीहरू भेरी नदीको पहिलो भङ्गालो (पानी घाँटी-घाँटी सम्म भएको) स्थानमा जाँदा समेत प्रतिवादीहरूले ढुंगा,लाठी बर्साउन छोडेनन् भेरी नदीको अर्को भङ्गालोमा पानीको बेग बढी भएको देखि ठुलो भंगालोको छेउमा रोकिए पश्चात प्रतिवादीहरू विनोद मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतका थुप्रै मान्छेहरू हामी अडिकएको स्थान भेरी नदीको बीच बगरमा आई हामीहरूलाई ढुंगा, लाठी हँसिया समेतलेप्रहार गरी कुटपीट गरी नबराज बि.क.,सन्जु बि.क. भन्ने सन्जिव बि.क.,गोविन्द शाही,लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई भेरी नदीमा बगाएका हुन र केही प्रतिवादीहरूले अन्य साथीहरूलाई समेत कुटपीट गरेकोले हामीहरूलाई नहान्नुस् भनी हात जोड्दै गर्दा कुटपीट गर्न छोडेका हुन । भाग्यले गर्दा प्रहरी आई म समेतको ज्यान जोगिएको हो, यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेत कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाई मारि थिए । पक्राउ परेका तथा किटानी जाहेरीमा उल्लेखि सबै प्रतिवादीहरू लगायतका व्यक्तिहरूको पूर्व योजना अनुसार दलित केटाले आफ्नो गाउँको मल्ल थरको केटीसँग बिबाह गर्ने भयो भनी सुनियोजित तवरले मृतक नबराज बि.क.समेतका केटाहरूलाई लखेटी लखेटी घेरामा हाली भाग्न उम्कन नदीई निर्मम तरिकाले ढुङ्गा मुढा समेतले प्रहार गरी कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाएकाले निज प्रतिवादीहरूलाई कानून बमोजिम कडा भन्दा कडा सजाय हुनु पर्छ भनी लेखाएका छन् भने सोही मिलान बेहोरा अदालत समक्ष गरेको वकपत्र ।

४७. त्यस्तै घाईते सरोज भडेलले मौकाको कागजमा मिति र समयमा म घटनास्थलमा थिए । वारदात मितिको ३ दिन अगाडी मैले केटी भगाईउदै छु मलाई साथ सहयोग गर्नु पर्छ भनी नबराज बि.क. ले भनेका थिए । मिति २०७७।०२।१० गते बिहान १०:०० बजेको समयमा आज केटी भगाउन जाने हो अरु साथीलाई समेत भनेको छु म सँग जानु पन्यो भनेपछि मैले हुन्छ भनी सहमति जनाएको थिए । सोही दिन अं.१२:०० बजेको समयमा म लगायत नबराज बि.क., सन्जु बि.क., मदन शाही, टिकाराम नेपाली, लाल बहादुर खड्का, गणेश बुढा मगर, सुदिप खड्का, ईन्द्रजंग शाह र आषिश बि.क.समेतका केटाहरू केटी ल्याउन भनीजाजरकोट खलंगादेखी जिल्ला

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०४/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको नामथर ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घरमा जाने भनी हिडेकोमा हामीहरु जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं. ४ धल्ला पुल नजिक पुग्दा अन्य साथीहरु डिल्ली बि.क., सुनिल सुनार,भोला बि.सी., गोविन्द सुनार, लोकेन्द्र सुनार, गोविन्द शाही, महेश कार्की र बिभाग पुन मगर समेतका १८ जना साथीहरु भेट भई सो धल्लाको पुल तरी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोति भन्ने गाउँमा सोही दिनको अं.१७:००बजेको समयमा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम (३६) को घर नजिक पुग्दा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को आमा प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले मृतक नबराज बि.क.लाई टाढैबाट बाटोमा हिडिरहेको देखे बित्तिकै तँ डुम पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तँलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द प्रयोग गर्दै गाली गलौज गरीसकेपछि वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गर्न थाले पछि म समेतले प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई हामीहरु काफल खान आएका हौं अन्टी भनी केटीको घरमा नपुगी आफ्नो घरतिर फर्कने क्रममा मध्यपहाडी रोडदेखी माथि रहेको ठुलो ढुंगामा बसी आराम गरीरहेको अबस्थामा एक्कासी सोही दिनको अं.१८:१५ बजेको समयमा जाहेरी दरखास्तमा किटानी गरिएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ (३६) परिवर्तित नाम ५४ (३६)(१), परिवर्तित नाम ५४(३६)२, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ (३६)३, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, बिनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ लगायत अन्य धेरै मानिसहरुले एक्कासी माथिबाट रोक/रोक भन्दै हातमा ढुङगा, मुढा,लाठी, दाउरा र हाँसिया समेतका घरेलु हात हतियार समाई घेराहाली ढुंगा मुढा समेत हामीहरुलाई प्रहार गर्न थालेपछि म समेतले आफ्नो ज्यान जोगाउन पहिला गएको बाटो हुँदै आफ्नो घर तर्फ दौड्दै फर्कने क्रममा मध्य पहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउँ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जानै लाग्दा पुल नजिक अन्य प्रतिवादीहरुले हामीहरुलाई छेका,घेरा हाली ढुडा, मुढा समेत प्रहार गर्न लागे र पछाडीबाट समेत अन्य व्यक्तिहरुले लखट्दै आएको कारण हाम्रो अन्तिम बिकल्प भेरी नदी तर्फ जाने मात्र रह्यो, भेरी नदी तर्फ बाहेक तिनै तर्फबाट घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरु नजिकै आई ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गर्न लाग्दा निजहरुले प्रहार गरेको ढुङगा मुढा समेत केही साथीहरुलाई लागि सकेको थियो, हामी भाग्दै भेरी नदीको सानो भंगालो तरी ठुलो भंगालको छेउमा पुग्दा भेरी नदीको

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला स्थिति: /

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

ठूलो भंगालोमा रहेको पानीको अत्यधिक बहावले गर्दा सोही स्थानमा अडिकएको अवस्थामा प्रतिवादीहरू लगायतका व्यक्तिहरूले ढुगां,मुढा, लाठी घरेलु हतियार हँसिया हात हातमा लिई हामीहरू अडिकएको स्थान समेतमा आई अन्धाधुन्दा प्रहार गरी मसगै गएका साथीहरू मध्ये नबराज बि.क.,सन्जु भन्ने संजीव बि.क.,गोबिन्द शाही, लोकेन्द्र सुनार, गणेश बुढामगर र टिकाराम नेपाली लाई प्रतिवादीहरूले निर्घात रुपमा कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाए र म समेतलाई कुटपीट गर्न नछोडे पछि बाध्य भई ज्यान बचाउनको लागि म सहित भोला बिटालु (बि.सी.),बिभाग पुन,लाल बहादुर खड्का र मदन शाही भेरी नदीको जंगारमा हाम फाली नदी पार गर्ने क्रममा समेत प्रतिवादीहरूले प्रहार गरेका ढुङगा छल्दै बल्ल तल्ल मैले र भोला बिटालु (बि.सी.)सँग सँगै नदी पार गरि नदीको छेउमा मैले बान्ता गरिरहेको अवस्थामा सोही स्थानमा के कताबाट म समेतलाई कुटनको लागि कुरी बसेका मोहन पुनमगर,बिराज पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, रमित पुन मगर र नविन घर्ती मगर समेतका थुप्रै व्यक्तिहरूले मलाई उक्त स्थानमा समेत कुटपीट गरी मेरो आखाँ र शरिरको अन्य भागमा चोट लागी घाईते भएको हुँ । अन्य ३ जना बिभाग पुन, मदन शाही र लाल बहादुर खडका डरले भेरी नदीको ठूलो भंगालोको पश्चिम सानो टापुमा अडिकएको अवस्थामा प्रतिवादीहरू गई कुटपीट गरेका हुन । जाजरकोटको प्रहरी आईसके पछि मात्र कुटन छोडेका हुन । यदि प्रहरी नआएको भए प्रतिवादीहरूले म समेतलाई कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाउने थिए । यी जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरूलाई कानून बमोजिम कडा कारबाही गरी पाउँ भनी लेखाएको देखिन्छ भने सोही मिलानको बकपत्र अदालत समक्ष गरेको देखिन्छ ।

४८. त्यस्तै घाईते लाल बहादुर खड्काले मौकामा गरेको कागजमा नबराज बि.क. र प्रतिवादी परिवर्तित ५४रुकुम पश्चिम ३६ बीच माया प्रेम भएको कुरा मलाई थाहा थियो । मेरो चिनजानको साथी नबराज बि.क.ले केटी भगाउन जान लागेको छौँ सहयोग गर्नु पन्यो जानुपर्छ भनी मलाई खबर गरेकोले मिति २०७७।०२।१० गते म लगायत निज नबराज बि.क, सहितका हामी १८ जना साथीहरू जाजरकोटबाट नबराज बि.क.को लागि केटी ल्याउन भनी जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ गोईरी सोती गाउँमा रहेको प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) को घर नजिक पुग्दा निजको श्रीमती प्रतिवादी ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नबराज बि.क.लाई देखे बित्तिकै एक्कासी जातीय बिभेदको कुरा गर्दै त डुम, कामी, पटक/पटक मेरो घरमा किन आऊछस, तलाई पहिलेको चोटले पुगेन, फेरी यहाँबाट मरेर जाने बिचार गरेको छस भन्दै अपशब्द

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०८/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रयोग गरेको हुदा घरतिर फर्कने क्रममा एक्कासी माथीबाट हामीलाई रोक/रोक भन्दै हातमा लाठी दाउरा हसिया समेतका चिज बस्तु समाई घेराहाली दुंगा हान्दै हामीहरु भएतिर दौड्दै आई यिनीलाई मार्नु पर्छ भन्दै लखेट्दै आएको देखी ज्यान बचाउनको लागी सबैजना साथीहरु मध्यपहाडी लोक मार्ग सडकमा झरी जाजरकोट कालेगाउ जोडने झोलुङ्गे पुल तर्फ जान खोज्दा प्रतिवादीहरुले सो पुलमा जान नदीई बाटो छेकी प्रतिवादी लगायत अन्य व्यक्तिहरुले समेत घेरा हालेको र केही प्रतिवादीहरु हामीहरुको पछि/ पछि लखेट्दै नजिकै आईसकेको देखी पुल तर्न नपाई बाध्य भई भेरी नदीको बगर तर्फ दौड्ने क्रममा ढुङ्गा मुढा हँसिया समेतले प्रहार गरी ५ जना मृतकलाई पनी भेरी नदी बगर आसपासमा कुटपीट गरी मारी भेरी नदीमा बगाएको हुन । म समेतका साथीहरु भेरी नदी किनारको पहिलो नदीको भंगालो तर्दै अर्को ठुलो भंगालोमा पुग्दा पानीको बेग बढी भएको देखी सोही ठाउँमा अडिकएको अवस्थामा सोही मौकामा प्रतिवादीहरु सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), विनोद मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९, बिष्णु मल्ल, समेतका थुप्रै प्रतिवादीहरुले सुनियोजित तवरले योजना बनाई मृतक नवराज बि.क.समेतलाई सांघातिक आक्रमण गरी ढुङ्गा मुढा,हँसिया, लाठी समेतले प्रहार गरी मारी नवराज बि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु बि.क. भन्ने सन्जीव बि.क. र गोविन्द शाहीलाई भेरी नदीमा बगाएका हुन । निर्दोष नवराज बि.क.समेत ६ जनालाई निर्मम तवरले कुटपीट गरी कर्तव्य गरी मारी भेरी नदीमा बगाउने कार्यमा संलग्न डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम थर ५४ रुकुम पश्चिम ३६ परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, परिवर्तित नाम ५४ रुकुमपश्चिम ३६(३), मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, बिष्णु मल्ल, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, ईन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, दिपेन्द्र चन्द र परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३९ समेतलाई कानुन बमोजिम हदै सम्मको कारबाही हुनु पर्छ भनी लेखाएका छन् भने अदालत समक्षको वकपत्रमा सोही मिलान बेहोरा लेखाएको देखिन्छ ।

४९. मौकामा बुझिएका प्र.स.नि. सन्तोष लामिछाने र प्र.ज. श्यामजँग शाहले जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.८ सोती गाउँमा जाजरकोटबाट केटाहरु आएका छन्, झगडा हुनेवाला छ भनी सोही वडाका वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्लले सोही दिनको अ.१७:१५ बजेतिर सुचना दिए पछि तत्कालै मोटरसाईकलमा साथमा मैले

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला स्थिति: १०७७ / १०००

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रहरी जवान श्यामजंग शाहलाई लिई वारदातस्थलमा पुग्दा थुप्रै मानिसहरू सडक बाटो तथा भेरी नदी बगरमा भेला जम्मा भएको देखे, १ जना केटालाई सडक बाटोमा केही व्यक्तिहरूले कुटपीट गरी रहेका थिए, अर्को १ जना केटालाई भेरी नदी किनारबाट केही व्यक्तिहरूले पिट्दै सडक बाटो तर्फ धकेल्दै हान्दै तान्दै ल्याउदै गरेका थिए र अन्य थुप्रै मानिसहरूले भेरी नदी बगरमा केही केटाहरूलाई कुटपीट गरिरहेको देखेपछि मैले के को झगडा हो? किन मानिसलाई कुटपीट गरेको भनी हप्काई मेरो साथमा गएको प्र.ज.श्यामजंग शाहलाई सडक नजिक छोडी यि घाईते र कुटपीट गर्नेहरूलाई राम्रोसँग हेर्नु कसैलाई कुटपीट गर्न र भाग्न नदीनु भनी म सिधै नदी बगरमा पुग्दा ५ जना केटाहरूलाई केही व्यक्तिहरूले कुटपीट गरिरहेका थिए, म पुग्दा निज व्यक्तिहरूले कुटपीट गर्न छाडे र घाईते मध्येका सुदिप खड्कालाई कसले तिमीहरूलाई कुटपीट गर्नु भनी सोधपुछ गर्दा सोही स्थानमा रहेका सन्तोष मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, परिवर्तित नाम ५६ रुकुम पश्चिम ३६(३) समेतका व्यक्तिहरूले म समेतका साथीहरूलाई लखेट्दै ढुङगा, मुढा, लाठी समेतले प्रहार गर्दै यहाँसम्म ल्याई कुटपीट गरेका हुन भनेका थिए, । नदी पारी पनि थुप्रै मानिसहरूको भेला जम्मा थिए, नदी तरेर गएका केटाहरूलाई समेत कुटपीट गरिरहेका थिए, मैले त्यहीं नजिकका व्यक्तिहरूलाई हप्काई नियन्त्रणमा लिएं र नदी पारीको भिडलाई नियन्त्रण गर्नका लागि मैले जि.प्र.का.जाजरकोटलाई खबर गरिदिनु भनी संचार सेट मार्फत मेरो कार्यालयमा खबर गरी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ललाई देखि निजलाई तपाई जनप्रतिनिधी जस्तो मान्छे भएर पहिला मान्छे कुट्ने अनि प्रहरीलाई खबर गर्ने भनी प्रश्न गर्दा केही बोलेनन् । सोधपुछ गर्दा जाजरकोटबाट सोती गाउँमा नवराज बि.क.समेत १८ जना केटाहरू आएको अवस्थामा गाउँलेहरूले ढुङगा मुढा समेतले प्रहार गरी लखेट्दै भेरी नदीमा पुन्याई निर्घात कुटपीट समेत गरी केही साथीहरू बेपत्ता भएका छन भनेका थिए, सोही दिनको राती अ.८/९ बजेको समयमा सोही भेरी नदीमा नवराज बि.क.को मृत लाश फेला परेको थाहा पाएको हुँ र अन्य ५ जना बेपत्ता भएको र भेरी नदी तरी पारी गएका ५ जना केटाहरूलाई जाजरकोटबाट आएको प्रहरी टोलीले उद्धार गरी उपचारको लागि ई.प्र.का.चौरजहारीको गाडीमा पठाएपछि जम्मा घाईते १२ जना भएको थाहा पाएको हुँ भनी लेखाएको पाईन्छ भने निजहरूले यस अदालतमा उपस्थित भै बकपत्र गर्दा समेत सोही ब्यहोरालाई समर्थन गरी लेखाईदिएको देखिन्छ ।

५०. जाहेरवालाहरू शोभे नेपाली, लक्ष्मी सुनार, मुनलाल नेपाली, बलराम विश्वकर्मा, पदम बहादुर बुढा तथा बुझिएकी भिमी कुमारी बुढाथोकी समेतले यस अदालत समक्ष

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला भएको मिति:- २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

बकपत्र गर्दा मृतक नबराज वि.क. अन्य साथीहरू लिएर मिति २०७३/०२/१० गते प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ को घर नजिक जाँदा प्रतिवादी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ की आमाले देखेपछि यी डुमहरू फेरी यहाँ आएछु यिनीहरूलाई आज मारुपर्छ भनी वडा अध्यक्षलाई फोन गरेपछि वडा अध्यक्षले अन्य मानिसहरूलाई फोन गरी हातमा दाउरा खुर्पा लगायतका सामानहरू लिएर नबराज वि.क. समेतलाई त्यहाँवाट लखेटदै लिएर कुटपीट गरी मृतकहरू नबराज वि.क., गोविन्द शाही, टिकाराम नेपाली, सञ्जु भन्ने सन्जीव बि.क., गणेश बुढा मगर र लोकेन्द्र सुनारलाई मारी भेरी नदीमा बगाईदिएका रहेछन। उक्त घटना हामीहरू सानो जातको दलित र निज प्रतिवादीहरू ठुलो जातका मानिसहरू भएको र अन्तर जातीय प्रेम सम्बन्ध भई विवाह हुँदा प्रतिवादीहरूको इज्जत जाने डरका कारणले निज प्रतिवादीहरूले मृतकहरूलाई मारेका हुन् निजहरूलाई कडा कारवाही हुनुपर्छ भनी जाहेरी दरखास्तको ब्यहोरालाई समर्थन हुने गरी बकपत्र गरिदिएको पाईन्छ ।

५१. बुझिएका डा. औसर सिंह राठौरले यस अदालत समक्ष बकपत्र गर्दा मृतकहरू नबराज वि.क. टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा मगर, लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्जिव वि.क. र गोविन्द शाहीको शव परीक्षण म समेत अन्य डाक्टर डा. महेश सिलवाल, डा. सुनिल पुन, डा. अमिन शाह र डा. रोहित दाहालले गरेको हौं। मृतकहरूको शरीरको घाउखतघाउको प्रकृति अनुसार धार नभएको बस्तुले लागेको हुनसक्छ। उक्त शवपरीक्षण प्रतिवेदनमा सबै लासको प्रकृती र परिस्थितजन्य प्रमाण (सबै लासहरू नदीवाट निकालिएको) तर अरु मृत्युको कारण नखुलेको हुँदा probable cause of death Drowning भनी उल्लेख गरेको हो भन्ने समेतको ब्यहोरा लेखाएको देखिन्छ भने अर्का डा. रोहित दाहालले यस अदालतको बकपत्रमा नबराज वि.क.को शवपरीक्षण प्रतिवेदनमा opinion शरीरमा तिन वटा बाहिरी घाउचोटहरू थिए। उक्त घाउचोटहरू antemortem जस्तो देखिन्छ। cause of death: Drowning भन्नलाई लास पानीमै रहेको पूर्व अवस्था रहनु पदैन अर्थात मृतक पानीमा नरहेको अवस्थाको लासको cause of death: Drowning हुन्छ। drowning का प्रकारहरू हुन्छन् जसमध्ये पानीमा भएको लासलाई wet drowning र पानी बाहिर भएकोलासलाई dry drowning भनीन्छ तर dry drowning हुनको लागि लासको श्वासप्रश्वासका अंगहरू माटो वा बालुवाले छोपिएको हुनुपर्छ भन्ने ब्यहोरा लेखाईएको देखिन्छ।

५२. प्र.ह. छबि पौडेलले गरेको मौकामा कागजमा मिति २०७७।०२।१० गते म कार्यरत अस्थायी प्रहरी पोष्ट रावतगाउँ जाजरकोटको कार्यालयमा भएकोले सोही दिन अ.१७:०० बजेको समयमा कालेगाउँ पुल आसपासमा भेरी तारी आएका केही केटाहरुलाई थुप्रै मानिसहरुले लखेट्दै ल्याईरहेका छन भन्ने जानकारी प्राप्त हुन साथ तत्काल उक्त कालेगाउँ पुल नजिक पुग्दा सोही स्थान बस्ने सुरेश के.सी.समेतका केटाहरुले भेरी नदी तारी घाईते अवस्थामा भएका सरोज भडेल समेत ५ जना केटाहरुलाई हात समाई डोऱ्याउदै ल्याईरहेको देखि सोधपुछ गरी चौरजहारी तर्फबाट आएको प्रहरीलाई उपचारको लागि पठाएको हुँ, पछि घटना सम्बन्धमा बुद्धा जिल्ला जाजरकोट भेरी न.पा.वडा नं.४ बस्ने नवराज बि.क.समेत १८ जना केटाहरु जिल्ला रुकुम पश्चिम चौरजहारी न.पा.वडा नं.८ सोती गाउँमा गएको अवस्थामा सोही गाउँ बस्ने डम्बर बहादुर मल्ल समेतले लखेट्दै ढुङगा समेतले प्रहार गर्दै भेरी नदीमा पुऱ्याएको भन्ने थाहा पाएको थिए, पछि सोही दिन नवराज बि.क.को मृत लाश भेरी नदीमा फेला परेको थाहा पाएको हुँ भनी लेखाएको पाईन्छ भने यस अदालत समक्ष उपस्थित भै बकपत्र गर्दा सोही ब्यहोरालाई समर्थन हुने गरी बकपत्र गरेको देखिन्छ ।

५३. अन्य मौकामा बुझिएका मानिसहरु सुरेन्द्र पुन, तुलबिर पुन, ज्ञानु शर्मा, जगबिर पुन, हरिभक्त कार्की र गिता नेपाली समेतका ब्यक्तिहरुलेजाहेरी दरखास्तमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुको कुटपीटबाट मृत्यु भई भेरी नदीमा बगाएको मलाई पुर्णबिश्वास लाग्दछ भन्ने ब्यहोरा लेखाईएको पाईन्छ ।

५४. अन्य मौकामा बुझिएका गोर्खे घर्ति, तुलसी बस्नेत, पुजा बि.क., बिरिन्द्र पुन, सुनिता बि.क., बल बहादुर बि.क., सुरेश के.सी., शालिकराम चन्द्र, योगेश पुन, सविता बि.क., राधिका बुढा मगर, खिमराज गिरी, सन्देश शाही र बल बहादुर रोकाय भन्ने सुवर्ण रोकाय समेतका ब्यक्तिहरुले जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएका प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल समेतले नवराज बि. क. समेतका केटाहरुलाई ढुङ्गा मुढा गरी लखेटी घेरा हाली भेरी नदीको बगरमा पुऱ्याई कुटपीट गरी बगाएको भन्ने थाहा पाएको हुँ भन्ने ब्यहोरा घटना विवरण कागजमा उल्लेख गरेको पाईन्छ भने निजहरुले यस अदालत समक्ष सोही ब्यहोरालाई समर्थन हुने गरी बकपत्र गरेको देखिन्छ ।

५५. मौकामा बुझिएकी परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१०) ले वारदात मिति र समयमा म, आमा र दिदी घरमै भएको समयमा निज मृतक नवराज बि.क.समेतका १८ जना हाम्रो घर नजिकै सडक बाटोमा आएको मैले देखेको हुँ । आमाले निजहरुलाई

देखे बित्तिकै जातीय विभेद हुने गरी डुम फेरी आईस भनी गालि गलौज गर्नु भएको हो र निजहरू धेरै भएकोले आमाले तत्कालै मबाट मोबाईल मागी वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल समेतलाई फोन गरी जानकारी गराउनु भएको हो। निजहरू घरमा फर्कने क्रममा वडा अध्यक्ष डम्बर बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, बिनोद मल्ल, मेरो दाई , बुवा समेतले निजहरूलाई पिछ्या गर्दै जानु भएको मैले देखेको हुँ । निजहरूलाई औल ज्यूला स्थित फेला पारी गाउँका अन्य व्यक्तिहरू भेला जम्मा भई कुटपटि गरेको भन्ने सुनेको हुँ भन्ने ब्यहोको घटना बिबरण गरेको पाईन्छ भने निजैले अदालत समक्ष आई बकपत्र गर्दा भेरीमा पौडी खेलन सक्ने जतिले हाम फाले नसक्नेहरू भेरीको छेउमा बसेका थिए। भेरीमा हाम फालेका मध्ये ५ जना मैले बगेको देखेको हुँ। ती केटाहरू बग्दा प्रहरीहरू सिटी वजाउदै तिनीहरूलाई बचाउ भनी रहेका थिए। भोली पल्ट नबराज बि.क को लास फेला परेको र ५जना बेपत्ता भएको रेडियोले भनेपछि सुनेको हुँ भन्ने ब्यहोरा लेखाईदिएको पाईयो ।

५६. प्रतिवादीका साक्षीहरू समिर कुमार के.सी., बासुदेब शाही, सुनिल सुनार, सविता पुन, मानबहादुर मल्ल, गंगा बुढाथोकी, भिमसरा पुन, पवित्रा मल्ल, झगबिर चन्द, बिरमी राना, तुलबहादुर घर्ति, रत्नबहादुर पुन, पठाने पेवाल घर्ति, ललितराज भण्डारी र मोहन कुमार मल्लले यी प्रतिवादीहरूले कुटपिट गरेका होईनन भनी बकपत्र गरेको देखिन्छ ।

५७. अब के कसरी उक्त घटना घट्न गएको रहेछ र मृतकहरू नवराज वि.क., लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्जीव वि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा र गोविन्द शाहीको मृत्यु के कसरी को कसको कर्तव्यबाट हुन गएको छ भन्ने सन्दर्भमा मिसिल संलग्न कागजात अध्ययन गर्दा जाहेरवालाहरू मुनलाल नेपाली, पदम बहादुर बुढा, सोभे नेपाली, बलराम विश्वकर्मा, लक्ष्मी सुनार, भिमी कुमारी बुढाथोकी समेतले दिएका छुट्टाछुट्टै जाहेरीमा मिति २०७७/०२/१० गतेका दिन परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा नवराज वि.क., लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्जीव वि.क., टिकाराम नेपाली, गणेश बुढा र गोविन्द शाही समेतका व्यक्तिहरू गएकोमा डुम किन आएको ? तँ अब मरिस भनी आफ्ना पति परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) समेतलाई फोन गरी निज परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले अन्य प्रतिवादीहरूलाई बोलाई हाम्रा छोराहरूलाई लखेटी कुटी बाधी मारी भेरी नदीमा

बगाएकाले निजहरूलाई सजाय गरी पाउँ भन्ने जाहेरी दरखास्तबाट प्रस्तुत मुद्दाको उठान भएको देखिन्छ ।

५८. अब मृतक नबराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क., लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोविन्द शाहीको के कसरी मृत्यु हुन गएको रहेछ भन्ने सन्दर्भमा मिसिल संलग्न कागजात हेर्दा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ र नबराज बि.क. बीच प्रेम सम्बन्ध रहेको भन्ने कुरा कानूनको विबादमा परेकी बालिका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले अदालतमा बयान गर्दा नबराज बि.क. सँग फेसबुकमा साथी बनी भिडियो कल गर्दै जाँदा मिति २०७६ सालको पौष महिनामा जाजरकोट खलंगांमा मेला लागेकोले उक्त मेला हेर्न भनी गएको अवस्थामा निज नबराज बि.क. को घरमा बसी भोलिपल्ट समेत मेला हेरी घरमा फर्किएको र पुनः नबराज बि.क. को अंकलको छोराको जन्म दिन मनाउन भनी निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ जाजरकोट गई नबराज बि.क. को घरमा बसेको भनी उल्लेख गरेबाट स्पष्ट देखिन्छ । यी दुई जना बीच प्रेम सम्बन्ध बढ्दै गएपछि एक अर्कालाई पटक पटक फोन गर्ने, म्यासेज गर्ने गर्दै गर्दा २०७६ सालको चैत महिनामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६, निजकी बहिनी र हजुर आमा आफ्नै घरमा राती सुतेको अवस्थामा निज नबराज बि.क. र निजका साथी चरी नाम गरेको केटा आई आफुहरू सुतेको कोठामा काठका टुक्रा, स-साना ढुङगा फ्याकी इसरा गरेपछि हजुर आमाले थाहा पाई भोलिपल्ट निज नबराज बि.क. लाई सम्झाई बुझाई पठाएकोमा केही दिन पछि निज नबराज बि.क. र निजको साथी सन्जु भन्ने केटा मेरो गाउँमा आएकोमा मिति २०७७/०९/१७ गतेका दिन पुनः नबराज बि.क. र चरी नाम गरेको केटा गाउँमा आएका बखत ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा बुझाईदिएका हौं भनी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले लेखाईदिएको र जाहेरवाला मुनलाल नेपालीले अदालतमा उपस्थित भई बकपत्र गर्दा कुदु भन्ने ठाँउमा खेलकुद कार्यक्रम (रनिङ्ग सिल्ड) भएकोमा निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराजसँग भेट गरी छोरा नबराजलाई होटेलमा किन बस्नुहुन्छ भनी आफ्नो घरमा लगी राखेकीमा जाजरकोटमा मेला लागेको बखत निज परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ मेरो घरमा आई ३/४ दिन बसेकी, निज र मेरो छोरा बीच फोन सम्बाद हुने गरेको, म्यासेन्जरमा कुराकानी हुने गरेको पाईएकाले सो कुरामा हामी तल्लो जाती भएकाले राम्रो हुँदैन भनी निज केटीको ठुलो बुबा इन्द्र बहादुर मल्ललाई सबै कुरा बताएपछि निज इन्द्रबहादुर मल्लले हाम्रो सम्धी बन्न खोजेको ? भनी प्रति जबाफ दिएको भन्ने नबराज बि.क. का बाबु जाहेरवाला मुनलाल नेपालीको अदालतमा भएको बकपत्रबाट देखिंदा प्रेममा परेकी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति:

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जसरी भएपनि बिबाह गरी ल्याउने भन्ने कार्य नबराज बि.क. र निजका साथीहरु उद्वत भएको देखिएको र निज परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ का परिवारका सदस्यहरुले निज नबराज बि.क.को कार्य मन नपरेकाले ईलाका प्रहरी कार्यालय चौरजहारीमा थुनामा समेत राखेबाट दुबै पक्ष बीच मन मुटाव बढ्दै गएको स्पष्ट देखिन्छ । पछिल्ला दिनहरुमा निज परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ ले नबराज बि.क. सँग सम्पर्क नगर्ने, मोबाईल स्वीच अफ गर्ने गरेको भन्ने निजको बकपत्रबाट देखिएकोमा निजले फोन नउठाएपछि निजको बहिनी नाता पर्ने सर्मिला चन्दको मोबाईलबाट कुरा गर्ने गरेको, म्यासेन्जरमा लकडाउन खुलेपछि १०० जना जति मानिस लिएर माने भगाउने नमाने जबरजस्ती भएपनि बिबाह गरी ल्याउने भनी लेखी पठाएपछि मैले फूवाजु नाता पर्ने परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई सो कुरा भनेकी हुँ भनी सर्मिला चन्दले लेखाएको देखिएको र उक्त वारदातमा घाईते भएका घटनाका प्रत्यक्षदर्शी महेश घर्ति समेतले अदालतमा बकपत्र गर्दा मिति २०७७/०२/१० गते जाजरकोट खलंगाबाट १० जना जती धल्लापुलबाट ८ जना गरी १८ जना साथीहरु भई नबराज बि.क. सँग काफल खान/घुम्न/ बेहुली लिन भनी पश्चिम रुकुमको सोती भन्ने स्थानमा गएका हौं भनेबाट दुबै तर्फबाट परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई जबरजस्ती बिबाह गरेर लैजाने/ जबरजस्ती लैजान नदिने भन्ने बिषयमा आ-आफनो तर्फबाट पूर्व तयारी / पूर्व सर्तकता रहेको भन्ने घटनाक्रमले देखाउछ ।

५९. उल्लिखित घटनाक्रमको जरिया रहेको प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोपबहादुर मल्ल, मानबहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बरबहादुर मल्ल, विष्णु मल्ल, नेत्रबहादुर मल्ल, प्रेमबहादुर ठकुरी, हर्कबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्रबहादुर भन्ने इर्दबहादुर चन्द ठकुरी, लिपेन्द्रकुमार मल्ल, रेशम मल्ल, मोहन पुनमगर, सर्वजित भनिने सविन पुन, धनाराज राना, भिमबहादुर पुनमगर, रमित पुनमगर, विराज पुनमगर, नविनकुमार घर्ती (जि.एम.)समेतले अदालतमा बयान गर्दा नबराज बि.क., लोकेन्द्र सुनार, सन्जु भन्ने सन्जिब बि.क., टिकाराम नेपाली, गोविन्द शाही र गणेश बुढा समेतलाई हामीहरुले कुटपिट गरी मारे मराएका नभईमिति २०७७/०२/१० गते परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा नबराज बि.क. समेतका ब्यक्तिहरु आएका छन् भनी निज परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले प्रतिवादी मध्येका आफ्ना पति परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) लाई खबर गरेपश्चात परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले वडाध्यक्ष प्रतिवादी डम्बरबहादुर मल्ल समेतलाई

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: २०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

फोन गरीनिज प्रतिवादी डम्बरबहादुर मल्लले लकडाउनको समयमा गाउँमा मानिस किन आएको भन्दै तिनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिनु पर्छ, म पनि आउदै छु भन्ने भएको सल्लाह बमोजिम नवराज वि.क. समेतका व्यक्तिहरू नियन्त्रणमा लिनुपर्छ भनी मध्यपहाडी लोकमार्गको बाटो गोइरी औलतर्फ नवराज वि.क. तथा निजका साथीहरूलाई नियन्त्रणमा लिने क्रममा लखेट्दै पिछ्छा गर्ने कामसम्म गरेका हौंभनी लेखाए तापनि निज प्रतिवादीहरूले मौकामा अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयानमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा नवराज वि.क. र निजका साथीहरू आएपश्चात डम्बर बहादुर मल्लको सल्लाह र सक्रियतामा नियन्त्रणमा लिनु पर्छ भनी निजहरूलाई खोज्दै जाँदा मध्यपहाडी लोकमार्ग गोइरी औल हुँदै, बाटोमा निजहरूलाई घेराछेका हाल्दै ढुङ्गा लाठीले हान्दै भेरी नदी तर्फ नवराज वि.क. समेतलाई लखेट्दै जाँदा निजहरू नदीको भङ्गालोसम्म पुग्दा समेत निजहरूलाई ढुङ्गा मुढा गरी नदीमा परी निजहरूको मृत्यु भएको भनी एकआपसमा पोल गरी आ-आफ्नो बयानमा लेखाएको पाइन्छ । यसबाट उल्लेखित प्रतिवादीहरूको उक्त मौकाको अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्षको बयान बेहोरा एकअर्का प्रतिवादीहरूको बयान बेहोरासँग मेलखान गई प्रतिवादीहरूको भनाई र घटनाको तथ्यमा तादम्यता रहेको देखिएको र प्रतिवादीहरूले उक्त बयानमा डर धाक बाटगराएको भन्ने प्रमाणबाट पुष्टि गर्न नसकेको देखिँदा मौकामा अनुसन्धान अधिकारी समक्ष भएको उक्त बयानलाई अन्यथा मान्न सकिने अवस्था नभई निर्णयको रोहमा प्रमाणमा ग्रहण गर्नु नै पर्ने देखिन आयो । मिसिल संलग्न प्रतिवादीहरू बिनोद मल्ल, मानबहादुर मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, प्रेमबहादुर ठकुरी, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), लिपेन्द्र मल्ल, मोहन पुन मगर, सन्तोष मल्ल, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), डम्बर बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, रमित पुन मगर, रेशम मल्ल, ईर्दबहादुर ठकुरी, नेत्रबहादुर मल्ल र डिल्ली मल्लको plygraph Test हेर्दा Deception Indicated भन्ने उल्लेख भएको देखिन्छ । जाहेरवालाहरू पदमबहादुर बुढा, बलराम बि.क., मुनलाल नेपाली तथा भिमिकुमारी बुढाथोकी समेतले मृतकहरूलाई प्रतिवादीहरूले लखेट्दै लिई कुटपिट समेत गरी मारी भेरी नदीमा बगाएका हुन भन्ने जाहेरी बेहोरालाई समर्थन हुनेगरी अदालत समक्ष समेत बकपत्र गरेको देखिन्छ । उक्त घटनामा परी घाइते भएका प्रत्यक्षदर्शी गोविन्द सुनार समेतका व्यक्तिहरूले अदालतमा बकपत्र गर्दा समेत उल्लेखित प्रतिवादीहरूले हामीहरूलाई लखेट्दै बाटो छेक्दै ढुङ्गा मुढाले हाने पश्चात हामीहरू भेरी नदीको भङ्गालोसम्म जाँदा समेत ढुङ्गामुढा गरी कुटपिट गरेकोले नवराज वि.क. समेतका व्यक्तिहरूलाई भेरी नदीमा बगाई दिएका र हामीहरू पनि प्रहरी आएपश्चात बाँचेका हौं । नवराज वि.क. लगायतका व्यक्तिहरूको मृत्यु र हामीहरूलाई घाइते बनाउने कार्य

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०४/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

प्रतिवादीहरूको कुटपीटबाट नै भएको हो भनी लेखाई दिएको देखिन्छ । मिसिल संलग्न प्रतिवादीहरूका साक्षीहरूले गरेको बकपत्र कागज गर्दा उक्त कागज वेहोराबाट मृतकहरूको मृत्यु यो यो कारणले यी प्रतिवादीहरूको कर्तव्यबाट नभई अन्य यो यो कारणले भएको भन्ने वेहोरा खुलाउन नसकी केवल आ- आफना पक्षको बचाव मात्र गर्ने किसिमको वेहोरा लेखाएको देखिन्छ । मृतकहरू नबराज बि.क. को शव परीक्षण प्रतिवेदनमा मृत्युको कारण Drowning भन्ने उल्लेख भए पनि सो लाशको शव परीक्षण गर्ने डा. रोहित दाहालले अदालतमा बकपत्र गर्दा ती घाउहरू एकिनसाथ भन्न नसकिएतापनि तत्कालिन अवस्थाको रिपोर्ट हेर्दा उक्त शवमा भएका घाउहरू हेर्दा antemortem जस्तो देखिन्छ भन्ने उल्लेख भएको र अन्य मृतकहरूको शव परीक्षण प्रतिवेदनमा Drowning भन्ने उल्लेख भएपनि प्रतिवादीहरूले मृतकहरू समेतलाई बाटो छेकी कुटपीट गर्दै भेरी नदीमा पुर्याई बाध्यताबस नदी पार गर्न खोज्ने क्रममासमेत ढुङगा मुढा गरेबाट सोही चोट प्रहारबाट निजहरू पानीमा परी डुबी नदीले बगाएपछि निजहरूको मृत्यु भएको Dead body tells the tale भन्ने कुरा मृतकहरूको लाश जाँच मुचुल्का समेतबाट स्पष्ट खुल्न देखिन आएको छ । यसरी यी प्रतिवादीहरूले मृतकहरूलाई कुटपीट गरी भेरी नदीमा बगाएको र सोही कारण मृतकहरूको मृत्यु भएको परिणामको बीच अरु त्यस्तो कुनै घटना घटेको र सो कारणबाट मृतकहरूको मृत्यु भएको भन्ने देखिन नआएकोले यी प्रतिवादीहरूको सो Faultसँगै मृतकहरूको मृत्युको सम्बन्ध (Connection) स्थापित भएको देखिन्छ । उक्त Chain of causation लाई अन्य कुनै Intervening acts अर्थात् events ले भङ्ग गरेको समेत देखिदैन ।

६०. अर्कोतर्फ, मृतकहरूलाई लखेट्दै अपहरण गरी बन्धक बनाई बाधी मारी नदीमा बगाई दिएको हो भन्ने जाहेरीमा उल्लेख भएको र घटना विवरण कागज गर्ने जनक रोकायले यस अदालतमा बकपत्र गर्दा लोकेन्द्र सुनारको लाश नदीमा फेला पार्दा बाधिएको अवस्थामा देखिएको थियो भनी उल्लेख गरे पनि अनुसन्धानको क्रममा निजको लाश प्रकृति मुचुल्का उठाउँदा चौरजहारी मिसन अस्पताल नरको भेरी नदीमा भेटिएको उक्त लाशलाई निजका आफन्तहरूले फेला पारी लाशलाई डोरीले बाँधी तानेर पानी बाहिर निकालेको अवस्थामा उक्त लाश वरामद भएको भन्ने उल्लेख भएको, अनुसन्धानको क्रममा खिचिएका फोटाहरूबाट उक्त लाश नदीबाट निकाल्दा ट्युब टायर समेतमा बाँधी निकालिएको अवस्था देखिएको, मृतक नबराज वि.क. को लाश नदीबाट निकाल्दा निजले पछाडि भिरेको झोला समेतमा सामानहरू समेत वरामद भएको अवस्थामा देखिएको, मृतकलाई यो यस्तो ठाउँमा लागि बन्धक बनाई राखेको भन्ने

अनुसन्धानबाट नदेखिदा मृतकलाई बन्धक बनाई निर्दयी किसिमले बाधी मारेको भन्ने कुरा मिसिल संलग्न प्रमाणबाट प्रमाणित हुन नआए पनि प्रतिवादीहरूले हुल बाँधी लखेट्दै हान्दैनबराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क., लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोविन्द शाही समेतलाई भेरी नदीको भङ्गालो समेत पुन्याई कुटपिट गरेको मिसिल संलग्न घाइतेहरू महेश कार्की समेतका व्यक्तिहरूले गरेको बकपत्रबाट स्पष्ट खुल्दछ । प्रतिवादीको बयान कागजबाट यो यस्ले यसरी यो यसलाई कुटपिट गरेको भन्ने प्रति/प्रतिवादीहरूको छुट्टाछुट्टै भूमिका स्पष्ट हुन नसके पनि हुल बाँधी थुन्छेक गर्दै बाटो छेक्दै घेरा हाली मृतक नवराज बि.क. समेतलाई भेरी नदीको भङ्गालो समेतमा पुन्याई कसैले माथिबाट ढुङ्गा हात्ने कसैले नदीको भङ्गालोमा पुगेका व्यक्तिहरूलाई सोही भङ्गालोमा पुगी हानी नदीमा बगाई दिने कार्यको परिणाम स्वरूप मृतकहरू नवराज बि.क., गणेश बुढा, सन्जु बि.क., लोकेन्द्र सुनार, टिकाराम नेपाली र गोविन्द शाही मृत्यु भएको देखिन्छ। यसरी प्रस्तुत वारदातमा उल्लिखित प्रतिवादीहरूले एकआपसमा गुट बनाई संयुक्त रूपमा वारदात घटाएको हुँदा यसमा कसले बढी कुटयो, कस्ले कम, कसको प्रहार प्रावधातक भयो अथवा कुनै कसैले कुटेन जस्ता तथ्य प्रासङ्गिक नभई यसमा ज्यान लिने अथवा सामुहिक कुटपिट गर्ने मनसाय भै सो सन्दर्भमा समुहमा बसी एक अर्कालाई उकासी हौसाई अथवा हातै हाली कुटपिट गरेमा सबै प्रतिवादी समान रूपमा सहभागी भएको मानिने र समान सजायको भागीदार हुने भनि सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट ने.का.प.२०५० अंक १ नि.नं. ४६८६, ने.का.प.२०७१ अंक ९ नि.नं.९२४९ समेतको मुद्दामा सिद्धान्त प्रतिपादन भएको समेत देखिँदाउल्लेखित प्रतिवादीको सामुहिक सक्रियताका कारण मृतकहरूलाई कर्तव्य गरी मारेको पुष्टी हुन आयो ।

६१. यसरी माथि विवेचित आधार प्रमाणबाट परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोपबहादुर मल्ल, मानबहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बरबहादुर मल्ल, प्रेमबहादुर ठकुरी, नेत्रबहादुर मल्ल, विष्णु मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्रबहादुर भन्ने इर्दबहादुर चन्द ठकुरी, लिपेन्द्रकुमार मल्ल, रेशम मल्ल, मोहन पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, भिमबहादुर पुनमगर, रमित पुनमगर, विराज पुनमगर र नविनकुमार घर्ती (जि.एम) ले निज नवराज बि.क. समेतलाई कुटपिट गरी मारी मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७ को उपदफा (१) को कसूर गरेकोले निज प्रतिवादीहरूलाई ऐ. संहिता, २०७४ को दफा १७७ को उपदफा (२) बमोजिम जनही

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०७/२०८०

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

जन्म कैदको सजाय हुने ठहर्छ । साथै, क्षतिपूर्ति तर्फ विचार गर्दा निज प्रतिवादीहरूले बयानमा लेखाएको आर्थिक अवस्था र आयस्रोत समेतलाई मध्यनजर गर्दा उल्लेखित प्रतिवादीहरूबाट जनही ४०,०००/- (चालीस हजार) का दरले हुन आउने जम्मा रु. ९,२०,०००/- (नौ लाख बीस हजार) पीडित मृतकका आफन्त जाहेरवालाहरूले दामासाहीले जनही रु.१,५३,३३३.३३ क्षतिपूर्ति वापत ऐ. संहिता, २०७४ को दफा १८६ बमोजिम भराई पाउने ठहर्छ । यी प्रतिवादीहरूबाट अपराध पीडित संरक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४१(झ) बमोजिम जनही रु. २८००/- शुल्क निर्धारण गरिदिएको छ । असूल गरी पीडित राहत कोषमा दाखिला गर्नु ।

६२. उल्लेखित प्रतिवादीहरू मध्ये परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बरबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल प्रेमबहादुर ठकुरी, सन्तोष मल्ल, मानबहादुर मल्ल, टोपबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्रबहादुर भन्ने इर्दबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्रकुमार मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, नेत्रबहादुर मल्ल, रेशम मल्ल, विष्णु मल्ल, र विनोद मल्लले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई तल्लो जातथर भएको नवराज वि.क. ले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) की छोरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई जरबजस्ती उठाई विवाह गरी लैजान भनी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) को घरमा आएपश्चात परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) ले नवराज वि.क. लाई अमर्यादित भाषा डुम फेरी किन आइस ? आज त मर्छस भनी होच्याई असामाजिक व्यवहार गरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) मार्फत अन्य प्रतिवादीहरूलाई फोन गरी बोलाई उक्त वारदात घटाएको तथ्यलाई निजहरू बीच कुराकानी भएको मिसिल संलग्न टेलिफोन कल विवरणबाट समेत देखिन्छ । वस्तुतः जातीय विभेदजन्य कार्यहरू व्यक्तिको सम्मान र प्रतिष्ठामा आँच पुऱ्याउने आपराधिक कार्य हो । यस्ता विकृति र बिसंगतिका कुराहरू हुनु भनेको अहिलेको विकसित समाजमा असामाजिक/ अक्षम्य हुन जान्छ । जातीय भेदभावको कुरा All human beings are born free and equal in dignity and rights भन्ने मानवधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्रको पनि विपरीत हुन जान्छ । नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरूले जातीयताको आधारमा गरिने कुनै पनि भेदभाव तथा बहिष्करणलाई पूर्णतः निषेध गरेका छन् । खासगरी जातीय विभेद विरुद्धको महासन्धि, १९६५ ले जातजाति, वंश, पेशा, समुदायका आधारमा हुने भेदभाव उन्मूलन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरी नेपाललाई जातीय भेदभाव तथा छुवाछुतको व्यवहारको उन्मूलन, निराकरण, नियन्त्रण

सम्बन्ध २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला नं. १७७ / १७७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गरी जातीय भेदभाव तथा छुवाछुतको प्रताडना भोगिरहेका पीडितहरूको संरक्षण गर्नुपर्ने दायित्व सृजना गरेका छन् । त्यस्ता अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी दायित्वहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु राष्ट्रको संवैधानिक दायित्वको रूपमा समेत रहेको छ । यस्ता जातीय छुवाछुत र विभेदको अन्त्य गर्ने अभिप्रायले नेपालको संविधानको धारा २४ मा छुवाछुत तथा जातीय भेदभाव विरुद्धको हक प्रदान गरी भेदभावपूर्ण व्यवहारलाई दण्डनीय गरिएको छ । उक्त संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम यस सम्बन्धमा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसुर र सजाय) ऐन, २०६८ रहेको छ । जातीय विभेद तथा छुवाछुतजन्य कार्य आफै गर्ने तथा अरू मार्फत गराउने कुरालाई मात्रै निषेध गरिएको नभएर त्यस्तो भेदभाव तथा छुवाछुतजन्य निषेधित कार्यलाई समर्थन गर्ने, दुरूत्साहन गर्ने वा उक्सार्ने कार्यलाई समेत वर्जित गरी दण्डनीय बनाइएको छ । त्यस बाहेक, यस ऐनको दफा ४ अन्तर्गत जातीय भेदभाव तथा छुवाछुतका निषेधित आधारहरूको सूची पनि प्रस्टसँग उल्लेख गरिएको छ । त्यस्ता निषेधित आधारहरूमा प्रथा, परम्परा, धर्म, संस्कृति, रीतिरिवाज, जात, जाति, वंश, समुदाय वा पेशा पर्दछन् । यीमध्ये कुनै पनि आधारमा यदि कसैले कसैउपर कुनै विभेदजन्य काम गरे वा गराएमा जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत गरेको मानिने व्यवस्था गरेको छ । प्रस्तुत वारदातमा मल्ल ठकुरी उपल्लो जातीको छोरी विश्वकर्मा जाती समुदायको व्यक्ति नवराज वि.क. सँग विवाह गर्न नदिने अभिप्रायले डुम भनी होच्याई सो बिबाह गर्न नदिने अन्य व्यवहार गरी होच्याउने कार्य गरी जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र साजय) ऐन, २०६८ को दफा ३ को उपदफा (१) र दफा ४ को उपदफा (५) को कसूर गरेको पुष्टी हुँदा निज प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बरबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल प्रेमबहादुर ठकुरी, सन्तोष मल्ल, मानबहादुर मल्ल, टोपबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्रबहादुर भन्ने इर्दबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्रकुमार मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, नेत्रबहादुर मल्ल, रेशम मल्ल, विष्णु मल्ल, र विनोद मल्ललाई ऐ. ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम जनही २ (दुई) वर्ष कैद र रु. ५०,०००/- (पचास हजार) जरिवाना हुने ठहर्छ । साथै उल्लेखित प्रतिवादीहरूबाट ऐ. ऐनको दफा ९ बमोजिम जनही रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) का दरले हुन आउने रु. ४,२५,०००/- (चार लाख पच्चीस हजार) लाई दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारले दामासाहीले क्षतिपूर्ति भराई लिन पाउने ठहर्छ । साथै प्रतिवादी मध्येका डम्बरबहादुर मल्ल चौरजहारी नगरपालिका वडा नं. ८ पदासिन वडाध्यक्ष पदमा बहाली भएकै अवस्थामा उक्त कसूर

सम्बत् २०७७ सालको मु.नं. ०७६-८१-००४९, मुद्दा:- कर्तव्य ज्यान,ज्यान मार्ने उद्योग र जातीय छुवाछुत, दायरी मिति:-

२०७७/०२/३२, वादी: मुनलाल नेपाली समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार, प्रतिवादी:-हर्क बहादुर मल्ल समेत फैसला मिति: ११/०८/७७ / ११/०८/७७

२०८०/०८/१९, नि.नं.:- १२८

गरेको देखिंदा निजलाई ऐ. ऐनको दफा ७ को उपदफा (२) बमोजिम थप १ (एक) वर्ष कैद र रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) जरिवाना हुने ठहर्छ ।

६३ प्रतिवादी मध्येका परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) का उपर उक्त वारदात घटाउन षडयन्त्रको भुमिका निर्वाह गरेकोले निजलाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(१) तथा दफा ४१(क)(घ) तथा ऐन संहिताको दफा ३३(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिता २०७४ को दफा ३३(क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावी तर्फ विचार गर्दा वर्ष १७ की नावालिका अवस्थामा रहेकी आफ्नी छोरी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई जबरजस्ती भगाई विवाह गर्न भनी हुलबाधी घरमा आएका नवराज वि.क. समेतलाई देखि सो हुन नदिनको लागि घर परिवारका मुल पुरुष संरक्षक पति घरमा नभएको अवस्थामा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) लाई फोन गरी खबर गर्नु पारिवारीक कर्तव्य भित्रको कुरा हुन आई षडयन्त्र गरेको भन्ने मिलने नदेखिनुको अतिरिक्त यी प्रतिवादीले उक्त घटना घटाउनमा यो यस्तो किसिमको पूर्व योजना बनाई उक्त घटना घटाएकी हुन भनी वादी नेपाल सरकारले प्रमाणबाट पुष्टी गर्न सकेको नदेखिंदा ठोस प्रमाणको अभावमा परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३३(३)(क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई सो हदसम्म प्रस्तुत कसूरबाट निजले सफाई पाउने ठहर्छ ।

६४. प्रतिवादी मध्येका इन्द्रबहादुर मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३६(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६(३) (ख) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावीतर्फ विचार गर्दा यी प्रतिवादी मौकामा अनुसन्धान अधिकारी र अदालतमा बयान कागज गर्दा समेत कसूरमा इन्कार हुदै आफू घटनास्थलमा नगएको भनी लेखाएको देखिन्छ । उक्त वारदात / घटना कुरा लुकाउने अभिप्रायले निज प्रतिवादीले कुनै कार्य गरेको नदेखिएको, परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१) ले नवराज वि.क. समेतका व्यक्तिहरु घरमा आएको भनी निजलाई खबर गर्दा निज प्रतिवादीले रुकुम चौरजहारी इलाका प्रहरी कार्यालयमा खबर गर्नु भनी सल्लाह समेत दिएको अवस्थामा यी प्रतिवादी उक्त वारदातको मतियार हुन भनी कानूनको रोहमा भन्न मिलने नदेखिएकाले निजलाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३६(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६(३)(ख) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने

वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई निज प्रतिवादीले उक्त अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहर्छ ।

६५. साथै प्रतिवादी मध्येका मोहन पुनमगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, नविनकुमार घर्ति (जि.एम), विराज पुन, भिमबहादुर पुन, रमित पुन उपर लिइएको जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ३ को दफा (१), दफा ४ को उपदफा (५) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावीतर्फ विचार गर्दा निज प्रतिवादीहरूले जातीय विभेद हुने गरी नवराज वि.क. समेतलाई होच्याउने भाषा प्रयोग गरेको मिसिल संलग्न कागजात कहि कतैबाट नदेखिएको यी प्रतिवादीहरू बीच जातीय विभेद गर्ने गरी फोन सम्वाद समेत नभएको र अन्य व्यवहार समेतबाट सो कसूरको पुष्टि हुने प्रमाण वादी नेपाल सरकारले पुष्टि गर्न नसकेको अवस्था हुँदा ठोस प्रमाणको अभावमा निज प्रतिवादीहरूलाई उक्त कसूरमा सजाय गर्न मनासिव नदेखिएको हुँदा निज प्रतिवादीहरूलाई कसूर कायम गर्न न्यायको रोहमा नमिल्ने भई निजहरूलाई सो कसूरमा सजाय गरी क्षतिपूर्ति समेत दिलाई भराई पाउँ भन्ने निजहरू उपरको सो हदसम्मको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई यी प्रतिवादीहरूले सो हदसम्मको अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहर्छ ।

६६. साथै, प्रतिवादी मध्येका तुलबहादुर मल्ल, दिपेन्द्र चन्द्र, तुलाराम घर्ती, डिल्ली घर्ती, क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ती, सौरभ पुन र भिमबहादुर बुढा उपर लिएको अभियोग दावी तर्फ विचार गर्दा निज प्रतिवादीहरू आरोपित कसूरमा यस अदालत तथा मौकामा बयान गर्दा कसूरमा इन्कार रही बयान गरेका, निजहरू उपर जाहेरवाला, बुझिएका मानिसहरू लगायत घटनाबाट पीडित हुन पुगेका भनिएका सुदिप खड्का समेतका व्यक्तिले कागज गर्दा यी प्रतिवादी समेत वारदातमा संलग्न भै उक्त घटना घटाएको भनी पोल गर्न सकेको नदेखिएको, यी प्रतिवादीहरूले नवराज वि.क. समेतका व्यक्तिहरूलाई कुटपिट गरी मारेमराएका र जातीय भेदभाव गरेगराएका हुन भन्ने ठोस प्रमाण वादी नेपाल सरकारले प्रस्तुत गर्न नसकेको अवस्थामा यस्तो गम्भिर प्रकृतिको मुद्दामा ठोस प्रमाणको अभावमा कसूरदार ठहर गर्न नमिल्ने हुँदा निज प्रतिवादीहरू उपरको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई निज प्रतिवादीहरू उपरको मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(१), दफा १८३(१), दफा ४१(क)(ग) बमोजिमको कसूर तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत भेदभाव (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ३(१)

दफा ४(५) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा १७७(२) दफा १८३(२) दफा ४१ बमोजिम र सोही ऐनको दफा ७(१)(क)बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई निज प्रतिवादीहरूले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहर्छ ।

६७. प्रतिवादीहरू डम्बरबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, प्रेमबहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुनमगर, मानबहादुर मल्ल, टोपबहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनिने लिपेन्द्रकुमार मल्ल, इन्द्रबहादुर मल्ल भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरी, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्रबहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविनकुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिमबहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनीने सविन पुन, विष्णु मल्ल, र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ४१(क)(ग) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ४१ बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावीतर्फ विचार गर्दा प्रतिवादीहरूले मृतकलाई निर्दयी ढङ्गबाट कर्तव्य गरी मारेको, अपहरण गरी शरीर बन्धक बनाई मारेको भन्ने अभियोगतर्फ विचार गर्दा माथि नै यस सम्बन्धमा बिश्लेषण र बिचेचना गर्दा मिसिल प्रमाणबाट उक्त कसुर स्थापित हुन नसकेबाट नवराज वि.क. समेतलाई अपहरण गरी यातना दिई शरीर बन्धक बनाएको भन्ने नदेखिँदा सो हदसम्म वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने ठहर्छ ।

६८. साथै प्रतिवादीहरू मध्ये डम्बरबहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, प्रेमबहादुर ठकुरी, सन्तोष मल्ल, मोहन पुनमगर, मानबहादुर मल्ल, टोपबहादुर मल्ल, सर्वजित भन्ने सविन पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), तिलक चन्द, इन्द्रबहादुर भन्ने ईर्दबहादुर ठकुरी, लिपेन्द्रकुमार मल्ल, हर्कबहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, नेत्रबहादुर मल्ल, रेशमबहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविनकुमार घर्ती (जि.एम.), विराज पुन, भिमबहादुर पुन, रमित पुनमगर र विष्णु मल्ल उपर मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १८३(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा १८३(२) बमोजिम सजायको दावी उपर विचार गर्दा उल्लेखित प्रतिवादीहरूले मौकामा अधिकारी प्राप्त अधिकारी र यस अदालतमा समेत बयान गर्दा घाइते रहेका मदन शाही समेतलाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिई प्रहरी समक्ष बुझाएको भनी उल्लेख गरेको देखिएको, घाइतेहरूको घाजाँच प्रतिवेदन हेर्दा Types of injury मा Simple उल्लेख भएको देखिएको

हुँदा यी प्रतिवादीहरूले घाइतेहरूलाई ज्यान मार्ने उद्योग कसूर गरेको भन्ने मिसिल संलग्न प्रमाणबाट नदेखिँदा उल्लेखित प्रतिवादीहरूले मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १८३(१) बमोजिमको कसूर गरेको भन्ने वादी नेपाल सरकारले सो हदसम्म दावी पुष्टि गर्न सकेको नदेखिँदा निज प्रतिवादीहरूलाई उक्त कसूरमा अभियोग दावी बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने तर्फको वादी नेपाल सरकारको अभियोग पुग्न नसक्ने भई यी प्रतिवादीहरूले उक्त कसुरबाट सफाई पाउने ठहर्छ ।

६९. उल्लेखित घटनाक्रममा पीडितहरूको शरीरमा लागेको घा-चोटको अवस्था हेर्दा पीडित घाइतेहरूलाई कुटपिटसम्म भएको देखिँदा निज पीडितहरूलाई कुटपिट भएको हदसम्म प्रस्तुत कसूरको सन्दर्भमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ४२ बमोजिम सो हदसम्म कुटपिटमा परिणत हुने ठहर्छ । सो ठहरेकोले अरुमा तपसिल बमोजिम गर्ने गरी मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३१ बमोजिम आजै यो फैसला गरिदिएको छ ।

तपसिल

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरू डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, तुल बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, लिपेन्द्र मल्ल भनीने लिपेन्द्र कुमार मल्ल, इन्द्र बहादुर मल्ल भन्ने ईर्द बहादुर ठकुरी, दिपेन्द्र मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार जि.एम., विराज पुनमगर, भिम बहादुर पुन, रमित पुनमगर, सर्वजित भनीने सविन पुन, बिष्णु मल्ल, तुलाराम घर्ती, भिम बहादुर बुढा, डिल्ली घर्ती, क्वापे भनीने लोकेन्द्र घर्ती र सौरभ पुन र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ४१(क)(ग) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ४१ बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने ठहरी फैसला भएकोले सो तर्फ केहि गरिरहनु परेन १
२. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बर बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, मोहन पुन मगरलाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैद हुने ठहरी फैसला भएकाले निज प्रतिवादीहरू मिति २०७७/०२/१२ देखि प्रहरी

हिरासत तथा कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा थुनामा रहेको देखिदा निजलाई उक्त थुनामा बसेको अवधि देखि लागू हुने गरी जन्म कैद २५ (पच्चीस) वर्षको लगत कसी असूल गर्नका लागि रितपूर्वको कैदीपूजि दिइ कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाइदिनु १

३. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु तिलक चन्द, हर्क बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी र लिपेन्द्र कुमार मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैद हुने ठहरी फैसला भएकाले निज प्रतिवादीहरु मिति २०७७/०२/१५ देखि प्रहरी हिरासत तथा कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा थुनामा रहेको देखिदा निज प्रतिवादीहरुलाई उक्त थुनामा बसेको अवधि देखि लागू हुने गरी जन्म कैद २५ (पच्चीस) वर्षको लगत कसी असूल गर्नका लागि रितपूर्वको कैदीपूजि दिइ कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाइदिनु १

४. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु रेशम मल्ल, रमित पुन, धनाराज राना, नेत्र बहादुर मल्ल, विराज पुन, नविन कुमार घर्ति (जि.एम.) र भिम बहादुर पुनलाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैद हुने ठहरी फैसला भएकाले निज प्रतिवादीहरु मिति २०७७/०२/२२ देखि प्रहरी हिरासत तथा कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा थुनामा रहेको देखिदा निज प्रतिवादीहरुलाई उक्त थुनामा वसेको अवधि देखि लागू हुने गरी जन्म कैद २५ (पच्चीस) वर्षको लगत कसी असूल गर्नका लागि रितपूर्वको कैदीपूजि दिइ कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाइदिनु १

५. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादी सर्वजित भन्ने सविन पुनलाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैद हुने ठहरी फैसला भएकाले निज मिति २०७७/०२/२७ देखि प्रहरी हिरासत तथा कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा थुनामा रहेको देखिदा निजलाई उक्त थुनामा वसेको अवधि देखि लागू हुने गरी जन्म कैद २५ (पच्चीस) वर्षको लगत कसी असूल गर्नका लागि रितपूर्वको कैदीपूजि दिइ कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाइदिनु १

६. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादी विष्णु मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैद हुने ठहरी फैसला भएकाले निज मिति

२०७७/०२/२८ देखि प्रहरी हिरासत तथा कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा थुनामा रहेको देखिदा निजलाई उक्त थुनामा बसेको अवधि देखि लागू हुने गरी जन्म कैद २५ (पच्चीस) वर्षको लगत कसी असूल गर्नका लागि रितपूर्वको कैदीपूर्जि दिइ कारागार कार्यालय रुकुम पश्चिममा लेखि पठाइदिनू .....

७ माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बर बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, नेत्र बहादुर मल्ल, विष्णु मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर चन्द ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, रेशम मल्ल, मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, भिम बहादुर पुन मगर, रमित पुन मगर, विराज पुन मगर र नविन कुमार घर्ती (जि.एम) बाट जनही ४०,०००/- (चालीस हजार) का दरले हुन आउने जम्मा रु. ९,२०,०००/- (नौ लाख बीस हजार) पीडित मृतकका आफन्त जाहेरवालाहरुले दामासाहीले जनही रु. १,५३,३३३.३३ क्षतिपूर्ति वापत भराई पाउने ठहरी फैसला भएकोले प्रस्तुत मुद्दाको अन्तिम किनारा लागेपछि यी प्रतिवादीहरुको नाउँको जेथा देखाई मृतकका आफन्त जाहेरवालाले उक्त क्षतिपूर्ति रकम भराई पाउँ भनी निवेदन दिन आए केहि दस्तुर नलिई प्रतिवादीबाट मृतकका आफन्त जाहेरवालालाई नियमानुसार भराई दिनू .....

८. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादी परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३३(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिता २०७४ को दफा ३३(क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र साजय) ऐन, २०६८ को दफा ३(१) र दफा ४(५) को कसूर गरेको पुष्टी हुँदा निज प्रतिवादीहरुलाई ऐ. ऐनको दफा ७(१) बमोजिम २ (दुई) वर्ष कैद र रु. ५०,०००/- (पचास हजार) जरिवाना हुने ठहरेको र निज प्रतिवादीबाट ऐ. ऐनको दफा ९ बमोजिम रु. २५,०००/- दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारले दामासाहीले क्षतिपूर्ति भराई लिन पाउने ठहरी फैसला भएकोले निज प्रतिवादी मिति २०७७/०२/१२ गते देखि २०७७/०३/१४ गतेसम्म १ (एक) महिना २ (दुई) दिन मुद्दा पुर्षक्षको निमित्त हिरासतमा बसेको देखिदा सो हिरासत बसेको अवधि कटाई बाँकी रहने कैद १ (एक) वर्ष १० (दश) महिना २८ (अठ्ठाइस) दिन बेरुजु हुँदा उक्त ठहरेको कैद तथा जरिवाना निज प्रतिवादीका नाउँमा

लगत कसी नियमानुसार अशुल गर्नु भनी तहसिल शाखामा लगत दिनु साथै यस अदालतको आदेशानुसार र.नं. ४० मिति २०७७/०३/१४ गते नगद धरौटी रु. १,००,०००/- (एक लाख) दाखिला गरी धरौटी तारेखमा रहेको देखिदा प्रस्तुत मुद्दाको अन्तिम किनारा भएपछि उक्त धरौटी रकमबाट रु. २५,०००/- (पच्चीस) दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारले क्षतिपूर्ति भराई पाउँ भनी निवेदन दिन आए सोही रकमबाट कट्टा हुने गरी भराई दिनु साथै लागेको जरिवाना रु. ५०,०००/- (पचास हजार) समेत सोही धरौटी रकमबाट कट्टा गरी बाँकी हुन आउने धरौटी रकम रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) निज प्रतिवादीले कैद भुक्तान गरेपश्चात सो बाँकी रहेको धरौटी रकम रु. २५,०००/- फिर्ता पाउँ भनी निवेदन साथ माग गर्न आए नियमानुसार फिर्ता दिनु.....१

९. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल प्रेम बहादुर ठकुरी, सन्तोष मल्ल, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, रेशम मल्ल, विष्णु मल्ल, र विनोद मल्लले परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६ लाई जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ३(१) र दफा ४(५) को कसूरमा ऐ. ऐनको दफा ७(१) बमोजिम जनही २ (दुई) वर्ष कैद र रु. ५०,०००/- (पचास हजार) जरिवाना हुने र उल्लेखित प्रतिवादीहरुबाट ऐ. ऐनको दफा ९ बमोजिम जनही रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारले दामासाहीले क्षतिपूर्ति भराई लिन पाउने ठहरी फैसला भएकोले निज प्रतिवादीहरुलाई लागेको जरिवाना तथा कैदको लगत कसी नियमानुसार अशुल उपर गर्नु भनी तहसिल शाखामा लगत दिनु साथै प्रस्तुत मुद्दाको अन्तिम किनारा लागेपछि दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारले प्रतिवादीहरुको नामको जेथा देखाई क्षतिपूर्तिको रकम भराई पाउँ भनी निवेदन दिएका बखत केहि दस्तुर नलिई नियमानुसार गरी निज प्रतिवादीहरुबाट दलित मृतकका जाहेरवाला परिवारहरुलाई दामासाहिको हिसाबले भराई दिनु..... १

१०. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादी मध्येका डम्बर बहादुर मल्ललाई जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ७ (२) बमोजिम थप १ (एक) वर्ष कैद र रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) जरिवाना हुने

ठहरी फैसला भएकोले सो जरिवाना र कैद समेतको थप लगत कसी नियमानुसार असूल गर्नु भनी तहसिल शाखामा लगत दिनु १

११. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादी इन्द्र बहादुर मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा ३६(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा ३६(३)(ख) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई निज प्रतिवादीले उक्त अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहरी फैसला भएकोले केहि गर्नु परेन १

१२. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, नविन कुमार घर्ती (जि.एम), विराज पुन, भिम बहादुर पुन, रमित पुनलाई जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ३(१) दफा ४(५) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा ७(१)(क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई यी प्रतिवादीहरुले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहरी फैसला भएकोले केहि गर्नु परेन..... १

१३. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु तुल बहादुर मल्ल, दिपेन्द्र चन्द्र, तुलाराम घर्ती, डिल्ली घर्ती, क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ती, सौरभ पुन र भिम बहादुर बुढा लाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(१), दफा १८३(१), दफा ४१(क)(ग) बमोजिमको कसूर तथा जातीय तथा अन्य सामाजिक छुवाछुत भेदभाव (कसूर र सजाय) ऐन, २०६८ को दफा ३(१) दफा ४(५) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा १७७(२) दफा १८३(२) दफा ४१ बमोजिम र सोही ऐनको दफा ७(१)(क) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने वादी नेपाल सरकारको अभियोग दावी पुग्न नसक्ने भई निज प्रतिवादीहरुले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहरी फैसला भएकोले केहि गरी रहनु परेन १

१४. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरु डम्बर बहादुर मल्ल, डिल्ली मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, सन्तोष मल्ल, मोहन पुन मगर, मान बहादुर मल्ल, टोप बहादुर मल्ल, सर्वजित भन्ने सविन पुन, परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (१), परिवर्तित ५४ रुकुम पश्चिम ३६ (३), तिलक चन्द्र, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, नेत्र बहादुर मल्ल, रेशम बहादुर मल्ल, धनाराज राना, नविन कुमार घर्ती (जि.एम.), विराज पुन, भिम बहादुर पुन, रमित पुन

मगर र विष्णु मल्ललाई मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १८३(१) बमोजिमको कसूरमा सोही संहिताको दफा १८३(२) बमोजिम सजाय गरी पाउँ भन्ने तर्फको वादी नेपाल सरकारको अभियोग पुग्न नसक्ने भई यी प्रतिवादीहरूले सफाई पाउने र प्रस्तुत मुद्दा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ४२ बमोजिम कुटपिटमा परिणत हुने ठहरी फैसला भएकोले प्रस्तुत मुद्दाको अन्तिम टुङ्गो लागेपछि सोको सूचना जाहेरवालाहरूलाई दिई कानूनको म्यादभित्र जाहेरवालाहरू मुद्दा सकार गरी निवेदन साथ हाजिर हुन आए मुद्दा कुटपिट तर्फ दर्ता गरी नियमानुसार गर्नु.....१

१५. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बर बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, नेत्र बहादुर मल्ल, विष्णु मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर चन्द ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, रेशम मल्ल, मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, भिम बहादुर पुन मगर, रमित पुन मगर, विराज पुन मगर र नविन कुमार घर्ती (जि.एम) बाट अपराध पीडित संरक्षण ऐन, २०७५ को दफा ४१(झ) बमोजिम जनही रु. २८००/- शुल्क निर्धारण भएको हुँदा सो रकम निज प्रतिवादीहरूबाट अशुल गरी पीडित राहत कोषमा दाखिला गर्नु.....१

१६. यो फैसलामा चित्त नवुझे मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३४ बमोजिम ७० दिनभित्र श्री उच्च अदालत सुर्खेतमा पुनरावेदन गर्नु भनी फैसलाको प्रतिलिपि संलग्न राखी जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय रुकुम पश्चिम तथा प्रतिवादीहरू परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(१), परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(३), टोप बहादुर मल्ल, मान बहादुर मल्ल, विनोद मल्ल, सन्तोष मल्ल, डिल्ली मल्ल ठकुरी, डम्बर बहादुर मल्ल, प्रेम बहादुर ठकुरी, नेत्र बहादुर मल्ल, विष्णु मल्ल, हर्क बहादुर मल्ल, तिलक चन्द, इन्द्र बहादुर भन्ने इर्द बहादुर चन्द ठकुरी, लिपेन्द्र कुमार मल्ल, रेशम मल्ल, मोहन पुन मगर, सर्वजित भन्ने सविन पुन, धनाराज राना, भिम बहादुर पुन मगर, रमित पुन मगर, विराज पुन मगर, नविन कुमार घर्ती (जि.एम) र परिवर्तित नाम ५४ रुकुम पश्चिम ३६(२) लाई पुनरावेदनको म्याद दिनु.....१

१७. प्रतिवादीहरू तुल बहादुर मल्ल, दिपेन्द्र चन्द, तुलाराम घर्ती, डिल्ली घर्ती, क्वापे भन्ने लोकेन्द्र घर्ती, सौरभ पुन, भिम बहादुर बुढा र इन्द्र बहादुर मल्लले अभियोग दावीबाट सफाई पाउने ठहरी फैसला भएकोले निजहरूलाई पुनरावेदन म्याद दिनु परेन १
१८. माथी ठहर खण्डमा लेखिएबमोजिम मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १७७(२) बमोजिम जन्म कैदको सजाय समेत हुने ठहरेका प्रतिवादीहरूले प्रस्तुत मुद्दाको अन्तिम किनारा लागेपछि कैद भुक्तान गरी पीडित मृतकका हकवाला जाहेरवालाहरूले पाउनुपर्ने ठहरेको क्षेत्रीपुर्ति समेतको रकम निज मृतकका हकवालाहरूलाई बुझाईसकेपश्चात यस अदालतको आदेशानुसार रोक्का रहेका जग्गाहरू नियमानुसार गरी फूकुवाको लागी लेखी पठाईदिनु १
१९. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ दफा १४५ बमोजिम प्रस्तुत मुद्दा पुनरावेदन परे पुनरावेदनको रोहबाट र पुनरावेदन नपरे सकल मिसिल साधक जाँचको लागि श्री उच्च अदालत सुर्खेतमा पठाईदिनु.....१
२०. बरामद भएका सामानहरू यस अदालतको जिन्सी खातामा आम्दानी बाँधेको देखिदा नियमानुसार गर्नु.....१
२१. सरोकारवालाले नक्कल माग गरेमा नियमानुसार गरी नक्कल दिनु १
२२. प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टागरी फैसला विद्युतीय अपलोड गरी मिसिल अभिलेख फाँटमा बुझाई दिनु.....१
२३. फैसला प्रमाणीकरण भएको विवरण प्रकाशित गर्नु.....१

मा.जि.न्या. ज्यूले बोली टिपाए बमोजिम

फैसला तयार गर्न सहयोग गर्ने:-

इजलास अधिकृत श्री गोविन्द प्रसाद कोइराला

ना.सु.:- श्री लक्ष्मण विश्वकर्मा

ना.सु. श्री शशिराम विष्ट

क.अ. श्री निम बहादुर के.सी.

क.अ. श्री कृष्ण बहादुर के.सी.

फैसला मिति: २०८०/०८/१९ गते

ईतिसम्बत २०८० साल मंसिर १९ गते रोज ०३ शुभम् ..... ।

फैसला प्रमाणीकरण भएको मिति: २०८०/०८/२४ गते

.....
खड्कबहादुर के.सी.
(जिल्ला न्यायाधीश)